

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE PODHÁJSKA N Á V R H

A - TEXTOVÁ ČASŤ

Objednávateľ :

OBEC PODHÁJSKA

Zhotoviteľ :

Ing. arch. Vlasta Čamajová – autorizovaný architekt

Záhradná 14

Žiar nad Hronom

Stupeň :

Návrh

Dátum :

Júl 2017

OBSAH

1.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE	
1.1.	Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi	5
1.2.	Dôvody pre obstaranie územného plánu obce	5
1.3.	Hlavné ciele a problémy riešenia územného plánu obce	6
1.4.	Údaje o priebehu obstarávania územného plánu obce	7
1.5.	Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu	8
1.6.	Údaje o súlade riešenia územia so Zadaním ÚPN obce Hodruša-Hámre	8
1.7.	Súpis použitých podkladov	8
2.	RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE	
2.1.	Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis	10
2.1.1.	Vymedzenie riešeného územia	10
2.1.2.	Geografické pomery	11
2.1.3.	Geomorfologické pomery	11
2.1.4.	Geologické pomery	12
2.1.5.	Klimatické pomery	13
2.1.6.	Hydrogeologické pomery	14
2.1.7.	Hydrologické pomery	15
2.1.8.	Pôdne pomery	15
2.1.9.	Rastlinstvo a živočíšstvo	16
2.2.	Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu	16
2.2.1.	Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia	17
2.2.2.	Verejnoprospešné stavby	24
2.3.	Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	25
2.3.1.	Obyvateľstvo	25
2.3.2.	Ekonomická aktivita obyvateľstva	29
2.3.3.	Predpokladaný demografický vývoj	32
2.3.4.	Domový a bytový fond	34
2.4.	Širšie vzťahy a záujmové územie	37
2.4.1.	Poloha a význam obce v štruktúre osídlenia	37
2.4.2.	Funkcia obce v záujmovom území	38
2.4.3.	Územný priemet ekologickej stability krajiny	38
2.4.4.	Osobitne chránené časti prírody a krajiny	39
2.5.	Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania	39
2.5.1.	Urbanistický vývoj obce	39
2.5.2.	Návrh základnej urbanistickej koncepcie a kompozície obce	40
2.6.	Návrh funkčného využitia územia obce	41
2.6.1.	Základné rozvrhnutie funkcií v riešenom území	41
2.6.2.	Vymedzenie častí územia pre riešenie vo väčšej podrobnosti	42
2.7.	Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry, výroby a rekreácie	42
2.7.1.	Bývanie	42
2.7.2.	Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra	45
2.7.3.	Výrobné územia	54
2.7.4.	Rekreácia, cestovný ruch, kúpeľníctvo	57
2.8.	Vymedzenie zastavaného územia obce	64
2.8.1.	Súčasný zastavaný územie	64
2.8.2.	Navrhované zastavané územie	64
2.9.	Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	64

2.9.1.	Ochranné pásma dopravných zariadení	65
2.9.2.	Ochranné pásma elektrizačnej sústavy	65
2.9.3.	Ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení	66
2.9.4.	Ochranné pásma sústavy tepelných zariadení	66
2.9.5.	Ochranné pásma telekomunikácií	66
2.9.6.	Ochranné pásma vodohospodárskych vedení a zariadení	67
2.9.7.	Ochranné pásma vodných tokov	67
2.9.8.	Ochrana prírodných liečivých zdrojov, prírodných minerálnych zdrojov a povrchových vôd	67
2.9.9.	Citlivé a zraniteľné oblasti	67
2.9.10.	Ochrana hydromelioračných zariadení	67
2.9.11.	Chránené ložiskové územia a dobývacie priestory	67
2.9.12.	Ochranné pásma lesa	67
2.9.13.	Ochranné pásma pohrebísk	67
2.9.14.	Ochrana prírody	67
2.10.	Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami	69
2.10.1.	Obrana štátu	69
2.10.2.	Protipožiarna ochrana	69
2.10.3.	Civilná ochrana	69
2.10.4.	Ochrana pred povodňami	70
2.11.	Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov ÚSES	71
2.11.1.	Ochrana prírody a krajiny	71
2.11.2.	Územný systém ekologickej stability	73
2.11.3.	Ekostabilizačné opatrenia	75
2.12.	Návrh ochrany kultúrnych pamiatok a kultúrneho dedičstva	76
2.12.1.	Pamiatkovo chránené územia	77
2.12.2.	Pamiatkovo chránené objekty (národné kultúrne pamiatky)	77
2.12.3.	Architektonické a kultúrno-historické pamiatky	77
2.12.4.	Archeologické náleziská	78
2.12.5.	Ochrana a využitie kultúrneho dedičstva	78
2.13.	Návrh verejného dopravného vybavenia	79
2.13.1.	Cestná doprava	80
2.13.2.	Doprava pešia	82
2.13.3.	Doprava cyklistická	82
2.13.4.	Statická doprava	83
2.13.5.	Cestná hromadná doprava	85
2.13.6.	Dopravné zariadenia a služby	85
2.13.7.	Doprava železničná	86
2.13.8.	Ochranné a hlukové pásma dopravy	87
2.14.	Návrh verejného technického vybavenia	88
2.14.1.	Vodné hospodárstvo	88
2.14.2.	Zásobovanie elektrickou energiou	100
2.14.3.	Zásobovanie plynom	110
2.14.4.	Zásobovanie teplom	116
2.14.5.	Elektronické telekomunikácie	117
2.15.	Koncepcia starostlivosti o životné prostredie	119
2.15.1.	Súčasný stav životného prostredia	119
2.15.2.	Voda	120
2.15.3.	Pôda	124
2.15.4.	Ovzdušie	129
2.15.5.	Faktory negatívne ovplyvňujúce kvalitu životného prostredia	133

2.15.6.	Faktory pozitívne ovplyvňujúce kvalitu životného prostredia	137
2.15.7.	Odpady	138
2.16.	Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	139
2.17.	Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	140
2.18.	Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely	140
2.18.1.	Poľnohospodárska pôda	140
2.18.2.	Lesné pozemky	151
2.19.	Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov	153
2.19.1.	Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia	153
2.19.2.	Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia	153
2.19.3.	Územnotechnických dôsledky navrhovaného riešenia	154
3.	ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚRIEŠENIA	
3.1.	Návrh regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia	155
3.1.1.	Zásady a regulatívy funkčného využívania územia	155
3.1.2.	Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia	166
3.1.3.	Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia	168
3.1.4.	Zásady a regulatívy pre umiestnenie vybavenia pre rekreáciu a CR	171
3.1.5.	Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia	171
3.1.6.	Zásady a regulatívy pre umiestnenia verejného technického vybavenia	174
3.1.7.	Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrno-historických hodnôt	177
3.1.8.	Zásady a regulatívy pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov	178
3.1.9.	Zásady a regulatívy ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane ekologickej stability	178
3.1.10.	Regulatívy a zásady pre starostlivosť o životné prostredie	180
3.1.11.	Vymedzenie zastavaného územia obce	183
3.1.12.	Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	183
3.1.13.	Vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a chránené časti krajiny	186
3.1.14.	Určenie územia, na ktoré je potrebné obstarat' územný plán zóny	187
3.2.	Zoznam verejnoprospešných stavieb	188
3.2.1.	Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra	188
3.2.2.	Doprava a dopravné zariadenia	188
3.2.3.	Vodné hospodárstvo	189
3.2.4.	Zásobovanie elektrickou energiou	189
3.2.5.	Zásobovanie plynom	190
3.2.6.	Elektronické komunikácie	190
3.3.	Schéma záväzných častí riešenia	190
D	DOKLADOVÁ ČASŤ ÚPN OBCE	
	Registračný list	

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1. ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI A SPRACOVATEĽOVI

1.1.1. Obstarávateľ územnoplánovacej dokumentácie

- Obec Podhájska
Zdravotnícka č. 322/2, 941 48 Podhájska
v zastúpení : Ing. Vladimír Bakoš – starosta obce
- prostredníctvom odborne spôsobilej osoby podľa § 2a Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov :
Ing. arch. Gertrúda Čuboňová
registračné číslo 036
Pod Sokolom 9, 951 01 Nitrianske Hrnčiarovce

1.1.2. Spracovateľ územnoplánovacej dokumentácie

- Ing. arch. Vlasta Čamajová – autorizovaný architekt
registračné číslo SKA 1272 AA
Záhradná 14, 965 01 Žiar nad Hronom
- Riešiteľský kolektív a odborná spolupráca :
Ing. arch. Regína Kubrická, Ing. Bohumír Krátky, Ing. Roman Strelka,
Ing. Pavol Ivan, Ing. Gabriel Danko, Miroslav Helebrandt, Mariana Krátka

1.2. DÔVODY PRE OBSTARANIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Dôvodom pre obstaranie novej územnoplánovacej dokumentácie obce je aktuálna potreba premietnuť súčasné i predpokladané rozvojové zámery obce do komplexného územnoplánovacieho dokumentu s právnou záväznosťou, ktorý bude koordinovať záujmy obce s mikroregionálnymi, regionálnymi a štátnymi záujmami, so záujmami susediacich obcí, so záujmami podnikateľských subjektov v tomto území a vytvorí miestnu súhrnnú koncepciu pre usporiadanie územia obce s cieľom stanovenia územno-technických a ekologických zásad pre jej racionálny a vyvážený sociálno-ekonomický rozvoj.

Hlavné dôvody obstarania územného plánu

- zosúladienie rozvojových potrieb obce s požiadavkami rozvojových a plánovacích dokumentov na nadradenej úrovni, najmä s ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja – Zmeny a doplnky č. 1 (2015),
- prehodnotenie pôvodných koncepcií rozvoja územia a koncepcií súvisiacich s riešením problematiky základného komunikačného systému obce a koncepcií riešiacich rozvoj technického vybavenia obce,
- preskúmanie disponibility plôch na rozvoj funkčno-priestorového systému obce,
- vymedzenie pozemkov pre ďalší rozvoj bytovej výstavby, občianskej vybavenosti, šport a verejnú zeleň,
- vytvorenie podmienok pre rozvoj rekreácie, cestovného ruchu, vidieckej turistiky a agroturistiky,
- vytvorenie podmienok pre malé prevádzky a pre rozvoj drobného podnikania,
- zhodnotenie možností pre rozvoj poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva,
- zhodnotenie možnosti rozšírenia existujúcej výrobnéj zóny,
- potreba zlepšenia dopravnej siete a technickej vybavenosti obce.

1.3. Hlavné ciele a problémy riešenia územného plánu obce

Hlavným cieľom riešenia nového Územného plánu obce Podhájska je vytvorenie podmienok pre komplexné využitie prírodného aj ľudského potenciálu územia v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja tak, aby sa postupne mohla naplniť vízia obce byť obcou spokojných obyvateľov a návštevníkov, obcou čistou, bezpečnou, zdravou a ekologicky príťažlivou, obcou kultúrnou, komunikujúcou a prosperujúcou. Optimálne funkčné využitie a priestorové usporiadanie územia obce, vrátane verejného dopravného a technického vybavenia územia, musí byť riešené s ohľadom na ochranu prírody a krajiny, ochranu a využívanie prírodných zdrojov, ochranu kultúrno-historických hodnôt a ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia. Rozvoj obce je potrebné zosúladiť s vyššími rozvojovými zámermi vyplývajúcimi z Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 (aktualizácia 2011) a ÚPN Nitrianskeho kraja – Zmeny a doplnky č. 1 (2015), ako aj s ďalšími celoštátnymi a regionálnymi rozvojovými plánmi a dokumentáciami.

Hlavné úlohy a ciele pre riešenie územného plánu obce

- stanoviť koncepciu dlhodobého rozvoja obce, jeho stratégie a zásady tohto rozvoja,
- určiť regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce v rozsahu jeho administratívno-správneho územia, osobitne však v zastavanom území obce a na území novo navrhovanej zástavby,
- rozvojovú koncepciu obce vo všetkých jej funkčných zložkách riešiť s ohľadom na racionálne využívanie prírodných zdrojov tak, aby sa neprekročilo únosné zaťaženie územia a aby boli zabezpečené podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj obce a ekologickú stabilitu krajiny na jeho katastrálnom území,
- dopravný systém obce riešiť vo vzťahu na nadradenú dopravnú sieť, stanoviť zásady rozvoja dopravného systému v riešenom území,
- vymedziť územia pre novú bytovú výstavbu prevažne rodinných domov v zastavanom, prípadne i mimo zastavaného územia obce s možnosťou umiestnenia podnikateľských aktivít v objektoch rodinných domov alebo pri nich,
- dobudovať ubytovacie kapacity a služby súvisiace s rozvojom rekreácie v nadväznosti na jestvujúce termálne kúpalisko národného až medzinárodného významu,
- dobudovať občiansku vybavenosť s ohľadom na riešenie kapacít sociálnej infraštruktúry najmä pre starších obyvateľov obce,
- navrhnúť územné a priestorové zásady pre urbanisticko-architektonickú úpravu jadra obce – verejná zeleň, pešie komunikácie a priestory, parkoviská,
- vytvoriť podmienky pre rozvoj pracovných príležitostí v oblasti služieb, rekreácie, poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a výroby,
- zvýšiť súčasný štandard technickej vybavenosti obce s dobudovaním kanalizácie vrátane rozšírenia ČOV, riešením požiarnej ochrany a zabezpečením intravilánu obce proti veľkým vodám,
- znížiť negatívne dopady na životné prostredie obce hlavne z automobilovej dopravy vrátane zlepšenia dopravnej siete,
- zvýšiť ekologickú stabilitu územia zväčšením plôch vzrastlej stromovej a krovitej vegetácie v zastavanom území ako aj v celom katastrálnom území obce,
- stanoviť zásady a regulatívy urbanistickej a priestorovej štruktúry, verejnej technickej infraštruktúry, ochrany životného prostredia, ochrany prírody a tvorby krajiny a kultúrno-historických hodnôt,
- vymedziť verejnoprospešné stavby,
- stanoviť priority a postupnosť realizácie verejnoprospešných stavieb.

Návrhovým obdobím územného plánu obce Podhájska bude rok 2035. Za východiskový – bilančný sa bude považovať rok 2011, ku ktorému sa vzťahujú všetky dostupné bilancované a pozorovateľné údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov.

Časový horizont naplnenia jednotlivých vecných zámerov územného rozvoja sa však nedá jednoznačne

určiť, nakoľko čas a termín ich realizácie je závislý od množstva objektívnych a subjektívnych faktorov, ktoré pri spracovaní územného plánu nie sú známe a ktoré sa nedajú s určitosťou predpokladať. Z tohto dôvodu je návrhové obdobie územného plánu smerným cieleným časovým horizontom. Jednotlivé koncepcné zámery sa budú naplňať podľa zložitosti podmienok, spoločenskej potreby a verejného záujmu postupne a ich plnenie môže presiahnuť stanovený časový horizont návrhového obdobia územného plánu.

V zmysle stavebného zákona § 30 ods. 4 obec pravidelne, najmenej však raz za štyri roky, preskúma schválený územný plán, vyhodnotí jeho aktuálnosť a posúdi, či nie sú potrebné jeho zmeny, alebo doplnky, alebo či nevznikli také objektívne dané podmienky, ktoré vyvolajú potrebu obstaráť aktualizáciu prípadne nový územný plán.

1.4. ÚDAJE O PRIEBEHU OBSTARÁVANIA ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Nakoľko doposiaľ spracovaná a schválená územnoplánovacia dokumentácia obce (ÚPN obce Podhájska z roku 2003 a Zmeny a doplnky č. 1 z roku 2005) je na v tom čase definované ciele a požiadavky na riešenie časovo prekonaná a jej riešenie i spôsob spracovania nevyhovuje súčasným potrebám, pristúpila Obec Podhájska, ako orgán územného plánovania, ktorý je v zmysle § 16 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov obstarávateľom územného plánu obce, k obstaraniu novej územnoplánovacej dokumentácie na úrovni územného plánu obce. Vypracovanie novej územnoplánovacej dokumentácie schválilo v zmysle zákona č. 369/90 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a § 30 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov Obecné zastupiteľstvo obce Podhájska uznesením č. IX/5/2016 zo dňa 31.03.2016.

Výber spracovateľa bol uskutočnený v zmysle zákona NR SR č. 263/1999 Z.z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov a on zmene a doplnení niektorých zákonov. Na základe výsledkov výberového konania sa spracovateľom územnoplánovacej dokumentácie stala Ing. arch. Vlasta Čamajová – autorizovaný architekt registračné č. 1272 AA s kolektívom.

V zmysle Zmluvy o dielo č. 6/2016 uzatvorenej medzi objednávateľom, Obcou Podhájska a zhotoviteľom, Ing. arch. Vlastou Čamajovou – autorizovaný architekt, Záhradná 14, Žiar nad Hronom, bola v novembri 2016 vypracovaná prvá etapa prác na ÚPN obce Podhájska – Prieskumy a rozbor. V decembri 2016 bola v spolupráci s Obcou Podhájska vypracovaná druhá etapa prác, ktorou bolo Zadanie pre ÚPN obce Podhájska.

Po prerokovaní Zadania pre ÚPN obce Podhájska s dotknutými orgánmi štátnej správy, s dotknutými obcami, právnickými osobami a verejnosťou, ako aj na základe stanoviska Krajského stavebného úradu v Nitre č. **KSU NR-2017-939/2255-1:OÚP-1 zo dňa 10.02.2017**, ktorý preskúmal zadanie podľa § 20 ods. 6 stavebného zákona a vydal súhlas podľa § 20 ods. 7, písmeno c.) na jeho schválenie, Obecné zastupiteľstvo Obce Podhájska svojim uznesením č. IVX/1/2017 zo dňa 13.02.2017 schválilo Zadanie pre ÚPN obce Podhájska.

Nakoľko sa jedná o obec s menej ako 2.000 obyvateľmi, v zmysle § 21 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, nebolo potrebné spracovať koncept ÚPN obce a preto sa na základe prerokovaného a schváleného Zadania pre Územný plán obce Podhájska začalo zabezpečovať spracovanie Návrhu ÚPN obce Podhájska.

Návrh územného plánu obce Podhájska je vypracovaný v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Podkladom pre riešenie obsahu územnoplánovacej dokumentácie bola Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Návrh územného plánu obce je spracovaný invariantne, t.j. rozvoj funkčných plôch v obci je riešený v závislosti od konkrétnych územných možností, ktoré vyplynuli riešenia územného plánu obce.

1.5. VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU

Územný rozvoj obce Podhájska bol doteraz usmerňovaný podľa Územného plánu obce Podhájska, ktorý bol schválený Uznesením Obecného zastupiteľstva v Podhájskej č. 18/III/030801 zo dňa 01.08.2003 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením obce Podhájska VZN č. 7/2003 zo dňa 01.08.2003 o vyhlásení záväzných častí Územného plánu obce Podhájska s účinnosťou od 04.09.2003.

Zmeny a doplnky č. 1 Územného plánu obce Podhájska, ktorých spracovateľom je AK – architektonická kancelária Ružomberok, pod vedením Ing. arch. Igora Maťaťa, boli schválené Uznesením Obecného zastupiteľstva v Podhájskej č. 206/XXVI/060926 zo dňa 26.09.2006. Záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením obce Podhájska VZN č. 5/2006 zo dňa 26.09.2006 o vyhlásení záväzných častí Územného plánu obce Podhájska – Zmeny a doplnky č. 1 s účinnosťou od 13.10.2006.

V roku 2008 obec pristúpila ku spracovaniu územnoplánovacej dokumentácie na úrovni zóny. Urbanistickú štúdiu zóny „Podhájska – Pod vinohradmi“ vypracovala AK – architektonická kancelária Ružomberok, pod vedením Ing. arch. Igora Maťaťa.

Hlavnou ideou doterajšieho územného plánu bolo vybudovať z obce Podhájska kúpeľné mestečko s funkciou rekreačného kúpania s výhľadom dopĺňujúceho liečebného kúpania. Tejto myšlienke bola prispôbená značná časť rozvojových plôch, ktoré bolo potrebné s odstupom času prehodnotiť a prispôsobiť súčasným potrebám. Aj napriek tomu, že viaceré návrhy doterajšieho územného plánu bolo možné považovať za aktuálne, v novom územnom pláne obce boli prehodnotené a prispôbené súčasným potrebám rozvoja obce.

1.6. ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM

Návrh územného plánu obce Podhájska je vypracovaný v súlade so zásadami a požiadavkami na riešenie stanovenými v schválenom Zadaní pre ÚPN obce Podhájska, ktoré bolo vypracované v decembri 2016 a schválené v Obecnom zastupiteľstve Obce Podhájska uznesením č. IVX/1/2017 zo dňa 13.02.2017.

1.7. SÚPIS POUŽITÝCH PODKLADOV

- Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KURS 2001) v znení KURS 2011 (AUREX, rok 2011)
- ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja (AUREX, spol. s r.o., Bratislava, rok 2012)
- Zmeny a doplnky ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja č. 1 (AUREX, spol. s r.o., Bratislava, rok 2015)
- ÚPN obce Podhájska (Prof. Ing. arch. Michal Šarafín – autorizovaný architekt, rok 2003)
- ÚPN obce Podhájska – Zmeny a doplnky č. 1 (AK – architektonická kancelária Ružomberok, 2006)
- UŠ „Podhájska – Pod vinohradmi“ (AK – architektonická kancelária Ružomberok, rok 2008)
- RÚSES okresu Nové Zámky (SAŽP Nitra, rok 1995)
- GNÚSES Slovenskej republiky
- ECONET – Národná ekologická sieť Slovenska
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Podhájska na roky 2014-2020
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Združenia obcí Termál na roky 2007-2013
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012-2018
- Národná stratégia regionálneho rozvoja – aktualizácia 2014
- Stratégia rozvoja vidieka Nitrianskeho samosprávneho kraja 2016-2022
- Program rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2014-2020
- Štúdia uskutočniteľnosti rozvojových zámerov Nitrianskeho samosprávneho kraja 2014-2020
- Regionálna integrovaná územná stratégia Nitrianskeho kraja na roky 2014-2020
- Stratégia rozvoja cyklotrás a cyklodopravy v Nitrianskom samosprávnom kraji na r. 2016-2020
- Projekt stavby : Kanalizácia a ČOV Podhájska

- Projekt stavby : Výstavba veterného parku
- Investičné zámery a projekty menších investícií na území obce
- Výsledky sčítania ľudu, domov a bytov z roku 2011 za obec Podhájska
- Sčítanie dopravy na cestnej sieti rok 2005 (Slovenská správa ciest Bratislava)
- STN 736101 a STN 736110
- Novela metodiky pre výpočet hluku z cestnej dopravy (VÚVA Brno, rok 1993)
- Zákon NR SR č. 538/2005 Z.z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)
- Zákon NR SR č. 277/1994 Z.z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov
- Úprava Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 477/99-810 na výpočet potreby vody pri navrhovaní vodovodných a kanalizačných zariadení a posudzovaní výdatnosti vodných zdrojov
- Slovenský vodohospodársky podnik š.p. Banská Bystrica – východiskové podklady
- Hydromeliorácie š.p. Bratislava – východiskové podklady
- Vodohospodárska mapa 1 : 50 000, VÚVH Bratislava 1990
- Základná hydrogeologická mapa ČSSR 1 : 200 000, GÚDŠ Bratislava 1988
- Zákon NR SR č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov
- Zákon NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch
- Zákon NR SR č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve
- Zákon NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov a všeobecne záväzné právne predpisy na jeho vykonanie
- Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Platné normy STN a súvisiace právne predpisy a smernice : STN 33 3320

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

2.1. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

2.1.1. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

- Obec : Podhájska
- Okres : Nové Zámky
- Kraj : Nitriansky samosprávny kraj
- Kód obce : 503 479
- Počet obyvateľov : 1.062
- Katastrálne územie : 1.112 ha
- Hustota obyvateľstva : 96 obyvateľov / km²

Obec Podhájska leží na južných výbežkoch Pohronskej pahorkatiny v nadmorskej výške 170 m nad morom (najvyššia nadmorská výška je 265 m n.m. a najnižšia je 140 m n.m.). Územie obce pozostáva z dvoch bývalých samostatných obcí : Belek a Svätúša, ktorých zlúčením dňa 1.7.1960 vznikla obec Podhájska.

Riešené územie je identické s plochou katastrálneho územia obce Podhájska, ktoré je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t.j. hranicou katastrálneho územia predtým samostatných obcí Belek a Svätúša. Celková rozloha katastrálneho územia obce je 1.111,63 ha (11,12 km²), z toho katastrálne územie Belek je 301,59 ha (3,02 km²) a katastrálne územie Svätúša je 810,04 ha (8,10 km²).

Na severe hraničí s katastrálnym územím obce **Trávnica**, na východe s katastrálnym územím obce **Pozba**, na juhu s katastrálnym územím obce **Veľké Lovce** a na juhu s katastrálnym územím obce **Radava**.

Z hľadiska administratívneho členenia patrí obec Podhájska do Nitrianskeho kraja a okresu Nové Zámky. Počet obyvateľov k sčítaniu SOBD 2011 bol 1.062 obyvateľov. Hustota obyvateľov na ha územia je 0,96 obyvateľa/ha (96 obyvateľov/km²).

Katastrálne územie obce vo výmere 1.111,6259 ha (11,12 km²) tvorí poľnohospodárska pôda, lesné pozemky a ostatné plochy. Podľa údajov z Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky uvedenú výmeru katastrálneho územia obce tvorí 858 ha poľnohospodárska pôda, 114 ha lesná pôda a 139 ha ostatná plocha (vodné plochy, zastavané a ostatné plochy).

Tab.: Výmera katastrálneho územia obce podľa druhu a plošných výmer

	Poľnohospodárska pôda (ha)	Lesné pozemky (ha)	Vodná plocha (ha)	Zastavaná plocha (ha)	Ostatná plocha (ha)	Výmera spolu (ha)
Belek	254,6231	5,0716	3,7807	31,7408	6,3719	301,5881
Svätuša	603,2499	109,246	7,2432	68,9554	21,3647	810,0378
S p o l u	857,8730	114,2962	11,0239	100,6962	27,7366	1.111,6259

Zdroj : Úrad geodézie, kartografie a katastra SR

Grafická časť ÚPN obce Podhájska je spracovaná na mapových podkladoch v mierkach :

- 1 : 50 000 Širšie vzťahy a záujmové územie
- 1 : 10 000 Katastrálne územie obce a väzba na prírodné prostredie
- 1 : 5 000 Zastavané územie obce

2.1.2. GEOGRAFICKÉ POMERY

Územie obce Podhájska sa rozprestiera na južných výbežkoch Pohronskej pahorkatiny v nadmorskej výške 170 m nad morom (najvyššia nadmorská výška je 265 m n.m. a najnižšia je 140 m n.m.). Podstatnú časť územia zaberá orná pôda. Južnú časť pokrýva lesný masív – Mariačalád. Pod lesným porastom a vo východnej časti územia sú rozsiahlejšie plochy viníc. Celým katastrálnym územím obce sa zo severovýchodu na juhozápad v celkovej dĺžke cca 3.670 m tiahne vodný tok Liska, ktorý pramení v Podunajskej pahorkatine, v nadmorskej výške cca 195 m n. m. Vo svojej dĺžke postupne obojstranne priberá väčšie či menšie prítoky. V katastrálnom území obce Podhájska z pravej strany priberá Trávnický potok, ktorý preteká územím obce zo severu na juh v celkovej dĺžke cca 2.085 m.

2.1.3. GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

V zmysle geomorfologického členenia Slovenska (Atlas krajiny SR 2002 – Mazúr, Lukniš) je riešené územie súčasťou sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská pahorkatina, podcelku Hronská pahorkatina, ktorej západná časť zasahujúca do obce zo severu je označovaná ako Vojnická pahorkatina . Prevažná časť katastrálneho územia obce Podhájska (severná a stredná časť) patrí do časti Hurbanovské terasy, južná časť územia (po ľavej strane potoku Liska) patrí do časti Bešianska pahorkatina.

Tab. : Zaradenie územia obce Podhájska ku geomorfologickým jednotkám

Sústava	Podsústava	Provincia	Subprovincia	Oblasť	Celok	Podcelok	Časť
Alpsko-himalájska	Panónska provincia	Západo-panónska panva	Malá Dunajská kotlina	Podunajská nížina	Podunajská pahorkatina	Hronská pahorkatina	Bešianska pahorkatina
							Hurbanovské terasy

Zdroj : Atlas krajiny SR 2002 – Mazúr, Lukniš

V oblasti Bešianskej pahorkatiny je dominantný reliéf stredne až silne členitej pahorkatiny. Vojnická pahorkatina je typickou nížinnou pahorkatinou. Reprezentatívnymi formami reliéfu sú široké plochy chrbtov, oddelenými úvalinovitými dolinami, ktorých nadmorské výšky sa pohybujú v rozpätí 140 – 265 m. Povrch chrbtov je väčšinou mierne zaoblený a najmä na strmých svahoch sú časté výmole. V úvalinovitých dolinách sú občasne toky, čo je ovplyvnené vo veľkej miere množstvom zrážok počas roka. Územie je budované v podloží treťohornými ílmi, pieskami a pieskovecami, na ktorých sú uložené štvrtohorne spraše a sprašové hliny.

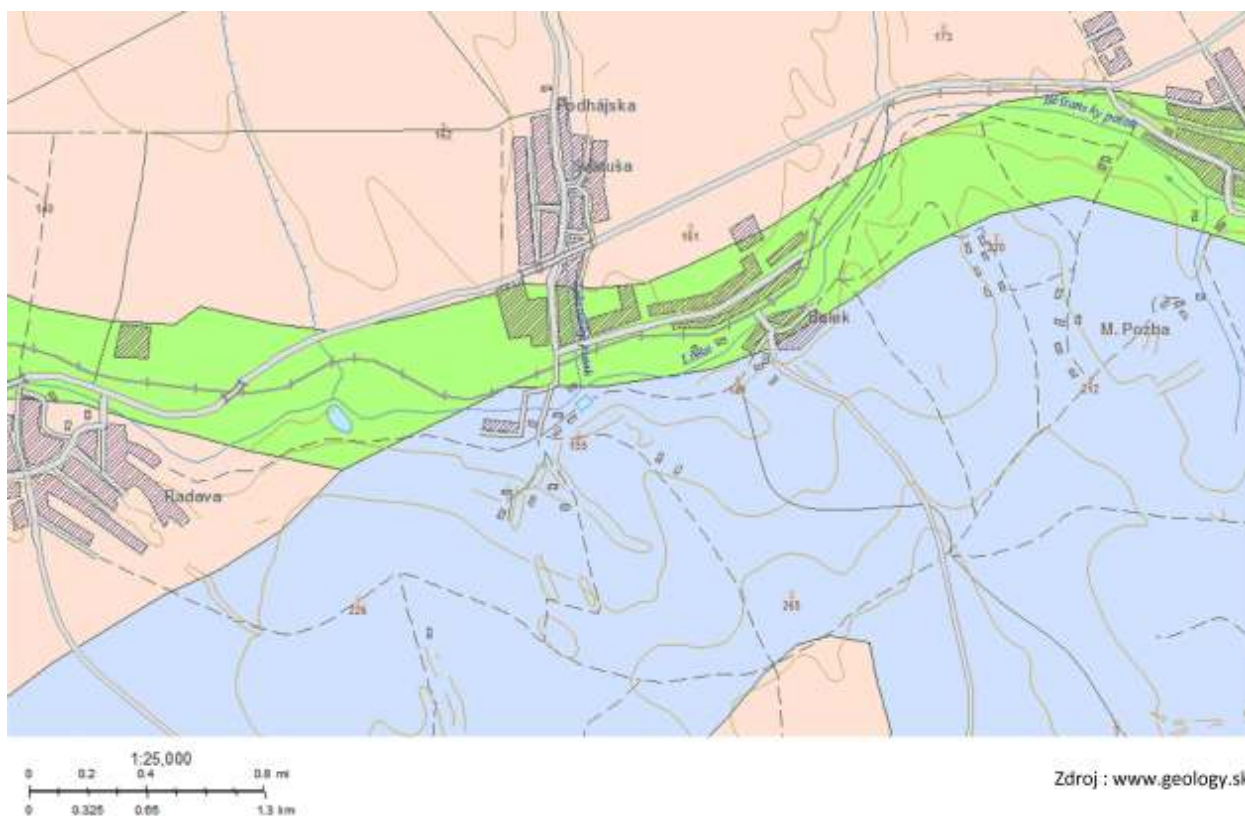
Vzhľadom na geologickú stavbu je územie chudobné na **nerastné suroviny**, ktoré sú zastúpené iba ložiskami tehliarskych surovín a ložiskami štrkov a pieskov. Ložiská tehliarskych surovín reprezentujú v území kvartérne spraše a deluviálne hliny, ktoré však nie sú priemyselne využívané. Ložiska štrkov a

pieskov majú v obci prevažne neogény charakter. Predstavujú menej kvalitné štrkopiesky s vysokým obsahom ílovej frakcie, čím sú vhodné na nenáročné stavebné účely do malty na murovanie, menej do omietok a pri výstavbe ciest. V danom území však nie sú využívané.

2.1.4. GEOLOGICKÉ POMERY

Geologické pomery charakterizujú základné geologické štruktúrne jednotky riešeného územia. Horniny odrážajú dlhodobý vývoj územia a zároveň vo veľkej miere ovplyvňujú aj iné zložky krajiny a tiež súčasné možnosti jej hospodárskeho využitia tak pre technické ako aj bioprodukčné činnosti (ako pôdotvorný substrát).

Podľa Inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska (Atlas krajiny SR 2002) riešené územie obce Podhájska spadá do dvoch rajónov a v rámci nich do troch skupín. Severná časť katastrálneho územia Svätúša a Belek sa nachádza v rajóne kvartérnych sedimentov – splaškových sedimentov (L), územie v obidvoch častiach obce pozdĺž vodného toku Liska patrí do rajónu kvartérnych sedimentov – úrodných riečnych náplavov (F) a južná časť obidvoch katastrálnych území do rajónu predkvartérnych sedimentov – jemnozrnných sedimentov (Ni).

Z geologického hľadiska riešené územie spadajúce do Hronskej pahorkatiny je súčasťou mohutnej Podunajskej panvy (Podunajskej nížiny), ktorá vznikla v etape karpatského orogénu na začiatku neogénu. Jej štruktúrny vývoj nebol jednoduchý a jej súčasné rozloženie sa definitívne sformovalo až v pliocéne. Podlozie centrálnej časti panvy je budované horninami kryštalinika. Východná časť Podunajskej nížiny v línii Komárno – Hurbanovo má podlozie budované horninami mezozoika (vápencami a dolomitmi). Neogénna sedimentácia v juhovýchodnej časti panvy začína súvrstvom pieskov, zlepcov a vápnitých ílov o celkovej mocnosti okolo 500 m. Na geologickej stavbe Hronskej pahorkatiny sa najviac podieľajú horniny bádenu, sarmatu, panónu, pontu, dáku a kvartéru. V okrajových častiach sa vyskytujú aj súvrstvia staršieho neogénu.

V panóne začala sedimentácia vápnito-ílovitých hornín, ktorú vystriedala sedimentácia pieskov a pieskocov s vložkami štrkov a ílov, nad ktorými sú zelenosivé a modrosivé íly a vápnité íly s malými polohami pieskov a drobných štrkov. Uholná a modrá séria tvoria najvrchnejšiu časť panónu. Sú

reprezentované hlavne ílmi vápnitými a uholnými, vyskytujú sa v nich lokálne aj tenšie vrstvy lignitu a piesky. V širšom okolí bola zistená mocnosť súvrstvia panónu od 372 m do 955 m.

V ponte je litologický vývoj charakterizovaný striedaním sa pestrých ílov a jemnozrnných pieskov, sporadicky i drobného štrku. Zvlášť v juhozápadnej časti prevládajú vo vrchnom ponte súvrstvia pieskov a štrkov. Mocnosť celého súvrstvia pontu je v rozsahu celej Podunajskej panvy veľmi premenlivá. V časti Hronskej pahorkatiny dosahuje pont mocnosť 70 až 100 m.

Najvyššiu časť pliocénu tvorí súvrstvie lévantu, ktoré je reprezentované pieskami, štrkami a polohami ílov. V nadloží pontu sa nachádzajú sedimenty dáku, reprezentované piesčitými a vápnitými ílmi, polohami slabo tmelených vápnitých pieskovcov a jemnozrnných vápnitých pieskovcov, ktoré dosahujú v záujmovom území mocnosť 240 až 460 m.

Kvartérne sedimenty sú v prevažnej miere reprezentované náplavovými hlinami a z časti eolickými sedimentami, ktoré vystupujú v podobe spraší a sprašových hĺn rôznej hrúbky a netvorí súvislý pokryv neogénu. Fluviálne sedimenty sa nachádzajú v riečnej doline potoka Liska a sú reprezentované zahlinenými štrkami a náplavovými hlinami ílovitých tmavých farieb. Aluviálne sedimenty vystupujú v údoliach potokov. Zastúpené sú štrkami, piesčitými štrkami a náplavovými hlinami. Deluviálne sedimenty sú vyvinuté na úpätiach svahov v podobe hĺn a piesčitých hĺn.

Tektonická stavba Podunajskej panvy (nížiny) je ovplyvnená morfológiou a seizmickou činnosťou podložia. V stavebných prvkoch sa prejavujú hlavne poklesové zlomy a nimi obmedzené kryhy. Hlavným tektonickým prvkom skúmanej oblasti je hrast približne SV – JZ smeru, ktorá sa rozprestiera v priestore obcí Radava – Veľké Lovce – Podhájska – Pozba.

2.1.5. KLIMATICKÉ POMERY

Na základe klimatických oblastí (Atlas krajiny SR 2002 – Lapin a kol.) patrí celé katastrálne územie obce Podhájska do teplej klimatickej oblasti (T) s priemerným počtom 50 a viac letných dní za rok s denným maximom teploty vzduchu > 25°C, teplého, suchého okrsku (T2) s miernou zimou (teplota v januári > -3,0°C, I_z < -20 až -40, kde I_z je Končekov index zavlažovania).

Priemerná ročná teplota vzduchu 9,9°C (najnižšia v januári -1,5°C a najvyššia v júli 20,3°C). Priemerná ročná relatívna vlhkosť vzduchu nadobúda 75 % (maximum 87 % pripadá na december a minimum 66 % na apríl). Od februára do augusta klesá oblačnosť v území s minimom v auguste (3,8) a od septembra oblačnosť opäť stúpa a maximum dosahuje v decembri a januári (6,9). Absolútne trvanie slnečného svitu je najdlhšie v auguste (255,8 hodín) a najkratšie v januári (50,6 hodín). Priemerná rýchlosť vetra dosahuje najvyššie hodnoty v apríli (2,4 m/s), najnižšie v auguste a septembri (1,7 m/s). Ročný chod zrážok charakterizuje maximum v júni, kedy spadne v priemere 58,2 mm zrážok a minimum vo februári s 28,2 mm zrážok s priemernou teplotou v januári -1,5°C až -4°C, s priemernou teplotou v júli 19,5°C až 18,5°C a priemernými ročnými zrážkami 650 až 700 mm.

Pre potreby komplexnejšieho poznania klimatických podmienok katastrálneho územia obce Podhájska uvádzame niektoré vybrané údaje z meteorologickej stanice Podhájska (poloha : 48°06'27" severnej zemepisnej šírky, 18°20'21" východnej zemepisnej dĺžky, 138 metrov nad morom) v priebehu rokov 2000-2004 :

Tab. : Priemerná mesačná teplota (°C)

rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
2000	-2,8	2,6	5,3	14,4	17,8	21,1	19,4	22,0	15,2	13,6	8,3	2,0	11,6
2001	0,4	2,2	6,6	10,1	17,4	17,8	21,4	22,2	13,8	13,0	2,7	-6,2	10,1
2002	-1,5	4,2	6,6	10,4	18,3	20,2	22,6	21,0	14,7	9,1	7,7	-1,2	11,0
2003	-2,9	-2,7	4,9	10,4	18,5	22,5	21,8	22,9	15,9	7,4	6,3	0,7	10,5
2004	-3,5	1,1	4,6	11,5	14,0	18,4	20,3	20,9	15,6	12,1	5,6	0,7	10,1

Zdroj : SHMÚ Bratislava

Ročný priemer teplôt v riešenom území sa pohybuje okolo 10 – 12°C. Najchladnejším mesiacom v

priemere je január, s priemernou mesačnou teplotou -2°C , najteplejším mesiacom je august s priemernou mesačnou teplotou $21,8^{\circ}\text{C}$. Za hodnotené obdobie rokov 2000-2004 dosiahla najnižšia teplota hodnotu $-6,2^{\circ}\text{C}$ (december 2001) a najvyššia teplota hodnotu $22,9^{\circ}\text{C}$ (august 2003).

Tab. : Priemerné mesačné úhrny zrážok (mm)

rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
2000	25,8	24,3	78,7	31,6	13,4	6,9	73,5	11,8	33,8	16,8	78,7	43,6	438,9
2001	37,4	28,4	72,0	25,7	45,6	20,9	72,1	21,9	107,8	11,9	33,2	21,3	498,2
2002	16,9	32,8	21,7	36,8	104,2	58,6	35,0	129,8	53,1	69,2	45,8	44,6	648,5
2003	46,1	10,6	1,5	16,1	41,4	21,3	72,3	43,1	13,2	76,0	26,9	18,4	386,9
2004	50,7	36,2	49,0	36,5	79,8	87,3	32,0	9,7	45,8	32,2	42,3	34,8	536,3

Zdroj : SHMÚ Bratislava

Celé katastrálne územie obce patrí do teplej oblasti so suchým letom a tiež suchou zimou. Priemerný úhrn zrážok v sledovanom období 200-2004 dosiahol 501,8 mm. Maximálny úhrn zrážok bol zaznamenaný v roku 2002 (648,5 mm) a minimálny úhrn zrážok v roku 2003 (386,9 mm). V poslednom meranom roku 2004 bol na zrážky najbohatší jún (87,3 mm), najmenej zrážok pripadlo na august (9,7 mm). Priemerný ročný úhrn bol 536,3 mm. Počet dní s úhrnom zrážok vyšším ako 5 mm bol 37 dní a počet dní s úhrnom vyšším ako 10 mm bol 19 dní. Priemerný počet dní so snehovou prikrývkou vyššou ako 5 cm bol v poslednom meranom roku 8 dní.

Tab. : Smer vetra (%)

rok	S	SSV	SV	VSV	V	VJV	JV	JJV	J	JJZ	JZ	ZJZ	Z	ZSZ	SZ	SSZ
2000	7,3	0,1	0,0	10,4	0,0	10,5	0,0	5,1	0,0	4,2	0,0	7,7	0,0	11,1	0,0	31,9
2001	5,2	0,0	11,5	0,0	11,1	0,0	7,3	0,0	6,3	0,0	3,1	0,0	6,8	0,0	20,5	0,0
2002	2,7	0,0	20,2	0,0	10,0	0,0	8,8	0,0	3,8	0,0	5,5	0,0	6,2	0,0	13,5	0,0
2003	2,6	0,0	17,2	0,0	8,1	0,0	7,1	0,0	2,8	0,0	4,7	0,0	4,4	1,0	17,4	0,0
2004	3,6	0,0	14,8	0,0	8,2	0,0	9,7	0,0	1,5	0,0	3,4	0,0	6,3	0,0	16,5	0,0

Zdroj : SHMÚ Bratislava

V riešenom území vo všeobecnosti prevládajú vetry severozápadného a severovýchodného smeru. Najväčšiu priemernú rýchlosť má juhovýchodný vietor. Maximálna priemerná mesačná rýchlosť vetra za sledované obdobie rokov 2000 až 2004 dosiahla $5,3 \text{ m.s}^{-1}$, minimálna priemerná mesačná rýchlosť dosiahla $1,9 \text{ m.s}^{-1}$ a priemerná rýchlosť pre celé obdobie bola $3,4 \text{ m.s}^{-1}$. V roku 2004 bola priemerná rýchlosť vetra $3,1 \text{ m.s}^{-1}$, maximálna hodnota bola v mesiaci apríl $3,9 \text{ m.s}^{-1}$ a minimálna v mesiaci jún $1,9 \text{ m.s}^{-1}$. Maximálnu priemernú mesačnú rýchlosť hodnoteného päťročného obdobia dosiahol vietor v smere severozápadnom o rýchlosti $6,8 \text{ m.s}^{-1}$.

2.1.6. HYDROGEOLOGICKÉ POMERY

Základnou hodnotenou jednotkou vodohospodárskej bilancie podzemných vôd Slovenska je hydrogeologický rajón s jeho následným detailným členením na subrajóny a čiastkové rajóny. Hydrogeologický rajón je hydrogeologicky jednotné územie s podrobnými hydrogeologickými vlastnosťami, typom zvodnenia a obehom podzemnej vody. Podľa súčasnej hydrogeologickej rajonizácie je územie Slovenska rozdelené na 141 hydrogeologických rajónov.

Podľa Hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (Slovenský Hydrometeorologický Ústav, Bratislava 1984) patrí riešené územie do hydrogeologického rajóna N 058 – Neogén Hronskej pahorkatiny.

Územie rajónu sa rozkladá na styku povodí Nitry, Hrona a Dunaja. Východné obmedzenie tvoria terasy Hrona, západné alúvium Žitavy a Nitry, severné vulkanity Pohronského Inovca a južné terasy Dunaja. Územie tvorí morfológicky a hydrogeologicky pomerne jednotný celok, v ktorom len severná časť (nemčiňanských štrkopieskov) má odlišný charakter. Mladé sedimenty sú tvorené prevažne sprašami a zbytkami terás, bez hydrogeologického významu. Neogénne sedimenty majú slabé zvodnenie. Výnimkou je oblasť Dvorov nad Žitavou, kde boli zistené priaznivé neogénne súvrstvia, z ktorých sa dosahuje prítok

nad terén maximálne okolo 10 l/s, špecifická výdatnosť je okolo 4 l/s. Dobre zvodnené polohy pieskov z drobných štrčiek s celkovou mocnosťou až 13 m, boli zistené aj medzi obcami Melek a Lula. Vrty v tejto oblasti dosahujú výdatnosti až 6 l/s. Toto priaznivé zvodnenie je spôsobené ich zrnitosťným zložením a celkovou pozíciou územia, ktoré predstavuje lokálnu depresiu. Vo zvyšných častiach rájónu možno na nižších kryhách v komplexe pontských sedimentov zachytiť niekoľko slabo zvodných jemnopiesčitých polôh. Niektoré polohy bývajú suché. Pri zachytení 2 až 5 polohy s celkovou mocnosťou 3 až 13 m sa dosiahla výdatnosť od 0,1 do 2 l/s.

Špecifickou danosťou obce Podhájska je výskyt minerálnych vôd, ktoré sú v území viazané na triasové dolomity a kremence levicekej hraste. Minerálne termálne vody boli skúmane prostredníctvom geotermálnych vrtov, ktoré sú hlboké 1.470 – 1.900 m a dosahujú výdatnosť 28,0 – 53,0 l/s. Maximálne teploty vody sú až 80 °C a tepelný výkon je 14,42 - 19,2 MWt. Z chemického hľadiska ide o vody nátriovo-chloridového typu s mineralizáciou až 19,6 g/l. Geneticky predstavujú marinogénne vody s rôznym stupňom degradácie morskej salinity.

Tab. : Minerálne vody v obci Podhájska

Vrt/lokalita	Hĺbka vrtu (m)	Vek a litológia kolektorov	Výdatnosť vrtu (l/s)	Teplota vody (°C)	Tepelný výkon (MWt)	Mineralizácia vody (g/l)	Chemický typ vody
Podhájska 1	1.900	Báden, trias : vápence, dolomity, kremence	53,0	80,0	14,42	19,6	Na-Cl
Podhájska 2	1.470	Neogén, trias : pieskovce, dolomity, vápence	28,0	69,0	19,2	-	Na-Cl

2.1.7. HYDROLOGICKÉ POMERY

Riešené územie obce Podhájska patrí do povodia rieky Nitra (4-21-13), ktorá je čiastkovým povodím Váhu. Povodie Nitry, ktorej celková plocha je 4.501 km² a dĺžka toku 197 km, sa člení na štyri základné povodia : Hornú Nitru, strednú Nitru, Dolnú Nitru a Žitavu. Maximálne priemerné mesačné prietoky sú zaznamenané v mesiacoch marec a apríl, minimálne priemerné mesačné prietoky sa vyskytujú vo februári a v októbri. Minimálne priemerné denné prietoky sa vyskytujú v mesiacoch marec, jún až november. Priemerný maximálny prietok vody v úseku Žitava – Ústie do Nitry Nitre sa pohybuje okolo 4,3 m³/s, priemerný ročný prietok 0,40 m³/s a prietok 100-ročnej vody Q₁₀₀ cca 145 m³/s.

Hydrologickú os riešeného územia obce Podhájska predstavuje vodný tok Liska, ktorý postupne v dĺžke toku obojstranne priberá väčšie či menšie prítoky. Je ľavostranným prítokom Žitavy. Pramení v Podunajskej pahorkatine, v podcelku Hronská pahorkatina, v časti Bešianska pahorkatina, na katastrálnom území obce Tehla, v nadmorskej výške cca 195 m n. m. V katastrálnom území obce Podhájska z pravej strany priberá Trávnický potok. Do Žitavy ústí v katastrálnom území obce Chrenovka. Jeho celková dĺžka je 22 km. Zdrojom vodnatosti sú výlučne dažde a snehové zrážky. Najvyššie vodné stavy a prietoky dosahujú vodné toky v marci až apríli.

V katastrálnom území Belek – časť Gergeľ sa nachádza vodná plocha Hlinisko s rozlohou 0,70 ha, ktorá je v súčasnosti využívaná na rekreačný rybolov.

2.1.8. PÔDNE POMERY

Podstatnú časť riešeného územia obce Podhájska tvorí poľnohospodárska pôda. Z celkovej výmery katastra (1.111,6259 ha) pripadá na poľnohospodársku pôdu cca 77,17 % (857,8730 ha), z ktorej väčšinu tvorí orná pôda (81,10 %). Trvalé trávne porasty o celkovej výmere cca 82 ha tvoria 9,6 % poľnohospodárskej pôdy, záhrady o výmere cca 35 ha tvoria 4,1 % poľnohospodárskej pôdy, ovocné sady o výmere cca 24 ha tvoria 2,8 % poľnohospodárskej pôdy a vinice s celkovou plochou cca 21 ha tvoria 2,3 % z celkovej plochy poľnohospodárskej pôdy.

Najzastúpenejším pôdnym typom v riešenom území sú černozy kultizemné, lokálne modálne a erodované a regozeme typické karbonátové, zo spraší, ktoré zaberajú podstatnú severnú časť

katastrálneho územia Svätuša a Belek. V južnej časti obidvoch katastrálnych území sa nachádzajú hnedozeme kultizemné, lokálne modálne a erodované a regozeme kultizemné a modálne karbonátové, zo spraší. V malom množstve sa na okraji severnej časti katastrálneho územia Svätuša a na okraji východnej časti katastrálneho územia Belek nachádzajú černozeme hnedozemné a čiernicové zo spraší a sprašových hĺn, lokálne černozeme ťažké a smonice z neogénnych ílov.

Z hľadiska kvality pôdy je až 57,8 % pôd zaradených medzi bonitované pôdno-ekologické jednotky 1 až 4 triedy, teda medzi osobitne chránené pôdy. Tieto najkvalitnejšie pôdy sa nachádzajú v severnej, severozápadnej a severovýchodnej časti katastrálneho územia obce Podhájska.

2.1.9. RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠTVO

Podľa fyto geografického členenia patrí riešené územie do oblasti západokarpatskej flóry, obvodu predkarpatskej flóry, okresu Slovenské stredohorie a podokresu Štiavnické vrchy. Okrem prevažujúcich karpatských druhov sem od juhu až juhozápadu prenikajú panónske druhy, teplomilné a suchomilné.

Druhovú zloženie lesov je vplyvom banskej a hutníckej činnosti zmenené. Je zväčša nepôvodné. Až dodnes sa zachovali málo narušené lesné komplexy. V nižších polohách plošne prevládajú dubové, hrabové, alebo zmiešané lesy. Vo vyšších polohách prevládajú bučiny s jedľou a umelo vysádzovaným smrekom, na sutinách s javorom, jaseňom a lipou. Pre teplé priestory je charakteristický výskyt javora tatárskeho, kukučky vencovej, ponikleca veľkokvetového, ľanu chlpatého a kavyľov. S teplomilnými druhmi ostro kontrastuje výskyt chladnomilných druhov: breza plstnatá, jelša sivá, chvošník jedľovitý, smrečinovec plazivý, valdštajnka trojpočetná. Cenná je vegetácia podmäčianých lúk s kosatcom sibírske, mečíkom škridlovitým, žltohlavom najvyšším, vzácnou rosičkou okrúhloolistou a viacerými druhmi našich orchideí – vstavačov. Z ostatných chránených druhov sa tu vyskytuje ľalia zlatohlavá a cibulkonosná a množstvo ruží.

Podľa zoogeografického členenia patrí sledované územie do provincie Západných Karpát, oblasti Západných Karpát, obvodu vnútorného, okrsku južného. Podobne ako pri flóre, tak aj pri faune možno pozorovať prelínanie druhov karpatských a druhov panónskych. Vhodné klimatické podmienky dávajú možnosť existencie viacerých živočíšnych druhov, ktorých charakter do značnej miery ovplyvnili geografické podmienky, ale najmä človek, ktorý sústavne zasahoval do prírody.

Z veľkých cicavcov si pozornosť zasluhuje naša najväčšia mačkovitá šelma rys ostrovid, ďalej mačka divá a v posledných rokoch aj medveď hnedý. Zo zriedkavých druhov pernatých dravcov sa tu objavujú orol krikľavý, orol malý sokol lastovičiar a vzácnu haju. Zoogeografickú pestrosť Štiavnických vrchov charakterizuje aj veľký počet plazov. Žijú tu všetky naše jašterice ako aj užovka frkaná, obojková, stromová a hladká. Z bezstavovcov tu žijú pestré sfarbené motýle ako vidlochvost ovocný a feniklový, jasoň chochlačkový. V zachovalých starých lesných porastoch možno nájsť nosorožteka, roháča, mnohé druhy fúzačov ako aj bystrušiek. Množstvo opustených banských diel je vhodným biotopom pre viaceré druhy netopierov.

2.2. VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

Územným plánom regiónu vzťahujúcim sa k riešenému územiu obce Podhájska je Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja, ktorý bol schválený zastupiteľstvom Nitrianskeho samosprávneho kraja Uznesením č. 113/2012 zo dňa 14.05.2012 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Nitrianskeho samosprávneho kraja č. 2/2012 zo dňa 14.05.2012, s účinnosťou od 29.05.2012.

Zmeny a doplnky č. 1 ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja boli schválené Uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. júla 2015 a ktorých záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Nitrianskeho samosprávneho kraja č. 6/2015 zo dňa 26.10.2015, s účinnosťou od 25.11.2015.

Tento základný východiskový dokument, ktorý vychádza z Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 (aktualizácia 2011), vo svojej záväznej časti určuje niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne regulatívy vzťahujúce sa k riešenému územiu. Výstupy z riešenia územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa – záväzná časť Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja vrátane Zmien a doplnkov č. 1 (2015) sú záväzným dokumentom pre Územný plán obce Podhájska.

Záväzná časť ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja v znení Zmien a doplnkov č. 1 (2015) vo vzťahu k rozvojovým zámerom obce Podhájska :

2.2.1. Záväzné regulatívy územného rozvoja Nitrianskeho kraja – Zmeny a doplnky č. 1

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania a funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.13. Podporovať rozvoj obcí ako centier lokálneho významu
 - 1.13.4. Nové Zámky : Palárikovo, Tvrdošovce, Komjatice, Bánov, Svodín, Gbelce, Strekov, Zemné, Mužla, Kolta, **Podhájska**, Maňa, Salka, Kamenín, Dvory nad Žitavou.
- 1.14. Podporovať v centrách lokálneho významu predovšetkým zariadenia v :
 - 1.14.1. školstve – materské a základné školy,
 - 1.14.2. zdravotníctve – zdravotné strediská s ambulanciami všeobecných lekárov, lekárne,
 - 1.14.3. telekomunikáciách – pošty,
 - 1.14.4. službách – stravovacie zariadenia,
 - 1.14.5. kultúrno-spoločenskej oblasti – kiná, kultúrne domy, knižnice,
 - 1.14.6. oblasti športu a rekreácie – telocvične, otvorené športoviská,
 - 1.14.7. oblasti obchodu – obchody s komplexným základným sortimentom tovarov.
- 1.16. Podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia, adekvátne k forme sídelného rozvoja v jednotlivých historicky vyvinutých charakteristických tradičných kultúrno-historických regiónov na území Nitrianskeho kraja, s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky obyvateľov, čo znamená :
 - 1.16.1. podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností,
 - 1.16.2. zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavy a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov
 - 1.16.3. a dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinu a životné prostredie vidieckeho priestoru,
 - 1.16.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.
- 1.17. Vytvárať podmienky pre kompaktný územný rozvoj zastavaných území jednotlivých obcí a nepripúšťať výstavbu nových oddelených samostatných častí obce, ako aj vylúčiť výstavbu v inundačných územiach vodných tokov a na pobrežných pozemkoch vodných tokov.
- 1.18. Pokračovať v systematickom prieskume radiačnej záťaže obyvateľstva a vyčleniť územia a oblasti, kde sú potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektov alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia v už existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred touto záťažou; na území, na ktorom je potrebné vzhľadom na výsledky monitorovania záťaže radónom realizovať potrebné protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, nemocníc, školských a predškolských zariadení a liečební.

2. Zásady a regulatívy rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva

- 2.1. Usmerňovať funkčno-priestorový subsystém turizmu a rekreácie v zhode s prírodnými a civilizačnými danosťami a v súbežnom zabezpečovaní nárokov obyvateľov kraja, najmä mesta Nitry a ostatných väčších miest, na každodennú a víkendovú rekreáciu, ako aj nárokov

- účastníkov širšieho aj cezhraničného turizmu na poznávací a rekreačný turizmus. Podporiť predovšetkým rozvoj tých foriem turizmu, ktoré majú medzinárodný význam – turizmus pri vode na úrovni termálnych kúpalísk až relaxačno-rehabilitačných zariadení, rekreačný turizmus pre pobyt pri vodných plochách (štrkoviskách), vodná turistika a výletné plavby (na Dunaji), cykloturistika, poľovníctvo, poznávací kultúrny turizmus (návšteva pamätihodností, podujatí), kongresový turizmus a výstavníctvo (Nitra – Agrokomplex), tranzitný turizmus.
- 2.2. Usmerňovať tvorbu funkčno-priestorového subsystému na vytváranie súvislejších rekreačných území, tzv. rekreačných krajinných celkov :
 - 2.2.1. s ťažiskom **v Podhájskej** so zapojením okolitého územia (potenciálny lesopark s výletným miestom Máriačálád, využitie okolitých obcí a vinohradníctva pre vidiecky turizmus).
 - 2.3. Podporovať bodové lokality v poľnohospodársky využívannej krajine, predovšetkým areály termálnych kúpalísk, kúpalísk, športovo-rekreačné areály pri prírodných vodných plochách (štrkoviskách); podporovať rozvoj rekreačno-relaxačných aktivít na základe využitia špecifik daného územia, v lokalitách s výskytom prírodných liečivých vôd v prípade splnenia podmienok stanovených zákonom č. 538/2005 Z. z. prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podporovať rozvoj kúpeľníctva.
 - 2.4. Vzhľadom na vysoký potenciál geotermálnych vodných zdrojov územia Nitrianskeho kraja podporovať rozvoj aktivít zameraných na zdravotné, rehabilitačné a relaxačné služby (najmä lokality Poľný Kesov, Nové Zámky (Strand), Diakovce, Komárno, Patince, Štúrovo (Vadaš), **Podhájska**, Levice (Margita-Ilona), Santovka (s väzbou na Dudince v Banskobystrickom kraji) a tiež nové lokality Mojmírovce, Ivanka pri Nitre, Komjatice, Plavé Vozokany, Tvrdošovce, Bardoňovo, Nesvady.
 - 2.5. Rozvíjať zvyšovanie kvality rekreačných priestorov, rekreačných areálov, najmä kúpalísk a termálnych kúpalísk a úroveň poskytovania služieb rekreačného charakteru.
 - 2.6. Podporovať najvýznamnejšie rekreačné priestory pre medzinárodný a prihraničný cestovný ruch; nadviazať na medzinárodný turizmus rozvíjaním poznávacieho cestovného ruchu a tiež sledovaním turistických tokov a dopravných trás (cestných, vodných) predchádzajúcich, resp. končiacich v kraji; venovať väčšiu pozornosť aktívnemu zahraničnému turizmu, cezhraničným vzťahom a malému prihraničnému a tranzitnému cestovnému ruchu, dosiahnuť čo najužšie prepojenie rekreačného turizmu s poznávacím turizmom.
 - 2.7. Vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu a jej formy agroturizmu.
 - 2.8. Lokalizovať potrebnú vybavenosť v obciach ležiacich v blízkosti rekreačných cieľov, do voľnej krajiny umiestňovať len tú vybavenosť, ktorá sa viaže bezprostredne na uskutočňovanie činností závislých na prírodných danostiach.
 - 2.9. Zabezpečiť prímestskú rekreáciu pre obyvateľov väčších miest v ich záujmovom území; týka sa to predovšetkým miest Nitra, Nové Zámky, Komárno (Apáli), Levice a Topoľčany, ďalej Šaľa, Zlaté Moravce a tiež miest Hurbanovo, Kolárovo, Šahy, Šurany, Vráble, Tlmače, Želiezovce.
 - 2.10. Vytvárať podmienky pre realizáciu území lesoparkového charakteru lokálneho významu pri menších obciach, najmä pri obciach s rekreačným významom a prepájať centrá obcí, rekreačné areály s územiami lesoparkového charakteru.
 - 2.11. Podporovať rozvoj vinohradníctva a vinárstva zachovaním a udržiavaním viníc ako prírodných zdrojov a súčasne cenných historických prvkov v krajinnom obraze vidieckej i mestskej krajiny.
 - 2.13. Podporovať rozvoj spojitého, hierarchicky usporiadaného bezpečného, šetrného systému cyklotrás, slúžiaceho pre rozvoj cykloturistiky ale aj pre rozvoj urbanizačných väzieb medzi obcami/mestami, rekreačnými lokalitami, významnými územiami s prírodným alebo kultúrno-historickým potenciálom (rozvoj prímestskej rekreácie, dochádzanie za zamestnaním, vybavenosťou, vzdelaním, kultúrou, športom, ...)
 - 2.13.1. previazaním línií cyklotrás podľa priestorových možností s líniami korčuliarskych trás, jazdeckých trás, peších trás a tiež s líniami sprievodnej zelene,
 - 2.13.2. rozvojom cyklotrás mimo (najmä frekventovaných) ciest, rozvoj bezpečných križovaní cyklotrás s ostatnými dopravnými koridormi, budovanie ľahkých mostných konštrukcií ponad vodné toky v miestach križovania cyklotrás s vodnými tokmi,

- 2.13.3. rozvojom rekreačnej vybavenosti pozdĺž cyklotrás, osobitnú pozornosť venovať vybavenosti v priesečníkoch viacerých cyklotrás.
- 2.15. Dodržiavať na území národných parkov a chránených krajinných oblastí a v územiach európskeho významu únosný pomer funkcie ochrany prírody s funkciami spojenými s rekreáciou a turizmom.
- 2.16. Regulovať rozvoj rekreácie v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES, rekreačný potenciál v lesných ekosystémoch využívať v súlade s ich únosnosťou.

3. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja hospodárstva a regionálneho rozvoja kraja

- 3.1. V oblasti hospodárstva
 - 3.1.5. Podporovať rozvoj územnotechnických podmienok k zamedzovaniu a dosahovaniu znižovania negatívnych dôsledkov odvetví hospodárstva na kvalitu životného prostredia a k obmedzovaniu prašných emisií do ovzdušia.
- 3.2. V oblasti priemyslu a stavebníctva
 - 3.2.1. Vychádzať predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných a stavebných areálov.
 - 3.2.3. Vychádzať pri rozvoji priemyslu a stavebníctva nielen z ekonomickej a sociálnej, ale aj územnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia a historického stavebného fondu so zohľadnením miestnych špecifik a využívaním pritom predovšetkým miestnych surovín.
 - 3.2.4. Vychádzať pri vytváraní a prevádzke výrobných kapacít z využitia komparatívnych výhod regiónu (poloha, ekonomický potenciál, disponibilné zdroje).
- 3.3. V oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
 - 3.3.1. Rešpektovať poľnohospodársku a lesnú pôdu ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj.
 - 3.3.2. Rešpektovať a zachovať prírodné, kultúrne a historické dedičstvo vo vinohradníckych oblastiach a vylúčiť urbanistické zásahy na plochách, ktoré predstavujú historicky vytvorenú charakteristickú kultúrnu krajinu v danej oblasti.
 - 3.3.3. Zabezpečovať protieróziu ochranu poľnohospodárskej pôdy prvkami vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín, v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability.
 - 3.3.4. Vytvárať podmienky pre výsadbu izolačnej zelene v okolí hospodárskych dvorov.
 - 3.3.6. Rešpektovať výmeru lesnej pôdy na plochách poľnohospodársky nevyužiteľných nelesných pôd a na pozemkoch porastených lesnými drevinami, evidovaných v katastri nehnuteľnosti v druhu poľnohospodárska pôda.
 - 3.3.7. Rešpektovať a zohľadňovať platný Program starostlivosti o les, rešpektovať ochranné pásmo lesnej pôdy, uprednostňovať ekologicky vhodné autochtónne (domáce) druhy drevín.
 - 3.3.8. Podporovať v lesnom hospodárstve postupnú obnovu prirodzeného drevinového zloženia porastov, zabezpečovať obnovu porastov jemnejšími spôsobmi, zvyšovať podiel lesov osobitného určenia, zachovať pôvodné zvyšky klimaxových lesov v súvislosti s obnovami Programov starostlivosti o les.
 - 3.3.9. Vytvárať územnotechnické podmienky pre zachovanie stability lesných porastov lužných stanovišť, zabrániť neodborným zásahom do hydrologických pomerov, pred každým plánovaným zásahom posúdiť jeho vplyv na hydrologické pomery vzhľadom na protipovodňové opatrenia.
 - 3.3.10. Netriešťať ucelené komplexy lesov pri návrhu koridorov technickej infraštruktúry a líniových stavieb.

4. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja sociálnych vecí

- 4.1. V oblasti školstva
 - 4.1.1. Podporovať a optimalizovať rovnomerný rozvoj siete škôl, vzdelávacích, školiacich a preškoľovacích zariadení na území kraja v závislosti na vývoji obyvateľstva v území.
- 4.2. V oblasti zdravotníctva

- 4.2.1. Rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania – ambulantnej, ústavnej a lekárenskej.
- 4.2.2. Vytvárať podmienky pre rovnocennú prístupnosť a rovnocennú dostupnosť obyvateľov jednotlivých oblastí kraja k nemocničným zariadeniam a zdravotníckym službám.
- 4.2.3. Vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja.
- 4.3. V oblasti sociálnych vecí
 - 4.3.1. Rekonštruovať a obnovovať budovy a zariadenia sociálnych služieb, komplexne modernizovať sociálnu infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb.
 - 4.3.2. Zabezpečovať rovnomernú sieť zariadení sociálnych služieb a terénnych služieb tak, aby územie Nitrianskeho kraja bolo v tejto oblasti sebestačné a vytvoriť z hľadiska kvality aj kvantitu sieť dostupnú všetkým občanom v sociálnej a hmotnej núdzi.
 - 4.3.3. Vytvárať územnotechnické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí (terénne a ambulantné sociálne služby, sociálne služby v zariadeniach s týždenným pobytom), podpora sebestačnosti rodín, osobitne rodín s malými deťmi, realizovanie nízkoprahových aktivít pre rôzne marginalizované skupiny.
 - 4.3.4. Podporovať sociálnu inklúziu prostredníctvom rozvoja sociálnych a zdravotníckych služieb s osobitným zreteľom na marginalizované komunity.
 - 4.3.5. Očakávať nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané nároky na zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).
- 4.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry
 - 4.4.1. Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s polycentrickým systémom osídlenia.
 - 4.4.2. Rekonštruovať, modernizovať a obnovovať kultúrne objekty, vytvárať podmienky pre ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva na území kraja formou jeho vhodného využitia pre občiansku vybavenosť.
 - 4.4.3. Podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení kultúrno-rekreačného charakteru lokálneho významu.
 - 4.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo–telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v urbanizovanom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva.
 - 4.4.5. Zapojiť do športového a rekreačného využitia vo väčšej miere potenciál geotermálnych vôd dobudovaním termálnych kúpalísk s cieľom vytvárania rekreačno-rekondičných komplexov.
5. **Zásady a regulatívy z hľadiska starostlivosti o životné prostredie, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability a ochrany pôdneho fondu**
 - 5.1. V oblasti starostlivosti o životné prostredie
 - 5.1.1. Zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území kraja ich predpokladané vplyvy na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.
 - 5.1.2. Uprednostňovať pri budovaní nových priemyselných areálov a prevádzok zariadenia a technológie spĺňajúce národné limity a zároveň limity stanovené v environmentálnom práve EÚ.
 - 5.1.3. Zabezpečovať podmienky pre postupnú účinnú sanáciu starých environmentálnych záťaží – bývalé skládky komunálneho odpadu, odkaliská a iné pozostatky z banskej ťažby.
 - 5.1.4. Podporovať výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, frekventovaných úsekov ciest a v blízkosti výrobných areálov ako aj zväčšovať podiel plôch zelene v zastavaných územiach miest a obcí.
 - 5.1.5. Podporovať, v súlade s projektmi pozemkových úprav území a v súlade s podmienkami,

- určenými príslušným správcom toku revitalizáciu skanalizovaných tokov, kompletizáciu sprievodnej vegetácie výsadbou pásov domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšenie podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky pre realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov.
- 5.1.6. Zabezpečovať podmienky pre vodný režim pre lužné lesy v oblastiach Dunaja a jeho prítokov, nivy Váhu, Hrona a Ipľa tak, aby nedochádzalo k odumieraniu lesných porastov.
- 5.2. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny
- 5.2.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovenie funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni národnej, regionálnej aj lokálnej, čo v území Nitrianskeho kraja znamená venovať pozornosť predovšetkým vyhláseným chráneným územiám podľa platnej legislatívy, územiám NATURA 2000, prvkom územného systému ekologickej stability.
- 5.2.2. Odstraňovať pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov územného systému ekologickej stability.
- 5.2.3. Zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieróznou ochranu pôdy uplatnením prvkov územného systému ekologickej stability, a to najmä biokoridorov, prevažne v oblastiach Podunajskej pahorkatiny.
- 5.2.4. Vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu výsadby pôvodných a ekologicky vhodných druhov drevín v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinej vegetácie (hlavne pozdĺž tokov, kanálov a ciest a v oblasti svahov Podunajskej pahorkatiny).
- 5.2.5. Vytvárať územnotechnické podmienky pre priechodnosť existujúcich prekážok na vodných tokoch a líniových stavbách v krajine pre migrujúce živočíchy dodatočnými technickými opatreniami a pri navrhovaní využívania hydroenergetického potenciálu riek zohľadňovať nielen ekonomické ale aj ekologické kritériá v súlade so schválenými rozvojovými a koncepcnými dokumentmi.
- 5.2.6. Podporovať územnoplánovacími nástrojmi zakladanie trávnych porastov, ochranu mokradí a zachovanie prírodných depresíí, spomalenie odtoku vody v upravených korytách a zachovanie starých ramien a meandrov v okolí Dunaja, Váhu, Hrona a Ipľa.
- 5.2.7. Zachovávať pri rekultiváciách vo vinohradníckych oblastiach prirodzené biokoridory a pri vinohradoch s eróziou zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov.
- 5.2.9. Podporovať a ochraňovať územnoplánovacími nástrojmi nosné prvky estetickej kvality a typického charakteru voľnej krajiny (prirodzené lesné porasty, historicky vyvinuté časti kultúrnej krajiny, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi a pod.) a podporovať miestne krajinné identity rešpektovaním prírodného a kultúrno-historického dedičstva.
- 5.2.10. Rešpektovať požiadavky ochrany prírody a krajiny vyplývajúce z medzinárodných dohovorov (Bonnský, Bernský, Ramsarský, Haagský, Dunajský, Európsky dohovor o krajine a pod.)
- 5.2.11. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach.
- 5.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov
- 5.3.3. Sledovať environmentálne ciele na zabezpečenie ochrany vôd a ich trvalo udržateľného využívania ako sú : postupné znižovanie znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.
- 5.3.4. Rešpektovať ochranné pásmo lesov do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.
- 5.3.5. Uprednostňovať prirodzenú drevinovú skladbu porastov na jednotlivých stanovištiach za účelom potrebného zvyšovania infiltračnej schopnosti a retenčnej kapacity lesných pôd.
- 5.3.6. Nespôsobiť pri územnom rozvoji fragmentáciu lesných ekosystémov.
- 5.3.7. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a funkčné využitie územia navrhovať tak, aby čo najmenej narušovalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy a jej využitie so zachovaním výraznej ekologickej a

environmentálnej funkcie, ktorú poľnohospodárska pôda a lesné pozemky popri produkčnej funkcii plnia.

6. Zásady a regulatívy usporiadania územia z hľadiska kultúrohistorického dedičstva

- 6.1. Rešpektovať kultúrne dedičstvo s jeho potenciálom v zmysle Európskeho dohovoru o kultúrnom dedičstve, Európskeho dohovoru o ochrane archeologického dedičstva a Deklarácii Národnej rady SR o ochrane kultúrneho dedičstva, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a navrhované na vyhlásenie urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma).
- 6.2. Rešpektovať kultúrno-historické súvislosti najbližšieho okolia na kraj (súvisiace územia Hornonitrianskej kotliny, Vtáčnika, Štiavnických vrchov a Krupinskej planiny v Trenčianskom a Banskobystrickom kraji) a zohľadňovať pri územnom rozvoji kraja význam a hodnoty jeho kultúrno-historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálne ekonomickom rozvoji.
- 6.3. Akceptovať a nadväzovať pri novej výstavbe na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifčnosti historického osídlenia.
- 6.4. Rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty a areály ako potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie.
- 6.5. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne a hospodársko-sociálne celky a prírodno-klimatické oblasti, dominantné znaky typu kultúrnej krajiny so zachovanými vinohradníckymi oblasťami, oblasťami štálov a rôznych foriem vidieckeho osídlenia, vrátane rozptýleného osídlenia.
- 6.6. Rešpektovať a akceptovať v diaľkových pohľadoch a v krajinnom obraze historicky utvorené dominanty (lokality a výskytom historických krajinných štruktúr a kultúrohistorických pamiatok) spolu s vyhlásenými a navrhovanými ochrannými pásmami pamiatkového fondu.
- 6.7. Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja :
 - 6.7.3. známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov, v zmysle pamiatkového zákona,
 - 6.7.7. pamätihodnosti, ktorých zoznam vedú jednotlivé obce.
- 6.9. Zohľadňovať archeologické lokality a náleziská, ktoré v Nitrianskom kraji majú mimoriadny význam najmä z hľadiska pravekého a starovekého osídlenia. Kultúrne dedičstvo a pamiatkový fond s dôrazom na ochranu archeologických lokalít a nálezov je podľa pamiatkového zákona limitujúcim faktorom využívania územia nielen nad terénom, ale najmä pod terénom, kde sa nachádzajú rôzne vrstvy a stopy hmotnej časti kultúrneho dedičstva.

7. Zásady a regulatívy verejného dopravného vybavenia

- 7.3. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru alokovanú a plánovanú v trasách mimokoridorových ITF sieti konvenčnej železničnej a kombinovanej dopravy TEN-T vo všetkých plánovacích a realizačných rozhodnutiach prechádzajúcu Nitrianskym krajom :
 - 7.3.2. Nové Zámky/Palárikovo – Levice– (Zvolen).
- 7.13. Proporcionálne podporovať doplnkové postavenie dopravnej infraštruktúry prechádzajúce Nitrianskym krajom medzinárodného, celoštátneho a nadregionálneho významu, ktorá spolu s paneurópskymi multimodálnymi koridormi ITF a sieťami TEN-T, vytvára nadradenú dopravnú sústavu Slovenskej republiky.
- 7.15. Pre cesty I. triedy zabezpečiť územnú rezervu pre výhľadové usporiadanie v základnej kategórii C11,5/80-60, v kategórii C9,5/80-60 (v súbehu s rýchlostnými cestami), prípadne v štvorpruhovej kategórii C22,5/100-70 (ak sa preukáže potreba na základe prognózy intenzity dopravy).
- 7.26. Pre cesty II. a III. triedy zabezpečiť územnú rezervu pre výhľadové šírkové usporiadanie v kategórii C9,5/80-60 a C7,5/70-50, prípadne C22,5/80-60 (ak je preukázaná potreba na základe prognózy intenzity dopravy).
- 7.35. Rezervovať koridor pre vybudovanie cesty III. triedy od cesty II/580 pri obci Podhájska cez Máriačalád na Čechy s pripojením na cestu I/75 v obci Kolta.

- 7.40. Orientovať pozornosť predovšetkým na rekonštrukciu a homologizáciu ciest II. a III. triedy v zázemí sídelných centier v parametroch pre prevádzku autobusovej hromadnej dopravy a v záujme vytvorenia predpokladov lepšej dostupnosti obcí v suburbanizačnom priestore centier.
- 7.41. Zabezpečiť rozvoj regionálnej hromadnej dopravy v zázemí sídelných centier v záujme zlepšenia dostupnosti z rozvojových obcí v suburbanizačnom priestore do centier a medzi nimi.

8. ZÁSADY A REGULATÍVY VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

8.1. V oblasti vodného hospodárstva

- 8.1.1. Na úseku všeobecnej ochrany vôd :
 - 8.1.1.1. vytvárať územnotechnické podmienky pre všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
 - 8.1.1.2. rešpektovať pri podrobnejších dokumentáciách ochranné pásma pre vodné toky podľa zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách.
- 8.1.2. Na úseku odtokových pomerov v povodiach :
 - 8.1.2.1. rešpektovať a zachovať v riešení všetky vodné prvky v krajine (sieť vodných tokov, vodných plôch, mokrade) a s nimi súvisiace biokoridory a biocentrá,
 - 8.1.2.2. dodržiavať princíp zadržiavania vôd v povodí (vrátane urbanizovaných povodí),
 - 8.1.2.3. navrhovať v rozvojových územiach technické opatrenia na odvádzanie vôd z povrchového odtoku na báze retencie (zadržania) v povodí, s vyústením takého množstva vôd do koncového recipienta, aké odtekalo pred urbanizáciou jednotlivých zastavaných plôch (vrátane urbanizovaných povodí),
 - 8.1.2.4. zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha,
 - 8.1.2.6. podporovať výstavbu objektov protipovodňovej ochrany územia a nenavrhovať v inundačnom území tokov výstavbu a iné nevhodné aktivity,
 - 8.1.2.7. zabezpečovať na neupravených úsekoch tokov predovšetkým ochranu intravilánov miest a obcí, nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery na vodných tokoch s dôrazom na odvedenie vnútorných vôd podľa Programu protipovodňovej ochrany SR v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,
 - 8.1.2.8. nevytvárať na vodných tokoch na území Nitrianskeho samosprávneho kraja nové migračné bariéry a zariadenia, ktorých výstavba alebo prevádzka ich ochudobňuje o vodu, poškodzuje alebo likviduje brehové porasty alebo mení ich prírodný charakter.
- 8.1.3. Na úseku odvedenia vnútorných vôd :
 - 8.1.3.3. rezervovať koridory na vybudovanie príslušnej kanálovej siete k novobudovaným čerpacím staniciam.
- 8.1.5. Na úseku verejných vodovodov :
 - 8.1.5.1. vytvárať územnotechnické predpoklady pre komplexné zabezpečenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, zvyšovanie podielu zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom približovať sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ,
 - 8.1.5.2. chrániť v maximálnej možnej miere zdroje pitnej vody, rešpektovať vymedzené vodárenské zariadenia regionálneho významu, vrátane ich ochranných pásiem,
 - 8.1.5.6. zabezpečovať územnú prípravu zdrojov vody tak, aby sa docielil súlad medzi predpokladaným nárastom obyvateľov a ostatných sídelných aktivít a rozvojom vodného hospodárstva, ochranou prírody a ekologickou stabilitou územia,
 - 8.1.5.7. zabezpečovať integrovanú ochranu vodárenských zdrojov pre trvalo udržateľné využívanie zdrojov pitnej vody, rešpektovanie pásiem ochrany vodárenských zdrojov (pásma hygienickej ochrany),
 - 8.1.5.8. zabezpečovať ochranu lokálnej, ako aj nadradenej vodárenskej infraštruktúry (ochranné pásma vodovodov, vodojemov, ČS a pod.), v prípade možností aj s ponechaním manipulačných pásov,
 - 8.1.5.12. vytvárať územné predpoklady pre zabezpečenie prívodu kvalitnej pitnej vody vo vodovodoch v okresoch Komárno, Levice, Nové Zámky, najmä v oblastiach s nedostatkom zdrojov vody, vhodnej na zásobovanie pitnou vodou.

8.1.6. Na úseku verejných kanalizácií :

- 8.1.6.1. podmieniť nový územný rozvoj obci napojením na existujúcu, resp. navrhovanú verejnú kanalizačnú sieť, s následným čistením komunálnych odpadových vôd v ČOV. Pri odvádzaní prívalových dažďových vôd z rozvojových plôch do vodných tokov zabezpečiť redukciu a reguláciu odtoku vypúšťaných vôd v zmysle legislatívnych požiadaviek,
- 8.1.6.2. preferovať v návrhu skupinové kanalizácie pre aglomerácie viacerých sídiel so spoločnou ČOV,
- 8.1.6.3. vymedziť územné rezervy plôch a koridorov pre kanalizačné stavby nadradeného významu,
- 8.1.6.4. preferovať v návrhu odkanalizovania menších obcí delené sústavy so zadržiavaním dažďových vôd v území,
- 8.1.6.5. zabezpečiť požiadavky v oblasti odkanalizovania s cieľom postupne zvyšovať úroveň v odkanalizovaní miest a obcí v súlade s požiadavkami legislatívy EU,
- 8.1.6.9. zabezpečiť, ak je v aglomeráciách s veľkosťou pod 2000 EO vybudovaná stoková sieť, územnotechnické podmienky pre primeranú úroveň čistenia komunálnych alebo splaškových odpadových vôd tak, aby bola zabezpečená požadovaná miera ochrany recipienta; opatrenia realizovať priebežne v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií.

8.2. V oblasti energetiky

- 8.2.1. Rešpektovať existujúce koridory vedení 220kV a 400kV a navrhované siete v existujúcich, či novo navrhovaných koridoroch.
- 8.2.2. Rezervovať koridor pre nové 2x400 kV vedenie ZVN v profile (Gabčíkovo) – Veľký Ďur.
- 8.2.5. Rešpektovať existujúce koridory vedení 110kV a navrhované siete v existujúcich, či novo navrhovaných koridoroch.
- 8.2.11. Rezervovať koridor pre pripravované nové vedenie ZVN 2x400 kV V479/480 Gabčíkovo – Veľký Ďur do elektrickej stanice Gönyü (HU).
- 8.2.12. Rešpektovať koridory súčasných plynovodov a novo navrhované siete koridorov alebo siete plynovodov určené na rekonštrukciu.
- 8.2.16. Utvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike.
- 8.2.17. Obnoviteľné a druhotné zdroje energie situovať mimo zastavané a obytné zóny.

8.3. V oblasti telekomunikácií

- 8.3.1. Rešpektovať existujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.
- 8.3.2. Rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov.
- 8.3.3. Akceptovať potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách.
- 8.3.4. Vytvárať územnotechnické podmienky pre rozširovanie mobilnej siete GSM a umožniť aj služby mobilnej siete tretej generácie – UMTS s vysokorýchlostnou dátovou sieťou.
- 8.3.5. Vytvárať územnotechnické podmienky pre budovanie prístupovej telekomunikačnej siete v optickom prevedení s maximálnym prístupom až k zákazníkom.
- 8.3.6. Vytvárať územnotechnické podmienky pre rozširovanie rozsahu telekomunikačných služieb v pevnej aj mobilnej sieti.

8.4. V oblasti odpadového hospodárstva

- 8.4.1. uprednostňovať separovaný zber využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu,
- 8.4.2. vypracovať a priebežne aktualizovať programy odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja.

2.2.2. Verejnoprospešné stavby Nitrianskeho kraja – Zmeny a doplnky č. 1

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie,

spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov pre obec Podhájska sú :

1. V oblasti cestnej dopravy

- 1.17. Cesta III. triedy od cesty II/580 pri obci Podhájska cez Máriačalád na Čechy s pripojením na cestu I/75 v obci Kolta.
- 1.19. Homogenizácia ciest prvej triedy na kategóriu C11,5/80, ciest druhej triedy na kategóriu C9,5/80 a ciest tretej triedy na kategóriu C7,5/60.

5. V oblasti vodného hospodárstva

- 5.1. Odtokové pomery, vodné nádrže a prevody vôd
 - 5.1.2. stavby spojené s protipovodňovými opatreniami v čiastkových povodiach Váhu, Hrona a Ipľa na ochranu intravilánov miest a obcí v súlade s Programom protipovodňovej ochrany SR a ďalších vodných tokov v čiastkových povodiach Váhu, Hrona a Ipľa v súlade s investičným rozvojovým programom Slovenského vodohospodárskeho podniku a koncepciou vodného hospodárstva, najmä :
 - 5.1.4. dobudovanie kanálovej siete k novovybudovaným čerpacím staniciam.
- 5.2. Verejné vodovody
 - 5.2.1. stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných vodovodov, vrátane objektov na týchto vodovodoch (čerpacie stanice, vodojemy, vodné zdroje).
- 5.3. Verejné kanalizácie
 - 5.3.1. stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných kanalizácií, vrátane objektov na týchto kanalizáciách (čerpacie stanice, nádrže, čistiarne odpadových vôd).

6. V oblasti energetiky

- 6.1. Linka ZVN 2x400 kV v trase (Gabčíkovo) – Veľký Ďur v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie
- 6.9. Dvojlinka 2x400 kV V479/480 Gabčíkovo – Veľký Ďur do elektrickej stanice Gönyú (HU) v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie.
- 6.10. Novo navrhované siete plynovodov alebo siete plynovodov určené na rekonštrukciu v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 a násl. §§ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

Navrhované riešenie je v plnej miere v súlade s predmetným dokumentom.

2.3. ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

2.3.1. OBYVATEĽSTVO

Obec Podhájska je v štruktúre osídlenia podľa celkového počtu 1.062 obyvateľov zaradená medzi stredne veľké obce Slovenska. Z hľadiska hustoty osídlenia (96 obyvateľov na km²) patrí k pomerne husto osídleným obciam (priemerná hustota osídlenia Slovenskej republiky je 110 obyvateľov na km², Nitrianskeho samosprávneho kraja 108 obyvateľov na km², okresu Nové Zámky 106 obyvateľov na km² a Združenia obcí Termál 64 obyvateľov na km²).

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov vykonanom v roku 2011 mala obec Podhájska 1.062 trvalo žijúcich obyvateľov, z toho 516 mužov (48,6 %) a 546 žien (51,4 %). Od ostatného sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001 možno pozorovať pokles počtu obyvateľstva o 134 osôb, z 1.196 obyvateľov v roku 2001 na 1.062 obyvateľov v roku 2011. Obec aj v posledných rokoch zaznamenáva pokles počtu obyvateľov, čoho príčinou je nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva, vyššia úmrtnosť

a nižšia pôrodnosť.

Tab. : Základné údaje o obyvateľstve

Trvalo bývajúce obyvateľstvo	muži		ženy	
	počet	%	počet	%
1.062	516	48,6	546	51,4

Zdroj : SOBD 2011

HISTORICKÝ VÝVOJ OBYVATEĽSTVA

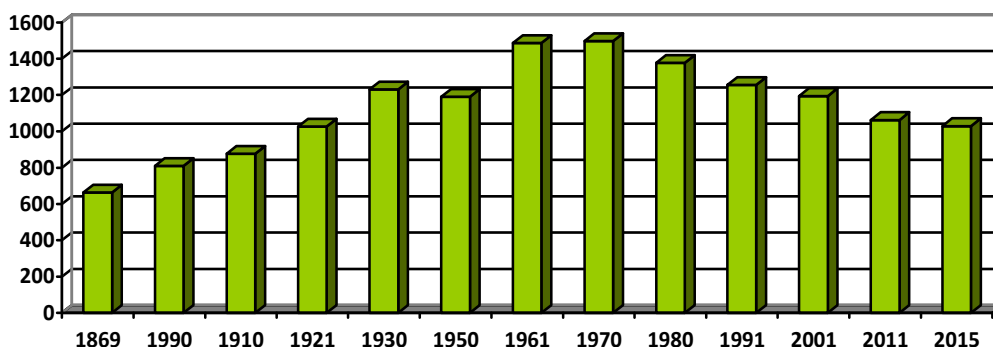
Historický demografický vývoj obyvateľstva je sprehľadnený od roku 1869, kedy mala obec 663 obyvateľov, cez jednotlivé roky sčítania osôb, bytov a domov až k 31.12.2015, kedy mala obec 1.029 obyvateľov. Retrospektívny pohľad na vývoj obyvateľstva v intercentrálnej oblasti poukazuje na vzniknuté rozdiely v prírastkoch obyvateľstva.

Tab. : Historický vývoj počtu obyvateľov

Rok	Počet obyvateľov	Rok	Počet obyvateľov
1869	663	1970	1.497
1900	810	1980	1.379
1910	876	1991	1.255
1921	1.026	2001	1.196
1930	1.232	2011	1.062
1950	1.192	2015	1.029
1961	1.486		

Zdroj : SOBD 2011

V sledovanom období rokov 1869 – 1930 nastáva postupný rast vo vývoji počtu obyvateľstva o 569 obyvateľov, kedy z pôvodných 663 obyvateľov v roku 1869 je zaznamenaný postupný nárast na 1.232 obyvateľov v roku 1930. Od roku 1930 do roku 1950 nastáva v dôsledku svetovej hospodárskej krízy a neskôr aj v dôsledku II. svetovej vojny pokles v počte obyvateľov. Z pôvodných 1.232 obyvateľov v roku 1930 klesol počet obyvateľov o 40 na 1.192 obyvateľov v roku 1950. Od roku 1950 až po rok 1970 nastáva nárast o 305 obyvateľov, z pôvodných 1.192 obyvateľov na 1.497 obyvateľov. Od roku 1970 možno konštatovať už len klesajúcu tendenciu vo vývoji počtu obyvateľstva až po súčasnosť. Za obdobie rokov 1971 – 2015 dochádza k poklesu v počte obyvateľov o 468 osôb. Na základe uvedeného môžeme z hľadiska tempa rastu obyvateľstva konštatovať, že obec patrí k dlhodobo stagnujúcim sídlam.

POČET OBYVATEĽOV V JEDNOTLIVÝCH ČASTIACH OBCE

Obec Podhájska sa skladá z dvoch častí : Belek a Svätúša, ktoré v minulosti tvorili samostatné obce. V nasledovnej tabuľke je uvedený prehľad počtu obyvateľov podľa jednotlivých častí obce za rok 2011 z ktorého vyplýva, že početnejšou časťou obce je Svätúša a menší počet obyvateľov je v časti Belek, čomu zodpovedá aj výmera jednotlivých častí obce.

Tab. : Počet obyvateľov v jednotlivých častiach obce Podhájska v roku 2011

Časť obce	muži		ženy		S p o l u
	počet	%	počet	%	
Belek	143	46,6	164	53,4	307
Svätuša	373	49,4	382	50,6	755
S p o l u	516	100	546	100	1.062

Zdroj : SOBD 2011

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA

Veková štruktúra obyvateľstva zodpovedá celoslovenskému trendu. V percentuálnom pomere prevláda obyvateľstvo v poproduktívnom (dôchodkovom) veku nad obyvateľstvom predproduktívneho veku. Vysoký je podiel obyvateľov v produktívnom veku, ekonomicky aktívnom.

Tab. : Vekové zloženie obyvateľstva v rokoch 1991, 2001 a 2011

Vekové zloženie obyvateľstva						
Rok	0-14	Muži 15 - 59	Ženy 15-54	Muži 60+	Ženy 55+	S P O L U
1991	254	336	325	117	223	1.255
2001	183	358	321	118	216	1.196
2011	135	350	265	101	211	1.062

Zdroj : SOBD 1991, SOBD 2001, SOBD 2011

Tab. : Veková štruktúra obyvateľstva v rokoch 1991, 2001 a 2011

Veková skupina	1991		2001		2011	
	počet	%	počet	%	počet	%
Predproduktívny vek	254	24,0	183	21,6	135	12,7
Produktívny vek	661	54,5	679	54,4	719	67,6
Poproduktívny vek	340	21,5	334	24,0	208	19,6
S p o l u	1.255	100	1.196	100	1.062	100

Zdroj : SOBD 1991, SOBD 2001, SOBD 2011

Index starnutia predstavuje pomer poproduktívneho veku obyvateľstva na 100 obyvateľov predproduktívneho veku. V roku 1991 bol index starnutia 133,8 %, v roku 2001 – 182,5 % a v roku 2011 – 154,1 %. Priemerný vek v roku 1991 dosahoval 39,30 rokov (muži 37,0 rokov a ženy 41,4 rokov). V roku 2001 dosahoval priemerný vek 40,80 rokov (muži 38,7 rokov a ženy 42,8 rokov).

NÁRODNOSTNÁ ŠTRUKTÚRA

Z hľadiska národnostnej skladby je obyvateľstvo obce homogénne. Podľa údajov z roku 2011 najväčšiu časť tvoria obyvatelia slovenskej národnosti (92,7 % všetkých obyvateľov v obci). Z ostatných národností žijúcich v obci Podhájska dosahuje najväčšie percentuálne zastúpenie maďarská národnosť 1,1 % (12 obyvateľov). Ostatné národnosti nedosahujú ani 1 % zastúpenia : 0,7 % česká národnosť (7 obyvateľov) a 0,1 % rusínska národnosť (1 obyvateľ). Ostatné národnosti nemajú žiadne zastúpenie. Medzi ostatné alebo nezistené národnosti sa počíta 57 obyvateľov, čo je cca 5,4 %.

Tab. : Národnostná štruktúra obyvateľstva

Národnosť	1991		2001		2011	
	počet	%	počet	%	počet	%
Slovenská	1.235	98,4	1.177	98,4	985	92,7
Maďarská	8	0,6	8	0,7	12	1,1
Rómska	-	-	1	0,1	-	-
Rusínska	-	-	-	-	1	0,1
Česká	10	0,8	7	0,6	7	0,7
Ostatná	-	-	3	0,2	4	0,4
Nezistená	2	0,2	-	-	53	5,0
S p o l u	1.255	100	1.196	100	1.062	100

Zdroj : SOBD 1991, SOBD 2001, SOBD 2011

NÁBOŽENSKÁ ŠTRUKTÚRA

Obyvateľstvo je z hľadiska náboženského vyznania homogénne. Podľa údajov z roku 2011 výrazne prevládajú obyvatelia s rímsko-katolíckym vyznaním (84,7 % obyvateľov). Ostatné cirkvi, vrátane nezisteného náboženského vyznania, nedosahujú ani 1 % podiel. Bez vyznania žije v obci Podhájska 6,6 % obyvateľov (71 obyvateľov). Zvyšných 66 obyvateľov (6,2 %) sa radí do kategórie nezistené.

Tab. : Náboženská štruktúra obyvateľstva

Náboženské vyznanie	1991		2001		2011	
	počet	%	počet	%	počet	%
Rímskokatolícka cirkev	1.099	87,6	1.102	92,1	899	84,7
Evanjelická cirkev a.v.	4	0,3	9	0,8	3	0,3
Gréckokatolícka cirkev	1	0,1	3	0,3	8	0,7
Reformovaná kresťanská cirkev	-	-	5	0,4	6	0,6
Náboženská sp. Jehovovi svedkovia	-	-	6	0,5	5	0,5
Cirkev adventistov siedmeho dňa	-	-	-	-	1	0,1
Iné	6	0,5	1	0,1	3	0,3
Nezistené	117	9,3	16	1,3	66	6,2
Bez vyznania	28	2,2	54	4,5	71	6,6
S p o l u	1.255	100	1.196	100	1.062	100

Zdroj : SOBD 1991, SOBD 2001, SOBD 2011

VZDELANOSTNÁ ÚROVEŇ OBYVATEĽSTVA

Pri pohľade na údaje o vzdelanostnej úrovni obyvateľstva z roku 2011 vidíme, že najviac obyvateľov dosiahlo stredné odborné a učňovské vzdelanie ukončené maturitou (26 %). Vysokoškolské vzdelanie dosiahlo 134 obyvateľov, čo je približne 12,6 %. V porovnaní s predošlým obdobím rokov 1991 a 2001 vidieť vo všeobecnosti nárast vzdelanostnej úrovne obyvateľstva.

Tab. : Vzdelanostná úroveň obyvateľstva

Vzdelanie	1991		2001		2011	
	počet	%	počet	%	počet	%
Základné	524	41,8	367	30,7	182	17,1
Učňovské bez maturity	247	19,7	254	21,2	163	15,4
Stredné odborné (bez maturity)	5	0,4	0	0	84	7,9
Úplné stredné odborné a učňovské	144	11,5	243	20,3	276	26,0
Úplné stredné všeobecné	26	2,1	53	4,4	51	4,8
Vyššie	0	0	5	0,4	8	0,8
Vysokoškolské	52	4,1	73	6,1	134	12,6
• univerzitné	14		23			
• technické	13		9			
• ekonomické	3		13			
• poľnohospodárske	21		21			
• ostatné	1		7			
Bez udania vzdelania	0	0	8	0,7	26	2,4
Bez školského vzdelania	3	0,2	1	0,1	3	0,3
Deti a žiaci do 15 rokov	254	20,2	192	16,1	135	12,7
S p o l u	1.255	100	1.196	100	1.062	100

Zdroj : SOBD 1991, SOBD 2001, SOBD 2011

VÝVOJOVÉ TRENDY PO ROKU 2001

Súčasný vývoj v podstatnej miere ovplyvňuje nízka pôrodnosť. Vplyv úmrtnosti na prirodzený prírastok obyvateľstva sa v priebehu uplynulých rokov nezmenil, keď počet zomrelých prevyšuje počet narodených (120 narodených : 224 zosnulých). Na vývoj obyvateľstva prirodzenou menou v najbližšej retrospektíve poukazujú údaje v nasledujúcej tabuľke.

Tab. : Vývoj počtu obyvateľov v období rokov 2001 až 2014

Rok	Natalita / Mortalita		Prirodzený prírastok	Migrácia obyvateľstva		
	narodení	zomrelí		pristáňovaní	odsťahovaní	saldo
2001	9	19	-10	17	14	+3
2002	12	16	-4	13	24	-11
2003	10	14	-4	22	19	+3
2004	8	23	-15	16	18	-2
2005	15	16	-1	9	12	-3
2006	8	15	-7	7	30	-23
2007	9	14	-5	21	20	+1
2008	9	13	-4	30	16	+14
2009	5	20	-15	10	13	-3
2010	9	17	-8	15	23	-8
2011	4	15	-11	27	16	+11
2012	10	20	-10	9	8	+1
2013	8	12	-4	9	18	-9
2014	4	10	-6	20	25	-5
S p o l u	120	224	-104	225	256	-31

Zdroj : Štatistický úrad SR 2015

Z uvedeného vyplýva, že aj naďalej možno z hľadiska prirodzeného vývoja obyvateľstva očakávať pokračovanie tendencie úbytku obyvateľstva. Z hľadiska migrácie obyvateľstva, aj keď sa v sledovanom období rokov 2001 až 2014 striedajú roky migračného prírastku s rokmi migračného úbytku, možno obec Podhájsku charakterizovať ako obec s migračným úbytkom. Celkovo sa v sledovanom období do obce prisťahovalo 225 obyvateľov a odsťahovalo sa 265 obyvateľov, čo je rozdiel 31 obyvateľov v neprospech rastu počtu obyvateľstva.

2.3.2. EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATEĽSTVA

Pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 mala obec Podhájska 472 ekonomicky aktívnych obyvateľov, z toho 271 mužov (57,4 %) a 201 žien (42,6 %). Podiel ekonomicky aktívnych z trvale bývajúceho obyvateľstva je 44,4 %.

Tab. : Ekonomická aktivita obyvateľstva v období rokov 1991, 2001 a 2011

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	1991		2001		2011	
	počet	%	počet	%	počet	%
muži	305	52,0	289	50,3	271	57,4
ženy	242	36,2	243	39,1	201	42,6
S p o l u	547	43,6	532	44,5	472	44,4

Zdroj : SOBD 1991, SOBD 2001, SOBD 2011

Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 väčšina obyvateľov pracovala v terciárnom sektore – sektore služieb (290 obyvateľov), menej v sekundárnom sektore – v priemysle (112 obyvateľov) a len minimálny počet zamestnancov pracovalo v primárnom sektore – poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, ťažba (44 obyvateľov).

Tab. : Ekonomická aktivita obyvateľstva v jednotlivých častiach obce podľa sektorov

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO)					
	Spolu	Odchádzka za prácou	Sektor		
			primárny	sekundárny	terciálny
Belek	131	99	20	26	75
Svätuša	341	273	24	86	215
S p o l u	472	372	44	112	290

Zdroj : SOBD 2011

V štruktúre ekonomicky aktívneho obyvateľstva (EAO) podľa odvetvov hospodárstva najviac EAO pripadlo na priemysel (15,7 %), v ktorom má významné postavenie výroba strojov a zariadení i. n., kde našlo prácu (5,1 %). V poľnohospodárstve sa uplatnilo 6,6 % EAO. Vysoká zamestnanosť (64,4 %) je v nevýrobných odvetviach, v ktorých má významné postavenie doprava (8,5 %), verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie (7,2 %), zdravotníctvo (5,3 %), vzdelávanie (4,7 %). Rozvinuté služby sú aj v oblasti cestovného ruchu, v odvetviach športových, zábavných a rekreačných činností, kde pracuje 9,3 % z EAO obce, ubytovania (3,2 %), reštaurácií (2,5 %) a následne služby ako napr. maloobchod s 6,4 % zastúpením EAO.

Tab. : Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa odvetví hospodárstva v roku 2011:

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	Z toho dochádzka do zamestnania
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	25	6	31	26
Lesníctvo a ťažba dreva	9	4	13	10
Výroba potravín	1	0	1	1
Výroba odevov	0	2	2	2
Výroba kože a kožených výrobkov	1	0	1	1
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	2	0	2	0
Tlač a reprodukcia záznamových médií	0	1	1	1
Výroba výrobkov z gumy a plastu	3	2	5	2
Výroba a spracovanie kovov	1	0	1	0
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	14	2	16	15
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	2	0	2	2
Výroba elektrických zariadení	1	0	1	1
Výroba strojov a zariadení i. n.	18	6	24	21
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	4	6	10	7
Výroba nábytku	1	0	1	0
Iná výroba	0	2	2	2
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	1	0	1	0
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	2	0	2	2
Zber, úprava a dodávka vody	2	0	2	2
Výstavba budov	10	1	11	8
Inžinierske stavby	3	0	3	3
Špecializované stavebné práce	17	7	24	18
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov	4	0	4	2
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	10	3	13	11
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	15	15	30	22
Podzemná doprava a doprava potrubím	34	6	40	37
Vodná doprava	1	0	1	1
Poštové služby a služby kuriérov	1	3	4	4
Ubytovanie	5	10	15	14
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	2	10	12	10
Telekomunikácie	5	0	5	5
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	3	0	3	2
Informačné služby	1	0	1	1
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	3	1	4	3
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	0	1	1	1
Právne a účtovnícke činnosti	4	0	4	3
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	1	3	4	3
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	2	0	2	2
Vedecký výskum a vývoj	0	2	2	2
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	0	1	1	0
Sprostredkovanie práce	2	1	3	1
Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby CK a súvisiace činnosti	1	0	1	0
Bezpečnostné a pátracie služby	2	0	2	2
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	0	2	2	2
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	12	22	34	24

Vzdelávanie	6	16	22	19
Zdravotníctvo	8	17	25	19
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	0	2	2	1
Sociálna práca bez ubytovania	2	1	3	2
Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	1	0	1	0
Činnosti herní a stávkových kancelárií	0	1	1	1
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	14	30	44	40
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	1	0	1	1
Ostatné osobné služby	0	1	1	1
Nezistené	13	13	26	11
S p o l u	271	201	472	372

Zdroj : SOBD 2011

Aj keď dominantná časť obyvateľov denne odchádza za prácou mimo svojho bydliska (372 obyvateľov, t.j. 78,8 %) do okolitých hospodárskych centier Šurany, Vráble a Nové Zámky, v obci podniká viacero podnikateľských subjektov v rôznych oblastiach hospodárstva. Na území obce podnikajú najmä drobní podnikatelia na základe živnostenského oprávnenia. Z celkového počtu 62 fyzických osôb (podnikateľov) je 56 živnostníkov, 2 súkromne hospodáriaci roľníci a 4 slobodné povolania.

Tab. : Vybrané pracovné príležitosti a podnikateľské subjekty v obci Podhájska v roku 2014

p.č.	Názov podnikateľského subjektu	Zameranie	Právna forma	Počet zamestnancov
1.	PD Podhájska – Radava	rastlinná výroba		17
2.	Termálne kúpalisko Podhájska	cestovný ruch	spoločnosť s r.o.	86
3.	Kraintek spol. s r.o. Podhájska	strojárstvo	spoločnosť s r.o.	80
4.	Branislav Oremus – Slovket	skleníkové hospod.		25 – 49
5.	Slovenská pošta	poštový úrad	akciová spoločnosť	3
6.	Obecný úrad	samospráva		9
7.	Drevovýroba	stolárstvo		2
8.	Autoservis	oprava áut		1

ZDROJ : Obecný úrad Podhájska 2015

Ekonomickú aktivitu dopĺňa obyvateľstvo ekonomicky neaktívne, ktoré tvorí dominantnú 55,6 % časť z celkového počtu obyvateľov obce (590 obyvateľov). Do tejto skupiny patria osoby na rodičovskej dovolenke, nepracujúci dôchodcovia a osoby závislé, tvorené deťmi do 16 rokov, študenti stredných a vysokých škôl.

Tab. : Ekonomická aktivita obyvateľstva v roku 2011

Počet ekonomicky aktívnych osôb	472
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	44,4
• pracujúci (okrem dôchodcov)	391
• pracujúci dôchodcovia	12
• osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	21
• nezamestnaní	66
• študenti	69
• osoby v domácnosti	12
• dôchodcovia	303
• deti do 16 rokov	141
• iná a nezistená	44

Zdroj : SOBD 2011

Skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria aj nezamestnaní, ktorí prišli na scénu po roku 1990 v dôsledku transformácie ekonomiky, kedy došlo k zásadným zmenám u ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Vznikom trhu práce sa na jednej strane vytvorila skupina podnikateľov a na strane druhej skupina nezamestnaných.

Tab. : Stav nezamestnaných v období rokov 1991, 2001 a 2011

Nezamestnaní	1991		2001		2011	
	počet	%	počet	%	Počet	%
muži	12	30,8	53	52,0	-	-
ženy	27	69,2	49	48,0	-	-
S p o l u	39	3,1	102	8,5	66	6,2

Zdroj : SOBD 1991, SOBD 2001, SOBD 2011

Počet nezamestnaných (uchádzačov o zamestnanie) v obci Podhájska k 31.12.2014 je celkom 32 nezamestnaných osôb, z toho 18 žien. Z hľadiska dĺžky doby nezamestnania, medzi nezamestnanými prevláda krátkodobá nezamestnanosť (0 – 6 mesiacov je evidovaných 16 obyvateľov) a strednodobá nezamestnanosť (7 – 12 mesiacov je evidovaných 8 obyvateľov). Jedna štvrtina nezamestnaných je dlhodobo nezamestnaná. Zastúpená je 8 nezamestnanými, z ktorých 5 osôb je nezamestnaných viac ako 24 mesiacov. Kým krátkodobá nezamestnanosť poukazuje na možnosť uplatnenia sa na trhu práce, dlhodobá nezamestnanosť môže viesť k strate záujmu pracovať.

Tab. : Nezamestnanosť v obci Podhájska podľa dĺžky evidencie k nezamestnanosti v roku 2014

Počet nezamestnaných	Z toho ženy	Dĺžka nezamestnanosti v mesiacoch			
		0 – 6	7 – 12	13 – 24	viac ako 24
32	18	16	8	3	5

Zdroj : ÚPSVaR 2015

Ďalší vývoj počtu obyvateľov ako aj rast počtu pracovných príležitostí v budúcich rokoch bude závislý od nasledovných faktorov :

- oživenia a vzrastu výroby v jestvujúcich poľnohospodárskych a výrobných areáloch,
- rozvoja malého a stredného podnikania pri podpore podnikateľskej sféry štátom,
- zvyšovania počtu pracovných príležitostí v terciálnom sektore (služby), hlavne vo vzťahu na potenciál pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu,
- ponuky pracovných príležitostí vo väčších sídlach – Šurany, Nové Zámky.

Z hľadiska predpokladanej skladby ekonomicky aktívneho obyvateľstva môžeme na základe „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2035“ očakávať pre navrhované obdobie územného plánu stagnáciu predproduktívnej zložky populácie a nárast poproduktívnej.

2.3.3. PREDPOKLADANÝ DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ

V zmysle „Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“ (Výskumné demografické centrum INFOSAT Bratislava – Šprocha, Vaňo, Bleha, október 2013) môžeme pre navrhované obdobie územného plánu roku 2030 s výhľadom do roku 2035 očakávať úbytok a starnutie obyvateľstva, nakoľko okres Nové Zámky je v rámci Slovenska zaradený medzi okresy s nízkym populačným potenciálom, čo bude mať dopad na spôsob života a životnú úroveň. Strata dynamiky a stagnácia sa prejaví predovšetkým na trhu práce na strane ponuky aj dopytu, zvýšia sa nároky na zdravotnú aj sociálnu starostlivosť a služby pre seniorov.

PREDPOKLADANÝ DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V OKRESE NOVÉ ZÁMKY

Počet obyvateľov : Z hľadiska počtu obyvateľov patrí okres Nové Zámky medzi desiatku okresov Slovenska s najvyšším počtom obyvateľstva. V roku 2012 s počtom 143.636 obyvateľov obsadil 4. miesto a z dôvodu nepriaznivého populačného potenciálu v roku 2035 klesne s predpokladaným počtom obyvateľov 139.014 na 5. miesto (úbytok – 4.622 obyvateľov).

Tab. : Prognózovaný počet obyvateľov

	2015	2020	2025	2030	2035	Zmena 2012-2035	
						abs.	%
Okres Nové Zámky	143.645	143.540	142.826	141.193	139.014	- 4.622	-3,24

Zdroj : Prognóza vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2035

Celkový prírastok / úbytok obyvateľstva : Podľa vyššie uvedenej prognózy bol v roku 2012 okres Nové Zámky na 10. mieste medzi okresmi Slovenska s najvyšším celkovým úbytkom obyvateľstva (celkový úbytok -4,00 obyvateľa na 1.000 obyvateľov). V roku 2035 sa celkový úbytok obyvateľstva čiastočne obmedzí (celkový úbytok -3,24 obyvateľov na 1.000 obyvateľov).

Tab. : Prognózovaný prirodzený a celkový prírastok obyvateľstva v okrese Nové Zámky

	2015	2020	2025	2030	2035
Prirodzený prírastok (na 1.000 obyvateľov)	-2,68	-3,60	-5,05	-6,20	-6,76
Celkový prírastok (na 1.000 obyvateľov)	-0,18	-0,61	-1,56	-2,71	-3,27

Zdroj : Prognóza vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2035

Priemerný vek v okrese Nové Zámky v roku 2012 bol 41,29 rokov. V roku 2035 sa predpokladá zvýšenie priemerného veku obyvateľstva v okrese Nové Zámky na 47,67 rokov. S týmto ukazovateľom súvisí aj vývoj ekonomicky aktívneho obyvateľstva, kedy bude dochádzať k jeho postupnému znižovaniu.

Tab. : Prognózovaný priemerný vek obyvateľstva v okrese Nové Zámky

	2015	2020	2025	2030	2035	Zmena 2012-2035	
						abs.	%
Okres Nové Zámky	42,06	43,34	44,71	46,19	47,67	5,61	13,3

Zdroj : Prognóza vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2035

Populačný potenciál okresu do roku 2035 sa oproti roku 2012, kedy okres patril do desiatky okresov Slovenska (3. miesto) s najnižším populačným potenciálom, vylepší. Populačný potenciál sa bude pohybovať v rozmedzí 20,01 až 30,00 (v roku 2012 v rozmedzí 6,00 – 20,00), čo aj tak zaraďuje okres medzi región s nižším populačným potenciálom.

PREDPOKLADANÝ DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V OBCI PODHÁJSKA

Predpokladaný demografický vývoj počtu obyvateľov v obci Podhájska je spracovaný v dvoch variantoch – optimistický a reálny, ktoré sa od seba líšia vzhľadom na očakávaný vývoj reprodukčných ukazovateľov (plodnosť, úmrtnosť) a migrácie. Východiskovými údajmi pre výpočet prognózy sú údaje o počte obyvateľstva z SOBD 2011 a Prognóza vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2035, ktorú vypracoval Prognostický ústav SAV, INFOSTAT – Výskumné demografické centrum v októbri 2013.

Tab. : Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov

Demografický vývoj	2011	2015	2020	2025	2030	2035
optimistický variant	1.062	1.029	1.080	1.134	1.190	1.250
reálny variant	1.062	1.029	1.027	1.021	1.005	996

Optimistický variant : V návrhovom optimistickom variante sa predpokladá, že vývoj počtu obyvateľov do roku 2035 v obci Podhájska bude mať priaznivú stúpajúcu tendenciu jednak z dôvodu nárastu obyvateľstva prirodzenou menou, ale hlavne z dôvodu migrácie mladých rodín do sídiel so zdravým životným prostredím, ktoré majú vytvorené silné väzby na sídla väčšieho významu (výhodná dostupnosť mesta Šurany, Nové Zámky). Pri prognóze obyvateľov do roku 2035 v obci Podhájska sa vychádzalo z teoretických úvah o stabilnej populácii a predpokladanej miery rastu populácie (celkový pohyb

obyvateľstva) cca 10 ‰ za rok.

Reálny variant : Reálny variant sleduje celoslovenské demografické trendy a prirodzený prírastok obyvateľstva, kde sa očakáva : absolútne aj relatívne zníženie detskej zložky obyvateľstva, čo predstavuje zníženie nárokov na počet miest v školských a predškolských zariadeniach, pokles počtu osôb produktívneho veku a s tým spojené zníženie nárokov na počet pracovných príležitostí a relatívne zvýšenie počtu osôb poproduktívneho veku, aj napriek jeho absolútnemu poklesu, čoho dôsledkom je potreba riešiť problémy osôb dôchodkového veku.

V optimistickom variante sa v návrhovom období očakáva takýto vývoj :

- predproduktívny vek : absolútne aj relatívne zníženie detskej zložky obyvateľstva, čo predstavuje zníženie nárokov na počet miest v školských a predškolských zariadeniach,
- produktívny vek : absolútny pokles počtu osôb produktívneho veku a tým zníženie zdrojov pracovných síl. Relatívne zastúpenie skupiny produktívneho veku sa znižuje,
- poproduktívny vek : absolútne zníženie počtu osôb poproduktívneho veku avšak relatívne zastúpenie tejto vekovej skupiny bude rásť, preto sa nastoľuje úloha riešiť problémy osôb dôchodkového veku, napr. zriadením domu opatrovateľskej služby.

Uvedené predpokladané vekové zloženie obyvateľstva je potrebné zohľadniť v riešení sociálnej infraštruktúry obce (školsťvo, sociálne služby a podobne). V územnom pláne obce je potrebné aj napriek predpokladanému trendu celkového znižovania počtu obyvateľov v Nitrianskom samosprávnom kraji riešiť územný rozvoj obce do roku 2035 formou rozvojových plôch obytného územia pre 1.250 obyvateľov. Navrhovanú výhľadovú veľkosť obce zohľadniť pri návrhu verejnej občianskej vybavenosti a technickej vybavenosti obce.

Zásady vyplývajúce pre riešenie územného plánu obce :

- akceptovať zaradenie obce medzi stredne veľké vidiecke obce s ustáleným počtom trvalo bývajúcich obyvateľov,
- riešiť stabilizáciu a podporu pozitívnych demografických tendencií vytvorením územných podmienok pre rozvoj obytnej funkcie,
- riešiť rozvoj hospodárskej základne obce tak, aby sa vytvorili optimálne podmienky pre zvyšovanie zamestnanosti v obci a zlepšovanie životných podmienok trvalo bývajúcich obyvateľov,
- vytvoriť podmienky pre pozitívny vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva s perspektívou zvyšovania podielu detskej zložky oproti poproduktívnemu veku a stabilizáciu počtu obyvateľov v produktívnom veku.

2.3.4. DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND

Bytový fond v obci je tvorený prevažne individuálnou bytovou výstavbou samostatne stojacich rodinných domov. Podľa SOBD z roku 2011 má obec Podhájska celkovo 495 bytov, z toho 381 trvalo obývaných bytov (77,0 ‰). Veľmi vysoký stav neobývaných domov a bytov spôsobuje ich využitie na rekreačné účely (66,4 ‰). Urbanistický ukazovateľ priemernej obložnosti bytu (počet obyvateľov na jeden byt) je 2,8, čo je priaznivý ukazovateľ. Priemerná obložnosť bytov na Slovensku je 3,23.

Tab. Štruktúra bytového fondu podľa obývanosti

Byty spolu		obývané		neobývané		bez zistenia	
počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
495	100	381	77,0	110	22,2	4	0,8

Zdroj : SOBD 2011

Z hľadiska stavebno-technického stavu bytového fondu, ktorý bol postavený prevažne po roku 1946, možno konštatovať, že stavebno-technický stav bytov je prevažne dobrý a vyhovujúci, na základe čoho sa nedá očakávať výrazný odpad bytového fondu. Vybavenie bytov patrí popri veku a veľkosti bytového

fondy k hlavným charakteristikám celkovej kvality bytov. Technická vybavenosť bytov sa v poslednom období podstatne zlepšila.

Tab. : Štruktúra bytového fondu podľa veku

rok	pred 1919	1919-1945	1946-1960	1961-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2000	2001-2005	2006 a neskôr	nezistené	spolu
počet	10	25	71	72	60	50	39	7	19	72	425

Zdroj : SOBD 2011

Z pohľadu formy vlastníctva je väčšina obývaného bytového fondu (88,4 %) v osobnom vlastníctve, 39 v bytových domoch a 298 bytov je v rodinných domov. Obecných bytov je celkovo 9, čo predstavuje 2,4 % trvalo obývaných bytov. Družstevné byty nemajú v obci zastúpenie.

Tab. : Štruktúra trvalo obývaného bytového fondu podľa formy vlastníctva

vlastné v BD		vlastné v RD		obecné		družstevné		iné		nezistené	
počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
39	10,2	298	78,2	9	2,4	0	0	25	6,6	10	2,6

Zdroj : SOBD 2011

Z hľadiska počtu obytných miestností majú najväčšie zastúpenie z trvalo obývaných bytov trojizbové byty v počte 154, čo predstavuje 40,4 %. Štvorizbové byty v počte 104 (27,3 %) a päťizbové byty v počte 96 (25,2 %) majú približne rovnaké, štvrtinové zastúpenie. Menšie zastúpenie majú dvojizbové byty v počte 24 (6,3 %) a najmenší počet je jednoizbových bytov v počte 2 (0,5 %).

Tab. : Štruktúra trvalo obývaných bytov podľa počtu obytných miestností

1		2		3		4		5+		nezistené	
počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
2	0,5	24	6,3	154	40,4	104	27,3	96	25,2	1	0,3

Zdroj : SOBD 2011

Podľa veľkosti obytnej plochy prevládajú byty s podlahovou plochou 40 až 80 m² (241 bytov), ktoré tvoria 63,3 % z TOB. Za nimi nasledujú byty podlahovou plochou nad 100 m² (71 bytov), ktoré tvoria 18,6 % TOB. Byty s podlahovou plochou od 81 do 100 m² v počte 40, tvoria 10,5 % z TOB. Najmenšie 7,3 % zastúpenie majú byty s podlahovou plochou do 40 m² v počte 28 bytov.

Tab. : Štruktúra trvalo obývaných bytov podľa počtu veľkosti obytnej plochy

do 40 m ²		40-80 m ²		81-100 m ²		100+ m ²		nezistené		spolu	
počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
28	7,3	241	63,3	40	10,5	71	18,6	1	0,3	381	100

Zdroj : SOBD 2011

Z hľadiska typu vykurovania najväčší podiel z trvalo obývaných bytov sú byty s ústredným lokálnym kúrením v počte 220 bytov, tvoriacich 57,8 % z TOB. Iné druhy vykurovania má 101 bytov, tvoriacich 26,5 % TOB. Ústredné diaľkové kúrenie je u 7 bytov (1,8 %), nezistené u 49 bytov (12,9 %) a 4 byty sú bez kúrenia, čo je cca 1 % TOB.

Tab. : Štruktúra trvalo obývaných bytov podľa typu kúrenia

ústredné diaľkové		ústredné lokálne		iné		bez kúrenia		nezistené		spolu	
počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
7	1,8	220	57,8	101	26,5	4	1,0	49	12,9	381	100

Zdroj : SOBD 2011

Podľa druhu vykurovania najväčšiu skupinu z trvalo obývaných bytov tvorí 302 bytov vykurovaných plynom (79,3 %). Vykurovanie na pevné palivo má 27 bytov (7,1 %), na elektriku 4 byty (1,0 %) a iné druhy vykurovania 2 byty (0,5 %). Kvapalným palivom nie je v obci vykurovaný žiadny byt. Žiadne vykurovanie majú 4 byty, tvoriace 1,0 % TOB.

Tab. : Štruktúra trvalo obývaných bytov podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie

plyn		elektrika		kvapalné palivo		pevné palivo		Iné		žiadne	
počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
302	79,3	4	1,0	0	0	27	7,1	2	0,5	4	1,0

Zdroj : SOBD 2011

Neobývané byty predstavujú 22,2 % z celkového počtu bytového fondu obce (495 bytov). Veľmi vysoký stav neobývaných bytov spôsobuje ich využitie na rekreačné účely. Z celkového počtu 110 neobývaných bytov je až 73 bytov určených na rekreáciu, čo predstavuje 66,4 %. Ostatných 10 bytov zmenilo svojho majiteľa (9,1 %), 10 bytov je v zlom stavebno-technickom stave a sú nespôsobilé na bývanie (9,1 %) a 17 bytov je neobývaných z iných dôvodov (15,4 %).

Tab. Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti

zmena vlastníkov		určené na rekreáciu		nespôsobilé na bývanie		z iných dôvodov		spolu	
počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
10	9,1	73	66,4	10	9,1	17	15,4	110	100

Zdroj : SOBD 2011

PREDPOKLADANÝ VÝVOJ BYTOVÉHO FONDU

Intenzita novej bytovej výstavby je nízka, čo zodpovedá demografickej situácii obce. Nová výstavba v obci je zameraná hlavne na výstavbu ubytovacích zariadení poskytujúcich prevažne prechodné ubytovanie, ktoré súvisí s rekreačnou funkciou spojenou s termálnym kúpaliskom. Prevažná časť bytového fondu je po rekonštrukcii využívaná na poskytovanie ubytovania v súkromí.

V budúcnosti možno za istých okolností predpokladať oživenie dopytu po nových bytoch. Napomôcť tomu by mohol aktuálny trend sťahovania obyvateľov miest do okolitých vidieckych obcí. Naplnenie potenciálu obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od rozvojovej politiky obce, udržania a zlepšenia kvality života v obci, od situácie na trhu práce, spektra poskytovaných služieb, kvality dopravného spojenia a ďalších faktorov. Ďalším zdrojom dopytu po nových bytoch bude pokračujúci trend znižovania počtu osôb na domácnosť a rast priemernej obytnej plochy na obyvateľa. Z dôvodu predpokladaného rozvoja rekreačnej funkcie v obci treba uvažovať aj s potrebou vytvorenia nových ubytovacích zariadení prechodného charakteru.

V návrhu územného plánu bolo potrebné prehodnotiť navrhované kapacity v bytovej výstavbe, ale hlavne štruktúru bytov. Dôraz sa kladie prevažne na výstavbu rodinných domov. V menšej miere je možné uvažovať aj s nízkou bytovou výstavbou. Viacpodlažná bytová výstavba nie je v danom prostredí žiadúca. Pri stanovení potreby bytového fondu sa vychádzalo zo stávajúceho bytového fondu a jeho dožívajúcej časti, z demografického vývoja, z predpokladu rozvoja rekreačnej funkcie v obci a taktiež aj z ekonomickej situácie.

Tab. : Predpokladaný vývoj bytového fondu do roku 2035

Stav bytového fondu (obývané byty)	381 bytov
Celkový úbytok z dôvodu veku a zmeny účelu	- 37 bytov
Potreba v roku 2035 pre počet obyvateľov (1.250) Pri obložnosti 2,8 osoby na jeden byt	446 bytov
Z toho prestavby a získanie bytov z neobývaného bytového fondu	10 bytov
Potreba výstavby nových bytov	92 bytov

Predpokladaný vývoj bytového fondu je v územnom pláne obce stanovený s ohľadom na nové spoločensko-ekonomické podmienky. Potreba bytového fondu vychádza zo zhodnotenia stávajúceho bytového fondu a jeho dožívajúcej časti, z predpokladaného demografického vývoja a taktiež aj z ekonomickej situácie obyvateľstva. Pre návrhové obdobie roku 2035 uvažujeme s priemernou obývanosťou 2,8 obyvateľa na byt, čo predstavuje hodnotu z posledného SOBD roku 2011.

Zo súčasných 381 trvalo obývaných bytov sa predpokladá, že 7 bytov bude z dôvodu zlého technického stavu vyradených z bytového fondu, 20 bytov bude slúžiť na rekreačné účely a cca 10 bytov zo súčasného neobývaného bytového fondu bude zrekonštruovaných pre účely bývania, teda k roku 2035 bude potrebné okrem 354 existujúcich bytov slúžiacich obytnej funkcii postaviť 92 bytov.

2.4. ŠIRŠIE VZŤAHY A ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE

2.4.1. POLOHA A VÝZNAM OBCE V SÍDELNEJ ŠTRUKTÚRE

Na základe administratívno-správneho členenia Slovenskej republiky z roku 1996 bola obec Podhájska zaradená do Nitrianskeho kraja a do okresu Nové Zámky. Okres Nové Zámky má rozlohu 1.347,06 km², žije v ňom 141.574 obyvateľov a priemerná hustota zaľudnenia je 105 obyvateľov na km². V okrese Nové Zámky sa nachádza 59 obcí a 3 mestá – Nové Zámky, Štúrovo a Šurany. Obec Podhájska leží v severovýchodnej časti okresu. Sídla mestského typu nie sú od obce veľmi vzdialené. Okresné mesto Nové Zámky je až druhým najbližším mestom (cca 27 km), bližšie je priemyselnopoľnohospodárske sídlo okresu – mesto Šurany (cca 14 km). Od tretieho mesta okresu – Štúrova, je obec vzdialená cca 50 km a od krajského mesta Nitra je vzdialená cca 40 km.

V zmysle Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 (KÚRS 2001) v znení KURS 2011, kde navrhovaný sídelný systém Slovenskej republiky vytvára sieť ťažísk osídlenia, rozvojových osí, sídelných centier a ostatných sietí mestských a vidieckych sídiel a ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja – Zmeny a doplnky č. 1 (2015), ktorý na základe hlbších poznatkov o historickom vývoji osídlenia v jednotlivých regiónoch kraja čiastočne upravil a vyšpecifikoval hierarchizáciu sídelných štruktúr, možno obec Podhájsku charakterizovať nasledovne :

ŤAŽISKÁ OSÍDLENIA

„Ťažiská osídlenia predstavujú sídelné systémy, ktoré zahrňujú od aglomerovaných sústav osídlenia až po sídelné zoskupenia založené na jednoduchých sídelných vzťahoch na princípe polarizačných účinkov centier. V rámci slovenských podmienok je pre priestorový rozvoj prijateľný model decentralizácie do regiónov. V záujme konkurencieschopnosti regiónov, je však obzvlášť potrebné model decentralizácie uplatňovať v smere vytvárania efektívne fungujúcich a funkčne komplexných aglomerácií – ťažísk osídlenia“. (KÚRS 2001)

Obec Podhájska leží v širšom zázemí novozámocko-komárňanského ťažiska osídlenia, ktoré je zaradené medzi ťažiská osídlenia druhej úrovne, ktoré sú tvorené okolo stredne veľkých miest (v zásade okolo centier druhej skupiny), pri ktorých sa v menšej miere prejavujú aglomeračné väzby medzi centrami a voči okolitým obciam prevládajú viac polarizačné (dostredivé) účinky jadier týchto ťažísk osídlenia.

ROZVOJOVÉ OSI

„Rozvojové osi podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych súvislostí.“ (KÚRS 2001)

Obec Podhájska leží v blízkosti ponitrianskej rozvojovej osi : (Trenčín – Bánovce nad Bebravou) Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno druhého stupňa, ktorá prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami osídlenia prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou

a zároveň je hlavným dopravným koridorom reprezentovaným cestným ťahom I/64 Nitra – Nové Zámky – Komárno, ktorý je súčasťou severo-južnej medzinárodnej cestnej siete a železničnou traťou č. 135 : Komárno – Nové Zámky a železničnou traťou č. 140 : Nitra – Nové Zámky.

CENTRÁ OSÍDLLENIA

Za centrá osídlenia sa považujú jednotlivé sídla, ktoré z hľadiska svojej polohy v sídelnom systéme preberajú na seba zabezpečenie obsluhy obyvateľstva aj príslušných okolitých sídiel z hľadiska sociálnych, kultúrnych a hospodárskych funkcií vyššieho a špecifického významu. Ich vymedzenie je na základe kritérií ich polohového významu, súčasných a navrhovaných funkcií v sídelnom systéme.

- Nitra je hlavným administratívnym a kultúrnym centrom kraja, ktoré plní aj funkciu hospodárskeho centra. V rámci osídlenia je zaradená medzi ťažiská osídlenia prvej úrovne celoštátneho až medzinárodného významu.
- Nové Zámky sú druhým najvýznamnejším centrom kraja z hľadiska občianskej vybavenosti nadregionálneho významu. V rámci celoštátneho hodnotenia centier patrí medzi centrá prvej skupiny, ktoré tvoria jej druhú podskupinu.
- Štúrovo je centrom regionálneho rozvoja, ktoré zabezpečuje niektoré špecifické funkcie na úrovni celoštátneho, resp. medzinárodného významu. Je zaradené medzi centrá tretej skupiny, ktoré tvoria jej druhú podskupinu.
- Šurany sú priemyselnopoľnohospodárskym sídlom okresu. V rámci celoštátneho osídlenia patrí medzi centrá štvrtej a piatej skupiny, ktoré tvoria obce s počtom obyvateľov do 12 tisíc.
- Obec Podhájska je v hierarchii centier osídlenia zaradená medzi centrá miestneho významu šiestej skupiny s rekreačnou funkciou.

2.4.2. FUNKCIA OBCE V ZÁUJMOVOM ÚZEMÍ

Obec Podhájska patrí do okresu Nové Zámky, ktorého základom ekonomickej prosperity sú mestá Nové Zámky, Šurany a Štúrovo so sústredeným ekonomickým, ľudským a kultúrnym potenciálom. Doplnujúcimi pólmi rozvoja sú väčšie sídla okresu a patrí medzi ne aj obec Podhájska, ktorá z hľadiska spádovitosti a záujmového územia obce, uspokojuje nie len potreby svojho katastrálneho územia, ale aj územie Združenia obcí Termál, ktorého je centrom a ktoré vzniklo dňa 4.10.1999 ako záujmové združenie obcí : Bardoňovo, Čechy, Dedinka, Dolný Ohaj, Hul, Kolta, Maňa, Pozba, Radava, Trávnica, Vlkaš a Veľké Lovce so snahou obnoviť spoločenské tradície, využívať prírodný potenciál v prospech občanov a návštevníkov, ako aj podporovať rozvoj cestovného ruchu v združených obciach.

Obec Podhájska je sídlom školského a čiastočne aj zdravotného obvodu. Na jej území sa nachádzajú objekty administratívy, služieb, športu, kultúry, školstva, zdravotníctva a obchodu, vrátane termálneho kúpaliska. Vzájomná poloha obce a jej okolia je úzko previazaná s horským masívom Máriačalád (k.ú. Veľké Lovce), ktorý má bohatý potenciál pre cestovný ruch.

2.4.3. ÚZEMNÝ PRIEMET EKOLOGICKEJ STABILITY KRAJINY

Ochrana krajiny je založená na princípe zachovania územného systému ekologickej stability, ktorý zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Podľa Konceptie ochrany prírody a krajiny, schválenej Uznesením vlády SR č. 471 zo dňa 24.5.2006, sú základné ciele premietnuté v dokumentoch ochrany prírody a krajiny : Genereli nadregionálneho územného systému ekologickej stability schválenom vládou SR a v projektoch regionálneho a miestneho systému ekologickej stability.

Podľa RÚSES okresu Nové Zámky tvoria na území obce Podhájska kostru ÚSES nasledovné prvky :

- Biocentrum regionálneho významu :
Lesný komplex v k.ú. Veľké Lovce, Podhájska, Pozba, Dedinka, Radava, Čechy
- Biokoridor regionálneho významu :

Potok Liska (terestrický) a navrhovaný Trávnický potok

Ako základ kostry MÚSES v k. ú. obce Podhájska majú potenciál nasledovné prvky :

- Jestvujúce a navrhované prvky RÚSES okresu Nové Zámky
- Ochranný les
- Najstaršie lesné porasty
- Vodná plocha (rybník) Hlinisko
- Existujúce plochy a línie nelesnej drevitej vegetácie (NDV)
- Zamokrené plochy v okolí potoka Liska
- Príležitostné prítoky do potoka Liska
- Plochy trvalých trávnych porastov (TTP)

Z hľadiska zachovania ekologickej stability krajiny a prírodných hodnôt územia sú v územnom pláne obce rešpektované všetky uvedené prvky ÚSES, pričom je nutné venovať týmto územiám a najmä vodným tokom zvýšenú pozornosť v prípade akýchkoľvek zásahov do ich terajšieho stavu a dodržiavať navrhované ekostabilizačné opatrenia na území obce Podhájska.

2.4.4. OSOBITNE CHRÁNENÉ ČASTI PRÍRODY A KRAJINY

Z hľadiska územnej ochrany sa v katastrálnom území obce Podhájska nenachádzajú žiadne chránené územia, čiže na území obce Podhájska podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí všeobecný 1. stupeň ochrany.

Južná časť katastrálneho územia obce Podhájska (miestna časť Svätuška) zasahuje do sústavy chránených území európskeho významu NATURA 2000. Jedná sa o chránené územie európskeho významu SKUEV 0087 Osmíny o celkovej ploche 98,84 ha, ktoré zasahuje do katastrálneho územia obce Podhájska a obce Veľké Lovce. Predmetom ochrany sú biotopy xerothermných krovín, karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy, eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku a panónsko-balkánske cerové lesy. Pre sústavu chránených území európskeho významu platí druhý stupeň ochrany.

- **Druhovú ochranu** sa viaže na chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty a chránené skameneliny. Z hľadiska územia európskeho významu je predmetom ochrany roháč obyčajný (*Lucanus cervus*).
- **Ochrana drevín** zabezpečuje legislatívnu ochranu drevín rastúcich mimo lesa (LPF) a ochranu chránených stromov, za ktoré sa môžu vyhlásiť kultúrne, vedecky, ekologicky, krajnotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradií. Na území obce Podhájska sa nenachádzajú žiadne chránené stromy vyhlásené v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

2.5. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

2.5.1. URBANISTICKÝ VÝVOJ OBCE

Súčasný priestorový usporiadanie katastrálneho územia obce Podhájska vychádza zo spojenia v minulosti dvoch samostatných obcí Belek a Svätuška do jedného sídelného útvaru a je obrazom vzájomného vplyvu prírodných podmienok a antropogénnych činností v území.

Obec Podhájska pozostáva z katastrálneho územia bývalých obcí Belek a Svätuška. Rozprestiera sa na južných výbežkoch Pohronskej pahorkatiny v nadmorskej výške 170 m nad morom. Výškové rozpätie územia dosahuje 125 m (od 140 m n.m. do 265 m n.m.). Osídlenie kopíruje terénny reliéf a je sústredné na nive potoka Liska a Trávnického potoka, pretekajúceho katastrálnym územím časti obce Belek a Svätuška zo severovýchodu na západ a na nive Trávnického potoka, pretekajúceho katastrálnym územím časti obce Svätuška zo severu na juh, kde v zastavanom území tvorí pravostranný prítok Lisky. V súbehu s vodnými tokmi vedie hlavná komunikácia III/1493 (III/064015) Podhájska – Trávnica – Maňa, okolo ktorej sa postupne rozvíjala prevažne obojstranná zástavba, tvorená jedno alebo dvojpodlažnými

objektmi rodinných domov. V miestnej časti Svätuša paralelne s hlavnou komunikáciou postupne vnikli ďalšie komunikácie s obojstrannou zástavbou, v miestnej časti Belek, za potokom, zas rozvoľnenejšia uličná zástavba. Samotné rekreačné územie termálneho kúpaliska leží v južnej časti zastavaného územia miestnej časti Svätuša, pod vinicami. Na areál termálneho kúpaliska nadväzuje nová výstavba bytových objektov pod vinicami – penzióny, hotely, apartmánové domy, ktorých výšková hladina nepresahuje 4 nadzemné podlažia.

Zastavané územie obce je sústredené v strednej časti katastrálneho územia. Zo severnej strany sú rozsiahle plochy ornej pôdy, ktoré tvoria prevažnú časť katastrálneho územia. Orná pôda je intenzívne využívaná na pestovanie poľnohospodárskych plodín (pšenica, jačmeň, kukurica, lucerna, repka olejná a pod.). Vinice, ovocné sady a záhrady sa nachádzajú južne od zastavaného územia miestnej časti Svätuša, kde nadväzujú na plochy lesa. Vinice vo východnej časti katastrálneho územia Belek sú obklopené plochami lúk a pasienkov.

Z hľadiska výškového zónovania v pôvodnej jedno a dvojpodlažnej zástavbe rodinných domov sú dominantami sakrálna stavby – kostol v miestnej časti Svätuša a kostol v miestnej časti Belek. Súčasná bytová výstavba a objekty občianskej vybavenosti, ako sú bytové domy, penzióny, apartmánové domy, hotely a podobne, presahujú pôvodnú výškovú hladinu zástavby. Ich maximálna výška v zástavbe rodinných domov nepresahuje 3 nadzemné podlažia a v zástavbe rekreačného územia 4 nadzemné podlažia. Pri panoramatickom pohľade na Podhájsku vidieť kompaktné priestory pre bývanie, rekreáciu, vybavenosť, výrobu a poľnohospodárstvo.

Svätuša leží na sútoku Trávnického potoka a potoka Liska. Zastavané územie, ktoré má z hľadiska priestorovej charakteristiky potočný a prícestný ráz, sa nachádza vo východnej časti katastrálneho územia Svätuša. Hlavným kompozičným prvkom je komunikácia III/1493 (III/064015) Podhájska – Trávnica – Maňa, ktorá prechádza stredom zastavaného územia obce v súbehu s potokom Trávnica. Paralelne s hlavnou cestou III. triedy vedú miestne komunikácie s obojstrannou zástavbou. Zástavba je tvorená prevažne jedno a dvojpodlažnými rodinnými domami, z ktorých mnohé počas celého roka a hlavne v letnej sezóne poskytujú ubytovanie v súkromí. Centrum obce, ktoré je tvorené objektmi občianskej vybavenosti – obecný úrad, pošta, zdravotné stredisko a materská škola, je kolmou podružnou kompozičnou osou prepojené so železničnou a autobusovou stanicou. Novou urbanistickou štruktúrou obce je rekreačné územie, ktorého centrom je areál termálneho kúpaliska. Ústredným priestorom súčasného kúpeľného územia je vstup do areálu kúpaliska. V dotyku s kúpeľným areálom na nachádza územie viníc s vínnymi pivnicami a záhrad so záhradnými domčekmi. Západne od rekreačného územia sú umiestnené rozsiahle skleníky, slúžiace na pestovanie rôznych druhov gerber a rajčín. Negatívnym prvkom v zastavanej území časti obce Svätuša je areál poľnohospodárskeho družstva s niekoľkými objektmi vyžadujúcimi si rekonštrukciu.

Belek plynule nadväzuje na Svätušu. Rozprestiera sa na obidvoch brehoch potoka Liska, ktorý preteká územím zo severu na juhozápad. V súbehu s vodným tokom po jeho pravej strane vedie železničná trať a štátna cesta III. triedy. Zastavané územie, ktoré je sústredené v juhozápadnej časti katastrálneho územia Belek, má charakter cestnej zástavby. Hlavnú kompozičnú os urbanizovaného priestoru tvorí cesta III. triedy, prechádzajúca stredom zastavaného územia. Hlavnú kompozičnú os pretína dominantna kostola, odkiaľ vedie vedľajšia kompozičná os smerom k základnej škole. Zástavba v okolí školy má rozvoľnenejší charakter, ulice nevytvárajú pravidelnú uličnú sieť. Dominantou miestnej časti Belek je kostol. Severne nad obytným územím je situovaný bývalý areál poľnohospodárskeho družstva, v ktorom sa v súčasnosti nachádza výrobný areál spoločnosti KRAINTEK s.r.o. zaoberajúcou sa strojárstvom.

2.5.2. NÁVRH ZÁKLADNEJ URBANISTICKEJ KONCEPCIE A KOMPOZÍCIE OBCE

Urbanistická koncepcia vychádza z historického vývoja obce ako aj zo súčasného stavu jej zastavaného územia, ktoré sa skladá z dvoch, v minulosti samostatných obcí. Staršia časť so zachovalou zástavbou sa nachádza pozdĺž komunikácie III/1493 Podhájska – Trávnica – Maňa, ktorá hlavnú kompozičnú os urbanizovaného priestoru obidvoch častí obce. Okrem bývania je v nej situovaná maloobchodná sieť a služby. V miestnej časti Svätuša paralelne s hlavnou komunikáciou vznikali ďalšie komunikácie s obojstrannou zástavbou prevažne rodinných domov. V miestnej časti Belek mala

rozvíjajúca sa obytná zástavba rozvoľnenejší charakter.

Územný plán obce Podhájska v zásade potvrdzuje a stanovuje za základnú kompozičnú os cestu III/1493 Podhájska – Trávnica – Maňa, prechádzajúcu stredom zastavaného územia časti Belek a Svätúša. Za centrálny priestor stanovuje priestor v okolí obecného úradu v časti obce Svätúša, kde spolu s ostatnými stávajúcimi a navrhovanými objektmi občianskej vybavenosti vzniká nové kultúrno-administratívne a spoločenské centrum. Za podružnú kompozičnú os miestnej časti Svätúša stanovuje Poštovú ulicu, ktorá prepája rozvíjajúce sa kultúrno-administratívne a spoločenské centrum obce so železničnou a autobusovou stanicou. Za podružnú kompozičnú os v miestnej časti Belek stanovuje komunikáciu vedúcu od rímsko-katolíckeho kostolíka smerom k areálu základnej školy. Centrálnym priestorom v rekreačnom území je vstupná časť do termálneho kúpaliska. Hlavnou kompozičnou osou rekreačného územia je miestna komunikácia smerujúca od zastavaného územia miestnej časti Svätúša k vinohradom. Za základné dominanty obce je stanovený objekt kostolíka v miestnej časti Belek a rímsko-katolícky kostol v miestnej časti Svätúša.

V návrhu územného plánu obce je akceptovaná zachovalá urbanistická štruktúra vidieckeho osídlenia so všetkými stavebnými detailmi minulosti, historický pôdorys, objektová skladba, výškové a priestorové usporiadanie objektov, dominantné postavenie kostola, charakteristické pohľady, siluety a panorámy.

2.6. NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE

2.6.1. ZÁKLADNÉ ROZVRHNU Tie FUNKCIÍ V RIEŠENOM ÚZEMÍ

Funkčné členenie a organizácia riešeného územia vychádza z jeho prírodných, historických a geomorfologických daností. Obec Podhájska, ktorá pozostáva z dvoch bývalých samostatných obcí : Belek a Svätúša, ako ucelený funkčný celok plní základnú funkciu bývania, výroby, vybavenosti – služieb a rekreácie.

Z hľadiska súčasného postavenia uvedených funkcií aj naďalej prevláda obytná funkcia, ktorá je zastúpená prevažne nízkopodlažnou zástavbou samostatne stojacich rodinných domov situovaných pozdĺž miestnych komunikácií a ktorá tvorí prevažnú časť zastavaného územia obce.

Občianska vybavenosť je sústredená v miestnej časti Svätúša, kde vzniká kultúrno-administratívne a spoločenské centrum, dnes reprezentované budovou Obecného úradu, poštou, zdravotným strediskom, penziónom, materskou školou a dvomi bytovými domami. Toto vznikajúce centrum sa nachádza v blízkosti železničnej a autobusovej stanici. Ostatná občianska vybavenosť – kostolík, základná škola, dom smútku s cintorínom a predajňa potravín je sústredená v podružnom centre miestnej časti Belek. Základná obchodná vybavenosť, vrátane služieb je rozptýlená podľa dochádzkových vzdialeností v celom riešenom území. Plochy športu – futbalové ihrisko a strelnica sú umiestnené v časti Svätúša, východne od obytného územia, v blízkosti cesty II/580.

Funkcia výroby je reprezentovaná strojárenským výrobným areálom KRAINTEK spol. s r.o. Podhájska v bývalom poľnohospodárskom družstve, situovanom v miestnej časti Belek severne od obytného územia, areálom poľnohospodárskeho družstva PD Podhájska – Radava, situovanom západne od obytného územia miestnej časti Svätúša a areálom skleníkového hospodárstva, ktorý je umiestnený v juhozápadnej časti zastavaného územia miestnej časti Svätúša, v nadväznosti na areál termálneho kúpaliska.

Rekreačná funkcia je úzko spätá s areálom termálneho kúpaliska, ktorý sa nachádza v južnej časti zastavaného územia obce v časti Svätúša. Pred vstupom do areálu kúpaliska je vytvorený centrálny priestor, v ktorom sú umiestnené objekty obchodnej vybavenosti a služieb, ako aj objekty poskytujúce dočasné ubytovanie (penzióny, hotely, apartmány a podobne). Južne nad areálom kúpaliska sa nachádzajú vinice, ktoré slúžia vinohradníctvu a z hľadiska kontaktnej polohy ku kúpeľnému územiu majú potenciál pre rekreačné bývanie vo vinohradníckom dvore alebo záhrade.

V návrhu územného plánu obce sú navrhnuté nové rozvojové plochy bývania, vybavenosti, rekreácie, športu a taktiež aj výroby. Pri rozvoji jednotlivých funkcií sa prihliadalo na optimálne väzby na zastavané

územie obce, územno-technické podmienky, geomorfologické podmienky s rešpektovaním požiadaviek na ochranu prírody a zachovania kultúrnych hodnôt.

2.6.2. VYMEDZENIE ČASTÍ ÚZEMIA PRE RIEŠENIE VO VÄČŠEJ PODROBNOSTI

Podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov môže Územný plán obce Podhájska vymedziť plochy, pre ktoré je nutné obstarať územný plán zóny. Týka sa to hlavne rozsiahlejších plôch určených na výstavbu, kde spôsob parcelácie pozemkov vyžaduje sceľovanie alebo delenie parciel, alebo v ktorých je potrebné detailnejšie skoordinať a dopracovať zásady funkčno-priestorového usporiadania územia navrhnuté v územnom pláne obce.

V územnom pláne obce Podhájska sa neurčuje územie, pre ktoré má byť spracovaný a schválený územný plán zóny, ale sa určujú rozvojové lokality, pre ktoré sa doporučuje pred územným a stavebným konaním spracovať urbanistickú štúdiu, v ktorej sa dané územie komplexne prerieši, určia sa limity a regulatívy výstavby, osadenie objektov a ich odstupové vzdialenosti, typy a sklony striech, dopravné napojenie a napojenie na inžinierske siete, vrátane potrebného vybavenia jednotlivých funkčných plôch.

Rozvojové lokality, pre ktoré sa doporučuje obstarať urbanistickú štúdiu :

- Ubytovacie zariadenia pod areálom PD Radava v časti obce Svätuška (lokalita C1)
- Kultúrno-administratívne a spoločenské centrum s námestím v časti obce Svätuška (lokalita D1)
- Rekreačné územie pod vinicami (lokalita E2, E3)
- Nenáročné športovo-rekreačné územie pri vodnej nádrži v časti obce Gergeľ (lokalita F2)
- Zmiešané územie pre výrobu a výrobné služby nad výrobnou zónou Kraintek (lokalita G1)
- Verejná zeleň – park pri kúpalisku Termál (lokalita H1)

2.7. NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA, SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY, VÝROBY A REKREÁCIE

2.7.1. BÝVANIE

Z výsledkov prieskumov a rozborov vyplynuli závery, že obec Podhájska má pomerne kvalitný bytový fond, z čoho sa dá predpokladať, že v návrhovom roku 2035 bude zo súčasných 381 trvalo obývaných bytov a 37 neobývaných bytov 773 bytov naďalej slúžiť funkcii bývania. Potreba realizácie nových bytov je daná očakávaným demografickým vývojom s trendom znižovania, resp. zachovania obývanosti bytového fondu a vytvorením nových pracovných príležitostí (rozšírenie jestvujúcej výrobnéj zóny bývalého PD v miestnej časti Belek, intenzifikácia a prestavba poľnohospodárskeho družstva Radava v miestnej časti Svätuška, rozšírenie poskytovaných služieb v súvislosti s rozvojom rekreácie, cestovného ruchu a agroturistiky).

Pri očakávanej priemernej obývanosti bytového fondu 2,8 obyvatelia na 1 byt a predpokladanom počte 1.250 obyvateľov, je potrebné zrealizovať 92 bytov + rezerva. Pri posudzovaní a výbere najvhodnejšieho druhu zástavby bolo základným kritériom podporenie urbanistického charakteru nízko-podlažnej zástavby obce v symbióze s hodnotným krajinným prostredím. Na základe týchto podmienok vyplynula potreba riešenia novej zástavby prevažne formou rodinných domov na pozemkoch, ktorých veľkosť bude ovplyvnená reliéfom terénu jednotlivých lokalít.

2.7.1.1. Bytové domy

S rozsiahlou bytovou výstavou sa na území obce Podhájska neuvažuje. **Rozvojová lokalita A1** – Za humnami, je situovaná v strednej časti obce Svätuška, severne od jestvujúceho areálu materskej školy. V rámci územia sú navrhnuté 3 nízko-podlažné bytové domy (3 nadzemné podlažia, vrátane obytného podkrovia) s predpokladaným počtom cca 3 x 12 = 36 b.j. Lokalita je z východnej strany ohraničená miestnou komunikáciou (predĺžená Poštová ulica), zo západnej a severnej strany poľnohospodárskymi

pozemkami a z južnej strany miestnou komunikáciou, vedúcou súbežne so Zdravotníckou ulicou. Lokalita je mimo zastavaného územia obce.

Tab.: Rozvojové plochy pre bývanie v bytových domov

čís.	Lokalita	Plocha v ha	Priemerná plocha pozemku	Priemerná obyvateľnosť	Počet nových bytov	Počet obyvateľov
A1	BD – Za humnami	0,544	184 ob./ha	2,8	36	100

2.7.1.2. Rodinné domy

Rozvojové plochy pre bývanie v rodinných domoch sú situované prevažne v zastavanom území obce v nadrozmerných záhradách, alebo na pozemkoch ležiacich v tesnej blízkosti zastavaného územia obce. Primárnou funkciou rozvojových plôch určených pre bytovú výstavbu formou rodinných domov je bývanie, ale pripúšťa sa aj umiestnenie nerušiacich funkcií občianskej vybavenosti (maloobchod, služby, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie) a drobnej nerušiacej (remeselnej) výroby. Súčasťou plôch bývania v rodinných domoch môžu byť iba doplnkové plochy objektu slúžiace ako hospodárske zázemie. Neprípustné je umiestňovanie prevádzok nepriaznivo vplyvujúcich na obyvateľov svojim hlukom, prachom a zamorením každého druhu, ako aj veľkochov hospodárskych úžitkových zvierat za účelom ich predaja a veľkokapacitné mechanizované pestovanie. Maximálny počet nadzemných podlaží pri výstavbe nových rodinných domov sú 2 nadzemné podlažia, vrátane podkrovia.

- **Rozvojová lokalita B1** – Za slivášmi, sa nachádza v severozápadnej časti Svätušu. Navrhovaná zástavba samostatne stojacich rodinných domoch v počte cca 35 RD je situovaná po pravej strane jestvujúcej účelovej komunikácie vedúcej popri záhradách existujúcich rodinných domov na Novej ulici. Navrhované rodinné domy sú umiestnené v zastavanom území obce v nadrozmerných záhradách. Lokalita je zo severnej strany ohraničená účelovou komunikáciou a areálom cintorína s ochranným pásmom, z južnej strany cestou II/580 Šurany – Kalná nad Hronom s ochranným pásmom, z východnej strany jestvujúcou zástavbou rodinných domov a zo západnej strany účelovou komunikáciou a poľnohospodárskymi pozemkami.
- **Rozvojová lokalita B2** – Zdravotnícka a Poštová ulica, je situovaná v juhovýchodnej časti zastavaného územia Svätušu. V rámci nadrozmerných záhrad je navrhnutá výstavba cca 6 RD. Lokalita pre výstavbu rodinných domov je z východnej strany ohraničená jestvujúcou zástavbou pozdĺž Poštovej ulici, zo západnej strany jestvujúcou zástavbou rodinných domov na Zdravotníckej ulici, zo severnej strany zástavbou bytových domov a objektov občianskej vybavenosti na Zdravotníckej ulici a z južnej strany záhradami jestvujúcich rodinných domov na Železničnej ulici.
- **Rozvojová lokalita B3** – ulica Za humnami, sa nachádza v severozápadnej časti Belek. Navrhovaná zástavba samostatne stojacich rodinných domoch v počte cca 41 RD je situovaná po oboch stranách jestvujúcej komunikácie – ulice Za humnami, vedúcej popri záhradách existujúcich rodinných domov na Beleckej ulici. Časť navrhovaných rodinných domov je umiestnených mimo zastavaného územia obce (19 RD) a časť rodinných domov je situovaná v zastavanom území obce v nadrozmerných záhradách (22 RD). Lokalita je zo severnej strany ohraničená poľnohospodárskymi pozemkami, z južnej strany existujúcou zástavbou rodinných domov na Beleckej ulici, východnej strany navrhovaným areálom zberného dvora (lokalita G2) a zo západnej strany rozvojovou lokalitou pre výstavbu objektov občianskej vybavenosti v novovznikajúcom kultúrno-administratívnom a spoločenskom centre (lokalita D1).
- **Rozvojová lokalita B4** – Kováčska ulica, je situovaná v severozápadnej časti zastavaného územia časti Belek. Navrhované 2 rodinné domy sú umiestnené po pravej strane miestnej komunikácie – Kováčskej ulice, odkiaľ je zabezpečený prístup k navrhovaným RD. Lokalita je zo severnej strany ohraničená parkoviskom patriacim k areálu Kraintek, z južnej strany jestvujúcou zástavbou RD na Beleckej ulici, z východnej strany záhradami jestvujúcich rodinných domov na Beleckej ulici a zo západnej miestnou komunikáciou a obytnou zástavbou na Kováčskej ulici.

- **Rozvojová lokalita B5** – pod výrobným areálom Kraintek (bývalé PD Belek) sa nachádza v severovýchodnej časti zastavaného územia časti obce Belek. Rodinné domy v počte cca 11 RD sú situované v nadrozmerných záhradách jestvujúcich rodinných domoch na Beleckej ulici. Lokalita je zo severnej strany ohraničená účelovou komunikáciou a výrobným areálom, z južnej strany záhradami existujúcich rodinných domov na Beleckej ulici, z východnej strany jestvujúcim parkoviskom patriacim k výrobnému areálu Kraintek a zo západnej strany poľnohospodárskymi pozemkami.
- **Rozvojová lokalita B6** – Štepničná ulica, sa nachádza v západnej časti Belek, medzi železničnou traťou a potokom Liska. Jedná sa o dostavbu cca 6 RD na Štepničnej ulici. Lokalita zo západnej strany susedí s navrhovanou športovo-oddychovou zónou (lokalita F2). Z ostatných troch strán sa nachádzajú rozsiahle pozemky záhrad.

Tab.: Rozvojové plochy pre bývanie v rodinných domoch

číslo	UO	Lokalita	Plocha v ha	Priemerná plocha pozemku	Priemerná obývanosť	Počet nových bytov	Počet obyvateľov
B1	1	RD – miestna časť Za slivášmi	3,350	957 m ²	2,8	35	98
B2	2	RD – Zdravotnícka a Poštová ulica	0,407	678 m ²	2,8	6	17
B3	2	RD – ulica Za humnami	3,375	823 m ²	2,8	41	115
B4	2	RD – Kováčska ulica	0,130	649 m ²	2,8	2	6
B5	2	RD – pod výrobným areálom Kraintek	0,698	634 m ²	2,8	11	30
B6	3	RD – Štepničná ulica	0,562	945 m ²	2,8	6	17
B7	1	RD – dostavba Novej a Senčianskej ulice	0,610	763 m ²	2,8	8	22
		S p o l u	9,132	838 m ²	2,8	109	305

Celkovo je na území obce Podhájska na 7 rozvojových plochách navrhnutých cca 109 RD. Z toho 90 RD je navrhnutých v nadrozmerných záhradách a prelukách (lokalita B1 – 35 RD, lokalita B2 – 6 RD, lokalita B3 – 22 RD, lokalita B4 – 2 RD, B5 – 11 RD, lokalita B6 – 6 RD a lokalita B7 – 8 RD), kde plánovaná výstavba rodinných domov je podmienená súhlasmi vlastníkov pozemkov.

2.7.1.3. Ubytovacie zariadenia a rodinné domy poskytujúce prechodné ubytovanie

V jednotlivých častiach obce Podhájska je časť bytového fondu využívaná na rekreáciu. Jedná sa väčšinou o pôvodné staršie rodinné domy, ktoré sú po rekonštrukcii využívané ako rekreačné domy, vily, penzióny a apartmány poskytujúce prechodné ubytovanie. Časť ubytovacích zariadení tvoria aj novopostavené objekty, ktoré boli zrealizované v prelukách jestvujúcej zástavby rodinných domov, v rámci zastavaného územia obce. Vzhľadom na predpokladaný rozvoj rekreácie a cestovného ruchu je v územnom pláne obce navrhnutých 6 rozvojových lokalít pre výstavbu zariadení prechodného ubytovania a rodinných domov poskytujúcich ubytovanie v súkromí.

- **Rozvojová lokalita C1** – pod areálom PD Radava v miestnej časti Svätuša, je situovaná mimo zastavaného územia obce. Územie, ktoré je určené pre výstavbu zariadení prechodného ubytovania, ako sú penzióny, vily, apartmány, priváty i rodinné domy, je zo severnej strany ohraničené areálom PD Radava, v ktorom je potrebné pozdĺž oplotenia uvažovať s výsadbou izolačnej zelene, z južnej strany účelovou komunikáciou a železničnou traťou č. 150 s ochranným pásmom, z východnej strany jestvujúcou zástavbou na Sečianskej ulici a zo západnej strany poľnohospodárskymi pozemkami.
- **Rozvojová lokalita C2** – na Železničnej ulici, pri križovatke so Senčianskou ulicou sa nachádza v južnej časti zastavaného územia Svätuša. Územie pre navrhovanú výstavbu zariadení prechodného ubytovania je zo severnej strany ohraničené jestvujúcou obytnou zástavbou na Senčianskej ulici, z južnej a západnej strany zbernou komunikáciou – cestou III/1493 Podhájska – trávnicka – Maňa (Železničná a Senčianska ulica) a z východnej strany Trávnickým (Svätušským) potokom.
- **Rozvojová lokalita C3** – Za humnami, sa nachádza v juhovýchodnej časti zastavaného územia

Svätuša. Navrhovaná zástavba zariadení prechodného ubytovania a rodinných domov poskytujúcich ubytovanie v súkromí, je situovaná pozdĺž jestvujúcej účelovej komunikácie z južnej strany, ktorá vedie popri záhradách existujúcich rodinných domov na Železničnej ulici. Rozvojové územie je z východnej strany ohraničené jestvujúcim areálom zdravotníckeho zariadenia na Zdravotníckej ulici, zo západnej strany miestnou komunikáciou – Úzkou ulicou, zo severnej strany komunikáciou, vedúcou súbežne so Zdravotníckou ulicou a poľnohospodárskymi pozemkami a z južnej strany jestvujúcou zástavbou RD na Železničnej a Úzkej ulici.

- **Rozvojová lokalita C4** – na Lúčnej ulici, je situovaná východne od zastavaného územia časti obce Belek. Územie pre navrhovanú výstavbu zariadení prechodného ubytovania a rodinných domov poskytujúcich ubytovanie v súkromí je zo severovýchodnej strany vymedzené poľnohospodárskymi pozemkami, z juhovýchodnej strany jestvujúcou zástavbou rodinných domov, z juhozápadnej strany miestnou komunikáciou a zo severozápadnej strany izolačnou zeleňou medzi komunikáciou – Lúčnou ulicou a potokom Liska.
- **Rozvojová lokalita C5** – pod lesom, sa nachádza juhovýchodne od zastavaného územia časti obce Belek. Lokalita pre navrhovanú výstavbu zariadení prechodného ubytovania a rodinných domov poskytujúcich ubytovanie v súkromí je zo severnej strany ohraničené areálom stávajúceho ubytovacieho zariadenia (penzión Pod orechom), z východnej strany poľnohospodárskymi pozemkami a zo západnej strany lesnými pozemkami.

Tab.: Rozvojové plochy pre ubytovacie zariadenia a rodinné domy poskytujúce prechodné ubytovanie

číslo	UO	Lokalita	Plocha v ha	Priemerná plocha pozemku	Počet zariadení	Kapacita zariadenia	Počet lôžok
C1	2	Ubytovanie v súkromí – pod PD Radava	3,088	1.544 m ²	20	5 x 2	200
C2	2	Ubytovanie v súkromí – Železničná ulica	0,204	1.022 m ²	2	5 x 2	20
C3	2	Ubytovanie v súkromí – Za humnami	0,917	917 m ²	10	5 x 2	100
C4	3	Ubytovanie v súkromí – Lúčna ulica	0,219	1.097 m ²	2	5 x 2	20
C5	3	Ubytovanie v súkromí – pod lesom	0,160	801 m ²	2	5 x 2	20
		S p o l u	4,588	1.274 m²	36	10	360

Hlavnou funkciou rozvojových plôch určených pre ubytovacie zariadenia a rodinné domy poskytujúce prechodné ubytovanie a ubytovanie v súkromí je bývanie, ale pripúšťa sa aj umiestnenie nerušiacich funkcií občianskej vybavenosti (maloobchodné priestory, menšie stravovacie zariadenia a zariadenia služieb). Súčasťou obytných plôch je zvýšený podiel zelene (min. 60 % z plôch jednotlivých pozemkov vymedzených pre rekreáciu), vrátane oddychových plôch a ihrísk slúžiacich pre rezidentov. Nepripustné je umiestňovanie prevádzok nepriaznivo vplyvujúcich na obyvateľov svojim hlukom, prachom a zamorením každého druhu, ako aj veľkochov hospodárskych úžitkových zvierat za účelom ich predaja a veľkokapacitné mechanizované pestovanie. Maximálny počet nadzemných podlaží pri výstavbe nových ubytovacích zariadení a rodinných domov poskytujúcich prechodné ubytovanie sú 2 nadzemné podlažia, vrátane podkrovia.

2.7.2. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ A SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Občianska vybavenosť predstavuje široký komplex zariadení a účelovo upravených plôch, ktorých cieľom je uspokojovanie najrozmanitejších potrieb obyvateľov všetkých vekových kategórií. S prechodom a transformovaním ekonomiky na trhové hospodárstvo sa zmenili podmienky zabezpečovania a poskytovania služieb prostredníctvom zariadení občianskej vybavenosti najmä v súvislosti so skutočnosťou, že časť zariadení občianskej vybavenosti sa začala klasifikovať ako vybavenosť komerčného charakteru, ktorú ovplyvňuje trhové prostredie. Týka sa to predovšetkým zariadení maloobchodu, verejného stravovania, ubytovania, služieb, čiastočne aj telovýchovno-športových a kultúrnych zariadení. Taktiež prudkým rozvojom informačných technológií, vznikom súkromného sektora a možnosťou živnostenského podnikania vznikol celý rad nových služieb.

2.7.2.1. Zhodnotenie súčasného stavu

V minulosti bola obec Podhájska administratívnym ťažiskom spádového územia obce Bardoňovo a Pozba, neskôr aj obce Radava, Veľké Lovce, Trávnica, Čechy a Dedinka. Podľa KURS 2001 (aktualizácia 2011) a ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja – Zmeny a doplnky č. 1 (2015) obec Podhájska patrí do skupiny centier miestneho významu s hlavnou rekreačnou funkciou.

V súčasnosti je občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra v obci Podhájska reprezentovaná zariadeniami a na ne nadväzujúcimi službami, ktoré zabezpečujú potreby obyvateľov obce a jej návštevníkov. Budovala sa v rôznych časových obdobiach. Reprezentovaná je školskými, kultúrnymi, administratívnymi, zdravotníckymi alebo športovými zariadeniami, zariadeniami sociálnych služieb a vybavenosťou komerčného rázu – obchody a služby, ktorá je založená na báze trhových vzťahov.

Základná občianska vybavenosť je riešená koncentrovane v miestnej časti Svätuša, kde vzniká kultúrno-administratívne a spoločenské centrum, reprezentované budovou Obecného úradu, poštou, kultúrnym zariadením, materskou školou a zdravotným strediskom. Ostatná základná obchodná vybavenosť je rozptýlená podľa dochádzkových vzdialeností v podružných centrách v celom riešenom území.

SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Sociálna infraštruktúra – verejná vybavenosť, do ktorej patria predovšetkým zariadenia pre školstvo, zdravotníctvo a sociálnu starostlivosť, sa v obci budovala postupne od polovice minulého storočia. Na jej zabezpečovaní sa v minulosti výraznou mierou podieľal štát. Zmena spoločenskej situácie a ekonomická transformácia sa prejavila aj v oblasti sociálnej infraštruktúry komercializáciou niektorých zariadení a vznikom súkromných škôl, cirkevných škôl a súkromných zdravotníckych zariadení. Návrh riešenia problematiky sociálnej infraštruktúry v obci sa zameriava na tie druhy zariadení, na ktorých rozvoji a financovaní má a bude mať významný podiel štátny rozpočet.

➤ Školstvo a výchova

Školské zariadenia v obci prevažne vyhovujú svojou kapacitou a lokalizáciou v území súčasným i navrhovaným požiadavkám.

Predškolské zariadenia : v súčasnom období sa v riešenom území nachádza materská škola, ktorá je od roku 2007/2008 jednotriedna s celodennou starostlivosťou. Vyučovacím jazykom je slovenský jazyk. Materská škola je umiestnená v miestnej časti Svätuša a jej chod spadá pod obecný úrad Podhájska. Samotný objekt materskej školy je jednopodlažný. V areáli materskej školy sú dve pieskoviská, preliezačky, hojdačky a záhradná besiedka. V súčasnosti ju navštevuje cca 20 detí. Kapacitne pôvodne dvojtriedna budova materskej školy vyhovuje požiadavkám súčasnosti. Súčasťou materskej školy je aj školská jedáleň.

Školské zariadenia : v súčasnom období sa vyučuje v objekte základnej školy pre 1. až 4. ročník, ktorá sa nachádza v miestnej časti Belek. Z hľadiska nízkeho počtu žiakov (cca 30 žiakov) sa vyučuje v dvoch triedach v spojených ročníkoch. Súčasťou školy je aj školský klub, ktorý navštevuje cca 20 žiakov. Areál školy je vybavený športoviskami a ihriskom. Kapacitne budova vyhovuje súčasným požiadavkám a preto sa neuvažuje s jej rozšírením. Vyššie ročníky navštevujú žiaci v základnej škole v Trávnici alebo v Šuranoch.

Iné výchovné zariadenia : zariadenia tejto podskupiny sa v riešenom území nenachádzajú žiadne.

➤ Zdravotníctvo a kúpeľníctvo

Rezort zdravotníctva po roku 1989 prešiel intenzívnym transformačným a reštrukturalizačným procesom, ktorého súčasťou bolo aj prehodnotenie potreby zdravotníckych zariadení, pričom hlavným cieľom bola redukcia lôžkovej zdravotnej starostlivosti a tým posilnenie ambulantnej starostlivosti a domácej starostlivosti zriaďovaním agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti.

Detské jasle : V obci Podhájska sa nenachádzajú a ani sa nenachádzali detské jasle.

Zdravotné stredisko : V obci Podhájska sa nachádza neštátne zdravotné stredisko, v ktorom je prevádzkovaná 1 detská ambulancia, 1 ambulancia praktického lekára pre dospelých, 1 stomatologická ambulancia a 1 lekárňu. V objekte sídli aj rýchla zdravotná pomoc so 6 zamestnancami, ktorá poskytuje zdravotnícku pomoc 24 hodín denne. Vyššie zdravotnícke služby poskytujú obyvateľom riešeného územia zdravotnícke zariadenia v okresnom meste Nové Zámky, kde sa nachádza Fakultná nemocnica s poliklinikou s celkovou kapacitou cca 689 lôžok a mestská poliklinika v Šuranoch.

Kúpele : Obec Podhájska nemá vo svojom katastrálnom území kúpele. Na území obce sa však nachádza kúpalisko s termálnou vodou, ktorá svojim zložením pripomína vodu mŕtveho mora. Termálne kúpalisko je využívané celoročne a je známe aj v zahraničí.

V územnom pláne obce sa pre vznik ďalších ambulancií neuvažuje s výstavbou nového zdravotníckeho zariadenia. Nové súkromné ambulancie je možné vytvoriť v rámci rodinného bývania kdekoľvek v obci, alebo v existujúcich objektoch v centrálnych častiach obce. V návrhovom období sa uvažuje s rekonštrukciou objektu zdravotného strediska, čo je plne v súlade s PHSR obce Podhájska na roky 2014-2020.

➤ **Sociálna starostlivosť**

Sociálne služby a starostlivosť sú špeciálne činnosti na riešenie hmotnej alebo sociálnej núdze občanov. Právny vzťah pri poskytovaní sociálnej služby upravuje zákon NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. V zmysle zákona NR SR č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov sa rozlišuje 5 základných foriem sociálnych služieb :

- opatrovateľskú službu
- organizovanie spoločného stravovania
- prepravnú službu
- starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb
- sociálne pôžičky

Od 1.7.2002 prešla väčšina zariadení sociálnych služieb podľa zákona č. 416/2001 o prechode kompetencií zo štátnej správy na samosprávy a veľké územné celky.

Základná sieť sociálnych služieb na území obce Podhájska nie je vybudovaná. Na území obce sa nenachádzajú žiadne sociálne zariadenia, ako napríklad detské domovy, domovy dôchodcov a pod. V rámci mikroregiónu Združenia obcí Termál je v Bardoňove Domov sociálnej starostlivosti pre mentálne postihnutých dospelých (zariadenie nadregionálneho významu) a Domov sociálnych služieb v Mani. Zatiaľ jedinou formou terénnych sociálnych služieb je opatrovateľská služba pre seniorov, ktorá je poskytovaná len v úzko časovo vymedzenom rozsahu, neposkytuje sa celodenná opatrovateľská služba.

Pri návrhu riešenia sociálnej vybavenosti bude potrebné vychádzať z predpokladaného vývoja počtu obyvateľov a ich vekovej štruktúry. Treba očakávať zvýšený nárast potrieb a požiadaviek na poskytovanie sociálnych služieb všetkých sociálnych kategórií obyvateľstva. Najväčší dôraz však bude potrebné klásť na potreby a požiadavky na poskytovanie služieb seniorskej populácie.

V územnom pláne obce je možné v priestore novovznikajúceho kultúrno-administratívneho a spoločenského centra uvažovať s výstavbou Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb (lokalita D1). V prípade potreby zaoberať sa výstavbou sociálnych bytov pre sociálne slabšiu vrstvu obyvateľstva.

OBCHOD A SLUŽBY

Občianska vybavenosť – verejnoprospešné služby, výrobné a nevýrobné služby, obchodná sieť, ubytovacie a stravovacie zariadenia, peňažné ústavy, ich kapacita a predpokladaný rozvoj patria medzi činnosti zahrnuté do širokého spektra podnikateľských aktivít, ktorých rozvoj sa riadi pravidlami ponuky, dopytu a ich usmerňovanie z hľadiska lokalizácie aj kvality je v kompetencii samosprávy obce.

➤ **Verejnoprospešné služby**

Na tomto úseku zariadení verejnoprospešných služieb je situácia pomerne priaznivá, čo sa týka druhu služieb a rozmiestnenia jednotlivých prevádzok na území obce a jej častí. Základný sortiment služieb pre obyvateľstvo sa zabezpečuje na komerčnej báze v individuálnych zariadeniach umiestnených v jednotlivých objektoch v rámci zastavaného územia obce. Žiadúce by bolo ich rozšírenie o také druhy služieb, ktoré nie sú v obci zastúpené (krajčírstvo, oprava obuvi a podobne). Je to však závislé od dopytu obyvateľstva.

Tab. : Zastúpenie verejnoprospešných služieb na území obce Podhájska

p.č.	Názov	Adresa	Zameranie
1.	ACRE s.r.o.	Svätuša 305	Nešpecializovaný veľkoobchod
2.	Alena Kováčová	Podhájska 181	Maloobchod s kvetmi, rastlinami, semenami
3.	Alica Pápešová – ALICA	Podhájska 491	Sprostredkovanie obchodu s rozličným tovarom
4.	Daiva export, import s.r.o.	Podhájska 317	Nešpecializovaný obchod
5.	Daniela Jánošová	Železničná 307/27	Ostatný maloobchod s potravinami v špeciál. predajniach
6.	Dáša Farkašová	Belek 352	Sprostredkovanie obchodu a rozličným tovarom
7.	Štefan Majerhoffer	Podhájska 210	Sprostredkovanie obchodu s rozličným tovarom
8.	Margita Hajnalová	Podhájska 119	Sprostredkovanie obchodu s nábytkom, tovarom pre domácnosť a železiarskym tovarom
9.	Ing. Jozef Čajkovič	Belecká 358/39	Sprostredkovanie obchodu s poľnohospodárskymi surovinami, živými zvieratami a polotovarmi
10.	Termál Podhájska s.r.o.	Svätuša 495	Ostatný maloobchod v špecializovaných predajniach
11.	Jozef Pánis	Sv. Jána 206/32	Ostatný obchod mimo predajní, stánkov a trhov
12.	LES IMPEX Slovakia s.r.o.	Podhájska 461	Nešpecializovaný veľkoobchod
13.	Martina Bogáňová	Školská 448/10	Sprostredkovanie obchodu s rozličným tovarom
14.	UNIMAX MK s.r.o.	Svätuša 143	Ostatný obchod mimo predajní, stánkov a trhov
15.	Torgovij dom Tatarstan	Podhájska 317	Sprostredkovanie obchodu s rozličným tovarom
16.	Timerchan s.r.o.	Podhájska 317	Ostatný maloobchod v nešpecializovaných predajniach
17.	Radoslav Oravec - REFLEX	Lúčna 423/21	Ostatný maloobchod v špecializovaných predajniach
18.	Mgr. Katarína Gavalcová	Úzka 289/21	Ostatný obchod s novým tovarom v špec. predajniach
19.	Euroelit group s.r.o.	Za humnami 28	Nešpecializovaný veľkoobchod
20.	Želmíra Bartošová – Kvetinárstvo u mamy	Nová 141/25	Ostatný maloobchod s novým tovarom v špecializovaných predajniach i. n.

Zdroj : www.vsetkyfirmy.sk

V relaxačno-rekondičnom centre a vo wellnes centre sú okrem občerstvenia lokalizované aj ďalšie služby, ako masáže, perličkové kúpele, elektroliečba, sauny ale kaderníctvo, kozmetika, pedikúra a manikúra.

➤ **Výrobné a nevýrobné služby**

Výrobné a nevýrobné služby predstavujú významnú časť občianskej vybavenosti nie len z hľadiska uspokojovania potrieb obyvateľstva a tvorby pracovných príležitostí, ale aj z hľadiska formovania významovej a funkčnej profilácie obce. Jej dynamický vývoj je odrazom viacerých faktorov, ako sú vlastnícke vzťahy a najmä vplyv trhového mechanizmu na rozširovanie jestvujúcich druhov zariadení a vznik nových druhov zariadení a služieb. Vonkajšia prosperita je založená na ponuke výrobných kapacít, priestorov a podmienok na podnikanie, kvalifikovaných pracovných síl, vyvinutým systémom služieb, dobrou dopravnou sieťou a atraktívnym prostredím.

Výrobné služby pre obyvateľstvo, ktorých sortiment sa zabezpečuje na komerčnej báze, sú umiestnené prevažne vo vyčlenených priestoroch pri rodinných domoch, alebo sú situované v samostatných účelovo adaptovaných objektoch v jestvujúcej zástavbe. Živnostníci, ktorí pôsobia na území obce, poskytujú svoje služby hlavne v oblasti výroby kovových a drevených výrobkov, poľnohospodárskej oblasti a lesníckom hospodárstve, ale aj v servisnej a opravárenskej činnosti.

Nevýrobné služby na území obce zabezpečujú živnostníci, ktorý majú svoje prevádzky, resp. sídlo zriadené prevažne vo svojich obytných domoch. Jedná sa hlavne o živnostníkov, ktorí poskytujú sprostredkovateľskú činnosť, prenájom nehnuteľností, administratívne a písárske práce, reklamné a propagačné služby, spracovanie dát a ostatné služby v oblasti informačných technológií, činnosť poisťovacích agentov a maklérov, poradenskú činnosť v oblasti finančných služieb, poskytovanie úverov a podobne.

Tab. : Výrobné a nevýrobné prevádzky na území obce Podhájska

p.č.	Názov	Adresa	Zameranie
1.	Radoslav Levický	Hlboká 263/22	Oprava a údržba motorový vozidiel
2.	Miloš Križan	Belecká 345/19	Vedľajšie činnosti v pozemnej doprave
3.	Aneta kováčová	Senčianska 48/5	Ostatné pomocné činnosti finančných služieb
4.	Jarmila Bruchterová	Svätuša 132	Činnosť poisťovacích agentov a maklérov
5.	Mgr. Iveta Kosibová	Sv. Jána 209/30	Ostatné poskytovanie úverov
6.	Ivona Bruchterová	Nová 132/9	Činnosť poisťovacích agentov a maklérov
7.	Dávid Hrbatý Danet	Sv. Jána 240/2	Ostatné služby týkajúce sa IT a počítačov
8.	Classic MSL s.r.o.	Hlboká 728/1	Spracovanie dát a súvisiace služby
9.	Puzzle CRM Consulting	Úzka 295/5	Spracovanie dát a súvisiace služby
10.	Marián Bratal	Podhájska 189	Oprava počítačov a periférnych zariadení
11.	PD Podhájska – Radava	Družstevná 3/496	Pestovanie obilovín (okrem ryže), strukovín a olejových semien
12.	Jozef Polák	Podhájska 114	Pestovanie obilovín (okrem ryže), strukovín a olejových semien
13.	Ing. Peter Oremus	Podhájska	Pestovanie obilovín (okrem ryže), strukovín a olejových semien
14.	PD Agrotermál	Podhájska	Pestovanie zeleniny a melónov, koreňovej a hlúzovej zeleniny
15.	Ing. Imrich Ivan	Podhájska 368	Pestovanie zeleniny a melónov, koreňovej a hlúzovej zeleniny
16.	Tropibana s.r.o.	Podhájska 495	Pestovanie zeleniny a melónov, koreňovej a hlúzovej zeleniny
17.	Miestny urbársky spolok	Belek 445	Ťažba dreva
18.	SK Energo-Wood s.r.o.	Svätuša 143	Služby súvisiace s ťažbou dreva
19.	Progres Rastislavice s.r.o.	Podhájska 243	Ostatné služby poskytované v lesníctve
20.	Marek Ďurkovič	Lesná 490/1	Ostatné služby poskytované v lesníctve
21.	Beňovská Anna	Podhájska 18	Výroba ostatných odevov a doplnkov
22.	Jozef Kováč	Podhájska 159	Výroba ostatná stavebno-stolárska a tesárska
23.	Ľudmila Jančárová	Svätuša 500	Výroba lekárskeho a dentálnych nástrojov a potrieb
24.	Pavol Mrváň	Senčianska 616/6	Obrábanie
25.	Kraintek EKOSTAV s.r.o.	Kováčstka 828/5	Obrábanie
26.	Martin Šúchal	Senčianska 57/69	Obrábanie
27.	Ondrej Tinák	Nová 130/8	Obrábanie
28.	Milan Šúchal	Senčianska 57/69	Výroba ostatných kovových výrobkov
29.	Patrik Šúchal	Senčianska 57/69	Výroba ostatných kovových výrobkov i. n.
30.	Andrej Golha	Úzka 271/19	Výroba ostatných kovových výrobkov i. n.
31.	Tomáš Páleš	Senčianska 1/134	Výroba ostatných kovových výrobkov i. n.
32.	Peter Navrátil	Železničná 319/51	Výroba ostatných kovových výrobkov i. n.
33.	Peter Šulka	Zdravotnícka 6	Výroba ostatných kovových výrobkov i. n.
34.	Peter Luhan	Senčianska 9/122	Výroba ostatných kovových výrobkov i. n.
35.	Marek Kosiba	Podhájska 173	Výroba kovových konštrukcií a ich častí
36.	Milan Bartal	Podhájska 248	Výroba ostatných komunikačných zariadení
37.	Ivan Závodský – Klimacool	Belecká 337/12	Výroba chladiacich a ventilačných zariadení iných ako pre domácnosť
38.	Juhokameň s.r.o.	Podhájska 16	Rezanie, tvarovanie a konečná úprava kameňa
39.	Martina Federicová	Nová 187/44	Výroba bižutérie a podobných predmetov

40.	DMBR s.r.o.	Podhájska 5/601	Prenájom a prevádzkovanie vlastných alebo prenajatých nehnuteľností
41.	Ing. Zdenko Fibich	Senčianska 107/21	Prenájom a prevádzkovanie vlastných alebo prenajatých nehnuteľností
42.	Eva Smilková	Podhájska 650/1	Kombinované pomocné práce
43.	Ing. Igor Polák	Svätuša 247	Ostatá stavebná inštalácia
44.	Vladimír Ďuráč	Podhájska 360	Ostatné špecializované stavebné práce i. n.
45.	Peter Páleš KOVEXO	Senčianska 1/134	Elektrická inštalácia
46.	Lýdia Hrbatá	Sv. Jána 240/2	Ostatné priemyselné čistenie budov
47.	Vincent Šúchal	Podhájska 224	Oprava kovových konštrukcií
48.	SVB Podhájska 324	Svätuša 324	Správa nehnuteľností na základe poplatkov a zmlúv
49.	SVB Podhájska 325	Svätuša 325	Správa nehnuteľností na základe poplatkov a zmlúv
50.	Peter Vozárik, PVE servis	Senčianska 96/42	Poradenské služby v oblasti podnikania a riadenia
51.	TATFOND INVEST s.r.o.	Železničná 47/317	Reklamné agentúry
52.	Ing. Alexandra Pápešová	Lesná 491/3	Ostatné pomocné obchodné činnosti i. n.

Zdroj : www.vsetkyfimy.sk

➤ Obchodná sieť

Základ maloobchodnej siete, ktorá je prevádzkovaná na komerčnej báze, tvoria obchody s potravinárskym sortimentom rozšíreným o sortiment drogistického tovaru, domácich potrieb a drobného tovaru. V súčasnom období sa na území obce nachádzajú 4 predajne potravín : COOP Jednota SD Nové Zámky v miestnej časti Belek, COOP Jednota SD Nové Zámky v miestnej časti Svätuša, potraviny Kováčová Alena a potraviny Roja, 1 maloobchodná predajňa Koliba – Zázrivá zameraná na predaj syra a mliečnych výrobkov, 1 kvetinárstvo U mamy s predajom kvetov a darčiekov a 1 predajňa Bioerb zameraná na predaj produktov zdravej výživy a darčiekov. Pred areálom termálneho kúpaliska sa nachádzajú predajne textilu a rozličného tovaru. V areáli termálneho kúpaliska sú k dispozícii stánky s ponukou novín, textilu a suvenírov. V obci je zabezpečený aj stánkový predaj ovocia a zeleniny.

➤ Ubytovacie a stravovacie zariadenia

Obec Podhájska je rekreačnou obcou poskytujúcou svoje služby v oblasti kúpeľníctva. Najdôležitejšou súčasťou technickej infraštruktúry rekreácie a cestovného ruchu sú kvalitné ubytovacie zariadenia, stravovacie zariadenia a služby.

Ubytovacie zariadenia sú na území obce zastúpené hlavne rodinnými penziónmi, chatami a ubytovňami a ubytovaním v súkromných domoch. Svoje zastúpenie už majú aj apartmánové domy a hotely. Celková kapacita ubytovacích zariadení je okolo 2.000 lôžok. Počas celého roka prenocuje v obci viac ako 100.000 návštevníkov, s prevahou v letnom období.

Tab. : Najväčšie ubytovacie zariadenia na území obce Podhájska

p.č.	Názov zariadenia	Adresa	Kapacita / lôžka
1.	Hotel Borinka	Podhájska 493	96
2.	Penzión Andrejka	Podhájska	160
3.	Penzión Quatro I., II., III. a IV.	Termálna 495/2	140
4.	Penzión Energy I. a II.	Svätuša 495	120
5.	Penzión Prima	Zdravotnícka 893/10	48
6.	Penzión Pulse	Belek 402	45
7.	Penzión Mery Ján	Svätuša 943	45
8.	Penzión Dom v záhrade	Podhájska 35/98	44
9.	Penzión Royal	Belecká 354/32	42
10.	Penzión Astra I. a II.	Podhájska 29	40
11.	Penzión U vodníka I., II. a III.	Železničná 307/27	31
12.	Penzión Jople	Svätuša 31	20
13.	Penzión Fialový dom	Nová ulica 183/34	17

Zdroj : Obecny úrad Podhájska, 2015

Okrem niektorých vyššie uvedených ubytovacích zariadení poskytuje ďalšie možnosti ubytovania aj 16 bungalovov v chatovej osade nad areálom termálneho kúpaliska s celkovou kapacitou 64 lôžok a Kemping u sv. Urbana s kapacitou 60 stanov a 30 karavanov s kompletným vybavením. Novodobým trendom sú tiež apartmánové byty v apartmánových domoch, kde napr. Apartmány Podhájska ponúkajú 54 apartmánov v 1-izbovom a 2-izbovom zložení. Podstatnú časť ubytovania tvorí aj ubytovanie v súkromí.

Stravovacie zariadenia na území obce predstavuje niekoľko reštaurácií, pohostinstiev, kaviarní, barov, cukrární, vinární ale aj zariadenia rýchleho občerstvenia. Patrí medzi ne reštaurácia Pulze s kapacitou 40 miest, reštaurácia Fontána s kapacitou 50 miest, reštaurácia Jazmín s kapacitou 90 miest, reštaurácia Max s kapacitou 148 miest, reštaurácia Energy II. s kapacitou 75 miest, reštaurácia Castel s kapacitou 80 miest a reštaurácia U vodníka s kapacitou 104 miest a 120 miest na terase. Stravovacie zariadenia dopĺňa kaviareň Central park s kapacitou 40 miest a cukráreň Romanza s kapacitou 30 miest. K pohostinským službám na území obce patria 2 pohostinstvá, piváreň Cobra s kapacitou 40 miest, denný bar Slniečko s kapacitou 25 miest a vináreň s terasou. V areáli termálneho kúpaliska je k dispozícii gastronomické centrum s 11 bufetmi, cukrárňou a 2 stánkami so zmrzlinou.

➤ **Peňažné ústavy a poisťovníctvo**

Peňažné ústavy sú zriaďované pre určitý počet obyvateľov. Obecný úrad Podhájska eviduje na svojom území jeden peňažný ústav : Poštovú banku, ktorá je súčasťou pošty a 1 zmenáreň. V rámci obce sú rozmiestnené 2 bankomaty.

OSTATNÁ VYBAVENOSŤ

Ostatná vybavenosť : verejná administratíva, kultúra a osвета, telovýchova a šport patria medzi činnosti zahrnuté do širokého spektra obecných a podnikateľských aktivít.

➤ **Verejná administratíva**

V miestnej časti obce Svätuška, na Zdravotníckej ulici č. 322/2, sa nachádza Obecný úrad Podhájska, ktorý slúži pre obyvateľov celej obce, ktorá vznikla administratívnym zlúčením dvoch v minulosti samostatných obcí : Belek a Svätuška. Obecný úrad má v súčasnosti okrem svojho starostu aj 8 zamestnancov, vrátane matriky. Okrem obecného úradu sa v budove nachádza aj pošta a poštovou bankou. Zariadenia sa ponechávajú v súčasných kapacitách.

➤ **Kultúra a osвета**

Sieť kultúrnych zariadení je v obci Podhájska zastúpená zariadeniami prevažne lokálneho významu, z ktorých niektoré zabezpečujú kultúrne vyžitie nie len obyvateľom obce, ale aj jej návštevníkov.

V rámci rekonštrukcie objektu, v ktorom má svoje sídlo aj obecný úrad, bolo vytvorené **kultúrno-spoločenské centrum**, v ktorom je možné organizovať rodinné oslavy, svadby, kary, tanečné zábavy a plesy, výročné členské schôdze alebo rôzne prezentácie. Súčasťou kultúrno-spoločenského centra je okrem sály aj salónik a kuchyňa s príslušenstvom.

V budove obecného úradu je zriadená **obecná knižnica**, ktorá je otvorená každú nedeľu od 13,30 hod. do 15,30 hod. V ponuke je literatúra pre deti, mládež a dospelých, odborná a náučná literatúra, encyklopédie, literatúra faktu a podobne.

V miestnej časti Svätuška sa nachádza **letné kino**, ktoré sa v súčasnosti mení na 3D KINO CENTRÁL PARK s celoročnou prevádzkou. Je situované na poschodí kaviarne CENTRAL PARK, na Senčianskej ulici 728/1.

Obec Podhájska, ako významné stredisko cestovného ruchu, má zriadenú **informačnú kanceláriu**, ktorá uľahčuje pobyt návštevníkom. Poskytuje informácie nielen o areáli kúpaliska, možnostiach ubytovania ale i o zaujímavostiach a atraktivitách mikroregiónu Termál.

Na činnosti a kultúrnom živote v obci sa podieľajú viaceré spolky, združenia a organizácie :

- Poľovnícke združenie Liska
- Klub dôchodcov a telesne postihnutých
- Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov
- Spoločnosť priateľov Gergela – rybárstvo
- Športový klub Termál Podhájska – futbalový oddiel
- Športový klub Termál Podhájska – šachový oddiel
- Divadlo Prameň
- a ďalší

Počas celého roka sa v obci Podhájska konajú viaceré kultúrno-spoločenské podujatia, ktorých cieľom je združovať obyvateľov obce a zároveň zachovávať ľudové tradície daného regiónu.

Tab. : Prehľad tradičných podujatí v obci Podhájska

Mesiac	Názov podujatia	Charakteristika
Január	Obecný fašiangový ples	Kultúrno-spoločenské podujatie
Február	Fašiangové slávnosti	Kultúrno-spoločenské podujatie
Marec	Veľkonočné tvorivé dielne	Výstava
Apríl	Stavanie mája	Kultúrno-spoločenské podujatie
Máj	Tradičné rybárske preteky	Športové podujatie
Máj	Oslava dňa matiek	Kultúrno-spoločenské podujatie
máj - september	Remeselné pondelky	Výstava
Jún - september	Kino a tanečné zábavy	Kultúrno-spoločenské podujatie
Júl	Slávnosti ľudových remesiel	Kultúrno-spoločenské podujatie
Júl - august	Hudobné leto	Hudobné podujatie
August	Cyklistická púť na svätú omšu	Športové podujatie
september	Svetový deň turizmu	Športové podujatie
Október	Jubilantom	Kultúrno-spoločenské podujatie
november	Katarínska zábava	Kultúrno-spoločenské podujatie
december	Vítanie Mikuláša	Kultúrno-spoločenské podujatie
december	Vianočné tvorivé dielne	Výstava
december	Vianočný koncert	Hudobné podujatie

Zdroj : Obecný úrad Podhájska, 2015

Okrem vyššie uvedených kultúrnych ustanovizní sa na území obce Podhájska nachádza viacero sakrálnych stavieb, smútočných objektov a zariadení. **Sakrálné stavby** sa nachádzajú na území obidvoch miestnych častí obce. V časti obce Belek sa nachádza Rímskokatolícky kostol Nanebovzatia Panny Márie, postavený v rokoch 1905-1906 a zrekonštruovaný v rokoch 2006-2007, v miestnej časti Svätúša sa nachádza Rímskokatolícky kostol Narodenia Panny Márie, postavený v rokoch 1903-1904 a zrekonštruovaný v rokoch 2006-2007.

Smútočné objekty a zariadenia sú reprezentované areálmi cintorínov v miestnej časti Belek na Kláštornej ulici s počtom 334 hrobových miest a v miestnej časti Svätúša na Senčianskej ulici s počtom 636 hrobových miest. V areáli obidvoch cintorínov sa nachádzajú domy smútku. V roku 2006 boli na oboch cintorínoch osadené pomníky na pamiatku občanom padlým v II. svetovej vojne.

Tab. : Prehľad kostolov a smútočných objektov

Zariadenie	počet
Kostoly rímskokatolíckej cirkvi	2
Domy smútku	2
Cintoríny	2

Zdroj : Obecný úrad Podhájska, 2015

➤ Telovýchova a šport

V obci Podhájska v časti Svätuša sa nachádza : jestvujúci športový areál futbalového ihriska s tribúnou, 3 tenisové kurty a rôzne detské ihriská a ihriská pre mládež, ktoré sú z realizované v areáloch jednotlivých ubytovacích a rekreačných zariadení, ale aj v rámci verejných plôch obce. Osobitné postavenie má areál termálneho kúpaliska, v rámci ktorého sú vybudované viaceré športoviská, vrátane tenisových kurtov.

2.7.2.2. Koncepcia rozvoja občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry

Vzhľadom na rozvoj hlavných funkcií obce, ktorými je ubytovacia a rekreačná funkcia, s doplňujúcou priemyselnou a poľnohospodárskou výrobou a s tým spojeným predpokladaným nárastom počtu obyvateľov, ako aj z pohľadu funkcie sídla miestneho významu, ktoré je spádovým územím pre okolité obce, sa v územnom pláne uvažuje aj s posilnením občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry.

Územný plán obce na základe zhodnotenia existujúceho stavu zariadení občianskej vybavenosti rešpektuje a zachováva všetky existujúce zariadenia predškolskej výchovy, základného školstva, administratívy, existujúce kultúrne zariadenie, zdravotnícke zariadenie a zariadenia cirkvi a považuje ich za stabilizované.

S rozvojom občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry uvažuje :

- v samostatných plochách pre rozvoj občianskej vybavenosti ako s hlavnou funkciou,
- v existujúcich obytných územiach ako s doplnkovou funkciou,
- v navrhovaných obytných územiach ako s doplnkovou funkciou,
- v navrhovaných zmiešaných územiach v kombinácii s funkciou bývania a rekreácie.

Pre ďalší rozvoj občianskej vybavenosti a služieb na samostatných plochách stanovuje nasledovné rozvojové plochy :

- **Rozvojová plocha D1** – novokoncipované kultúrno-administratívne a spoločenské centrum obce, ktoré sa nachádza v juhozápadnej časti katastrálneho územia Svätuša, oproti jestvujúcemu objektu obecného úradu. Územie je zo severnej strany ohraničené poľnohospodárskymi pozemkami, z južnej strany stávajúcou zástavbou na Poštovej ulici, z východnej strany poľnohospodárskymi pozemkami a navrhovanou výstavbou rodinných domov (lokalita B3) a zo západnej strany jestvujúcou miestnou komunikáciou – Poštová ulica, pozdĺž ktorej sa nachádza pozemok obecného úradu a areál materskej školy. Rozvojová plocha je určená pre výstavbu nového námestia s objektami občianskej vybavenosti, prípadne aj domova dôchodcov a domova sociálnych služieb s príslušnými parkovými a oddychovými priestormi.
- **Rozvojová plocha D2** – na severnom okraji miestnej časti Svätuša, v lokalite pri bešianskej ceste, je určená pre výstavbu ubytovacieho, stravovacieho, prípadne obchodného zariadenia. Územie je zo severnej strany ohraničené poľnohospodárskymi pozemkami, z južnej strany jestvujúcimi ubytovacími zariadeniami (Privát Arcadia), z východnej strany Trávnickým potokom a zo západnej strany komunikáciou III/1493 Podhájska – Trávnica – Maňa, areálom cintorína a poľnohospodárskymi pozemkami.

V rámci existujúceho a navrhovaného obytného územia je možné umiestňovať objekty základnej občianskej vybavenosti lokálneho významu – služby, maloobchod, verejné stravovanie a ubytovacie zariadenia rodinného charakteru (penzióny, apartmány, rekreačné domy, vily a rodinné domy poskytujúce ubytovanie v súkromí). Pri zariadeniach občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry je potrebné uvažovať aj s dostatočnými parkovacími a odstavnými plochami na pozemkoch jednotlivých zariadení a pri ubytovacích zariadeniach aj s dostatočnými plochami zelene a oddychovými plochami, prípadne ihriskami a menšími športoviskami.

2.7.3. VÝROBNÉ ÚZEMIA

Obec Podhájska má v hierarchii osídlenia postavenie sídla miestneho významu s rekreačnou a ubytovacou funkciou. Okrem hlavnej rekreačnej a ubytovacej funkcie však plní aj funkciu priemyselnej a poľnohospodárskej výroby.

2.7.3.1. PRIEMYSELNÁ VÝROBA, STAVEBNÍCTVO A SKLADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Priemyselná výroba je v obci reprezentovaná strojárskou spoločnosťou KRAINTEK, spol. s r.o. Podhájska, ktorej hlavným výrobným zameraním je produkcia ultrazvukových čistiacich liniek a ultrazvukových laboratórnych vaní. Výrobná činnosť firmy je tiež orientovaná na rezanie plechov laserom, tvarovanie plechov a na výrobu, dodávku ako aj montáž nerezových bazénov pre domáce použitie, penzióny, wellness centrá i verejné kúpaliska. Spoločnosť je situovaná v areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva v miestnej časti Belek. V súčasnosti má spoločnosť 80 zamestnancov, prevažne obyvateľov obce.

Remeselná výroba obce Podhájska má staré tradície a to hlavne vo výrobe kovov a kovových výrobkov, spracúvaní dreva a výroby drevených výrobkov a predaji výrobkov z dreva a kovu. Remeselníci v obci sa venovali remeslu : kováč, čizmár, krajčír, stolár, kolár, tesár. Bolo ich len niekoľko, aby pokryli potreby obce. Okrem remeselníkov boli v obci i živnostníci – obchodníci, krčmár, mlynár, mäsiar a ďalší nomenovaní remeselníci. Nemenej zaujímavé bolo v rámci regiónu aj paličkovanie, maľovanie na sklo, pieskovanie na sklo, výroba bábik zo šúpolia, košíkárstvo, výroba medovníčkov, gravírovanie, výroba keramiky či výroba sviečok. K oživeniu a zachovaniu týchto tradícií sa v obci Podhájska každoročne konajú slávnosti ľudových remesiel.

V súčasnosti sa na území obce viacerí živnostníci zaoberajúci výrobou kovových výrobkov a kovových konštrukcií, opravou kovových konštrukcií, drevovýroba, spracúvanie dreva a výroba výrobkov z dreva, rezanie, tvarovanie a konečná úprava kameňa, oprava a údržba motorových vozidiel, výroba odevov a doplnkov, výroba bižutérie a podobných predmetov. K tejto skupine môžeme zaradiť aj živnostníkov poskytujúcich svoje služby v oblasti finančníctva, právneho poradenstva, informačných technológií, reklamy, prenájmu a správy nehnuteľností a podobne.

Stavebníctvo na území obce je reprezentované len niekoľkými drobnými živnostníkmi miestneho a lokálneho významu, ktorí sa orientujú na údržbu, opravy, rekonštrukcie a prestavbu existujúceho stavebného fondu. Len v menšej miere sa realizujú nové investičné akcie. Veľké stavebné organizácie, ktorých väčšina sa po transformácii ekonomiky postupne rozpadla a ani menšie súkromné stavebné firmy alebo firmy obecného charakteru nemajú na území obce svoje zastúpenie.

Skladové hospodárstvo má vytvorené skladovacie plochy v stávajúcom areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva v miestnej časti Belek, kde má v súčasnosti svoje výrobné priestory strojárská spoločnosť KRAINTEK, spol. s r.o. Podhájska a v stávajúcom areáli poľnohospodárskeho družstva Radava v miestnej časti Svätuša. Skladové hospodárstvo, ktoré tvoria zastrešené sklady a otvorené skladovacie plochy, dopĺňajú objekty maštali, objekty údržby, píla, dielne, sušiareň a ďalšie pomocné plochy i priestranstvá. Ostatné prevádzky, ktoré majú skladové hospodárstvo vo vlastnom areáli, majú podľa potreby sklady zastrešené i skladovacie plochy otvorené.

Priemyselný park navrhuje a zriaďuje obec po súhlase vyšších orgánov, v súlade s koncepciou okresu a kraja a v súlade so zákonom. Na základe požiadavky obce formou dotazníkov pre výber lokalít priemyselných parkov MŽP SR dáva súhlas na zabezpečenie ďalších požiadaviek a prípravy územia pre realizáciu. Priemyselný park podľa návrhu zákona a o podpore na zriadenie, obec určuje územie územným plánom obce alebo regiónu, na ktorom sa sústreďuje priemyselná výroba, skladovanie alebo služby. So zriadením priemyselného parku sa na území obce Podhájska neuvažuje.

Územný plán obce zachováva jestvujúce výrobné zariadenia, ktoré sú zoskupené prevažne v stávajúcej výrobnej zóne reprezentovanej strojárskym podnikom Krintek, ktorá vznikla prestavbou bývalého areálu poľnohospodárskeho družstva v miestnej časti Belek a pre ďalší rozvoj výroby, služieb a skladového hospodárstva stanovuje nasledovné rozvojové plochy :

- **Rozvojová plocha G1** – je situovaná severne od zastavaného územia časti obce Belek. Zo severnej strany je ohraničená cestou II/580 Šurany – Kalná nad Hronom, z južnej strany stávajúcou výrobnou zónou (strojárenským podnikom Kraitiek v bývalom areáli poľnohospodárskeho družstva PD Belek) a z východnej a západnej strany rozsiahlymi poľnohospodárskymi pozemkami. Táto plocha je navrhnutá ako zmiešané územie výroby, dopravných zariadení a služieb, ktoré nemajú výrazný negatívny vplyv na životné prostredie.
- **Rozvojová plocha G2** – sa nachádza juhozápadne od jestvujúcej výrobnéj zóny situovanej v severnej časti katastrálneho územia Belek. Zo severozápadnej strany je ohraničený poľnohospodárskymi pozemkami, z juhovýchodnej strany navrhovanou výstavbou rodinných domov (lokalita B3), z juhozápadnej strany jestvujúcou komunikáciou – ulica Za humnami so stávajúcimi a navrhovanými rodinnými domami a zo severovýchodnej strany jestvujúcou výrobnou zónou – výrobným areálom Kraitiek v bývalom PD Belek. Rozvojové územie, ktoré je určené pre zriadenie zberného dvora, je situované pri navrhovaných rodinných domoch a preto je potrebné z juhozápadnej strany uvažovať s výsadbou izolačnej zelene. Navrhované zariadenie nesmie mať negatívny vplyv na životné prostredie a nesmie svojou činnosťou – prachom, hlukom, pachom a dopravnými nárokmi obťažovať obyvateľov priľahlého obytného územia.
- **Rozvojová plocha G3** – sa nachádza v rámci jestvujúceho areálu poľnohospodárskeho družstva Radava situovaného v juhozápadnej časti katastrálneho územia Svätúša. Jestvujúci areál PD Radava je zo severnej strany ohraničený cestou II/580 Šurany – Kalná nad Hronom a jestvujúcim areálom stavebnín, z južnej strany navrhovanou výstavbou ubytovacích zariadení rodinného charakteru (lokalita C1), z východnej strany existujúcou obytňou zástavbou na Senčianskej ulici a zo západnej strany poľnohospodárskymi pozemkami. V areáli sa nachádzajú schátralé objekty, ktoré sú navrhnuté na rekonštrukciu, prípadne na prestavbu a dostavbu s následným využitím pre poľnohospodárstvo, výrobu, skladové hospodárstvo, výrobné a nevýrobné služby. Územie je situované pri stávajúcich obytných domoch a pri navrhovanej bytovej výstavbe a preto je potrebné z južnej a východnej strany ponechať priestor pre výsadbou izolačnej zelene. Z uvedeného dôvodu je možné v rozvojovej lokalite umiestňovať iba zariadenia a prevádzky, ktoré nemajú výrazný negatívny vplyv na životné prostredie a ktoré nebudú svojou činnosťou – prachom, hlukom, pachom a dopravnými nárokmi negatívne obťažovať obyvateľov okolitého obytného územia.

V rámci obytného územia je možné umiestňovať iba drobné remeselné prevádzky a výrobné zariadenia, ktoré nebudú svojou činnosťou ohrozovať životné prostredie a ani nadmerným hlukom, prachom, pachom, dopravnými nárokmi či inak obťažovať obyvateľov okolitých domov.

2.7.3.2. POĽNOHOSPODÁRSTVO

Poľnohospodárska pôda je nezastupiteľnou zložkou životného prostredia a nenahraditeľným prírodným zdrojom. Nakoľko popri produkčnej funkcii plní aj výraznú ekologickú a environmentálnu funkciu, spôsob využívania pôdy musí byť primeraný prírodným podmienkam, musí zaručovať zachovanie a obnovu prirodzených vlastností, funkčnú spätosť prírodných procesov a nesmie ohrozovať ekologickú stabilitu územia.

Tab. : Výmera jednotlivých kategórií pozemkov a vodných plôch pre obec Podhájska

	Poľnohospodárska pôda (ha)	Lesné pozemky (ha)	Vodná plocha (ha)	Zastavaná plocha (ha)	Ostatná plocha (ha)	Výmera spolu (ha)
Belek	254,6231	5,0716	3,7807	31,7408	6,3719	301,5881
Svätúša	603,2499	109,246	7,2432	68,9554	21,3647	810,0378
S p o l u	857,8730	114,2962	11,0239	100,6962	27,7366	1.111,6259

Zdroj : Úrad geodézie, kartografie a katastra SR

Celková výmera územia obce Podhájska je cca 1.112 ha, z toho tvorí poľnohospodárska pôda cca 858 ha (77,2 %), lesné pozemky cca 114 ha (10,3 %) a ostatné plochy – vodná plocha, zastavaná plocha

a ostatná plocha cca 140 ha (12,5 %). Uvedené štrukturálne zastúpenie charakterizuje územie obce Podhájska ako územie s prevládajúcou poľnohospodárskou pôdou, ktorá tvorí až 77,2 % z celkovej výmery územia.

Tab. : Štruktúra poľnohospodárskej pôdy

	Orná pôda (ha)	Chmelnice (ha)	Vinice (ha)	Záhrady (ha)	Ovocné sady (ha)	TTP (ha)
Belek	165,7685	0	7,4387	14,5667	0	66,8492
Svätuša	530,6647	0	12,6959	20,6956	23,7199	15,4729
S p o l u	696,4332	0	20,1346	35,2632	23,7199	82,3231

Zdroj : Úrad geodézie, kartografie a katastra SR

Z poľnohospodárskej pôdy má najväčšie zastúpenie orná pôda, ktorá v území tvorí výmeru cca 696 ha, čím stupeň zornenia poľnohospodárskej pôdy je 81,1 %. Trvalé trávne porasty o celkovej výmere cca 82 ha tvoria 9,6 % poľnohospodárskej pôdy, záhrady o výmere cca 35 ha tvoria 4,1 % poľnohospodárskej pôdy, ovocné sady o výmere cca 24 ha tvoria 2,8 % poľnohospodárskej pôdy a vinice s celkovou plochou cca 21 ha tvoria 2,3 % z celkovej plochy poľnohospodárskej pôdy.

Z hľadiska kvality pôdy je až 57,8 % pôd zaradených medzi bonitované pôdno-ekologické jednotky 1 až 4 triedy, teda medzi osobitne chránené pôdy. Tieto najkvalitnejšie pôdy sa nachádzajú v severnej, severozápadnej a severovýchodnej časti katastrálneho územia obce Podhájska. V severovýchodnej časti katastrálneho územia Belek sú vybudované melioračné zariadenia.

Rastlinná výroba : Na väčšine poľnohospodárskej pôdy hospodári PD Podhájska – Radava, ktoré je zamerané na pestovanie obilnín, hrachu a repky olejnej. V poľnohospodárskom družstve pracuje 17 zamestnancov. Poľnohospodárskej výrobe v obci sa venujú aj viacerí súkromne hospodáriaci roľníci. Dvaja z nich sa zaoberajú pestovaním obilnín (okrem ryže), strukovín a olejnatých semien, ďalší traja, vrátane PD Agrotermál, sa zaoberajú pestovaním zeleniny a melónov, koreňovej a hľuzovej zeleniny. Nad rekreačným areálom bol založený sad čiernych ríbezlí.

Osobitné postavenie má v poľnohospodárskej výrobe na území obce skleníkové pestovanie kvetov spoločnosťou Slovkvet Bánov, prevádzka Skleníkové hospodárstvo Podhájska, ktorá pôsobí na území obce od roku 2005 a patrí medzi prevádzky s 25 – 49 zamestnancami. V súčasnosti obhospodaruje 2,63 ha zasklenej plochy. Zameraná je na pestovanie rôznych druhov gerber a rajčiakov. Prevažná časť produkcie kvetov smeruje do Česka a Maďarska, ostatná je distribuovaná po celom západnom a strednom Slovensku.

Vinárstvo má popri roľníctvu dlhoročnú tradíciu. Obec Podhájska je z hľadiska 6 vinohradníckych oblastí na Slovensku zaradená do najrozmanitejšej, nitrianskej vinohradníckej oblasti a spolu s ďalšími 17 obcami do žitavského vinohradníckeho rajónu kategórie B1. Vinice na území obce sú v súkromnom vlastníctve a sú obhospodarované svojimi vlastníkmi individuálne.

Živočíšna výroba : Živočíšna výroba mala svoje zastúpenie v areáli Poľnohospodárskeho družstva v miestnej časti Belek a v miestnej časti Svätuša. V rámci areálov boli situované objekty maštalí, objekty údržby, sýpka, mechanizačný dvor, píla, dielne, sušiareň, sklad, predajňa a pod. Súčasťou areálu boli aj spevnené poľné hnojiská. V areáloch sa v minulosti chovali ošípané, hovädzí dobytok a hydina. Na základe chovu boli stanovené ochranné hygienické pásma. Nakoľko živočíšna výroba bola na území areálu poľnohospodárskeho družstva v miestnej časti Belek zrušená a v miestnej časti Svätuša sa s ňou v budúcnosti neuvažuje, v minulosti stanovené ochranné hygienické pásma nemajú svoje opodstatnenie a v návrhu územného plánu obce sú zrušené, resp. sa nenavrhujú.

2.7.3.3. Lesné hospodárstvo

Lesy ako základná zložka životného prostredia majú polyfunkčný účinok. Ovplyvňujú a zlepšujú podnebie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú vhodné prostredie pre mnohé druhy rastlín a živočíchov, uchovávajú prírodné krásy, sú zdrojom zdravia a osvieženia obyvateľstva. Plnia funkcie : produkčné, ekologické, environmentálne. Percentuálne zastúpenie lesov poukazuje na lesohospodárske podmienky

v území, ale aj ekologické a environmentálne danosti územia.

Základná funkcia lesov podľa zákona č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení neskorších predpisov, je daná nasledovnými kategóriami lesov :

- **ochranné lesy** : ich hlavná funkcia je ochrana stanovišť a všetky mimoprodukčné funkcie lesov. Patria sem lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach, vysokohorské lesy pod hornou hranicou stromovej vegetácie, lesy v pásmach kosodreviny a lesy potrebné na zabezpečenie ochrany pôdy.
- **lesy osobitného určenia** : plnia hlavne verejnoprospešné funkcie a súběžne plnia aj funkciu produkčnú. Patria sem lesy v ochranných pásmach prírodných zdrojov, lesy v ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov, kúpeľné lesy a lesy v okolí zariadení liečebno-preventívnej starostlivosti, lesné porasty národných parkov a chránených krajinných oblastí, lesy postihnuté exhalátmi, lesy určené na lesnícky výskum, lesné parky a prímestské lesy, ostatné záujmy spoločnosti.
- **hospodárske lesy** : ich hlavná funkcia je produkčná, plnia však aj mimoprodukčné, verejnoprospešné funkcie – pôdoochranné, vodohospodárske, limatické, rekreačné a podobne. Sú tvorené ostatnými lesmi, ktoré neboli zaradené do predchádzajúcich kategórií.

Celková lesnatosť územia obce Podhájska je 10,3 %. Lesné pozemky sa nachádzajú prevažne v južnej časti katastrálneho územia. Z hľadiska základnej funkcie je prevažná časť lesných pozemkov zaradená medzi hospodárske lesy s prevládajúcou produkciou dreva. V katastrálnom území Svätuša je celá plocha lesných pozemkov o rozlohe 108,85 ha zaradená medzi hospodárske lesy (100 %). V katastrálnom území Belek patrí medzi hospodárske lesy 89 % plochy lesných pozemkov (4,40 ha) a zvyšných 11 % výmery lesných pozemkov tvoria ochranné lesy s ochrannou funkciou pôdy (0,52 ha).

Drevinové zloženie sa vyznačuje prevahou listnatých drevín nad ihličnatými drevinami. V katastrálnom území obce Svätuša je drevinou s najväčším výskytom agát – 48,76 %, za ktorým nasleduje dub – 25,27 % a cer – 19,26 %. V katastrálnom území Belek majú lesné pozemky z pohľadu drevinového zloženia 100 % zastúpenie agátu.

Lesné pozemky v riešenom území obce Podhájska patria do lesnej oblasti Podunajská pahorkatina, lesného hospodárskeho celku Podhájska. Časť je vo vlastníctve štátu a časť vo vlastníctve miestneho urbárskeho spolku.

Lesné hospodárstvo vyplýva z využívania a reprodukcie obnoviteľných zdrojov drevnej hmoty. Všetky lesy bez ohľadu na veľkosť a vlastníctvo sa musia plánovito obhospodarováť tak, aby zabezpečovali a zlepšovali všetky jeho funkcie. Na tieto účely slúžia lesné hospodárske plány. Lesohospodárska činnosť na území katastrálneho územia obce Podhájska sa riadi Lesným hospodárskym plánom (LHP) z roku 2014.

2.7.4. REKREÁCIA, CESTOVNÝ RUCH A KÚPEĽNÍCTVO

2.7.1. Charakteristika potenciálu územia a jeho súčasné využitie pre rekreáciu, cestovný ruch, turizmus a kúpeľníctvo

V zmysle Regionalizácie cestovného ruchu v Slovenskej republike z roku 2005 patrí obec Podhájska do Nitrianskeho regiónu, ktorý je z hľadiska strednodobého a dlhodobého horizontu zaradený medzi rajóny nadregionálneho a národného významu. V rámci Nitrianskeho regiónu je termálne kúpalisko Podhájska zaradené medzi subregión strednodobého horizontu. Prevládajúcim druhom turizmu je krátkodobý pobytový turizmus, v letnom období v menšom rozsahu aj dlhodobé pobyty pri vode. Prevláda domáci turizmus, nižší je podiel príjazdového turizmu.

Z pohľadu geografického členenia patrí do strednej časti Nitrianskeho kraja, rozprestierajúcej sa zväčša na Nitrianskej, Žitavskej, Pohronskej a Ipeľskej pahorkatine. Stredná, najrozsiahlejšia časť, má podmienky pre pobyt na vidieku, ojedinele pre pobyt pri vode (bagrovisko Ivanka / Branč), termálne kúpaliská (Poľný Kesov, Podhájska, Margita – Ilona, Santovka, tesne za hranicami kraja kúpele Dudince),

početné poľnohospodárske nádrže využívané na športový rybolov, toky riek Váh, Hron.

Predpoklady pre vytvorenie rekreačného územného celku (RÚC) má mikroregión Združenia obcí Termál s ťažiskom v Podhájskej so zapojením okolitého územia : vybudovanie kúpeľného lesoparku s výletným miestom Máriačalád, využitie okolitých obcí a vinohradníckeho prostredia pre vidiecky turizmus a ubytovanie hostí z Podhájskej, vybudovanie okružných cyklotrás, možnosť využitia lyžiarskeho vleku v obci Čechy.

V súčasnosti sú vytvorené podmienky na cykloturistiku a turistiku po vyznačených 4 cyklotrasách a 8 rekreačných chodníkoch.

Podhájska : Termálne kúpalisko Podhájska vďaka vode z termálneho prameňa s teplotou 80°C môže poskytovať návštevníkom služby počas celého roka. Vo svojej koncentrovanej podobe je zloženie termálnej vody také, ako v Mŕtvom mori v Izraeli. Je vhodná na liečenie chorôb pohybového ústrojenstva, reumatizmu, bolestí chrbtice, kĺbových, kožných a cievnych ochorení. Termálna voda blahodárne pôsobí aj pri doliečovaní zlomenín, alebo stimulácii činnosti štítnej žľazy. Jej slanosť zabraňuje šíreniu a prenosu baktérií. Areál poskytuje viacero možností relaxu. Okrem kúpania tiež hydromasáž, perličkový kúpeľ, saunu, vodoliečbu a fitnesscentrum. Súčasťou wellness centra je päť bazénov, vitálny svet, vodné atrakcie, sauny a masáže. Návštevník tu nájde prírodnú, oddychovú, bazénovú a detskú zónu, vrátane tobogánov. Návštevníkom kúpaliska slúži na aktívny oddych aj volejbalové a detské ihrisko. Stravovanie zabezpečuje reštaurácia a množstvo novovybudovaných bufetov. Okolie je vhodné na pešie túry a výlety na bicykloch. Ubytovať sa dá v autokempingu, v hoteloch, v penziónoch, ale aj na súkromí.

Mariánska čelad' : Nad obcou Podhájska, necelých 5 km, sa v hustom lese nachádzajú ruiny opusteného kláštora, ktorý mal údajne dôsledne vybudované katakomby. V súčasnosti je toto miesto vyhľadávané hlavne ľuďmi z okolitých dedín, pre krásne prostredie, výhľad na najbližšie okolie i pre ticho. Každoročne sa tu v lete stretávajú mladí ľudia, ktorí sa snažia malými úpravami zachrániť aspoň budovu kláštora, ktorá sa zachovala. Toto miesto je tiež známou zastávkou na významnej cyklotrase.

Lyžiarsky vlek v obci Čechy : Osobitnou atrakciou regiónu je lyžiarsky vlek v obci Čechy, ktorý sa nenachádzal v najteplejšej časti Slovenska. S nadmorskou výškou 240 m n.m. je to najnižšie položený lyžiarsky vlek na našom území. Svah je dlhý 250 metrov a má prevýšenie 38 metrov, takže slúži skôr pre deti a začiatočníkov. Dĺžka lyžiarskej sezóny závisí predovšetkým od počasia. Využíva sa aj systém umelého zasnežovania. Počas sezóny sa lyžuje denne a možnosťou je aj večerné lyžovanie. K dispozícii je tiež bufet s občerstvením. Pri priaznivých snehových podmienkach sa v okolí obce nachádzajú terény vhodné na bežecké lyžovanie. Vlek zväčša využívajú obyvatelia okolitých dedín a žiaci základných škôl.

Vínne cesty po vinohradníckych oblastiach : Nitrianskym krajom prechádza Nitrianska kráľovská vínná cesta, ktorá zahŕňa viacero vinárskych oblastí a regionálnych vínnych ciest. Na tieto miesta by sa mohli zaviesť ubytovaní hostia, prípadne ďalší záujemcovia a pre nich sa môžu usporadúvať výlety programovo spojené s prezentáciou niektorých vínnych ciest, ochutnávkou vína a tradičných regionálnych špecialít. V rámci Žitavskej vinohradníckej oblasti stoja za návštevu vinohrady so svojou tradičnou kultúrou v obci Podhájska, Trávnica, Mojzesovo, Maňa, či Radava.

V ostatných častiach regiónu sú veľké rezervy v rozvoji vidieckej turistiky a agroturistiky, ktoré dávajú predpoklady pre vytvorenie nových pracovných príležitostí pri využití existujúcich kapacít ako i novo vytvorených.

Podmienkou na zhodnotenie prírodných a historických podmienok v prospech cestovného ruchu je vybavenie územia technickou infraštruktúrou. Najdôležitejšou súčasťou technickej infraštruktúry cestovného ruchu sú kvalitné ubytovacie zariadenia a služby. Ubytovacie zariadenia sú v regióne zastúpené hlavne rodinnými penzióňmi, chatami a turistickými ubytovňami.

2.7.4.2. Územné rozloženie rekreačných útvarov a zariadení v obci

V zmysle ÚPN regiónu Nitriansky kraj – Zmeny a doplnky č. 1 (2015), ktorý je nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou, patrí obec Podhájska medzi obce s rekreačnou funkciou. Pre usmernenie strednodobého rozvoja v oblasti cestovného ruchu bola obci Podhájska stanovená základná

funkcia krátkodobého cestovného ruchu s celoročným využitím a ako hlavný druh rekreačnej činnosti pobyt pri vode – termálnom kúpalisku. Doplnkový druhmi rekreačnej činnosti je turistika, cykloturistika, rybolov a vinárstvo. Z hľadiska rekreačnej funkcie obce, ako aj jej lokalizácie, by mala obec Podhájska plniť požiadavky prímestskej rekreácie okresného mesta Nové Zámky a bližšie položeného mesta Šurany, ktorá je orientovaná najmä na celoročnú každodennú a víkendovú rodinnú rekreáciu.

Areál termálneho kúpaliska Termál Podhájska je situovaný v južnej časti zastavaného územia obce. Počas letnej sezóny je návštevníkom k dispozícii deväť bazénov a tobogán. Súčasťou termálneho kúpaliska je aj novootvorené Wellness centrum Aquamarin. V rámci areálu sa nachádza hotel Borinka s kapacitou 96 lôžok a reštauračné zariadenie Jazmín s kapacitou 90 stoličiek. Okrem toho je v areáli termálneho kúpaliska k dispozícii gastronomické centrum s 11 bufetmi, cukráreň, 2 stánky so zmrzlinou, stánky s ponukou novín, textilu a suvenírov.

V blízkosti areálu kúpaliska sa nachádzajú viaceré ubytovacie a reštauračné zariadenia, ako aj predajne textilu, rozličného tovaru, suvenírov a podobne. Medzi ubytovacie zariadenia v okolí kúpaliska patrí penzión Andrejka so 160 lôžkami, Penzión Energy I. a II. so 120 lôžkami, Apartmány Podhájska Apartmány Podhájska (54 apartmánov v 1-izbovom a 2-izbovom zložení), Apartmán Norika, Apartmán Beruška, Villa Gracia, Slnčné apartmány a podobne. Uvedené ubytovacie zariadenia sú situované južne od areálu kúpaliska v tesnej blízkosti lokality „Pod vinohradmi“, ktorá je určená na výstavbu ubytovacích zariadení poskytujúcich prechodné ubytovanie návštevníkom obce a na výstavbu zariadení občianskej vybavenosti a služieb. V rámci urbanistickej štúdie zóny „Podhájska – Pod vinohradmi“ je na riešenej ploche 4,95 ha výhľadovo uvažované s kapacitou 620 lôžok.

Kemping u sv. Urbana s kapacitou 60 stanov a 30 karavanov je umiestnený južne nad areálom termálneho kúpaliska, do ktorého je zabezpečený priamy vstup. Areál patrí medzi kempy s najvyšším štandardom na Slovensku. Je vybavený elektrickými, vodovodnými a kanalizačnými prípojkami, sociálnym zariadením vysokého štandardu, viacúčelovou kuchynkou a práčovňou. V rámci areálu je detské ihrisko, viaceré spevnené plochy, oddychové priestory, ohnisko, grilovanie a podobne. Zabezpečený je aj predaj potravín v areáli kempu. Okrem priestorov na oddych je tu vytvorený aj priestor na čistenie karavanov.

Okrem niektorých vyššie uvedených ubytovacích zariadení poskytuje ďalšie možnosti ubytovania aj chatová osada vo viniciach nad areálom termálneho kúpaliska, v ktorom je umiestnených cca 16 bungalovov a chát s celkovou kapacitou 64 lôžok. Medzi väčšie zariadenia patrí Vila Glaceola, Chata Alpina, 3 Galéria, Chata Alpina I. a II. a iné. V rámci chatovej osady – viníc sa nachádzajú aj menšie záhradné chatky a vinne pivnice.

Ďalšie ubytovacie a stravovacie zariadenia sú rozmiestnené v rámci zastavaného územia miestnej časti obce Svätuša a Belek. Ubytovacie zariadenia na území obce sú zastúpené hlavne rodinnými penziónmi, chatami a ubytovňami a ubytovaním v súkromných domoch. Svoje zastúpenie už majú aj apartmánové domy a hotely. Z najväčších ubytovacích zariadení na území obce možno spomenúť Penzión Quatro I., II., III. a IV. s celkovou kapacitou 140 lôžok, Penzión Prima (48 lôžok), Penzión Pulse (45 lôžok), Penzión Mery Jan (45 lôžok), Penzión Dom v záhrade (44 lôžok), Penzión Royal (42 lôžok), Penzión Astra I. a II. (40 lôžok), Penzión U vodníka I., II. a II. (31 lôžok), Penzión Jople (20 lôžok) a Penzión Fialový dom (17 lôžok). Penzión Adria, Penzión Termál, Vila Daiva, Chata Sovička a mnoho ďalších. Podstatnú časť ubytovania v obci tvorí aj ubytovanie v súkromí.

Celková kapacita ubytovacích zariadení na území obce, vrátane ubytovania na súkromí, je okolo 2.000 lôžok. Počas celého roka prenocuje v obci viac ako 100.000 návštevníkov, s prevahou v letnom období.

2.7.4.3. Rekreačné územia a zóny

Rekreačné územia a zóny zabezpečujú podmienky pre každodennú a koncotýždňovú rekreáciu obyvateľov obce a okolia, ako i turistov. Podstatnú časť rekreačných zón musí tvoriť zeleň, najmä lesy a sady, ovocné sady, záhrady a záhradkárske osady, trávne plochy a prípadne aj vodné toky a iné vodné plochy. Do rekreačnej plochy sa môžu umiestniť športové zariadenia, ihriská, kúpaliská, zariadenia verejného stravovania a niektorých služieb, centrá voľného času a zariadenia so špecifickou funkciou.

Obyvatelia obce Podhájska budú svoje nároky na dennú a koncotyždňovú rekreáciu realizovať jednak v intraviláne obce na športových plochách, v chatárskej osade, viniciach a v blízkych rekreačných priestoroch, najviac však na termálnom kúpalisku a v letnej sezóne aj pri vodnej ploche Hlinisko – časť Gergeľ, ktorá je v súčasnosti využívaná na rekreačný rybolov.

V rámci športových a oddychových plôch sa na území obce nachádza :

- termálne kúpalisko so športoviskami, detskými ihriskami a oddychovými plochami
- futbalové ihrisko s tribúnou v miestnej časti Svätúša
- strelnica
- tenisové kurty
- školské ihrisko pri základnej škole
- detské ihrisko a pieskoviská v rámci areálu materskej školy
- detské ihriská a ihriská pre mládež vybudované na verejných obecných plochách
- rôzne detské ihriská, športové plochy, bazény, oddychové plochy v areáloch jednotlivých ubytovacích a rekreačných zariadení.

Mimo zastavaného územia obce sa nachádza :

- chatová osada vo vinohradoch v južnej časti katastrálneho územia Svätúša
- staré vinice v severovýchodnej časti katastrálneho územia Belek
- vodná plocha Hlinisko v severovýchodnej časti katastrálneho územia Belek, časť Gergeľ

Nakoľko pre každodenný oddych budú najväčšie požiadavky kladené na kvalitnú športovo-rekreačnú vybavenosť priamo v obci, je nutné dobudovať športové plochy a menšie ihriská v blízkosti obytných priestorov. Z pohľadu rozvoja turizmu a cestovného ruchu je potrebné dokompletizovať, resp. vybudovať športovo-rekreačnú zónu a plochu parkovej zelene s oddychovými plochami v nadväznosti na stávajúci areál termálneho kúpaliska. Využiť potenciál vodnej plochy Hlinisko v lokalite Gergeľ pre zriadenie piknikovej lúky, ako aj možnosti vybudovania zariadení pre agroturistiku, napr. chov koní spojený s hipoterapiou v odľahlejších častiach obce a podobne.

2.7.4.4. Kúpeľné územia

V samotnom riešenom území obce Podhájska sa nenachádzajú žiadne kúpeľné územia, aj keď sa v obci nachádzajú dva významné geotermálne pramene, z ktorých jeden je využívaný pre potreby jestvujúceho termálneho kúpaliska. So zriadením kúpeľného miesta a kúpeľného územia v zmysle § 35 zákona NR SR č. 538/2005 Z.z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa na území obce neuvažuje.

2.7.4.5. Rekreačné areály a zariadenia

Strediskom rekreácie a turizmu je areál termálneho kúpaliska Termál s vybudovanou infraštruktúrou, na ktorú nadväzuje viacero zariadení v rámci územia obce poskytujúcich ubytovacie a stravovacie služby, ako aj komplexnejšia maloobchodná sieť a sieť zariadení občianskej vybavenosti. Súčasťou strediska je aj Informačné centrum Podhájska poskytujúce kompletnú ponuku informačných služieb pre občanov a návštevníkov obce a jeho okolia. Umiestnené je pred hlavným vstupom na termálne kúpalisko.

Individuálna chatová rekreácia je na území obce reprezentovaná chatovou oblasťou vo vinohradoch v južnej časti katastrálneho územia Svätúša, v rámci ktorej sa okrem rekreačných chát, záhradných domčekoch a vinných pivníc nachádza aj niekoľko ubytovacích zariadení s celkovou kapacitou 64 lôžok. V rámci viníc sa uvažuje s ďalšou výstavbou rekreačných chatiek so zachovaním vinohradníckej funkcie, prípadne menších ubytovacích zariadení do 100 m².

Viazaný cestovný ruch, ktorý pozostával prevažne z podnikovej rekreácie, bol v predchádzajúcich desaťročiach dominujúcou a preferovanou formou rekreácie. Podniková rekreácia však vplyvom zmeny spoločensko-ekonomických pomerov zaniká, resp. sa transformuje do kategórie voľného CR komerčným

využívaním existujúceho fondu objektov podnikovej rekreácie. V riešenom území takýto druh cestovného ruchu mal svoje zastúpenie v miestnej časti Belek – rekreačné zariadenie Váh, Hron, Žitava. V budúcnosti sa neuvažuje s výstavbou objektov viazaného CR.

Voľný cestovný ruch predstavujú objekty hotelov, motelov, penziónov a ostatných podobných zariadení, ktorých využívanie je založené na báze komercie. V katastrálnom území obce Podhájska sa nachádzajú viaceré druhy takýchto zariadení : hotel Borinka, viaceré penzióny, ubytovne, apartmánové domy, chalupy, chaty, ale aj pomerne rozšírené ubytovanie v súkromí. Celková ubytovacia kapacita na území obce predstavuje asi 2.000 lôžok.

Záhradkárske lokality v zmysle platnej legislatívy sa na území obce Podhájska nenachádzajú. V severovýchodnej časti katastrálneho územia Belek sa nachádzajú staré vinice, ktoré slúžia na oddych miestnych obyvateľov. V uvedenej lokalite starých viníc sa nachádza niekoľko chatiek, ktorých zastavaná plocha má charakter drobnej stavby, t.j. plocha do 25 m². Z pohľadu ďalšieho rozvoja sa s výstavbou v danej lokalite neuvažuje, resp. zástavba by nemala prekročiť zastavanú plochu 25 m².

2.7.4.6. KONCEPCIA ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU A REKREÁCIE

V územnom pláne obce sú rešpektované všetky stávajúce rekreačné zariadenia individuálnej rekreácie a zariadenia voľného a viazaného cestovného ruchu, všetky rekreačné územia a zóny, vrátane areálu termálneho kúpaliska, chatovej oblasti vo vinohradoch v južnej časti katastrálneho územia Svätúša, starých viníc v severovýchodnej časti katastrálneho územia obce Belek, ako aj všetky športové a oddychové plochy nachádzajúce sa v zastavanom území obce i mimo neho.

Pre ďalší rozvoj **voľného cestovného ruchu** sú určené hlavné rozvojové plochy v rámci rekreačného územia situovaného v blízkosti termálneho kúpaliska v lokalite Pod vinohradmi a vinicami v miestnej časti Svätúša (lokalita E1, E2, E3 a E4) a pri jestvujúcich rekreačných zariadeniach v miestnej časti Belek (lokalita E5) :

- **Rozvojová plocha E1** – Pod vinohradmi, sa nachádza južne od areálu termálneho kúpaliska Termál. Je umiestnená mimo zastavaného územia obce. Zo severnej strany je ohraničená prístupovou komunikáciou a areálom termálneho kúpaliska, z južnej strany prístupovou komunikáciou a stávajúcimi ubytovacími zariadeniami (vila Gracia), z východnej strany účelovou komunikáciou a poľnohospodárskymi pozemkami a zo západnej strany miestnou komunikáciou – Termálna ulica a stávajúcim ubytovacím zariadením (penzión Andrejka). Táto plocha je navrhnutá pre výstavbu ubytovacích zariadení prechodného charakteru (penzióny, apartmánové domy a podobne) a zariadení občianskej vybavenosti a služieb súvisiacich s hlavnou funkciou. Maximálna podlažnosť objektov sú 3 nadzemné podlažia, vrátane obytného podkrovia a 1 podzemné podlažie.
- **Rozvojová plocha E2** – nad vilou Gracia, sa nachádza južne od areálu termálneho kúpaliska, nad navrhovanou rozvojovou plochou Pod vinohradmi. Je umiestnená mimo zastavaného územia obce. Zo severnej strany je ohraničená stávajúcou zástavbou ubytovacích zariadení (vila Gracia), z južnej strany prístupovou komunikáciou a jestvujúcimi ubytovacími zariadeniami (Slnečné apartmány), z východnej strany účelovou komunikáciou a poľnohospodárskymi pozemkami a zo západnej strany jestvujúcim parkoviskom. Táto plocha je navrhnutá hlavne pre výstavbu ubytovacích zariadení prechodného charakteru (penzióny, apartmánové domy a podobne) a nevylučujú sa ani zariadenia občianskej vybavenosti a služieb, plniacich doplnkovú funkciu. Maximálna podlažnosť objektov sú 3 nadzemné podlažia, vrátane obytného podkrovia a 1 podzemné podlažie.
- **Rozvojová plocha E3** – pod vinicami, sa nachádza južne od areálu termálneho kúpaliska, nad navrhovanou rozvojovou plochou nad vilou Gracia. Je umiestnená mimo zastavaného územia obce. Zo severnej strany je ohraničená prístupovou komunikáciou a stávajúcou zástavbou ubytovacích zariadení (Slnečné apartmány), z južnej strany vinicami a záhradami, z východnej strany rozsiahlymi lesnými pozemkami a zo západnej strany účelovou komunikáciou a vinicami. Táto plocha je navrhnutá hlavne pre výstavbu ubytovacích zariadení prechodného charakteru

(penzióny, apartmánové domy a podobne), plniace hlavnú funkciu v území. Nie sú vylúčené ani zariadenia občianskej vybavenosti a služieb, plniacich doplnkovú funkciu. Maximálna podlažnosť objektov sú 2 nadzemné podlažia, vrátane obytného podkrovia a 1 podzemné podlažie.

- **Rozvojová plocha E4** – Dreviny, sa nachádza juhozápadne od areálu termálneho kúpaliska. Je umiestnená mimo zastavaného územia obce. Zo severnej strany je ohraničená účelovou komunikáciou a rozsiahlymi pozemkami viníc, z južnej strany rozsiahlymi lesnými pozemkami a z východnej a západnej strany jestvujúcimi areálmi ubytovacích zariadení (chata Alpinia). Územie je určené pre výstavbu ubytovacieho zariadenia poskytujúceho prechodné ubytovanie (penzión, chata, vila, apartmánový dom a podobne). Maximálna podlažnosť objektu je daná okolitou zástavbou ubytovacích zariadení, t.j. maximálne 2 nadzemné podlažia, vrátane obytného podkrovia a 1 podzemné podlažie.
- **Rozvojová plocha E5** – pod bytovkami, sa nachádza v južnej časti zastavaného územia časti obce Belek. Zo severovýchodnej strany je ohraničená prístupovou komunikáciou a príľahlým cintorínom a poľnohospodárskymi pozemkami, z juhovýchodnej strany jestvujúci rekreačnými zariadeniami (Váh, Hron, Žitava) a poľnohospodárskymi pozemkami, z juhozápadnej strany ostatnými plochami a zo severozápadnej strany jestvujúcimi bytovými domami, navrhovanými plochami zelene (lokalita H5) a rozvojovou plochou pre šport a oddych (lokalita F1). Táto plocha je navrhnutá hlavne pre výstavbu ubytovacích zariadení prechodného charakteru (penzióny, rekreačné chaty a podobne), plniace hlavnú funkciu v území. Nie sú vylúčené ani zariadenia občianskej vybavenosti a služieb, plniacich doplnkovú funkciu. Maximálna podlažnosť objektov sú 2 nadzemné podlažia, vrátane obytného podkrovia.

Tab.: Rozvojové plochy pre voľný cestovný ruch

číslo	UO	Lokalita	Plocha v ha	Priemerná plocha pozemku	Počet zariadení	Kapacita zariadenia	Počet lôžok
E1	3	Plochy rekreácie a CR – Pod vinohradmi	0,875	1.250 m ²	7	20	140
E2	3	Plochy rekreácie a CR – nad vilou Gracia	0,500	1.665 m ²	3	20	60
E3	3	Plochy rekreácie a CR – pod vinicami	1,145	1.145 m ²	10	15	150
E4	3	Plochy rekreácie a CR – lokalita Dreviny	0,107	1.072 m ²	1	15	15
E5	3	Plochy rekreácie a CR – pri bytovkách	0,198	988 m ²	2	15	30
		S p o l u	2,825	1.228 m²	23	15 - 20	395

Hlavnou funkciou v rozvojových lokalitách určených pre voľný cestovný ruch sú ubytovacie zariadenia poskytujúce prechodné ubytovanie, ale pripúšťa sa aj umiestnenie nerušiacich funkcií občianskej vybavenosti (maloobchodné priestory, menšie stravovacie zariadenia a zariadenia služieb). Súčasťou obytných plôch je zvýšený podiel zelene (min. 60 % z plôch jednotlivých pozemkov vymedzených pre rekreáciu), vrátane oddychových plôch a ihrísk slúžiacich pre rezidentov. Neprípustné je umiestňovanie prevádzok nepriaznivo vplývajúcich na obyvateľov svojim hlukom, prachom a zamorením každého druhu, ako aj chov hospodárskych úžitkových zvierat. Maximálny počet nadzemných podlaží pri výstavbe nových ubytovacích zariadení poskytujúcich prechodné ubytovanie sú 2 alebo 3 nadzemné podlažia, vrátane podkrovia a 1 podzemné podlažie.

V rámci obytného územia je možné umiestňovať iba ubytovacie zariadenia rodinného charakteru a rodinné domy poskytujúce ubytovanie v súkromí, ktoré sú popísané v kapitole 2.7.1.3. Ubytovacie zariadenia a rodinné domy poskytujúce prechodné ubytovanie a ubytovanie v súkromí.

Z hľadiska rozvoja **individuálnej chatovej rekreácie**, ktorá je na území obce reprezentovaná chatovou oblasťou vo vinohradoch v južnej časti katastrálneho územia Svätuš, sa v návrhu územného plánu obce uvažuje prevažne s výstavbou rekreačných chát, záhradných domčekoch a vínnych pivníc so zachovaním vinohradníckej funkcie, prípadne menších ubytovacích zariadení do 100 m².

Územie **starých viníc**, ktoré sa nachádza v severovýchodnej časti katastrálneho územia Belek a ktoré slúži na oddych miestnych obyvateľov, nie je určené na rozsiahlu zástavbu. V uvedenej lokalite je možné umiestňovať iba chatky – drobné stavby, ktorých zastavaná plocha nepresiahne 25 m².

V návrhu územného plánu obce sú rešpektované aj všetky **športové a oddychové plochy** situované

v zastavanom území obce (termálne kúpalisko, futbalové ihrisko, strelnica, tenisové kurty, detské ihrisko a pieskoviská v rámci areálu materskej školy, detské ihriská a ihriská pre mládež vybudované na verejných obecných plochách a rôzne detské ihriská, športové plochy, bazény, oddychové plochy v areáloch jednotlivých ubytovacích a rekreačných zariadení) i mimo zastavaného územia obce (chatová osada vo vinohradoch v južnej časti katastrálneho územia Svätuš, staré vinice v severovýchodnej časti katastrálneho územia Belek a vodná plocha Hlinisko v severovýchodnej časti katastrálneho územia Belek, časť Gergeľ). Pre každodenný oddych sa navrhuje dobudovať športové plochy a menšie ihriská v blízkosti stávajúcich i navrhovaných obytných priestorov. S oddychovými plochami, plochami pre šport a s menšími ihriskami je uvažované aj v rámci výstavby jednotlivých ubytovacích zariadení situovaných v zastavanom obytnom území obce aj v rekreačnom území nad termálnym kúpaliskom.

Z pohľadu rozvoja športových a oddychových plôch, ako aj z pohľadu rozvoja turizmu a cestovného ruchu sú navrhnuté nasledovné rozvojové plochy pre šport, oddych a rekreáciu :

- **Rozvojová plocha F1** – Športové a oddychové plochy pri bytovkách, sú situované v juhozápadnej časti zastavaného územia časti obce Belek. Územie je určené pre realizáciu športových ihrísk, detských ihrísk a ihrísk pre mládež, ako aj vytvorenia oddychových plôch s prvkami drobnej architektúry a zelene. Rozvojová plocha je zo severovýchodnej strany ohraničená jestvujúcou zástavbou rodinných domov, z východnej strany miestnou komunikáciou a cintorínom, z juhovýchodnej strany navrhovanou rozvojovou plochou pre rekreáciu a cestovný ruch (lokalita E5), z juhozápadu stávajúcimi bytovkami a rozvojovou plochou verejnej zelene (lokalita H5) a zo severozápadu miestnou komunikáciou – Lesnou ulicou a stávajúcou zástavbou rodinných domov. Celková výmera rozvojovej plochy je 0,529 ha (5.287 m²).
- **Rozvojová plocha F2** – Športovo-rekreačná zóna pri vodnej ploche Hlinisko v miestnej časti Gergeľ, je situovaná v severovýchodnej časti katastrálneho územia Belek. Je určená pre zriadenie piknikovej lúky, oddychových plôch, plôch zelene a osadenie prvkov drobnej architektúry (altánky, lavičky a podobne). Územie je zo severnej a juhozápadnej strany ohraničené rozsiahlymi poľnohospodárskymi pozemkami, z východnej a juhovýchodnej strany účelovou komunikáciou a rozsiahlymi lúkami a pasienkami (TTP) a zo severozápadnej strany potokom Liska. Uprostred rozvojovej lokality je vodná plocha Hlinisko s plochou 0,677 ha (6.772 m²), ktorá je využívaná pre rybolov. Celková výmera rozvojovej lokality bez vodnej plochy je 1,918 ha (19.167 m²).
- **Rozvojová plocha H1** – Verejná zeleň – park pri kúpalisku Termál, je určený pre vytvorenie parkovej zelene s oddychovými, športovými a rekreačnými plochami, vrátane osadenia prvkov drobnej architektúry v predmetnom území. Plocha je zo severnej strany ohraničená železničnou traťou a pozdĺžnym pásom izolačnej zelene, z južnej strany potokom Liska, z východnej strany plochami močiara a zo západnej strany záchytným parkoviskom a areálom termálneho kúpaliska. Západných okrajom rozvojovej plochy zo severu na juh preteká Trávnický potok, ktorý sa v dotknutom území vlieva do potoka Liska. Celková výmera rozvojovej lokality je 1,927 ha (19.261 m²).
- **Rozvojová plocha H2** – Verejná zeleň – promenáda pozdĺž Trávnického (Svätušského) potoka v miestnej časti Svätuš. Jedná sa o vybudovanie chodníka pre peších pozdĺž vodného toku v celkovej dĺžke cca 880 m s vytvorením oddychových plôch a osadením prvkov drobnej architektúry (lavičky, smetné koše, osvetlenie a podobne) a úpravu, resp. výsadbu zelene. Promenáda je navrhnutá na ľavom brehu Trávnického potoka v smere toku. Z jednej strany (západnej) je ohraničená vodným tokom a z druhej strany (východnej) záhradami stávajúcich rodinných domov na Úzkej ulici, ulici Za potokom a ulici Hlboká. Promenáda vedie od Železničnej ulici pozdĺž potoka, popod most smerom na sever, kde pri moste vyúsťuje v križovatke Hlboká ulica, Ulica Sv. Jána a Senčianska ulica.
- **Rozvojová plocha H3** – Verejná zeleň – promenáda pozdĺž potoka Liska v miestnej časti Svätuš. Jedná sa o vybudovanie chodníka pre peších pozdĺž vodného toku s vytvorením oddychových plôch a osadením prvkov drobnej architektúry (lavičky, smetné koše, osvetlenie a podobne) a úpravu, resp. výsadbu zelene. Promenáda je navrhnutá na pravom brehu potoka Liska v smere

toku. V dĺžke cca 335 m vedie navrhovaným parkom pri termálnom kúpalisku (lokalita H1) a ďalej pokračuje po brehu vodného toku (proti prúdu) až do miestnej časti Belek, kde sa napája na jestvujúcu Štepičnú ulicu. Celková dĺžka promenády je 675 m, z toho 335 m vedie navrhovaným parkom pri kúpalisku Termál a 340 m je vedie predmetnou rozvojovou lokalitou, ohraničenou so severnej strany rozsiahlymi poľnohospodárskymi pozemkami.

- **Rozvojová plocha H4** – Verejná zeleň – lesopark na brehu potoka Liska v miestnej časti Belek, je situovaná medzi železničnou traťou a jestvujúcou obýtnou zástavbou na Lúčnej ulici. Je určená pre výsadbu zelene spolu s chodníkmi pre peších, pozdĺž ktorých je možné umiestniť lavičky, smetné koše, prípadne iné prvky drobnej architektúry. Na pravom brehu potoka Liska v smere toku je pre lesopark vymedzená plocha medzi železnicou a potokom o výmere cca 0,463 ha ($185 \text{ m} \times 25 \text{ m} = 4.625 \text{ m}^2$) a na ľavom brehu potoka Liska v smere toku, medzi potokom a miestnou komunikáciou o výmere 0,305 ha (3.049 m^2), t.j. celková plocha 0,767 ha (7674 m^2).
- **Rozvojová plocha H5** – Verejná zeleň pri bytových domoch v miestnej časti Belek, je určená pre výsadbu zelene a vybudovanie oddychových plôch v nadväznosti na stávajúce bytové domy na Lesníckej ulici. Územie sa nachádza v juhozápadnej časti zastavaného územia miestnej časti Belek. Zo severovýchodnej strany je ohraničená rozvojovou plochou pre športové a oddychové plochy (lokalita F1), z juhovýchodnej strany rozvojovou plochou pre rekreáciu a cestovný ruch (lokalita E5), z juhozápadnej strany ostatnými pozemkami a z juhozápadnej strany miestnou komunikáciou a obýtnou zástavbou na Lesníckej ulici. Rozvojová plocha o celkovej výmere 0,732 ha (7.317 m^2) obklopuje jestvujúce bytové domy z juhozápadnej, južnej a juhovýchodnej strany.

V územnom pláne obce sú **pre turistiku a cykloturistiku** rešpektované všetky jestvujúce turistické trasy a cyklotrasy, ktoré sú zrealizované za účelom sprístupnenia a spoznania okolitých obcí združených v rámci mikroregiónu Termál, vrátane lesného masívu Mariánska čelad'. V rámci katastrálneho územia obce navrhuje vybudovať **zariadenia pre agroturistiku**, napr. chov koní spojený s hipoterapiou v odľahlejších častiach obce a podobne.

2.8. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

2.8.1. SÚČASNÉ ZASTAVANÉ ÚZEMIE

Zastavané územie obce Podhájska, ktorá vznikla zlúčením v minulosti dvoch samostatných obcí, je vymedzené v zmysle platnej legislatívy k 01.01.1991 hranicou súčasného zastavaného územia časti obce Belek a časti obce Svätúša. Tvoria ho plochy kompaktného obýtného územia v katastrálnom území Belek aj Svätúša, s vybudovanou občianskou a technickou vybavenosťou, situované po oboch stranách cesty III/1493 Podhájska – Trávnica – Maňa. Hranica zastavaného územia je vyznačená v grafickej časti územného plánu obce.

2.8.2. NAVRHOVANÉ ZASTAVANÉ ÚZEMIE

Navrhovanou zmenou hraníc zastavaného územia obce sú k pôvodnému intravilánu obce priradené nie len všetky rozvojové plochy, resp. ich časti pre bývanie (lokalita A1, B3, C1, C4 a C5), občiansku vybavenosť (lokalita D1 a D2), rekreáciu (E1-E4), výrobu (G1, G2), verejnú a izolačnú zeleň (lokalita H1, H4) a plochy dopravných zariadení (I1, I2), ale aj o existujúce zastavané plochy, ktoré nie sú toho času zahrnuté v zastavanom území obce Podhájska (časť zástavby na Lesnej ulici, areál termálneho kúpaliska a okolitá občianska vybavenosť, rekreačné územie Pod vinohradmi).

2.9. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Rozvoj niektorých funkcií v území je obmedzený existenciou ochranných pásiem, ktoré sa určujú z dôvodu ochrany iných funkcií. V riešenom území sa jedná predovšetkým o ochranné pásma zariadení

a vedení technickej infraštruktúry, ktoré majú ochranné pásma stanovené príslušnými normami. Ochranné pásma vodných zdrojov a minerálnych vôd limitujú investičnú výstavbu i využívanie územia pre výrobu, poľnohospodárstvo a rekreáciu, prípadne stanovujú podmienky činnosti vo vymedzenom území. Limitujúcimi prvkami sú aj hranice chránených prírodných území.

2.9.1. OCHRANNÉ PÁSMA DOPRAVNÝCH ZARIADENÍ

V zmysle § 11 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 35/1984 Zb. v znení neskorších predpisov sa na ochranu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií a premávky na nich mimo územia zastavaného alebo určeného na súvislé zastavovanie stanovujú nasledovné ochranné pásma :

-	rýchlostná cesta		100 m
-	cesta I. triedy (od osi cesty na obidve strany)		50 m
-	cesta II. triedy (od osi cesty na obidve strany)		25 m
-	cesta III. triedy (od osi cesty na obidve strany)		20 m
-	miestne zberné komunikácie (B1)		20 m
-	miestne komunikácie prístupné všetkým vozidlám		15 m

Ochranné pásmo železnice určuje zákon č. 164/1996 Z.z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Z.z. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Ochranné pásmo dráhy je stanovené :

- pri celoštátnej dráhe a pri regionálnej dráhe 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od hranice obvodu dráhy,
- pri celoštátnej dráhe vystavanej pre rýchlosť väčšiu ako 160 km/h 100 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 50 m od hranice obvodu dráhy.

V zmysle § 30 zákona NR SR č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov je nutné prerokovať s Leteckým úradom Slovenskej republiky nasledujúce stavby :

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom,
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu,
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice,
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť lietadlá, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje.

2.9.2. OCHRANNÉ PÁSMA ELEKTRIZAČNEJ SÚSTAVY

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sú v zmysle § 43 zákona NR SR č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zriadené nasledovné ochranné pásma :

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené od krajného vodiča po obidvoch stranách :

- pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane
 - pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m
 - pre zavesené káblkové vedenie 1 m
- pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
- pri napätí od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m
- pri napätí od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- pri napätí nad 400 kV 35 m

Ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia od krajného vodiča na obe strany :		
-	s napätím od 35 kV do 110 kV vrátane	2 m
Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného vedenia po oboch stranách vedenia :		
-	pri napätí do 110 kV vrátane	1 m
-	pri napätí nad 110 kV.	3 m
Ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia :		
-	s napätím 110 kV a viac	30 m
-	s napätím do 110 kV	10 m

2.9.3. OCHRANNÉ A BEZPEČNOSTNÉ PÁSMO PLYNÁRENSKÝCH ZARIADENÍ

Na ochranu zariadení plynárenskej sústavy sú v zmysle § 79 zákona NR SR č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zriadené nasledovné ochranné pásma :

-	plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm	4 m
-	plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm	8 m
-	plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm	12 m
-	plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm	50 m
-	plynovod v zastavanom území obce s tlakom do 0,4 MPa	1 m
-	technologické objekty (regulačné stanice)	8 m

Na ochranu plynárenských zariadení elektrizačnej sústavy sa v zmysle § 80 zákona NR SR č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre plynárenské zariadenia stanovujú nasledovné bezpečnostné pásma :

-	plynovod v zastavanom území obce s tlakom do 0,4 MPa	10 m
-	plynovod s tlakom od 0,4 do 4 MPa a DN do 350 mm	20 m
-	plynovod s tlakom od 0,4 do 4 MPa a DN nad 350 mm	50 m
-	plynovod s tlakom nad 4 MPa a DN do 150 mm	50 m
-	plynovod s tlakom nad 4 MPa a DN do 300 mm	100 m
-	plynovod s tlakom nad 4 MPa a DN do 500 mm	150 m
-	plynovod s tlakom nad 4 MPa a DN nad 500 mm	300 m
-	regulačné a filtračné stanice, armatúrne uzly	50 m

2.9.4. OCHRANNÉ PÁSMO SÚSTAVY TEPELNÝCH ZARIADENÍ

Na ochranu sústavy tepelných zariadení sa zriaďujú ochranné pásma podľa zákona NR SR č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov nasledovne :

- Ochranné pásmo zariadení na výrobu alebo rozvod tepla po odovzdávaciu stanicu tepla ako aj ochranné pásmo rozvodu tepla za odovzdávacou stanicou je mimo zastavaného územia na jednu stranu 3 m a na druhú stranu 1 m, podľa určenia držiteľa povolenia na rozvod tepla.
- Ochranné pásmo odovzdávacej stanice je vymedzené vo vodorovnej vzdialenosti 3 m kolmo na oplotenú alebo obmurovanú hranicu objektu stanice.

2.9.5. OCHRANNÉ PÁSMO TELEKOMUNIKÁCIÍ

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení sú vymedzené a charakterizované v zákone NR SR č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov nasledovne :

- Ochranné pásmo diaľkových a spojovacích vedení pri podzemnom vedení :

-	na každú stranu od trasy ich uloženia	 1,5 m
-	do výšky od trasy ich uloženia	 2 m
-	do hĺbky od úrovne terénu	 2 m

- Ochranné pásmo diaľkových a spojovacích vedení pri nadzemnom vedení :
 - kruhové ochranné pásmo 2 m
- Ochranné pásmo miestnych telefónnych vedení 1 m

2.9.6. OCHRANNÉ PÁSMO VODOHOSPODÁRSKÝCH VEDENÍ A ZARIADENÍ

Ochranné pásmo verejného vodovodu a kanalizácie v zmysle § 19 ods. 2 písm. a) zákona NR SR č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene doplnení zákona NR SR č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov, stanovené od vonkajšieho okraja potrubia na oboch stranách :

- vodovod a kanalizácia do DN 500 mm 1,5 m
- vodovod a kanalizácia nad DN 500 mm 2,5 m

2.9.7. OCHRANNÉ PÁSMO VODNÝCH TOKOV

Ochranné pásmo vodných tokov, slúžiace pre výkon správy toku pobrežné pozemky) v súlade s ustanoveniami § 45 zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov :

- pri vodohospodársky významnom toku 10 m od brehovej čiary
- pri drobných tokoch 5 m od brehovej čiary
- pri ochrannej hrádzi vodného toku 10 m

Podľa prílohy č. 1 Vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodárskych významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov je potok Liska (č. hydrologického poradia 4-22-13-056), pretekajúci katastrálnym územím obce Podhájska, zaradený medzi vodohospodársky významné toky.

2.9.8. OCHRANA PRÍRODNÝCH LIEČIVÝCH ZDROJOV, PRÍRODNÝCH MINERÁLNYCH ZDROJOV A POVRCHOVÝCH VÔD

V katastrálnom území obce Podhájska sa nenachádzajú ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a minerálnych stolových vôd vyžadujúcich ochranu v zmysle zákona NR SR č. 538/2005 Z.z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Jestvujúce, rekonštruované a novo navrhované ČOV musia na vyústení vôd do recipientu spĺňať kritériá, ktoré stanovuje nariadenie vlády SR č. 296/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd a nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

2.9.9. CITLIVÉ A ZRANITEĽNÉ OBLASTI

Citlivé oblasti sú vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiadúcemu stavu kvality vôd, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje, ako aj tie, ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd. Za citlivé oblasti sa ustanovujú vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa nachádzajú na území Slovenskej republiky alebo týmto územím pretekajú.

Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané oblasti, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l⁻¹, alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Zraniteľné oblasti sa teda vzťahujú na oblasti ohrozené poľnohospodárskou činnosťou. Za zraniteľné oblasti sa ustanovujú pozemky poľnohospodársky využívané v katastrálnych územiach obcí, ktorých zoznam je uvedený v prílohe č. 1

Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti.

Na základe zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a Prílohy č. 1 k Nariadeniu vlády SR č. 617/2004 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti, sú poľnohospodárske pozemky využívané v katastrálnom území obce Podhájska ustanovené za zraniteľné oblasti.

2.9.10. OCHRANA HYDROMELIORAČNÝCH ZARIADENÍ

Do katastrálneho územia Belek zasahuje hydromelioračné zariadenie – vodná stavba ZP Hul (evid. č. 5207 209), ktorá bola daná do užívania v roku 1986 s celkovou výmerou 110 ha a ktorá je v správe Hydromeliorácií š.p. Bratislava. Podzemné rozvody závlahovej vody sa v predmetnom území nenachádzajú. V katastrálnom území Svätuška je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom, ktoré nie je v správe Hydromeliorácií š.p. Bratislava. Uvedené zariadenia je potrebné v návrhu územného plánu obce rešpektovať.

2.9.11. CHRÁNENÉ LOŽISKOVÉ ÚZEMIA A DOBYVACIE PRIESTORY

V katastrálnom území obce Podhájska sa nenachádzajú žiadne výhradné ložiská a dobývacie priestory, na ktorých ochranu a racionálne využívanie nerastného bohatstva sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.

2.9.12. OCHRANNÉ PÁSMO LESA

V zmysle § 10 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku. Na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje aj záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva.

2.9.13. OCHRANNÉ PÁSMO POHREBÍSK

V zmysle § 15 ods. 7 zákona NR SR č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve je ochranné pásmo pohrebiska 50 m. V tomto ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom.

2.9.14. OCHRANA PRÍRODY

- Z hľadiska územnej ochrany sa v katastrálnom území obce Podhájska nenachádzajú žiadne chránené územia, čiže na území obce Podhájska podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí všeobecný 1. stupeň ochrany.
- Južná časť katastrálneho územia obce Podhájska (miestna časť Svätuška) zasahuje do sústavy chránených území európskeho významu NATURA 2000. Jedná sa o chránené územie európskeho významu SKUEV 0087 Osmíny, na ktorom platí druhý stupeň ochrany.
- Z hľadiska druhej ochrany, ktorá sa viaže chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty a chránené skameneliny, je na územiach európskeho významu predmetom ochrany roháč obyčajný (*Lucanus cervus*).
- Na území obce Podhájska sa nenachádzajú žiadne chránené stromy vyhlásené v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

2.10. NÁVRH NA RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, CIVILNEJ OCHRANY OBYVATEĽSTVA A OCHRANY PRED POVODŇAMI

2.10.1. OBRANA ŠTÁTU

V katastrálnom území obce Podhájska sa požiadavky z hľadiska záujmu obrany štátu neuplatňovali a ani v budúcnosti sa o ich uplatňovaní neuvažuje. Nenachádzajú sa tu žiadne zariadenia a lokality spadajúce pod správu Ministerstva obrany Slovenskej republiky.

2.10.2. PROTIPOŽIARNA OCHRANA

Požiarne ochrana v obci Podhájska je zabezpečovaná obecným dobrovoľným hasičským zborom. Požiarna zbrojnica s primeraným vybavením je situovaná pri objekte obecného úradu. V uliciach, pokrytých verejným vodovodom, sú každých 80 – 120 m vybudované požiarne hydranty, ktoré však slúžia predovšetkým na prevádzku verejného vodovodu, t.j. na preplachovanie, odkalenie a odvzdušnenie potrubia a v prípade dostatočného tlaku a množstva vody môžu byť použité aj na odber vody pre požiarne účely. Ako zdroj požiarnej vody je možné využívať aj miestne vodné toky a vodnú nádrž Hlinisko. V prípade požiaru slúži profesionálna Hasičská a záchranná služba v Šuranoch.

V návrhovom období územného plánu obce je potrebné :

- požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany riešiť v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov, ako aj vykonávacou Vyhláškou Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov a Vyhláškou Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 307/2002 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 94/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarne bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb, ako aj ďalších právnych predpisov a platných noriem,
- v súlade s § 15 ods. 1 písm. e) zákona NR SR č. 34/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov je potrebné zabezpečiť údržbu hasičskej zbrojnice, zabezpečiť zdroje pitnej vody na hasenie požiarov a udržiavať ich v použiteľnom stave,
- v súlade s § 15 ods. 1 písm. f) zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov je potrebné voľné nástupné plochy a príjazdové cesty označovať a trvalo udržiavať.

V súlade s vyššie uvedeným sú v navrhovaných rozvojových lokalitách riešené nové verejné rozvody vody, ktoré budú opatrené požiarňami hydrantmi. Odborné miesta v navrhovaných lokalitách budú zriadené a označené v zmysle požiadaviek vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov v znení neskorších predpisov. Ako náhradný zdroj vody je v núdzovej situácii možné čerpať vodu z miestnych potokov, ktoré pretekajú zastavaným územím obce, ako aj z vodnej nádrže Hlinisko. Šírkové usporiadanie navrhovaných komunikácií v nových rozvojových lokalitách je riešené s ohľadom na zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnych zásahov.

2.10.3. CIVILNÁ OCHRANA

Zariadenia civilnej ochrany sú ochranné stavby a stavby alebo ich časti a technologické súčasti, ktoré sú predurčené na plnenie úloh civilnej ochrany, pričom za ochranné stavby sa na účely zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov považujú ochranné a úkrytové priestory všetkých kategórií a typov, chránené pracoviská, ktoré slúžia civilnej ochrane. V obci v súčasnosti nie sú vybudované žiadne väčšie zariadenia civilnej ochrany. Ukrytie obyvateľov je riešené individuálne, formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne, nakoľko väčšia časť objektov je podpivničená a pivničné priestory môžu slúžiť pre ukrytie obyvateľstva.

Podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a

územnoplánovacej dokumentácii, sa na úrovni územného plánu obce samostatná doložka CO nespracováva. Ukrytie obyvateľstva bude potrebné zabezpečiť v zmysle Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov, ktorá upravuje druh a rozsah stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany zameraných na ochranu života, zdravia a majetku, ktoré nie sú upravené osobitným predpisom (§ 43d až 43g stavebného zákona), technické podmienky zariadení civilnej ochrany na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov po vyhlásení mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu.

Osobitne bude potrebné sledovať možnosti ukrytia obyvateľstva v miestach ich väčšieho výskytu. Pri výstavbe väčších komplexov bude potrebné podporiť projekty s podzemnými pivničnými priestormi, kde sa dajú realizovať úkryty pre obyvateľstvo pri vzniku mimoriadnych udalostí.

Pri riešení požiadaviek civilnej ochrany je potrebné postupovať v zmysle nasledujúcich právnych predpisov :

- Zákon NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška MV SR č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov.

2.10.4. OCHRANA PRED POVODŇAMI

Opatrenie na ochranu pred povodňami sa vykonávajú preventívne, v čase nebezpečenstva povodne, počas povodne a po povodni. V legislatívnych predpisoch sú určené úlohy orgánov štátnej správy, samosprávy, správcov tokov, správcov nehnuteľností pri vodných tokoch, záchranných zborov, armády a obyvateľstva.

Vodné toky v riešenom katastrálnom území obce majú bystrinný charakter, s ich najväčšou vodnatosťou v jarných mesiacoch a pri prírvalových dažďoch. V zastavanom území obce sú ich toky miestami technicky upravené a prekryté, čo pri malom prietochnom profile môže byť potenciou príčinou ich vybrežovania. Hlavným recipientom v území je potok Liska s ľavostranným prítokom Trávnického potoka, ktoré tečú v súbehu s cestou III/1493 (III/064015) Podhájska – Trávnica – Maňa.

INUNDAČNÉ ÚZEMIE

Z dôvodu nevyhovujúcej úpravy priepustu Trávnického potoka pod železničnou traťou dochádza pri väčších prírvaloch vody k zaplavovaniu priľahlého územia. Z tohto dôvodu je potrebné zrealizovať rekonštrukciu priepustu tak, aby profil priepustu nebránil prietoku vody v koryte potoka.

Inundačné územie sa v určitom období môže prejaviť v lokálnych priestoroch potoka Liska alebo Trávnického potoka v prípade zátarasov tokov konármi a rôznymi predmetmi, v prípade prietrží alebo odvádzania veľkých vôd. Preto je potrebné toky priebežne čistiť voči zanášaniam, upresniť prietokový profil a sledovať a posudzovať prietochné prierezy. Potenciou príčinou vybrežovania vôd miestnych potokov môžu byť aj prekryté časti tokov v intraviláne obce s malým prietochným profilom.

PROTIPOVODŇOVÁ OCHRANA ÚZEMIA

Ochrana pred povodňami je súbor činností a opatrení, ktoré sú zamerané na zníženie povodňového rizika na povodňami ohrozenom území, na predchádzanie záplavám spôsobovanými povodňami a na zmierňovanie nepriaznivých následkov povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a na hospodársku činnosť. Organizáciu ochrany pred povodňami na území Slovenskej republiky upravuje zákon NR SR č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

Z tohto dôvodu Vláda Slovenskej republiky Uznesením č. 31 z 19. januára 2000 schválila Program protipovodňovej ochrany SR do roku 2010, ktorý obsahoval menovitý zoznam pripravovaných stavieb zoradených podľa poradia naliehavosti. Jednalo sa hlavne o výstavbu a rekonštrukciu retenčných nádrží, ochranných hrádzí, protipovodňových línií a zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd, úpravu vodných tokov, ako aj budovania poldrov a realizáciu vodných nádrží, ktoré sú tiež jednou z možností regulovania odtokových pomerov na tokoch tým, že významne prispievajú na vyrovnanie režimu odtoku a výrazne znižujú povodňové prietoky.

V súčasnosti je schválený Program revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR, ktorý sa zameriava na zadržanie dažďovej vody v krajine, ako aj na celkové oživenie a obnovu poškodenej krajiny a minimalizáciu rizika vzniku povodňových prívalových vln. Podľa tohto programu protipovodňová prevencia spočíva v trojstupňovom prístupe s nasledovnou postupnosťou :

- 1.) zachytenie dažďovej vody v priestore, kde spadne,
- 2.) následná retencia (akumulácia) dažďovej vody v krajine,
- 3.) odvedenie tej časti dažďovej vody, ktorú územie predtým neabsorbuje.

Jedným zo základných krokov účinnej prevencie proti povodňam bude obnovenie ekosystémových funkcií povodia, územia, resp. krajiny, ktoré svojimi prirodzenými vlastnosťami zadrží dažďovú vodu, umožní jej vsakovanie do podložja, zvýši kvalitu pôdy a v rámci priestorovej optimalizácie funkcií, potrieb a využívania krajiny človekom, zabezpečí aj jej ekologickú stabilitu.

V návrhu územného plánu obce sú :

- pozdĺž vodohospodársky významných vodných tokoch zachované ochranné pásma vodných tokov min. 10 m od brehovej čiary a do tohto priestoru nie je umiestňovaná technická infraštruktúra, cestné komunikácie, pevné stavby, súvislá vzrastlá zeleň a územie nie je určené na poľnohospodárske obhospodarovanie,
- pozdĺž ostatných vodných tokoch zachované ochranné pásma vodných tokov min. 5 m od brehovej čiary,
- rešpektované a zachované vybudované hydromelioračné zariadenia,
- rešpektované prirodzené záplavové územia tokov v katastrálnom území obce a v zmysle § 20 zákona NR SR č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov nie je v danom území navrhnutá žiadna nová výstavba,
- rešpektované navrhované protipovodňové opatrenia na vodnom toku Liska, ktorý je súčasťou spracovaného prvého plánu manažmentu povodňového rizika,
- medzi verejnoprospešné stavby zaradené investičné akcie „Liska – Podhájska – Vybudovanie ochrannej hrádze (rkm 8,000 – 8,500) a Odstránenie nánosov (rkm 6,600 – 9,600)“, ktoré sú stanovené v rámci Podnikového rozvojového programu investícií SVP š.p., OZ Piešťany.

2.11. NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBA KRAJINY, VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

2.11.1. OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY

Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a dosiahnutie ekologickej stability. Vymedzuje územnú ochranu, druhovú ochranu a ochranu drevín.

Územná ochrana

Pre územnú ochranu ustanovuje Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom

zväčšuje, pričom územná ochrana sa vzťahuje na celé územie Slovenskej republiky, čiže na území mimo osobitne vyhlásených chránených území platí 1. stupeň ochrany.

Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov ustanovuje tieto kategórie chránených území :

- chránená krajinná oblasť (CHKO)
- národný park (NP)
- chránený areál (CHA)
- národná prírodná rezervácia a prírodná rezervácia (NPR, PR)
- národná prírodná pamiatka a prírodná pamiatka (NPP, PP)
- chránený krajinný prvok (CHKP)
- chránené vtáčie územie (CHVÚ)

Z hľadiska územnej ochrany sa v katastrálnom území obce nenachádzajú žiadne chránené územia, čiže na území obce Podhájska platí všeobecný 1. stupeň ochrany.

V súvislosti so vstupom Slovenska do Európskej únie v roku 2004 a s aproximáciou národnej legislatívy k legislatíve Európskej únie došlo v zákone NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov k implementácii Smernice Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (ďalej len smernica o vtákoch) a Smernice Rady Európskych spoločenstiev č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (ďalej len smernica o biotopoch). Tieto dve právne normy sú základom pre vytvorenie sústavy NATURA 2000, ktorá má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Sústava NATURA 2000 predstavuje sústavu chránených území členských krajín EÚ, ktorú tvoria dva typy území :

- osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) vyhlasované na základe smernice o vtákoch (v národnej legislatíve : chránené vtáčie územia)
- osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) vyhlasované na základe smernice o biotopoch (v národnej legislatíve : územia európskeho významu – pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území)

Chránené vtáčie územia

Národný zoznam chránených vtáčích území bol schválený vládou SR dňa 9.7.2003 a spolu s národným zoznamom navrhovaných ÚEV bol dňa 27.4.2004 zaslaný Európskej Komisii do Bruselu. Podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny sa pri posudzovaní vplyvov akejkoľvek činnosti na životné prostredie podľa zákona č.127/1994 Z.z., pri povoľovaní tejto činnosti, ako aj pri inej činnosti podľa tohto zákona navrhované vtáčie územie zaradené do schváleného zoznamu vtáčích území považuje za chránené územie. Navrhované chránené vtáčie územia sa v katastrálnom území obce Podhájska nenachádzajú.

Územia európskeho významu

Národný zoznam území európskeho významu bol schválený vládou SR dňa 17.3.2004 a spolu s národným zoznamom navrhovaných CHVÚ bol 27.4.2004 zaslaný Európskej Komisii do Bruselu. Následne vydalo MŽP SR 14.7.2004 Výnos č. 3/2004-5.1, ktorým sa zoznam navrhovaných ÚEV vydal s účinnosťou od 1.8.2004 (č. 450/2004 Z.z.). Týmto sa považujú podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny navrhované územia európskeho významu uvedené v národnom zozname ustanovenom všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným MŽP SR za chránené so stupňom ochrany uvedenom v národnom zozname.

Južná časť katastrálneho územia obce Podhájska (miestna časť Svätuška) zasahuje do sústavy chránených

území európskeho významu NATURA 2000. Jedná sa o chránené územie európskeho významu SKUEV 0087 Osmíny o celkovej ploche 98,84 ha, ktoré zasahuje do katastrálneho územia obce Podhájska a obce Veľké Lovce. Predmetom ochrany sú biotopy xerothermných krovín, karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy, eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku a panónsko-balkánske cerové lesy. Pre sústavu chránených území európskeho významu platí druhý stupeň ochrany.

Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov

V rámci medzinárodných dohovorov platí na území Slovenska niekoľko dôležitých zmlúv a dohovorov, ktoré majú za cieľ výraznejšie zachovanie svetového dedičstva na Zemi. Podľa nich sú vyčlenené chránené územia a lokality, ktoré nie sú kategóriou chráneného územia podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ale tvoria významnú základňu pre rozvoj vedy a prezentácie ochrany prírody v zahraničí. Tieto územia môžu súčasne patriť aj do národnej sústavy chránených území alebo do navrhovanej európskej súvislej sústavy chránených území NATURA 2000. Jedná sa napr. o Dohovor UNESCO o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva (World Heritage), Medzinárodnú dohodu UNESCO o ochrane významných prírodných krás v rámci programu „Človek a biosféra“ (MaB), Dohovor o ochrane mokradí majúcich medzinárodný význam (Ramsarský dohovor) a podobne. Na katastrálnom území obce Podhájska sa územia chránené podľa medzinárodných dohovorov nenachádzajú.

Druhovú ochranu

Druhovú ochranu sa viaže na chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty a chránené skameneliny. Z hľadiska územia európskeho významu je predmetom ochrany roháč obyčajný (*Lucanus cervus*).

Ochrana drevín

Ochrana drevín zabezpečuje legislatívnu ochranu drevín rastúcich mimo lesa (LPF) a ochranu chránených stromov, za ktoré sa môžu vyhlásiť kultúrne, vedecky, ekologicky, krajinotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradií. Na území obce Podhájska sa nenachádzajú žiadne chránené stromy vyhlásené v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

2.11.2. ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

Územný systém ekologickej stability je zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definovaný ako celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, ktoré môžu mať nadregionálny, regionálny, alebo miestny význam.

Biocentrum predstavuje ekosystém alebo skupinu ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev.

Biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

Interakčný prvok tvorí určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

Kostra územného systému ekologickej stability vytvára v krajinnom priestore ekologickú sieť, ktorá :

- zabezpečuje územnú ochranu všetkým ekologicky hodnotným segmentom v území,
- vymedzuje priestory umožňujúce trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a výživu rastlinným

a živočíšnym spoločenstvám typickým pre daný región – biocentrá (majú charakter jadrových území s prioritným ekostabilizačným účinkom v krajine),

- umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov – biokoridory,
- zlepšuje pôdochranné, klimatizačné a ekostabilizačné podmienky v území.

Cieľom vytvárania územných systémov ekologickej stability krajiny je :

- ochrana reprezentatívnych a unikátnych ekosystémov,
- uchovanie genofondu krajiny v celej variabilite v prirodzených podmienkach,
- zachovanie unikátnych krajinných fenoménov,
- zabezpečenie priaznivého pôsobenia na poľnohospodárske a lesné kultúry a urbanizované územia,
- podpora možnosti polyfunkčného využitia krajiny (MŽP SR).

NADREGIONÁLNY ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY (GNÚSES) : Základným a východiskovým dokumentom pre zabezpečenie ekologickej stability a ochrany biodiverzity v Slovenskej republike je Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability (GNÚSES), ktorý schválila Vláda SR uznesením č. 319/1992 zo dňa 27.4.1992. V roku 2000 bol aktualizovaný a zapracovaný do KURS 2001, ktorej záväznosť bola schválená Nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z. Generel vyjadruje základný rámec priestorovej ekostability územia Slovenska a je záväzným podkladom pre spracovanie nižších stupňov ÚSES. Jeho cieľom bolo vymedziť priestory, ktorých prvoradým poslaním v území bude zaistiť vývoj ekologicky stabilných spoločenstiev v zodpovedajúcej miere rozmanitosti ekologických podmienok územia Slovenska. Biocentrá vymedzené GNÚSES-om zaberajú 11,9 % z rozlohy Slovenska (5 biosférického významu, 13 provincionálneho a 120 nadregionálneho významu).

NECONET – Národná ekologická sieť : V nadväznosti na GNÚSES z roku 1992 bol ako súčasť európskej siete EECONET v roku 1996 vypracovaný návrh národnej ekologickej siete NECONET, ktorý je ďalším územno-technickým podkladom pre územnoplánovaciú dokumentáciu. Predstavuje sieť významných, najmä chránených území, ktoré majú význam pre záchranu genofondu a biodiverzity. Vyčleňuje najvýznamnejšie ekosystémy ako jadrové územia, ekologické koridory umožňujúce migráciu a rozptyl jednotlivých druhov organizmov a územia rozvoja prírodných prvkov európskeho a národného významu s cieľom zabezpečenia jednotného systému chránených území a potencionálnych hodnotných území v jednotlivých európskych krajinách. Oproti Generelu dochádza k prehodnoteniu niektorých ekosystémov. V NECONET-e sa navrhlo 35 jadrových území ekologickej siete európskeho významu a 35 jadrových území ekologickej siete národného významu.

REGIONÁLNY ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY (RÚSES) rozpracováva a upresňuje Generel NÚSES v administratívnych hraniciach okresov v mierke 1 : 50 000 a vymedzuje regionálne významné prírodné prvky a navrhuje ekostabilizačné opatrenia v štruktúre krajiny. V rokoch 1993 – 1995 boli podľa jednotnej metodiky vypracované Regionálne územné systémy ekologickej stability (RÚSES) pre všetky okresy Slovenska (38 okresov podľa bývalého územnosprávneho členenia). V súčasnosti prebiehajú schvaľovacím procesom novospracované samostatné regionálne ÚSES-y niektorých okresov. Pre okres Nové Zámky (1994) sa zásadné prvky nemenia ani po doplňujúcich prieskumoch a rozboroch.

MIESTNY ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY (MÚSES) je spracovaný pre potreby ÚPN-O na miestnej úrovni (v rozsahu katastrálneho územia) prevažne na mapách v mierke 1 : 10 000 (tiež 1 : 25 000 a 1 : 5 000) a zabezpečuje reálne fungovanie ÚSES. MÚSES sú aj súčasťou spracovaných pozemkových úprav. Obec Podhájska, resp. katastrálne územie nemá vytvorený MÚSES (MÚSES nie je predmetom tejto územnoplánovacej dokumentácie).

Podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z., sú dokumenty územného systému ekologickej stability súčasťou dokumentácie ochrany prírody a krajiny (§ 54 ods. 2 zákona) a dokumenty regionálneho územného systému ekologickej stability okresov v územnom obvode kraja tvoria dokument regionálneho územného systému ekologickej stability tohto kraja (§ 22 ods. 6 vyhlášky).

Na území obce Podhájska tvoria kostru ÚSES nasledovné prvky :

- Biocentrum regionálneho významu :
Lesný komplex v k.ú. Veľké Lovce, Podhájska, Pozba, Dedinka, Radava, Čechy
- Biokoridor regionálneho významu :
Potok Liska (terestrický) a navrhovaný Trávnický potok

Ako základ kostry MÚSES v k. ú. obce Podhájska majú potenciál nasledovné prvky :

- Jestvujúce a navrhované prvky RÚSES okresu Nové Zámky
- Ochranný les
- Najstaršie lesné porasty
- Vodná plocha (rybník) Hlinisko
- Existujúce plochy a línie nelesnej drevitej vegetácie (NDV)
- Zamokrené plochy v okolí potoka Liska
- Príležitostné prítoky do potoka Liska
- Plochy trvalých trávnych porastov (TTP)

Minimálne nutné parametre biocentier a biokoridorov na úrovni MÚSES :

- Biocentrum :
 - pre vegetačný stupeň dubový a lužné lesy 30 – 10 ha
 - pre vodné spoločenstvá tečúce viac ako 100 m
 - pre vody stojaté 1 ha
 - pre lúčne spoločenstvá 3 ha
- Biokoridor :
 - pre lesné spoločenstvá a pre mokrade 2.000 m
 - pre lúčne spoločenstvá 1.000 m
 - minimálna šírka jednoduchého biokoridoru pre lesné spoločenstvá 15 m
 - minimálna šírka jednoduchého biokoridoru pre mokrade a lúčne spoločenstvá 20 m

2.11.3. EKOSTABILIZAČNÉ OPATRENIA

Ekostabilizačné opatrenia na zabezpečenie územného systému ekologickej stability spočívajú v :

- dôslednom dodržiavaní podmienok ochrany v chránených územiach podľa stupňov ochrany stanovených zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- diferenciácii a optimalizácii využívania lesného pôdneho fondu podľa kategorizácie lesov, vertikálnej a horizontálnej zonácie územia a plnenia mimoprodukčných funkcií lesov,
- optimalizácii využívania poľnohospodárskeho pôdneho fondu podľa druhovej a funkčnej diferenciácie územia a produkčného potenciálu pôd,
- zabezpečení legislatívnej ochrany krajinných prvkov (mimo chránené územia) začlenených do ekologickej siete,
- ekologicky optimálnom využívaní a hospodárení v území.

Návrh ekostabilizačných opatrení na území obce Podhájska :

- jestvujúce aj navrhované prvky územného systému ekologickej stability považovať za limity územného rozvoja obce,
- návrh na dotvorenie nových prvkov miestneho územného systému ekologickej stability spracovať až po vypracovaní biomonitoringu v území,
- regulovať rozvoj rekreácie v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability (v lesných systémoch), rekreačný potenciál využívať v súvislosti s ich únosnosťou,
- potrebnú vybavenosť pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu lokalizovať prevažne v rámci

- zastavaného územia obce, vo voľnej krajine umiestňovať len tú vybavenosť, ktorá sa bezprostredne viaže na uskutočňovanie činností závislých na prírodných danostiach,
- zabezpečiť protieróziu ochranu poľnohospodárskej pôdy využitím vegetácie a agrotechnických opatrení na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín s uplatňovaním jednotlivých prvkov kostry ekologickej stability v katastrálnom území obce,
- revitalizovať vodné plochy a sadiť dreviny zodpovedajúce zloženiu potencionálnej prirodzenej vegetácie,
- zabezpečiť, aby podmáčané územia s ornou pôdou boli upravené na trvalé trávne porasty, resp. zarastené vlhkomilnou vegetáciou,
- zvážiť možnosť zatrávnenia veľmi svahovitých a eróziou ohrozených pôd a následne ich využívať ako lúky a pasienky,
- vytvárať predpoklady na zachovanie stability lesných porastov, zabezpečiť v lesnom hospodárstve postupnú obnovu prirodzeného drevinového zloženia porastov, zabezpečiť obnovu porastov citlivejšími spôsobmi v súlade s platným Programom starostlivosti o les,
- zaviesť opatrenia na šetrné obhospodarovanie lokalít na hranici medzi lesnými pozemkami a poľnohospodárskou pôdou (ekotopy typu les/bezlesie), ktorých cieľom je ochrana a zvýšenie biodiverzity prechodovej zóny z jedného ekosystému do druhého, pričom je vhodné línie lesných okrajov zmeniť, resp. ponechať členité, na mimolesnej pôde vytvoriť prechodný pás extenzívne využívaný (najlepšie pasený alebo kosený), ktorý je tvorený trvalo trávnymi porastmi s pestrým zastúpením mimolesnej vegetácie (medze, líniové porasty, remízky, solitéry, porasty krovín a podobne),
- postupne obmedzovať živočíšnu výrobu, ktorá je umiestnená v blízkosti obytného územia a územia určeného na rozvoj rekreácie,
- prekategORIZOVAŤ najhodnotnejšie lesné porasty z hospodárskych lesov na lesy osobitného určenia s primárnou funkciou ochrany prírody (navrhované prvky územného systému ekologickej stability),
- vytvoriť nárazníkové ochranné pásmo vodných tokov hlavne mimo zastavaného územia obce široké cca 10 – 15 m (podľa miestnych podmienok), ktoré by bolo zatrávnené a postupne prirodzene zarastané pôvodnými druhmi drevín. Cieľom je obnovenie funkcie vodného biokoridoru v krajine. Do tohto ochranného pásu nenavrhovať žiadnu novú výstavbu,
- zabezpečiť opatrenia na vylúčenie znečisťovania vodných tokov tuhými a tekutými znečisťujúcimi látkami,
- vytvoriť nárazníkové izolačné zóny okolo výrobných, dopravných a rekreačných areálov,
- doplniť, resp. vysadiť línie stromov okolo všetkých druhov ciest, tam kde sú vhodné územné podmienky, vysadiť aj viacrádové stromoradia – kroviny, resp. solitéry môžu tvoriť nesúvislé pásy alebo skupiny (strmé miesta, terénne depresie a podobne),
- pri výsadbe v krajine používať pôvodné druhy, resp. využiť pôvodné sorty ovocných stromoch za účelom zachovania regionálnych odrôd,
- spracovať projekt starostlivosti o verejnú zeleň v obci (určiť plochy verejnej zelene, pozemky na náhradnú výsadbu a viesť ich evidenciu, opatrenia na ich ochranu a odbornú starostlivosť, pri výsadbe uprednostňovať nealergénne druhy),
- po sadovnícko-architektonickej stránke usporiadať verejné priestory tak, aby zeleň a stavebné úpravy harmonizovali s vidieckym prostredím,
- vytypovať základné alebo hlavné hodnotné dreviny, ktoré vytvárajú základ alebo kostru krajinárskych a sadovníckych úprav a zabezpečiť ich ochranu. Prioritne sa jedná o prirodzené stromové druhy, ktoré odpovedajú stanovištným podmienkam, dlhoveké druhy s mohutným vzrastom, druhy odolné voči biotickým a abiotickým škodlivým činiteľom (napr. dub, javor, lipa, jaseň a podobne),
- podporovať pestovanie viniča a ovocných stromov,
- v rámci zakladania nových parkových plôch rešpektovať prirodzené biotopy.

2.12. NÁVRH OCHRANY KULTÚRNYCH PAMIATOK A KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Kultúrne a historické hodnoty územia z hľadiska jeho územného rozvoja reprezentujú zachované

historické urbanistické štruktúry, kultúrne pamiatky a ich súbory, stavebno-historické štruktúry, archeologické lokality a zachovaná krajinná štruktúra nadväzujúca na tieto priestory. Súčasťou fondu kultúrnych pamiatok sú aj technické diela, ktoré do značnej miery pretvárali krajinné prostredie.

Základ historických sídelných štruktúr v krajine predstavujú nehnuteľné kultúrne pamiatky, ktoré sú evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri národných kultúrnych pamiatok a na ochranu ktorých slúži zákon NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov a všeobecne záväzné právne predpisy na jeho vykonanie. Okrem nehnuteľných kultúrnych pamiatok je pamiatkový fond v zmysle vyššie uvedenej legislatívy chránený aj plošne prostredníctvom vyhlásených chránených území – pamiatkových zón (PZ), pamiatkových rezervácií (PR) a ochranných pásiem (OP), ktoré je potrebné rešpektovať pri koncepčných rozvojových zámeroch urbanistického rozvoja obce. Ďalším limitujúcim faktorom v rámci rozvojových zámerov obce sú existujúce, resp. predpokladané archeologické náleziská, kde by v rámci odborne neusmerneného zásahu do terénu mohlo dôjsť k ich likvidácii.

2.12.1. PAMIATKOVO CHRÁNENÉ ÚZEMIA

V katastrálnom území obce Podhájska sa nenachádzajú žiadne pamiatkovo chránené územia, na ktoré sa vzťahuje ochrana v zmysle zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov.

2.12.2. PAMIATKOVO CHRÁNENÉ OBJEKTY (NÁRODNÉ KULTÚRNE PAMIATKY)

Národné kultúrne pamiatky predstavujú najvyšší stupeň ochrany kultúrneho dedičstva. Dokumentujú nie len historickú hodnotu pamiatkového fondu na jeho území, ale aj pamiatky z obdobia Slovenského národného povstania a objekty viažuce sa k významným prejavom národného povedomia. Na území obce Podhájska nie sú za národné kultúrne pamiatky vyhlásené žiadne sakrálne stavby a pamiatky, obytné objekty ľudovej architektúry a ani žiadne technické pamiatky.

2.12.3. ARCHITEKTONICKÉ A KULTÚRNO-HISTORICKÉ PAMIATKY

V katastrálnom území obce Podhájska sa nachádzajú pamiatky, ktoré majú nesporné architektonické a kultúrno-historické hodnoty.

- Rímskokatolícky kostol Narodenia Panny Márie, ktorý bol vysvätený 11. septembra 1904
- Rímskokatolícky kostol Nanebovzatia Panny Márie, ktorý bol vysvätený 15. augusta 1906
- Socha sv. Floriána z roku 1764, umiestnená na Beleckej ulici pred domom č. 370
- Socha Nepoškvrnenej Panny Márie, umiestnenej na Beleckej ulici
- Božia muka so súsoším Piety z roku 1870 na Beleckej ulici pred domom č. 410
- Prícestný kríž s liatinovým korpusom z konca 19. Storočia pri ceste v smere na Pozbu
- Socha Nepoškvrnenej Panny Márie z roku 1860, umiestnená na cintoríne na Sečianskej ulici
- Božia muka s polkruhovým zakončením z roku 1980 na ulici Sv. Jána pred domom č. 240, v ktorej je osadná kamenná polychrómovaná socha sv. Jána z roku 1748
- Socha sv. Vendelína z roku 1875 na Sečianskej ulici pred domom č. 120

V zmysle § 14, ods. 4 zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov, môže obec okrem vyhláseného a zapísaného pamiatkového fondu chrániť svoje regionálne kultúrne hodnoty vytvorením a odborným vedením evidencie pamätihodností. Do takejto evidencie pamätihodností môže obec zaradiť okrem hnutelných vecí a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Základom tejto evidencie by mala byť dôkladná fotodokumentácia a základný opis obsahujúci umiestnenie, lokalizáciu, rozmery, techniku, materiál, prípadne iné známe skutočnosti, ako napríklad informácie o autoroch vedeckých a umeleckých diel, ktoré súvisia s dejinami a životom v obci.

Kultúrno-historický potenciál obce kompletizujú symboly obce : erb, vlajka a pečať. **Erb obce Podhájska**

vznikol spojením motívov oboch historických pečatí Beleku a Svätuš. Erb má štít zelenej farby, na ktorom sú prekrížené dva zlaté obilné snopy. Nad nimi sú položené hrotmi vľavo smerujúce radlice – lemeš a čerieso a strieborný kolmo postavený kosák so zlatou rukoväťou. **Vlajka obce Podhájska** pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách zelenej, bielej a žltej a je ukončená tromi cípmi, t.j. dvoma zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. **Pečať obce Podhájska** je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopisom OBEC PODHÁJSKA. Symboly obce Podhájska sú evidované v Heraldickom registri Slovenskej republiky.

2.12.4. ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ

Na území obce Podhájska sa nachádzajú archeologické náleziská, ktoré dokladujú osídlenie územia už v mladšej dobe kamennej. Územie miestnej časti Beleku bolo osídlené počas eneolitu (neskorá doba kamenná, asi 4.000 – 2.000 rokov pred našim letopočtom). Z tohto obdobia pochádza sídlisko s kanelovanou keramikou. Z ďalších nálezov je zaujímavé najmä rímsko-barbarské sídlisko. Územie miestnej časti Svätuš bolo osídlené v skoršom období, čoho dôkazom je kostrový hrob potiskej kultúry z obdobia neolitu (mladšia doba kamenná, asi 5.000 rokov pred našim letopočtom). Ďalšie nálezy pochádzajú z obdobia eneolitu, dôkazom je sídlisko s kanelovanou keramikou. Zo strednej doby bronzovej bol v území nájdený kostrový hrob a z doby železnej to bolo halštatské sídlisko.

Nakoľko sa na území obce nachádzajú archeologické náleziská a ešte sa môžu nachádzať aj iné, zatiaľ neevidované archeologické náleziská, je potrebné rešpektovať nasledovné :

- Vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk ku stavbe, ktorá si vyžiada vykonanie zemných prác, je stavebník povinný od Krajského pamiatkového úradu Nitra už v stupni územného konania vyžiadať si v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov záväznú stanovisko, v ktorom budú určené podmienky ochrany archeologických nálezov.
- V prípade nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum ako opatrenia na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume a podmienkach jeho vykonania podľa § 35 ods. 7, § 36 ods. 3 a § 39 ods. 1 pamiatkového zákona Krajský pamiatkový úrad Nitra.
- V prípade archeologického nálezu mimo povoleného výskumu, nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác, podľa ustanovenia § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona oznámi nález najneskôr na druhý pracovný deň Krajskému pamiatkovému úradu v Nitre a nález ponechá bezo zmeny až do obhliadky Krajským pamiatkovým úradom v Nitre alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa ohlásenia. Do vykonania obhliadky je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu. Podľa § 40 ods. 10 pamiatkového zákona má nálezca právo na náhradu výdavkov súvisiacich s ohlásením a ochranou nálezu podľa § 40 odsekov 2 a 3 pamiatkového zákona. Pamiatkový úrad poskytne nálezovi náležné v sume až do výšky 100 % hodnoty nálezu. Hodnota materiálu a hodnota nálezu sa určuje znaleckým posudkom.

2.12.5. OCHRANA A VYUŽITIE KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Pri rozvoji územia je potrebné zabezpečiť ochranu kultúrnych pamiatok všetkých druhov, vrátane historických urbanistických štruktúr a archeologických nálezísk a ich ďalšie využívanie v súlade so zásadami štátnej pamiatkovej starostlivosti stanovenými v zákone NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a v súlade s celosvetovými trendmi ochrany a využívania hmotnej časti kultúrneho dedičstva. Hlavným kritériom musí byť zachovanie originálov, ich autenticity a integrity s prostredím tak, aby zostali zachované pre ďalšie generácie.

Pri tvorbe územného plánu obce Podhájska boli dodržané nasledovné zásady a princípy ochrany kultúrnych pamiatok :

- rešpektovať ochranu kultúrnych pamiatok všetkých druhov, vrátane archeologických nálezísk v zmysle zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov,
- v záujme ochrany tradícií zachovať pôvodné ľudové murované domy v zastavanom území obce a zaradiť ich v zmysle § 14, ods. 4 zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) medzi pamätihodnosti obce,
- v rámci dostavby zastavaného územia obce ako aj na navrhovaných rozvojových plochách zachovať výškové zónovanie nižšej zástavby so šikmými (sedlovými) strechami a rytmizáciu uličnej zástavby, ktoré sú charakteristické pre vidiecky typ osídlenia obce, vylúčiť blokovú, hmotovo nekompatibilnú (naddimenzovanú) sídelnú štruktúru a vylúčiť ploché strechy,
- zachovať stromové aleje v areáli kostolov, pozdĺž ciest a podobne,
- zachovať prístenné kaplnky, prístenné kríže a podobne.

Z hľadiska archeologických nálezov a nálezísk potrebné splniť požiadavku v zmysle zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a upozorniť stavebníka (investora), že je povinný od Pamiatkového úradu v každom stupni územného a stavebného konania vyžiadať si konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti súvisiacej so zemnými prácami (líniové stavby, budovanie komunikácií, bytová výstavba, atď.) z dôvodu, že stavebnou činnosťou, resp. zemnými prácami môže dôjsť k narušeniu archeologických nálezov a nálezísk.

2.13. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

Širšie dopravné vzťahy obce Podhájska sú podmienené dopravnými väzbami Nitrianskeho kraja a Slovenska, kde základným druhom dopravy je cestná doprava a železničná doprava.

Cestná doprava : Obec Podhájska je na nadradený dopravný systém napojená komunikáciou II/580 Šurany – Kalná nad Hronom, ktorá tvorí spojniciu štátnej cesty I/64 Nitra – Šurany – Nové Zámky – Komárno, ktorá je významným dopravným ťahom prechádzajúcim územím Slovenska v smere sever – juh (Žilina – Prievidza – Topoľčany – Nitra – Nové Zámky – Komárno) so súběžnou štátnou cestou I/76 Kozárovce – Kalná nad Hronom – Želiezovce – Štúrovo a zároveň prepája cestu I/75 Šaľa – Nové Zámky a cestu I/51 Nitra – Levice, ktoré sú súčasťou vybranej cestnej siete.

Územnoplánovacia dokumentácia vyššieho stupňa ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja v znení Zmien a doplnkov č. 1 (2015) uvažuje s vybudovaním cesty I/64 v novom koridore, v rámci cesty II/580 s vybudovaním obchvatu mesta Šurany a s vybudovaním cesty III. triedy od cesty II/580 pri obci Podhájska cez Máriačalád na Čechy s pripojením na cestu I/75 v obci Kolta.

Železničná doprava : Riešeným územím prechádza železničná trať č. 150 Nové Zámky – Zvolen, ktorá je dôležitou dopravnou tepnou, spájajúcou západ a juh krajiny so stredným Slovenskom. Ide o železničnú trať II. kategórie tzv. „južný ťah“ : Nové Zámky / Palárikovo – Šurany – Levice – Kozárovce – Lučenec – Lenartovce – Rožňava – Košice. Doplná hlavné železné trate I. kategórie medzinárodného významu a nadväzujú na ňu ostatné trate celoštátneho významu. Na území kraja je železničná trať č. 150 jednokoľajová a elektrifikovaná.

Letecká doprava : Z hľadiska leteckej dopravy sa na území obce Podhájska nenachádzajú žiadne letiská. Najbližšie medzinárodné verejné letisko sa nachádza v Nitre (Janíkovce), vnútroštátne verejné letisko v okresnom meste Nové Zámky a vnútroštátne neverejné letisko v Šuranoch. Do katastrálneho územia obce nezasahujú žiadne ochranné pásma letísk. Pri územnom pláne obce je potrebné rešpektovať všeobecné obmedzenia vyplývajúce z leteckej dopravy (napr. obmedzenie stavieb vzdušných vedení VN a VVN, výškových stavieb a podobne).

Vodná doprava : Vodná doprava na území obce Podhájska nemá svoje zastúpenie. Vodná doprava v širšom území – území nitrianskeho kraja je založená na Dunajskej vodnej ceste s prístavmi v Komáre a Štúrove. V zmysle Konceptie rozvoja vodnej dopravy Slovenskej republiky sa pre ostatné vodné cesty uvažuje so splavnením dolných úsekov vodných ciest Nitra, Hron a Ipeľ. Uvedené vodné toky však

katastrálnym územím obce nepretekajú.

2.13.1. CESTNÁ DOPRAVA

Riešeným územím obce Podhájska prechádza komunikácia II/580 Šurany – Kalná nad Hronom, ktorá zabezpečuje napojenie obce na nadradený dopravný systém. V rámci zastavaného územia obce je navrhnutá vo funkčnej triede B2 kategórie MZ 12,0(11,5)/50, mimo zastavaného územia v kategórii C 9,5/80. V úseku cca 176,14 m vedie ponad zastavané územie miestnej časti Svätuša. Komunikácia II/580A Podhájska vedie zastavaným územím obce od križovatky cesty II/580 s miestnou komunikáciou (Nová ulica) po križovatku s miestnou komunikáciou (Senčianskou ulicou), v celkovej dĺžke 100 m. Plní funkciu hlavnej zbernej komunikácie a je navrhnutá vo funkčnej triede B2 kategórie MZ 12,0(11,5)/50. Na cestu II. triedy č. 580 a 580A je v dvoch bodoch napojená cesta III/1493 (predtým III/06415) Podhájska – Trávnica – Maňa, ktorá v partérnom systéme tvorí hlavnú zbernú komunikáciu. Jeden bod napojenia je v zastavanom území časti obce Svätuša hneď za premostením (cesta II/580A), druhý bod napojenia je pred vstupom do miestnej časti Belek. Vzdialenosť medzi jednotlivými bodmi napojenia, t.j. úsek cesty II/580 medzi bodmi napojenia, je cca 2.014 m.

Cesta III/1493 (predtým III/06415) Podhájska – Trávnica – Maňa prechádza zastavaným územím miestnej časti Svätuša a miestnej časti Belek, kde plní funkciu hlavnej zbernej komunikácie. Cesta prechádza stredom zastavaného územia obidvoch častí obce v dĺžke 2.920 m (Senčianska ulica, Železničná ulica, Belecká ulica). Pozdĺž hlavnej komunikácie po jednej a v niektorých úsekoch aj po obidvoch stranách vedú chodníky pre peších min. šírky 1,50 m – 2,00 m. V niektorých úsekoch sú chodníky oddelené od telesa komunikácie zeleným pásom. V súbehu s cestou v úseku cca 440 m vedie železničná trať, ktorá je od komunikácie oddelená zeleným pásom cca 15,00 m šírky. Železničná trať pretína cestu III/1493 (predtým III/06415) na konci zastavaného územia v miestnej časti Belek. Železničné priecestie je opatrené výstražnou svetelnou signalizáciou a rampou. Cesta je v zastavanom území navrhnutá vo funkčnej triede B3 kategórie MZ 8,5(8,0)/50, mimo zastavaného územia v kategórii C 7,5/60).

Cesta III/1528 (predtým III/580003) Podhájska je napojená na cestu III/1493 (predtým III/064015) v jednom bode a vedie kolmo k železničnej stanici v celkovej dĺžke 27,00 m. Je navrhnutá vo funkčnej triede B3 kategórie MZ 8,0/40.

Na hlavnú zbernú komunikáciu – cestu III/1493 (predtým III/06415) sa napájajú miestne komunikácie rôznej hierarchie, ktoré zabezpečujú dopravnú obslužnosť v rámci katastrálneho územia obce. V starej zástavbe prevládajú jednopruhovú obojsmerné miestne komunikácie funkčnej triedy C3 kategórie MOU 2,75/30 (Úzka ulica) a MOK 3,75/30 (Hlboká, Za potokom, Sv. Jána, Kováčska, Za humnami, Štepičník, Lesnícka), u ktorých je v prípade dĺžkového obmedzenia komunikácie podľa STN 73 6110 (80 až 100 m) potrebné zriadiť výhybňu, jednopruhovú jednosmerné miestne komunikácie so zastavovacím (parkovacím) pruhom funkčnej triedy C3 kategórie MOU 6,5/30 (Krátka ulica, ulica popri cintoríne, Kostolná). Pozdĺž týchto komunikácií sú v niektorých uliciach (Ulica Sv. Jána) vybudované jednostranné chodníky o šírky cca 1,50 m oddelené od komunikácie zeleným pásom, v niektorých uliciach sú komunikácie bez chodníkov. Komunikácie v novej zástavbe sú vybudované vo funkčnej triede C2 kategórie MO 7,5/40 (Nová ulica, Kláštorňá ulica) a MO 6,5/40 (Poštová ulica, Zdravotnícka ulica) a ako obojsmerné miestne komunikácie s integrovaným chodníkom a pozdĺžnym parkovaním (Termálna ulica). Cesty s malou dĺžkou obslužnosti sú zaradené do funkčnej triedy D1 (Lúčna ulica, Školská ulica, Ulica na Vršku a Vyhonská ulica, všetky v miestnej časti Belek). Ostatné miestne komunikácie v zastavanom území obce sú vo funkčnej triede C3 kategórie MO 6,5/30 a MOK 3,75/30 v zmysle STN 73 6110.

Miestne účelové komunikácie sú vedené v rámci zastavaného územia obce aj mimo neho a sú vybudované z dôvodu sprístupnenia výrobných areálov, uzavretých priestorov, osamelých objektov, jednotlivých častí katastrálneho územia obce a podobne. Medzi takéto účelové komunikácie patrí cesta sprístupňujúca skleníkové hospodárstvo v miestnej časti Svätuša, chatovú osadu – vinice v miestnej časti Svätuša, vrátane vodohospodárskych zariadení, staré vinice a vodnú plochu Hlinisko v miestnej časti Belek a predovšetkým komunikácia spájajúca obec Podhájska s obcou Čechy. Tieto komunikácie sú vybudované prevažne v kategórii MOK 3,75/30 ako jednopruhovú miestne komunikácie obojsmerné

s výhybňami a sú spevnené asfaltovým povrchom. Výnimkou je miestna komunikácia smerom do obce Čechy, ktorá je ako dvojpruhová miestna komunikácia obojsmerná s asfaltovým povrchom v kategórii MO 8,5(8,0)/40.

Účelové spevnené miestne komunikácie sú doplnené nespevnenými poľnými a lesnými cestami, ktoré sprístupňujú jednotlivé časti katastrálneho územia poľnohospodárskymi zariadenia.

Územný plán obce Podhájska :

- rešpektuje ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja – Zmeny a doplnky č. 1 (2015), ktorý uvažuje s rezervovaním koridoru pre vybudovanie cesty III. triedy od cesty II/580 pri obci Podhájska cez Máriačalád na Čechy a pripojením na cestu I/75 v obci Kolta a s homogenizáciou ciest druhej triedy na kategóriu C9,5/80 a ciest tretej triedy na kategóriu C7,5/60,
- rešpektuje navrhované šírkové usporiadanie cesty II/580 Šurany – Kalná nad Hronom, v zastavanom území obce vo funkčnej triede B2 kategórie MZ 12(11,5)/50 a mimo zastavaného územia obce v kategórii C 9,5/80 v zmysle STN 73 6101,
- rešpektuje navrhované šírkové usporiadanie cesty II/580A Podhájska, v zastavanom území obce vo funkčnej triede B2 kategórie MZ 12(11,5)/50 v zmysle STN 73 6101,
- rešpektuje navrhované šírkové usporiadanie cesty III/1493 (predtým III/06415) Podhájska – Trávnica – Maňa, v zastavanom území obce vo funkčnej triede B3 kategórie MZ 8,5(8,0)/50 a mimo zastavaného územia obce v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101,
- rešpektuje navrhované šírkové usporiadanie cesty III/1528 (predtým III/580003) Podhájska, v zastavanom území obce vo funkčnej triede B3 kategórie MZ 8,0/40 v zmysle STN 73 6101,
- rešpektuje navrhnutú kategorizáciu všetkých miestnych komunikácií podľa STN 736110, ktorá zodpovedá ich funkčnému využitiu a následne navrhuje realizovať úpravu ich šírkového a polohového usporiadania,
- rešpektuje jestvujúce ochranné pásma ciest II. a III. triedy a pásma prípustných hladín hluku, v ktorých je umiestnenie zástavby neprípustné,
- pre zlepšenie dopravných a technických parametrov stávajúcej komunikačnej siete navrhuje zrealizovať potrebné úpravy na všetkých verejných miestnych komunikáciách, zabezpečiť odstránenie bodových a líniových dopravných závad, zrealizovať úpravu krytov na komunikáciách a spevnených plochách, ktoré sú v nevyhovujúcom technickom stave,
- dopravné napojenie rozvojových lokalít rieši systémom obslužných komunikácií s ich následným napojením na cesty a miestne komunikácie vyššieho dopravného významu v súlade s platnými technickými normami a predpismi,
- pre sprístupnenie nových rozvojových lokalít sú navrhnuté nové jednopruhovú, prevažne však dvojpruhové obslužné komunikácie s obojsmernou premávkou tak, aby komunikácie boli zokruhované, pri ukončení naslepo s otočiskom. Minimálna šírka uličného priestoru pri dvojpruhovej vozovke funkčnej triedy C2 kategórie MO 7,5/30,40 je 12,00 m (šírka vozovky je minimálne 5,50 m), resp. pri jednopruhovej vozovke funkčnej triedy C3 kategórie MO 6,5/30 je 10,00 m (šírka vozovky je 2,75 m a šírka odstavného pruhu 2,25 m) s pridruženým dopravným priestorom na vedenie technickej infraštruktúry a chodníkov. Navrhované upokojené komunikácie sú vo funkčnej triede D1 v zmysle STN 73 6101,
- pre nové komunikačné spojenie miestnej časti Belek a Svätúša je navrhnuté prepojenie jestvujúcej miestnej komunikácie (Lesnej ulice), ktorá v predĺžení vedie ako účelová komunikácia popod les a cez poľnohospodárske pozemky smerom k areálu termálneho kúpaliska, odkiaľ bude jej trasa pokračovať pozdĺž areálu kúpaliska a východným okrajom areálu autocampingu, cez časť poľnohospodárskeho pozemku č. 1581/1 v k.ú. Svätúša, kde sa napojí na stávajúcu účelovú komunikáciu vedúcu z oblasti viníc a sadov do rekreačného územia.

Návrh smerového vedenia nadradeného dopravného systému ako aj základnej komunikačnej siete obce, navrhovaná kategória ciest a ich funkčná úroveň je zdokumentovaná v grafickej časti ÚPN obce Podhájska.

2.13.2. DOPRAVA PEŠIA

Pozdĺž hlavnej zbernej komunikácie – cesty III/1493 (predtým III/06415), ktorá tvorí dopravnú kostru zastavaného územia obce, vedie v miestnej časti obce Svätuša (Senčianska ulica a Železničná ulica) prevažne jednostranný chodník pre peších v šírke cca 1,50 m – 2,00 m a v miestnej časti Belek (Belecká ulica) prevažne po obidvoch stranách chodník pre peších v šírke cca 1,50 m – 2,00 m. Chodníky sú prevažne v celom svojom úseku oddelené od telesa komunikácie zeleným pásom. Pozdĺž ostatných komunikácií je vybudovaný iba jednostranný chodník, ktorý je vo väčšej miere oddelený od komunikácie zeleným pásom (Kláštorná ulica, Ulica Sv. Jána). V jednosmerných a v slepých uliciach nie sú pozdĺž komunikácie vybudované žiadne chodníky. Hlavný peší ťah vedie popri Trávnickom potoku. Jedná sa o nespevnený chodník pre peších s vylúčením automobilovej dopravy.

- V územnom pláne obce sa pozdĺž všetkých navrhovaných komunikácií uvažuje s vybudovaním minimálne jednostranného chodníka pre peších šírky cca 1,50 až 2,00 m. Pozdĺž jestvujúcich komunikácií tam, kde to šírkové usporiadanie bude dovoľovať, uvažovať so zriadením minimálne jednostranného chodníka, v prípade možnosti chodník oddeliť od vozovky zeleným pásom. Ostatné pešie chodníky okolo obslužných komunikácií pre nízku intenzitu dopravy nie je potrebné budovať.
- V navrhovanom kultúrno-administratívnom a spoločenskom centre v miestnej časti Svätuša uvažovať v rámci novo koncipovaného námestia s vytvorením pešej zóny, resp. spevnených a oddychových plôch pre peších. Priestor doplniť prvkami drobnej architektúry (lavičky, smetné koše, verejné osvetlenie, kvetináče, fontána, plastiky a podobne) a zeleňou.
- V rámci navrhovaného parku pri termálnom kúpalisku, promenády pozdĺž Trávnického potoka a promenády pozdĺž potoka Liska je uvažované s výstavbou nových chodníkov a spevnených plôch pre peších, pozdĺž ktorých je potrebné zrealizovať verejné osvetlenie a umiestniť lavičky, smetné koše a iné prvky drobnej architektúry.
- Z estetického a funkčného hľadiska je navrhnutá úprava aj jestvujúcich komunikácií, chodníkov a spevnených plôch pre peších, ktoré je možné vhodne doplniť drobnou architektúrou.
- Z hľadiska bezkolízneho prechodu cez železničnú trať sa doporučuje vybudovať podchod pre peších pri vstupe do rekreačného priestoru a v mieste pri železničnej stanici.
- V návrhovom období je možné uvažovať s vytvorením nových turistických a náučných chodníkov.

2.13.3. DOPRAVA CYKLISTICKÁ

Cyklistická doprava má v obci vytvorené podmienky pre svoju existenciu, aj keď nemá vybudované samostatné komunikácie. Cyklistická doprava je vedená po miestnych komunikáciách, mostoch, prepojujúcich chodníkoch a lávkach spoločne s ostatnou dopravou. Vzhľadom k tomu, že zastavaným územím obce neprechádza tranzitná doprava, bude cyklistická doprava aj naďalej organizovaná po miestnych komunikáciách spolu s ostatnými druhmi dopravy.

Katastrálnym územím obce prechádzajú viaceré značené cykloturistické trasy :

- Trasa č. 1 Veľký cyklookruh mikroregiónu Termál (e.č. 2102) prechádza 10 obcami Miestnej akčnej skupiny Združenia Termál. Celková dĺžka trasy strednej obtiažnosti je 55,6 km a prevýšenie 494/491 m.
- Trasa č. 2 Veľké Lovce (e.č. 5102) je nenáročná trasa spájajúca obce Veľké Lovce, Radava, Podhájska a Čechy a prechádza popri zrúcaniny Máriačalád. Celková dĺžka trasy je 22,7 km a prevýšenie 238/221 m.
- Trasa č. 3 Spojka Hul (e.č. 8102) spája obidve vyššie uvedené trasy v dĺžke 2,55 km s prevýšením 21/0 m.
- Trasa č. 4 Do Bardoňova (e.č. 8103) je odbočkou z Veľkého okruhu do Bardoňova. Celková dĺžka trasy je 1,8 km a prevýšenie 19/30 m.
- Trasa č. 5 K meandrom Chrenovky (e.č. 8104) má dĺžku 1,2 km a prevýšenie 0/0 m.
- Trasa č. 6 Okruh Dolný Oháj (e.č. 5103) vedie po obci Dolný oháj v celkovej dĺžke 2,1 km a prevýšením 0/0 m.

- Trasa č. 7 Podhájska – Radava – Podhájska (e.č. 2103) prechádza obcami Podhájska a Radava, pričom hlavným cieľom je termálne kúpalisko v Podhájskej. Celková dĺžka trasy je 12 km a prevýšenie 141/141 m.
- Trasa č. 8 Veľké Lovce – Podhájska (e.č. 8107) spája cykloturistické trasy v obciach Podhájska a Veľké Lovce. Jej celková dĺžka je 5,6 km a prevýšenie 85/113 m.
- Trasa č. 9 Spojka na Podhájsky majer (e.č. 8010) v celkovej dĺžke 1,8 km a prevýšením 0/42 m tvorí spojku medzi cykloturistickými trasami č. 2103 a 5102.
- Trasa č. 10 K vodnej nádrži Trávnica (e.č. 8109) je miestnym okruhom v dĺžke 8,3 km a prevýšením 77/77 m.
- Trasa č. 11 Žitavský Luh (e.č. 8105) v dĺžke 6,3 km a prevýšením 14/10 m vedie z obce Maňa k prírodnej rezervácii Žitavský Luh.
- Trasa č. 12 Maňa – Trávnica (e.č. 5104) vedie poľnými a lesnými cestami z obce Maňa do obce Trávnica. Dĺžka trate je 7,8 km a prevýšenie 116/90 m.
- Trasa č. 13 K vinohradom (e.č. 8106) v dĺžke 2,83 km a prevýšením 30/12 m tvorí spojnicu medzi cykloturistickými trasami č. 2102 a 5104. Zároveň vedie k Mariánskym vínnym pivniciam.

V oblasti cykloturistiky na území obce vyvíja aktívnu činnosť Miestna akčná skupina Združenia Termál (MAS Združenia Termál), ktorej cieľom je v mikroregióne zoskupujúceho 11 obcí (Bardoňovo, Čechy, Dedinka, Dolný Ohaj, Hul, Maňa, Podhájska, Pozba, Radava, Trávnica a Veľké Lovce) vybudovať a udržiavať sieť značených trás pre horských cyklistov a cyklistov a podporiť tým rozvoj turizmu v celom regióne.

- V územnom pláne obce sú rešpektované všetky evidované cykloturistické trasy.
- Z hľadiska rozvoja cykloturistiky je možné uvažovať s budovaním samostatných komunikácií pre cyklistov. Nové cykloturistické trasy je nutné realizovať s ohľadom na životné prostredie. Na ich trasovanie je vhodné využiť sieť existujúcich lesných ciest a chodníkov.
- V rámci skvalitnenia cyklotrás je možné v súlade s Národnou stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, ktorá bola schválená Uznesením vlády SR č. 223 zo dňa 07.05.2013, uvažovať s vybudovaním cykloodpočívadiel, ktoré majú slúžiť na oddych a posedenie cykloturistov, ale aj na ich ukrytie pred zlým počasím.

2.13.4. STATICKÁ DOPRAVA

Statická doprava v obci a jej častiach pre bývanie, vybavenosť, výrobu, rekreáciu a cestovný ruch je vybudovaná, ale pri niektorých zariadeniach občianskej vybavenosti a zariadeniach pre rekreáciu a cestovný ruch kapacitne nepostačujúca.

Parkovanie a odstavovanie vozidiel na plochách individuálnej bytovej výstavby je realizované na pozemkoch jednotlivých rodinných domov a v garážach. Pri novej bytovej výstavbe sú zriaďované parkovacie a odstavné plochy v počte minimálne 1 až 2 parkovacie miesta na 1 byt. Obdobná situácia je aj pri výstavbe apartmánov a apartmánových domoch, kde odstavné a parkovacie miesta sú zriaďované na súkromných pozemkoch v pomere minimálne 1 : 1. Aj pri ostatných ubytovacích zariadeniach – penziónoch, ubytovniach, či ubytovaniach na súkromí sú odstavné a parkovacie plochy zriaďované priamo v areáloch týchto zariadení, resp. vo dvore tak, aby kapacitne pokrývali požiadavky jednotlivých ubytovacích zariadení.

- Parkovanie pri bytovom dome č. 324 a 325 cca 12 parkovacích miest

Vzhľadom na skutočnosť, že objekty občianskej vybavenosti nie sú sústredené centrálné na jednom mieste, ale sú rozmiestnené v rámci zastavaného územia obce, je odstavovanie a parkovanie vozidiel riešené prevažne pozdĺž miestnych komunikácií.

- Parkovisko pred obecným úradom cca 6 parkovacích miest
- Parkovisko pred zdravotným strediskom cca 6 parkovacích miest
- Parkovisko pri cintoríne v časti Svätúša cca 10 parkovacích miest
- Parkovisko pri cintoríne v časti Belek cca 5 parkovacích miest

• Parkovisko pri základnej škole v časti Belek	cca 2 parkovacie miesta
• Parkovisko pred COOP jednotou Svätušá	cca 10 parkovacích miest
• Parkovanie pri železničnej stanici	cca 16 parkovacích miest
• Parkovisko ČS PHM	cca 10 parkovacích miest

Z hľadiska rekreačnej funkcie obce a s tým súvisiacou návštevnosťou, je pri vstupe zo strany štátnej cesty II/580 zrealizované záchytné parkovisko o kapacite cca 120 parkovacích miest. Ďalšie parkovacie a odstavné plochy sú zriadené pred vstupom do rekreačného územia – termálneho kúpaliska. Po ľavej strane cesty smerujúcej do rekreačného územia hneď za železničným priecestím je umiestnené veľkokapacitné parkovisko s kapacitou cca 280 parkovacích miest pre osobné motorové vozidlá a 10 parkovacích miest pre autobusy. Po pravej strane sa nachádza parkovacia plocha bez spevneného povrchu s celkovou kapacitou cca 200 parkovacích miest. Ďalšie parkovacie miesta sú situované pozdĺž areálu termálneho kúpaliska v počte cca 79 parkovacích miest. Vo vnútri areálu kúpaliska sú vytvorené parkovacie a odstavné plochy s celkovou kapacitou cca 100 miest. Pri hoteli Borinka 45 miest a pri reštaurácii Jazmín 20 parkovacích miest. Ostatné parkovacie miesta v blízkosti areálu kúpaliska sú situované pri penzióne Energy II. (cca 40 parkovacích miest), pri penzióne Energy I. (cca 20 parkovacích miest), pred penziónom Andrejka (cca 60 parkovacích miest), pred penziónom Moly (cca 70 parkovacích miest), pred Slnečnými apartmánmi (cca 20 parkovacích miest). Tieto odstavné a parkovacie plochy sú prevažne na súkromných pozemkoch a slúžia prevažne pre ubytovaných hostí.

• Záchytné parkovisko pri vstupe do obce	cca 120 parkovacích miest
• Parkovisko pre areálom termálneho kúpaliska	cca 280 parkovacích miest
• Parkovisko pred areálom termálneho kúpaliska	cca 10 miest pre autobusy
• Parkovisko pred areálom Energy II.	cca 200 parkovacích miest
• Parkovisko pri areáli Energy II.	cca 40 parkovacích miest
• Parkovanie pozdĺž areálu termálneho kúpaliska	cca 79 parkovacích miest
• Parkovanie v areáli kúpaliska	cca 100 parkovacích miest
• Parkovisko pred hotelom Borinka	cca 45 parkovacích miest
• Parkovisko pred reštauráciou Jazmín	cca 20 parkovacích miest
• Parkovanie pred penziónom Andrejka	cca 60 parkovacích miest
• Parkovanie pri penzióne Energy I.	cca 20 parkovacích miest
• Parkovanie pred penziónom Moly	cca 70 parkovacích miest
• Parkovanie pred Slnečnými apartmánmi	cca 20 parkovacích miest

Kapacitu odstavných a parkovacích plôch výrobných areálov reprezentuje cca 12 parkovacích miest, ktoré sú zrealizované v areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva v časti Belek, kde v súčasnosti sídli strojárnska spoločnosť Kraintek spol. s r.o. a novovybudované parkovisko pred areálom spoločnosti s kapacitou cca 30 parkovacích miest.

• Parkovanie v areáli spoločnosti KRAINTEK (bývalé PD)	cca 12 parkovacích miest
• Parkovanie pred areálom spoločnosti KRAIMNTEK	cca 30 parkovacích miest

Spolu odstavné a parkovacie plochy pre občiansku vybavenosť predstavujú cca 65 parkovacích miest. Súčasná kapacita odstavných a parkovacích plôch pre rekreáciu predstavujú cca 1.064 parkovacích miest, z toho 215 parkovacích miest je pre ubytovaných hostí, 100 miest je situovaných priamo v areáli kúpaliska a slúži pre jeho zamestnancov a zvyšných 749 slúži pre návštevníkov kúpaliska. Pre výrobu je v areáli a pred areálom spoločnosti cca 42 parkovacích miest.

Územný plán obce Podhájska :

- rešpektuje jestvujúcu kapacitu odstavných a parkovacích miest,
- navrhuje rozšírenie odstavných a parkovacích plôch na požadovanú kapacitu podľa logickej krivky a podľa motorizácie súčasného stavu a výhľadového stupňa motorizácie s ohľadom na miestne podmienky,
- pri bytovej výstavbe uvažuje minimálne s 1 – 2 odstavnými, resp. garážovými miestami,
- pri novej výstavbe ubytovacích zariadení a občianskej vybavenosti, resp. adaptácii starších objektov pre potreby ubytovania a občianskej vybavenosti, s parkovaním a odstavovaním

- osobných motorových vozidiel uvažuje v rámci vlastného pozemku objektu, resp. objektov.
- pri zmene funkcie bývania v RD na druh podnikateľskej aktivity, ktorá má nároky na statickú dopravu, je potrebné parkovacie státi umiestniť na vlastnom pozemku, aby sa tak vylúčilo nežiadúce státi pozdĺž miestnych komunikácií,
- parkovacie a odstavné plochy pre potreby rekreácie a cestovného ruchu rieši s ohľadom na jej predpokladaný rozvoj a predpokladanú návštevnosť,
- rozvojová lokalita I1 je určená pre zriadenie záchytného parkoviska v predpokladanej kapacite cca 250 parkovacích a odstavných miest. Situovaná je oproti areálu termálneho kúpaliska,
- rozvojová lokalita I2 je určená na zriadenie parkoviska v predpokladanej kapacite cca 50 parkovacích a odstavných miest. Situovaná je pri ceste II/580 nad areálom strelnice.

2.13.5. CESTNÁ HROMADNÁ DOPRAVA

V obci Podhájska je preprava obyvateľov, rekreantov, študentov, žiakov a ostatných účastníkov zabezpečovaná hromadnou dopravou autobusmi (SAD Nové Zámky a.s. a Veolia Transport Nitra a.s.) a železničnou dopravou (Železničná spoločnosť Slovenska a.s.).

Autobusová doprava

Vzhľadom na pracovné príležitosti a rekreačnú funkciu obce je autobusová doprava pomerne vyhovujúca. Množstvo spojov a ich intenzita je prispôbená nie len dochádzke zamestnancov a obyvateľov obce do Nových Zámkov a do Šurian, ale aj dochádzke návštevníkov obce. Podhájska je napojená na 5 prímestských autobusových liniek a na 1 diaľkovú linku. Denne prejde obojsmerne cca 50 spojov. Uvedený počet autobusových spojov vyplýva zo zamestnaneckej dochádzky a z rekreačnej funkcie obce.

Prímestská autobusová doprava :

- Linka 402421 : Levice – Beša – Dolný Pial – Podhájska : 8 spojov
- Linka 404433 : Nové Zámky – Šurany – Trávnica – Podhájska : 14 spojov
- Linka 404434 : Nové Zámky – Šurany – Podhájska – Dedinka : 15 spojov
- Linka 403458 : Vráble – Maňa – Trávnica- Podhájska – Dolný Oháj – Bešeňov : 10 spojov
- Linka 404427 : Nové Zámky – Šurany – Podhájska – Trávnica : 6 spojov

Diaľková autobusová doprava :

- Linka 404503 : Nové Zámky/Štúrovo – Podhájska – Levice – Žiar nad Hronom – Martin – Žilina

Autobusová stanica je situovaná pred vstupom do rekreačného územia. V rámci územia obce sú na štyroch miestach rozmiestnené autobusové zastávky. Situované sú po obidvoch stranách hlavnej zbernej komunikácie III/1493 (predtým III/06415). V zastavanom území miestnej časti Belek je na Beleckej ulici v blízkosti kostola obojstranne umiestnená autobusová zastávka. V miestnej časti Svätúša sú obojstranne umiestnené autobusové zastávky pred železničnou stanicou, na Senčianskej ulici pri vile Sommer a ďalej v smere na Trávnicu pred obchodným zariadením COOP Jednota. Autobusová stanica a autobusové zastávky sú rozložené tak, aby bola zabezpečená pešia dochádzková izochróna obyvateľov k zastávkam 400 – 500 m, čo predstavuje časovú izochrónu 5 – 6 minút. V mieste autobusových zastávok sú zriadené na rozšírenej časti vozovky zastávkové pruhy v súlade s STN 736426.

- V návrhu územného plánu obce je rešpektované jestvujúce rozmiestnenie autobusových zastávok. So zriadením novej autobusovej zastávky sa uvažuje len v nadväznosti na rozvoj výrobnéj zóny pri ceste II/580. V ostatných rozvojových lokalitách sa so zriadením nových autobusových zastávok neuvažuje, nakoľko súčasné rozmiestnenie zastávok plne vyhovuje aj navrhovaným požiadavkám. V rámci rekreačného územia sa so zriadením novej autobusovej zastávky neuvažuje, aj keď pešia dochádzková vzdialenosť je väčšia ako 500 m.

2.13.6. DOPRAVNÉ ZARIADENIA A SLUŽBY

V katastrálnom území obce Podhájska sa nachádza čerpacia stanica pohonných hmôt firmy

Unipetrol. Jedná sa o pomerne nové zariadenie, ktoré je situované pri štátnej ceste II/580 Šurany – Kalná nad Hronom, hneď pri moste pri vstupe do obce. Ďalšia čerpacia stanica PHM sa nachádza v Šuranych (13 km) a v Nových Zámkoch (27 km). Cesty II. a III. triedy a ani ostatné miestne komunikácie nie sú vybavené svetelnou signalizáciou a ani spomaľovacími pásmi.

Na území obce Podhájska sa nachádza jedno zariadenie na opravu a údržbu motorových vozidiel.

2.13.7. DOPRAVA ŽELEZNIČNÁ

Riešeným územím prechádza železničná trať č. 150 Nové Zámky – Zvolen, ktorá je súčasťou hlavného celoštátneho železničného tzv. „južného“ ťahu : Nové Zámky / Palárikovo – Šurany – Levice – Kozárovce – Lučenec – Lenartovce – Rožňava – Košice. Železničná trať vedie stredom zastavaného územia obce súbežne s cestou III/1493 (predtým 064015) Podhájska – Trávnica – Maňa. Železničná trať je na území Nitrianskeho samosprávneho kraja jednokoľajná, elektrifikovaná.

Železničná stanica Podhájska je situovaná v strede zastavaného územia, neďaleko katastrálnej hranice medzi miestnou časťou Svätúša a Belek, v miestnej časti Belek. Železničná stanica leží v km 27,8000 trate Hronská Dúbrava – Palárikovo. Budova bola daná do prevádzky v roku 1979 a v roku 2000 prešla celkovou rekonštrukciou.

Zastávku v obci majú viaceré vlakové spoje a rýchliky. Železnica spája obec Podhájsku priamo s hlavným mestom Bratislava, s okresným mestom Nové Zámky a Levice, odkiaľ je zabezpečené spojenie smerom do Maďarska, v rámci banskobystričského kraja s okresným mestom Zvolen a na východe s krajským mestom Prešov. Dobrá železničná dostupnosť obce vytvára predpoklady pre nárast počtu návštevníkov obce nie len zo Slovenska, ale aj okolitých krajín (hlavne Česká republika a Maďarsko).

V súčasnosti majú zastávku v obci Podhájska nasledovné vlakové spoje :

•	Nové Zámky – Podhájska – Levice	5,13 hod.	
•	Nové Zámky – Podhájska – Levice	6,35 hod.	
•	Nové Zámky – Podhájska – Levice	8,03 hod.	
•	Nové Zámky – Podhájska – Levice	13,36 hod.	
•	Nové Zámky – Podhájska – Levice	15,35 hod.	
•	Nové Zámky – Podhájska – Nová Baňa	17,35 hod.	
•	Nové Zámky – Podhájska – Levice	19,58 hod.	
•	Levice – Podhájska – Nové Zámky	4,09 hod.	
•	Levice – Podhájska – Nové Zámky	6,18 hod.	
•	Levice – Podhájska – Nové Zámky	8,23 hod.	
•	Levice – Podhájska – Nové Zámky	12,23 hod.	
•	Zvolen – Podhájska – Nové Zámky	14,20 hod.	
•	Levice – Podhájska – Nové Zámky	15,36 hod.	
•	Zvolen – Podhájska – Nové Zámky	16,23 hod.	
•	Levice – Podhájska – Nové Zámky – Štúrovo	18,22 hod.	
•	Bratislava – Podhájska – Banská Bystrica	7,23 hod.	rýchlik Tajov
•	Bratislava – Podhájska – Banská Bystrica	9,23 hod.	rýchlik Sitno
•	Bratislava – Podhájska – Banská Bystrica	11,23 hod.	rýchlik Tekov
•	Bratislava – Podhájska – Banská Bystrica	13,23 hod.	rýchlik Bystrica
•	Bratislava – Podhájska – Banská Bystrica	15,23 hod.	rýchlik Urpín
•	Bratislava – Podhájska – Banská Bystrica	17,23 hod.	rýchlik Slatina
•	Bratislava – Podhájska – Banská Bystrica	18,17 hod.	rýchlik Krivín
•	Bratislava – Podhájska – Banská Bystrica	19,23 hod.	rýchlik Vojšín
•	Bratislava – Podhájska – Banská Bystrica	21,23 hod.	rýchlik Hron
•	Prešov – Podhájska – Bratislava	3,55 hod.	rýchlik Poľana
•	Levice – Podhájska – Bratislava	5,48 hod.	rýchlik Levičan

• Banská Bystrica – Podhájska – Bratislava	6,37 hod.	rýchlik Krivín
• Banská Bystrica – Podhájska – Bratislava	8,37 hod.	rýchlik Tajov
• Banská Bystrica – Podhájska – Bratislava	10,37 hod.	rýchlik Sitno
• Banská Bystrica – Podhájska – Bratislava	12,37 hod.	rýchlik Tekov
• Banská Bystrica – Podhájska – Bratislava	14,37 hod.	rýchlik Bystrica
• Banská Bystrica – Podhájska – Bratislava	16,37 hod.	rýchlik Urpín
• Banská Bystrica – Podhájska – Bratislava	18,37 hod.	rýchlik Slatina
• Banská Bystrica – Podhájska – Bratislava	20,37 hod.	rýchlik Vojšín

V územnom pláne obce je rešpektované jestvujúce železničné napojenie obce Podhájska na významnú železničnú trať národného až medzinárodného významu. Zachováva stanovené ochranné pásmo železničnej trate v zmysle platnej legislatívy a v rámci ochranného pásma nie je navrhnutá žiadna výstavba. Pozdĺž trate prechádzajúcej zastavaným územím obce je z hľadiska eliminácie hluku a aj z estetického hľadiska navrhnutý pás izolačnej a sprievodnej zelene. V rámci odstránenia kolíznych stretov s pešou dopravou sa výhľadovo doporučuje vybudovanie podchodov pre peších v uzlových bodoch pri železničnej stanici a pri vstupe do rekreačného územia.

2.13.8. OCHRANNÉ A HLUKOVÉ PÁSMO DOPRAVY

Ochranné pásma pre cestnú dopravu

• cesta I. triedy (od osi cesty na obidve strany)		50 m
• cesta II. triedy (od osi cesty na obidve strany)		25 m
• cesta III. triedy (od osi cesty na obidve strany)		20 m

Ochranné pásma pre železničnú dopravu

- pri celoštátnej dráhe a pri regionálnej dráhe 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od hranice obvodu dráhy

Prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí

- priestor pred oknami bytových domov, školských a zdravotníckych zariadení, rekreačných území : 50 dB deň / 45 dB noc
- ochranné pásmo pre územie v okolí miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh : 60 dB deň / 50 dB noc

Výpočet hladiny hluku z cestnej dopravy

Negatívny vplyv na urbanistické usporiadanie a životné prostredie v obci má trasa cesty III. triedy s prevažne obojstrannou zástavbou, ktorá prechádza stredom zastavaného územia obce Belek a Svätuš. Nakoľko na štátnej ceste III. triedy nebol v rámci celoštátneho sčítania zriadený žiadny sčítací profil, pri stanovení intenzity dopravy vychádzame z predpokladu, že ½ z automobilov prechádzajúcich úsekom cesty II/580 Šurany – Kalná nad Hronom odbočí do obce Podhájska na cestu III/1496 (predtým III/064015) Podhájska – Trávnica – Maňa, prechádzajúcu stredom zastavaného územia.

- Výpočet hladiny hluku na ceste III/1496 (predtým III/064015) podľa sčítania ID z roku 2010

S – skutočné vozidlá	$S = 2.373$
S_d – celoročná priemerná denná intenzita	$S_d = 0,93 \times S = 0,93 \times 2.373 = 2.206,89$ n_d
– priemerná denná hodinová intenzita	$n_d = S_d / 16 = 2.206,89 / 16 = 137,9$
S_n – celoročná priemerná nočná intenzita	$S_n = S - S_d = 2.373 - 2.206,89 = 166,11$
n_n – priemerná nočná hodinová intenzita	$n_n = S_n / 8 = 166,11 / 8 = 20,76$
V – výpočtová rýchlosť	$V = 50 \text{ km/hod.}$

F_1 – vyjadruje vplyv percentuálneho podielu nákladnej áut	$F_1 = 1,14$ (18 %)
F_2 – vyjadruje vplyv pozdĺžneho sklonu	$F_2 = 1,0$ (0%)
F_3 – vyjadruje vplyv povrchu vozovky	$F_3 = 1,0$ (asfalt)

$$X = F_1 \times F_2 \times F_3 \times n_d = 1,14 \times 1 \times 1 \times 137,9 = 157,9$$

Výpočet ekvivalentnej hladiny hluku vo vzdialenosti 7,50 m od osi krajného jazdného pruhu :

$$y = 10 \times \log X + 40 = 10 \times 2,19 + 40 = \mathbf{61,90 \text{ dB}}$$

- Stanovenie vzdialenosti ekvivalentnej hladiny hluku $L_A = 60$ dB od osi krajného jazdného pruhu
 - požadovaná hodnota útlmu $U = 61,9 - 60,0 = 1,9$ dB
 - útlm 1,9 dB zodpovedá cca 2,50 m v zmysle grafu 2.3 metodických pokynov
 - celková vzdialenosť izofóny $L_A = 60$ dB je vo vzdialenosti 10 m (7,50 m + 2,50 m)
- Stanovenie vzdialenosti ekvivalentnej hladiny hluku $L_A = 50$ dB od osi krajného jazdného pruhu
 - požadovaná hodnota útlmu $U = 61,9 - 50,0 = 11,9$ dB
 - útlm 11,9 dB zodpovedá cca 12,50 m v zmysle grafu 2.3 metodických pokynov
 - celková vzdialenosť izofóny $L_A = 50$ dB je vo vzdialenosti 20 m (7,50 m + 12,50 m)

Vzhľadom na to, že na posudzovanej ceste III. triedy nebolo realizované meranie intenzity dopravy, bola celková vzdialenosť izofóny $L_A = 60$ dB a $L_A = 50$ dB navrhnutá odhadom.

Výpočet hladiny hluku zo železničnej dopravy

m – počet vlakov	60 vlakov za 24 hodín / 4 vlaky za hodinu
V_n – návrhová rýchlosť	40 km/hod.
druh trakcie	elektrická
priemerný počet vagónov	30 vagónov
F_4 – vyjadruje vplyv trakcie	$F_4 = 0,6$
F_5 – vyjadruje vplyv návrhovej rýchlosti	$F_5 = 0,7$
F_6 – vyjadruje vplyv priemernej dĺžky vlaku	$F_6 = 1,5$

$$X = 140 \times F_4 \times F_5 \times F_6 \times m = 140 \times 0,6 \times 0,7 \times 1,5 \times 4 = 353$$

Výpočet ekvivalentnej hladiny hluku vo vzdialenosti 7,50 m od osi koľaje :

$$y = 10 \times \log X + 40 = 10 \times \log 353 + 40 = 10 \times 2,55 + 40 = \mathbf{65,5 \text{ dB}}$$

- Stanovenie vzdialenosti ekvivalentnej hladiny hluku $L_A = 60$ dB od osi koľaje
 - požadovaná hodnota útlmu $U = 65,5 - 60,0 = 5,5$ dB
 - celková vzdialenosť izofóny $L_A = 60$ dB je vo vzdialenosti 10 m
- Stanovenie vzdialenosti ekvivalentnej hladiny hluku $L_A = 50$ dB od osi koľaje
 - požadovaná hodnota útlmu $U = 65,5 - 50,0 = 15,5$ dB
 - celková vzdialenosť izofóny $L_A = 50$ dB je vo vzdialenosti 70 m

Pri zachovaní maximálnej hladiny hluku 50 dB doporučenej pre obytné územie vo vnútri jestvujúcej zástavby je potrebné ochranné pásmo 70 m od osi koľaje.

2.14. NÁVRH VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

2.14.1. VODNÉ HOSPODÁRSTVO

Povrchové vody

Celé katastrálne územie obce Podhájska hydrologicky patrí do povodia rieky Nitra (4-21-13). Hlavným recipientom v území je potok Liska, jeho ľavostranný prítok – Trávnický potok a pravostranný

prítok – Lugaš bez určeného správcovstva. Územie je následne odvodňované riekou Žitava, ktorá sa vlieva do Nitry. Typ režimu odtoku v riešenom území je dažďovo – snehový. V záujmovom území sa nenachádza vodomerný profil monitorovacej siete povrchových vôd. Najbližšia monitorovacia stanica je na rieke Žitava v obci Vlkaš a na toku Stará Žitava v obci Dolný Oháj.

Tab. : Priemerné mesačné a extrémne prietoky ($\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$) na vodnom toku Žitava v stanici Vlkaš

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Tok : Žitava					Stanica : Vlkaš					Riečny kilometer : 8,10			
Qm	7,780	7,098	5,959	9,940	11,97	19,41	2,657	4,444	6,077	2,878	7,676	11,77	8,118
Qmax. 2010	70,25				03/06/2010		Qmin. 2010			1,500		03/01/2010	
Qmax 1991-2009	56,79				17/11/1992		Qmin. 1991-2009			0,055		22/08/1992	

Zdroj : SHMÚ 2010

Priemerný mesačný prietok na toku Žitava v stanici 6843 – Vlkaš, do ktorého sa vlieva hlavný tok územia – potok Liska, dosiahol v roku 2010 hodnotu $8,118 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Minimálny prietok bol pritom zaznamenaný v mesiaci júl o hodnote $2,657 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ a maximálny v mesiaci jún $19,410 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Celkový maximálny prietok dosiahol $70,25 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ (dlhodobé maximum je $56,79 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$) a celkový minimálny prietok $1,500 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ (dlhodobé minimum je $0,055 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$).

Tab. : Priemerné mesačné a extrémne prietoky ($\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$) na toku Stará Žitava v stanici Dolný Oháj

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Tok : Stará Žitava					Stanica : Dolný Oháj					Riečny kilometer : 32,20			
Qm	0,008	0,002	0,002	0,005	0,005	0,357	0,012	0,035	0,064	0,060	0,043	0,038	0,052
Qmax. 2010	1,540				03/06/2010		Qmin. 2010			0,001		05/02/2010	
Qmax 1992-2009	14,30				17/11/1992		Qmin. 1992-2009			0,001		02/07/2004	

Zdroj : SHMÚ 2010

Priemerný mesačný prietok na toku Stará Žitava v stanici 6862 – Dolný Oháj, dosiahol v roku 2010 hodnotu $0,052 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Minimálny prietok bol pritom zaznamenaný v mesiaci február a marec o hodnote $0,002 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ a maximálny v mesiaci jún $0,357 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Celkový maximálny prietok dosiahol $1,540 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ (dlhodobé maximum je $14,300 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$) a celkový minimálny prietok $0,001 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ (dlhodobé minimum je $0,001 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$).

Na hlavnom toku v území obce Podhájska, na potoku Liska, je priemerný ročný úhrn zrážok 578 mm a odtok 312 mm. Potok je z hľadiska využitia pre obec zaradený do kategórie toku Q do $1 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Z hľadiska využitia toku ako zdroja povrchových vôd, sa vzhľadom k zdokumentovaným prietokom, jedná o tok malého významu. Z hľadiska využitia toku ako recipienta vôd, sa jedná o tok vyžadujúci si osobitnú starostlivosť v nadväznosti na ochranu životného prostredia. Prietokový profil koryta je dimenzovaný na Q_{100} a proti prípadným záplavám je priľahlé územie chránené zemnými hrádzami.

V katastrálnom území obce Podhájska sa v súčasnosti nenachádzajú žiadne vodné nádrže, ktoré by plnili vodohospodársku alebo vodochrannú funkciu. V severovýchodnej časti katastrálneho územia miestnej časti Belek (časť Gergel) sa pri vstupe do obce nachádza vodná plocha Hlinisko s rozlohou 0,70 ha. Jej objem je však závislý od prítoku povrchových vôd z vyššie položených terénov, z ktorých vody sem voľne stekajú a udržiavajú jej hladinu. V súčasnosti je vodná plocha využívaná pre rekreačný rybolov. Tento svoj účel si zachová aj v budúcnosti.

Podzemné vody

Množstvo podzemných vôd je ovplyvnené geológiou a závisí aj od výdatnosti zrážok. Riešené územie na základe využiteľnosti zrážok je hodnotené s veľmi nízkym stupňom využiteľnosti zásob spodnej vody. Na území obce sa nenachádzajú významnejšie studne, ktorých využívanie by bolo vo väčšej miere a pre viac obyvateľov obce. Významnejším vodným zdrojom je len vrtaná studňa hlboká 240 m o výdatnosti $Q = 1,5 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$, ktorá slúži pre potreby poľnohospodárskeho družstva a je situovaná neďaleko hydroglóbusu o objeme 50 m^3 .

Geotermálne vody sú prírodné podzemné vody, ktorých teplota pri výstupe nad zemský povrch je vyššia ako 20°C. V obci Podhájska sú evidované dva takéto vodné zdroje : Podhájska 1 – hĺbka 1.900 m, výdatnosť 53,0 l/s, teplota 80°C a Podhájska 2 – hĺbka 1.470 m, výdatnosť 28,0 l/s, teplota 69°C.

V roku 1973 bol v Podhájskej vyhlbený vrt Po-1, ktorý narazil na významné ložisko geotermálnej vody typu Na-Cl s mineralizáciou 19 g/l. Od roku 1973 bola voda využívaná pre vykurovanie skleníkového hospodárstva a pre potreby termálneho kúpaliska. Maximálna výdatnosť geotermálnej vody je 45 l/s, ale priemerne sa odoberá približne 20 l/s. Teplota geotermálnej vody je 82°C a využiteľný energetický potenciál geotermálneho vrtu je 12,6 MWt. Využitá geotermálna voda bola vypúšťaná do potoka, čo malo negatívny dopad na životné prostredie. Navyše ložiskový tlak vo vrte mal klesajúcu tendenciu. Na odstránenie týchto negatívnych javov bol v roku 1986 vyhlbený 2 km severovýchodne od vrtu Po-1 reinjektážny vrt GRP-1. Bola vykonaná komplexná reinjektážna skúška s veľmi pozitívnymi výsledkami. Od roku 1996 je celé odobraté množstvo geotermálnej vody po ochladení na cca 45°C reinjektované prostredníctvom vrtu GRP-1 do zemskej kôry. Jedná sa zatiaľ o jediný realizovaný projekt na Slovensku, v ktorom sa využitá geotermálna voda zatláča naspäť do zeme.

Stav zásobovania pitnou a prevádzkovou vodou

Územie obce Podhájska je zásobované zo skupinového vodovodu Šurany – Podhájska – Trávnica. Potreba vody je zabezpečovaná z veľkozdroja Gabčíkovo diaľkovodom Gabčíkovo – Nové Zámky. Obec je zo skupinového vodovodu privádzaná prírodným potrubím DN 300 Šurany – Podhájska – Trávnica do akumulácie nádrže o objeme 50 m³, odkiaľ je prečerpávaná do vodojemu 1 x 650 m³. Vodojem je situovaný južne od zastavaného územia obce v blízkosti chatovej osady so záhradkami a vinicami. Služi na zabezpečenie vyrovnania rozdielov medzi prítokom vody zo zdroja a nerovnomerného odberu v spotrebisku, prevádzkového tlaku, vyrovnania tlakových rozdielov, na udržanie väčších zásob pre zvláštne účely, hlavne ako protipožiarnu zásobu a pre pokrytie vody pri prípadných poruchách.

• minimálna hladina vody vo vodojeme	190,00 m n.m.
• maximálna hladina vody vo vodojeme	195,00 m n.m.

V katastrálnom území obce sa nenachádzajú iné vodné zdroje, ktoré by po odbornom zachytení mohli byť vhodné na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. V obci sa nachádzajú len lokálne vodné zdroje – studne, ktoré sú z hľadiska zásobovania obyvateľov obce pitnou vodou nevýznamné.

Pre potreby živočíšnej výroby má Poľnohospodárske družstvo v miestnej časti Svätuša vo svojom areáli vybudovaný lokálny vodovod. Ako zdroj vody slúži vrtaná studňa hlboká 240 m o výdatnosti Q = 1,5 l/s, osadená oceľovou zárubnicou. Na akumuláciu slúži vodojem – HYDROGLÓBUS o objeme 50,00 m³. Zásobovanie je vzhľadom na súčasné potreby a na predpokladaný útlm v živočíšnej výrobe dostačujúce.

V súčasnosti má obec vybudovaný verejný obecný vodovod, ktorý slúži na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Správcom vodovodu je ZsVaK OZ Nové Zámky. Rozvodná sieť je vybudovaná z PVC rúr DN 200 a DN 100. Pozostáva z viacerých vetiev, ktoré zväčša nie sú zokruhované. Sú vedené prevažne v krajniciach a zelených pásoch. Na potrubí sú vybudované podzemné hydranty vo vzdialenosti cca 80 až 120 m. Z verejnej vodovodnej siete sú okrem obytnej zástavby zásobované aj zariadenia občianskej vybavenosti, drobné prevádzky, hospodárske dvory PD, areál kúpaliska a iné.

Celkový počet obyvateľov v obci podľa SOBD 2011 je 1.062 obyvateľov, z toho je na verejný vodovod napojených cca 1.030 obyvateľov (99 % obyvateľstva). Celková spotreba pitnej vody bola v roku 2013 166.000 m³ (rok 2012 – 113.000 m³), z toho spotreba pitnej vody pre domácnosť bola 47.000 m³ (rok 2012 – 42.000 m³).

Výpočet potreby pitnej vody

Vo výpočte potreby vody sa uvažuje s potrebou vody pre bytový fond, občiansku vybavenosť, výrobné prevádzky, rekreáciu a cestovný ruch. Výpočet je prevedený v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a kanalizácií.

- Potreba vody pre obyvateľstvo – Q_{OB}

- počet obyvateľov : 1.062
- potreba vody : 135 l/osobu a deň
- potreba vody pre obyvateľstvo : $Q_{OB} = 1.062 * 135 = 143.370 \text{ l/deň} = 1,659 \text{ l/s}$

- Potreba vody pre občiansku a technickú vybavenosť – O_{OV}

- $Q_{OV} = 1.062 * 25 \text{ l/osobu a deň} = 26.550 \text{ l/deň} = 0,307 \text{ l/s}$

Špecifická potreba vody pre základnú vybavenosť podľa veľkostnej kategórie obce (od 1001 – do 5.000 obyvateľov) je 25 l/osobu a deň.

- Potreba vody pre rekreáciu a cestovný ruch – Q_{RaCR}

- Kúpalisko – 5.000 návštevníkov : $Q_{RaCR1} = 5.000 * 80 = 400.000 \text{ l/deň}$
- Kúpalisko – 86 zamestnancov : $Q_{RaCR2} = 86 * 60 = 5.160 \text{ l/deň}$
- Ubytovanie – 2.000 lôžok : $Q_{RaCR3} = 2.000 * 80 = 160.000 \text{ l/deň}$
- S p o l u : $Q_{RaCR} = 405.320 \text{ l/deň}$

Pri ročnej potrebe vody sa neuvažuje s celoročnou prevádzkou rekreačných zariadení, vrátane kúpaliska v plnej kapacite (365 dní), ale len s prevádzkou s celkovým počtom cca 250 dní :
 $405.320 \text{ l/deň} * 250 \text{ dní} = 101.333 \text{ m}^3/\text{rok}$

- Potreba vody pre zamestnancov výroby – Q_V

- Poľnohospodárstvo – 50 zamestnancov : $Q_{V1} = 50 * 60 = 3.000 \text{ l/deň}$
- Výroba – 80 zamestnancov : $Q_{V2} = 80 * 60 = 4.800 \text{ l/deň}$
- S p o l u : $Q_V = 7.800 \text{ l/deň}$

Špecifická potreba vody pre jednotlivých podnikateľov a ostatných zamestnancov, vrátane zamestnancov v oblasti cestovného ruchu, je zahrnutá v špecifickej potrebe vody pre základnú vybavenosť.

- Celková potreba vody – Q_p

$$Q_p = Q_{OB} + O_{OV} + Q_{RaCR} + Q_V = 143.370 + 26.550 + 405.320 + 7.800 = 583.040 \text{ l/deň}$$

- Priemerná denná potreba : $Q_p = 583.040 \text{ l/deň} = 6,748 \text{ l/s}$
- Maximálna denná potreba vody : $Q_{max} = 6,748 * 1,4 = 9,447 \text{ l/s}$
- Maximálna hodinová potreba vody : $Q_h = 9,447 * 1,8 = 17,005 \text{ l/s}$

- Celková ročná potreba vody – Q_r

$$Q_r = Q_{OB} * 365 + O_{OV} * 365 + Q_{RaCR} * 250 + Q_V * 350$$

$$Q_r = 143.370 * 365 + 26.550 * 365 + 405.320 * 250 + 7.800 * 365$$

$$Q_r = 166.197,80 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Rozvojové plochy pre bývanie v bytových a rodinných domoch vymedzené v územnoplánovacej dokumentácii majú celkovú kapacitu 145 bytových jednotiek, čo pri predpokladanej obľobnosti 2,8 predstavuje nárast o 405 obyvateľov. Z hľadiska rozvojových plôch pre ubytovacie zariadenia prechodného charakteru sa uvažuje s celkovým nárastom cca 755 lôžok, z toho cca 360 lôžok v ubytovacích zariadeniach rodinného charakteru a rodinných domoch poskytujúcich ubytovanie v súkromí a 395 lôžok v ubytovacích zariadeniach poskytujúcich prechodné ubytovanie, ktoré sú situované v rekreačnom území.

- Potreba vody pre obyvateľstvo – Q_{OB}

- počet obyvateľov : 1.467
- potreba vody : 135 l/osobu a deň
- potreba vody pre obyvateľstvo : $Q_{OB} = 1.467 * 135 = 198.045 \text{ l/deň} = 2,292 \text{ l/s}$

- Potreba vody pre občiansku a technickú vybavenosť – O_{OV}

- $Q_{OV} = 1.467 * 25 \text{ l/osobu a deň} = 36.675 \text{ l/deň} = 0,424 \text{ l/s}$

Špecifická potreba vody pre základnú vybavenosť podľa veľkostnej kategórie obce (od 1001 – do 5.000 obyvateľov) je 25 l/osobu a deň.

- Potreba vody pre rekreáciu a cestovný ruch – Q_{RaCR}
- Kúpalisko – 6.500 návštevníkov : $Q_{RaCR1} = 6.500 * 80 = 520.000$ l/deň
- Kúpalisko – 100 zamestnancov : $Q_{RaCR2} = 100 * 60 = 6.000$ l/deň
- Ubytovanie – 2.755 lôžok : $Q_{RaCR3} = 2.755 * 80 = 222.000$ l/deň
- S p o l u : $Q_{RaCR} = 748.000$ l/deň

Pri ročnej potrebe vody sa neuvažuje s celoročnou prevádzkou rekreačných zariadení, vrátane kúpaliska v plnej kapacite (365 dní), ale len s prevádzkou s celkovým počtom cca 250 dní :
 $748.000 \text{ l/deň} * 250 \text{ dní} = 187.000 \text{ m}^3/\text{rok}$

- Potreba vody pre zamestnancov výroby – Q_V
- Poľnohospodárstvo – 60 zamestnancov : $Q_{V1} = 60 * 60 = 3.600$ l/deň
- Výroba – 120 zamestnancov : $Q_{V2} = 120 * 60 = 7.200$ l/deň
- S p o l u : $Q_V = 10.200$ l/deň

Špecifická potreba vody pre jednotlivých podnikateľov a ostatných zamestnancov, vrátane zamestnancov v oblasti cestovného ruchu, je zahrnutá v špecifickej potrebe vody pre základnú vybavenosť.

- Celková potreba vody – Q_p
 $Q_p = Q_{OB} + Q_{OV} + Q_{RaCR} + Q_V = 198.045 + 36.675 + 748.000 + 10.200 = 992.920$ l/deň
- Priemerná denná potreba : $Q_p = 992.920$ l/deň = 11,492 l/s
- Maximálna denná potreba vody : $Q_{max} = 11,492 * 1,4 = 16,089$ l/s
- Maximálna hodinová potreba vody : $Q_h = 16,089 * 1,8 = 28,960$ l/s
- Celková ročná potreba vody – Q_r
 $Q_r = Q_{OB} * 365 + Q_{OV} * 365 + Q_{RaCR} * 250 + Q_V * 350$
 $Q_r = 198.045 * 365 + 36.675 * 365 + 748.000 * 250 + 10.200 * 365$
 $Q_r = 276.395,80 \text{ m}^3/\text{rok}$

Tab. : Rekapitulácia potreby vody

	Potreba vody v roku 2011	Navrhovaná potreba vody
Ročná potreba vody (m^3/rok)	166.198	276.396
Priemerná denná potreba vody Q_p (l/s)	6,748	11,492
Max. denná potreba vody Q_m (l/s)	9,447	16,089
Max. hodinová potreba vody Q_h (l/s)	17,005	28,960

Návrh rozšírenia vodovodnej siete

V návrhu zásobovania pitnou vodou sa ponecháva jestvujúci spôsob zásobovania. Hlavným vodným zdrojom bude skupinový vodovod Šurany – Podhájska – Trávnica. Rozšírenie vodovodnej siete je navrhnuté v nadväznosti na rozvojové lokality s navrhovanou výstavbou. Vodovodné potrubie je navrhnuté z rúr HDPE dimenzie D110mm (DN 100), s napojením na jestvujúcu vodovodnú sieť. Uloží sa v nespevnených zelených plochách pozdĺž komunikácie alebo v krajnici komunikácie. Na rozvodnom potrubí budú osadené armatúrne šachty pre uzatváracie a rozdeľovacie armatúry. Jednotlivé stavby budú na rozvodnú sieť pripojené vodovodnými prípojkami z polyetylénových rúr DN 80 mm – DN 25 mm. Meranie spotreby vody bude vo vodomerných šachtách osadených na verejne prístupnom priestranstve. Podrobné riešenie zásobovania pitnou vodou bude predmetom projektovej dokumentácie nižšieho stupňa. Na nových rozvodoch budú v úsekoch po 80 – 120 m osadené hydranty nadzemné – podzemné (podľa umiestnenia rozvodu vody v zeleni alebo v spevnenej ploche).

- **VETVA VD1** : bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou rozvojovú lokalitu B1, ktorá je určená pre výstavbu IBV s celkovým počtom cca 35 rodinných domov. Navrhnutá je z rúr HDPE – DN

100, dĺžka vetvy cca 1.132 m (z toho 967 m pre napojenie lokality a 165 m pre zokruhovanie). Na vetve bude osadených min. $8 + 2 = 10$ ks hydrantov DN 80. Napojenie vetvy „VD1“ na jestvujúci rozvod pitnej vody je z dôvodu zokruhovania navrhnutý v dvoch bodoch, v križovatke Novej ulice a ulice vedúcej pozdĺž cintorína a v križovatke Novej ulice a ulice Družstevná. Prípojky k jednotlivým RD v počte 35 ks z rúr HDPE – DN 25, s osadením vodomerných šácht za hranicami pozemkov RD.

- **VETVA VD2** : bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou rozvojovú lokalitu A1, ktorá je určená pre výstavbu cca 3 bytových domov s celkovým počtom 36 bytových jednotiek a rozvojovú lokalitu C3, ktorá je určená pre výstavbu ubytovacích zariadení rodinného charakteru a rodinných domov poskytujúcich ubytovanie v súkromí s celkovou kapacitou cca 100 lôžok. Navrhnutá je z rúr HDPE – DN 100, dĺžka vetvy cca 380 m. Na vetve budú osadené min. 4 ks hydrantov DN 80. Napojenie vetvy „VD2“ na jestvujúci rozvod pitnej vody bude v dvoch bodoch, na Poštovej ulici a ulici Úzka (zokruhovanie). Prípojky k jednotlivým BD v počte 3 ks a cca 10 ubytovacím zariadeniam z rúr HDPE – DN 25, s osadením vodomerných šácht za hranicami pozemkov BD a ubytovacích zariadení.
- **VETVA VD3** : bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou rozvojovú lokalitu B3, ktorá je určená pre výstavbu cca 41 rodinných domov a rozvojovú lokalitu G2, ktorá je určená pre výstavbu zberného dvora. Navrhnutá je z rúr HDPE – DN 100, dĺžka vetvy cca 678 m. Na vetve bude osadených min. 6 ks hydrantov DN 80. Napojenie vetvy „VD3“ na jestvujúci rozvod pitnej vody je v dvoch bodoch, na Kováčskej ulici a na Poštovej ulici, z dôvodu zokruhovania. Prípojky k jednotlivým RD v počte 41 ks a 1 prípojky pre zberný dvor z rúr HDPE – DN 25, s osadením vodomerných šácht za hranicami pozemkov RD a zberného dvora.
- **VETVA VD4** : bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou rozvojovú lokalitu B5, ktorá je určená pre výstavbu cca 11 rodinných domov. Navrhnutá je z rúr HDPE – DN 100, dĺžka vetvy cca 280 m. Na vetve budú osadené min. 3 ks hydrantov DN 80. Napojenie vetvy „VD4“ na jestvujúci rozvod pitnej vody je v jednom bode, na Kováčskej ulici a je navrhnutý bez zokruhovania. Prípojky k jednotlivým RD v počte 11 ks z rúr HDPE – DN 25, s osadením vodomerných šácht za hranicami pozemkov RD.
- **VETVA VD5** : bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou rozvojovú lokalitu C4, ktorá je určená pre výstavbu cca 2 zariadení prechodného ubytovania a rodinných domov poskytujúcich ubytovanie v súkromí s celkovou kapacitou cca 20 lôžok. Navrhnutá je z rúr HDPE – DN 100, dĺžka vetvy cca 86 m. Na vetve bude osadený min. 1 ks hydrantu DN 80. Napojenie vetvy „VD5“ na jestvujúci rozvod pitnej vody je z dôvodu zokruhovania navrhnutý v dvoch bodoch, na Lúčnej ulici a na Školskej ulici. Prípojky k jednotlivým ubytovacím zariadeniam v počte cca 2 ks z rúr HDPE – DN 25, s osadením vodomerných šácht za hranicami pozemkov zariadení.
- **VETVA VD6** : bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou rozvojovú lokalitu C5, ktorá je určená pre výstavbu cca 2 zariadení prechodného ubytovania a rodinných domov poskytujúcich ubytovanie v súkromí s celkovou kapacitou cca 20 lôžok. Navrhnutá je z rúr HDPE – DN 100, dĺžka vetvy cca 50 m. Na vetve bude osadený max. 1 ks hydrantu DN 80. Napojenie vetvy „VD6“ na jestvujúci rozvod pitnej vody je navrhnutý v jednom bode na ulici Na vršku, bez zokruhovania. Prípojky k jednotlivým ubytovacím zariadeniam v počte cca 2 ks z rúr HDPE – DN 25, s osadením vodomerných šácht za hranicami pozemkov zariadení.
- **VETVA VD7** : bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou rozvojovú lokalitu E5, ktorá je určená pre výstavbu cca 2 ubytovacích zariadení slúžiacich pre rekreáciu a cestovný ruch s celkovou kapacitou cca 30 lôžok. Navrhnutá je z rúr HDPE – DN 100, dĺžka vetvy cca 100 m. Na vetve bude osadený min. 1 ks hydrantu DN 80. Napojenie vetvy „VD7“ na jestvujúci rozvod pitnej vody je navrhnutý v jednom bode, na Lesnej ulici, bez zokruhovania. Prípojky k jednotlivým ubytovacím zariadeniam v počte cca 2 ks z rúr HDPE – DN 25, s osadením vodomerných šácht za hranicami pozemkov zariadení.
- **VETVA VD8** : bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou rozvojovú lokalitu E1 Pod vinohradmi, ktorá je určená pre výstavbu cca 7 ubytovacích zariadení slúžiacich pre rekreáciu a cestovný ruch

s celkovou kapacitou cca 140 lôžok. Navrhnutá je z rúr HDPE – DN 100, dĺžka vetvy cca 193 m je z dôvodu zokruhovania navrhnutá v troch úsekoch (87 m + 55 m + 51 m). Na vetve budú osadené min. 2 ks hydrantov DN 80. Napojenie vetvy „VD8“ na jestvujúci rozvod pitnej vody je navrhnutý v dvoch bodoch, obidva v predĺžení Termálnej ulici. Prípojky k jednotlivým ubytovacím zariadeniam v počte cca 7 ks z rúr HDPE – DN 25, s osadením vodomerných šácht za hranicami pozemkov zariadení.

- **VETVA VD9** : bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou rozvojovú lokalitu E3 pod vinicami, ktorá je určená pre výstavbu cca 10 ubytovacích zariadení slúžiacich pre rekreáciu a cestovný ruch s celkovou kapacitou cca 150 lôžok. Navrhnutá je z rúr HDPE – DN 100, dĺžka vetvy cca 230 m. Na vetve budú osadené min. 2 ks hydrantov DN 80. Napojenie vetvy „VD9“ na jestvujúci rozvod pitnej vody je navrhnutý v jednom bode, v predĺžení Termálnej ulici, bez zokruhovania. Prípojky k jednotlivým ubytovacím zariadeniam v počte cca 10 ks z rúr HDPE - DN 25, s osadením vodomerných šácht za hranicami pozemkov zariadení.
- **VETVA VD10** : bude zásobovať pitnou a úžitkovou vodou rozvojovú lokalitu C1 pod areálom PD Radava, ktorá je určená pre výstavbu cca 20 zariadení prechodného ubytovania a rodinných domov poskytujúcich ubytovanie v súkromí s celkovou kapacitou cca 200 lôžok. Navrhnutá je z rúr HDPE – DN 100, v celkovej dĺžke vetvy cca 405 m, ktorá pozostáva zo 4 úsekov (100 m + 175 m + 80 m + 50 m). Na vetve budú osadené min. 4 ks hydrantov DN 80. Napojenie vetvy „VD10“ na jestvujúci rozvod pitnej vody je navrhnutý v jednom bode, na Termálnej ulici, bez zokruhovania. Prípojky k jednotlivým ubytovacím zariadeniam v počte cca 20 ks z rúr HDPE – DN 25, s osadením vodomerných šácht za hranicami pozemkov zariadení.
- Ostatné rozvojové lokality (B2, B4, B6, B7, C2, D1, D2, E2, E4, G1 a G3) budú zásobované pitnou a úžitkovou vodou z jestvujúcich rozvodov vody.
- V návrhovom období podľa potreby realizovať rekonštrukciu stávajúcich rozvodov vody.
- Výhľadovo uvažovať so zokruhovaním rozvodnej vodovodnej siete.
- V rámci plánovaných investícií Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti a.s. Nitra je rešpektované začatie realizácie prívodu vody z diaľkového vodovodu DN 600 Kolta – Dolný Pial do obce Podhájska „Prepojovacie potrubie Kolta, Dolný Pial – VDJ Podhájska, DN 250 – 9.752,00 m“, s napojením na existujúci diaľkovod vo VŠ-18a, medzi obcami Bardoňovo a Dedinka.

Akumulácia vody

Potrebná akumulácia podľa STN 63 6650 – Vodojemy čl. 14 má byť 60 – 100 % maximálnej dennej potreby.

- $Q_{dmax} = 16,089 \text{ l/s} = 1.390,0896 \text{ m}^3/\text{deň}$
- $60 \% * Q_{dmax} = 0,6 * 1.390,0896 \text{ m}^3/\text{deň} = 834,5376 \text{ m}^3/\text{deň}$ (potrebný akumulačný priestor VDJ)
- $100 \% Q_{dmax} = 1.390,0896 \text{ m}^3/\text{deň}$
- Potrebný objem akumulačného priestoru vychádza zo 60 % Q_{dmax} určeného pre návrh spolu so súčasným stavom. Existujúci vodojem má objem 650 m^3 . Pre ďalší územný rozvoj obce bude potrebné pôvodný vodojem rozšíriť o cca 185 m^3 (60 % pokrytie maximálnej dennej potreby). Vodojem sa navrhuje rozšíriť na $2 \times 650 \text{ m}^3$, teda spolu na 1.300 m^3 (94 % pokrytie predpokladanej maximálnej dennej potreby).

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd v obci Podhájska sa realizuje postupne. V minulosti bola v obci vybudovaná len splašková kanalizácia pre potreby areálu kúpaliska, kde odpadové vody sú čistené v ČOV vybudovanej pre tento účel v roku 1984 a následné vypúšťané do recipientu – potoka Liska. Jestvujúci areál ČOV je situovaný na západnom okraji katastrálneho územia obce. Odpadové vody z termálneho kúpaliska sú do ČOV odvádzané kanalizačným zberačom DN 400, situovanom po pravom

brehu vodného toku Liska. Ostatné odpadové vody z jednotlivých objektov boli zachytávané v žumpách alebo v septikoch, prípadne boli priamo vypúšťané do miestnych tokov, čo malo negatívny vplyv na čistotu tokov v území. V roku 2002 bola na podnet Združenia obcí Termál vypracovaná projektová dokumentácia na výstavbu kanalizácie v jednotlivých obciach (Podhájska, Trávnica, Pozba, Radava) a rozšírenia ČOV v obci Podhájska. V rámci výhľadovej koncepcie sa uvažuje s ďalšou intenzifikáciou ČOV Podhájska z dôvodu pripojenia obce Beša, Jesenské a Iňa, vrátane zvýšeného počtu sezónnych návštevníkov termálneho kúpaliska Podhájska.

Navrhovaná rekonštrukcia a rozšírenie ČOV v zmysle PD vypracovanej firmou MIPRO Bratislava uvažuje s postupnou rekonštrukciou a rozšírením existujúcej ČOV Podhájska v rámci troch etáp. V rámci I. etapy bola v roku 2003 zrealizovaná intenzifikácia ČOV BIOCOMPACT na kapacitu 1.200 EO. ČOV Podhájska je riešená ako mechanicko-biologická, pričom jej parametre sú navrhnuté pre kapacitu 13.000 EO, čo predstavuje prietok odpadovej vody až na úrovni $Q_p = 227,5 \text{ m}^3/\text{h}$ ($63,2 \text{ l/s}$). Riešená ČOV je navrhnutá s jemnobublinkovou areáciou, pracujúcou na princípe nízkozaťaženej aktivácie s úplnou stabilizáciou kalu a s biologickým odbúraním dusíkatých zlúčenín. Typ dosahuje vysokú účinnosť pri relatívne nízkej spotrebe energie a nízkom nároku na obsluhu. Ochranné pásmo ČOV je navrhnuté 100 m.

Parametre intenzifikovanej ČOV :

-	Počet EO	:	13.000 ekvivalentných obyvateľov
-	Priemerný denný prítok vôd na ČOV	:	$Q_p = 63,2 \text{ l/s} = 5.460,00 \text{ m}^3/\text{deň}$
-	Maximálny hodinový prítok vôd na ČOV	:	$Q_{h_{\max}} = 176,96 \text{ l/s} = 637,06 \text{ m}^3/\text{h}$
-	Privedené znečistenie odpadových vôd BSK ₅	:	780 kg/deň

Predpokladané odtokové parametre po rekonštrukcii (priemerné 24-hod. zlievané vzorky) :

•	CHSK = 60 mg/l	-	NH ₄ -N = 3 mg/l (leto)	5-10 mg/l (zima)
•	BSK ₅ = 8 mg/l	-	NO ₃ -N = 10 mg/l (leto)	15 mg/l (zima)
•	NL = 15 mg/l	-	Nc = 15 mg/l (leto)	20 mg/l (zima)
•	Pc = 2 mg/l			

Uvedené hodnoty znečistenia na odtoku z ČOV budú spĺňať limity podľa NV č. 296/2005 Z.z. pre veľkostnú kategóriu nad 10.000 EO podľa prílohy č. 3 pre citlivé oblasti.

Kanalizačná sieť bola s ohľadom na územný plán obce, ktorý uvažoval so zvýšením ubytovacích možností v hoteloch, penziónoch, na súkromí a v rehabilitačných zariadeniach na celkový počet lôžok 1.220 a s počtom sezónnych návštevníkov 8.000 do roku 2025, vybudovaná v nasledovnom rozsahu :

•	Gravitačné kanalizačné zberače PP DN 400		1.672 m
•	Gravitačné kanalizačné zberače PP DN 300		8.544 m
•	Výtlačné potrubie v obci HDPE		298 m
•	Kanalizačné prípojky		278 ks
•	Čerpacia stanica		1 ks

Kanalizačná sieť v obci je delená a slúži na odvod splaškových vôd. Je riešená prevažne ako gravitačná. Vzhľadom ku konfigurácii terénu je v mieste prechodu potrubia cez potok Liska zrealizovaná zvyšovacia čerpacia stanica. Splašková kanalizácia je zaústená do existujúceho kanalizačného zberača DN 400 v areáli termálneho kúpaliska.

Množstvo odpadových vôd

Množstvo splaškových odpadových vôd je totožné s množstvom potreby pitnej vody.

•	Produkcia odpadových vôd :			
-	obyvateľstvo	:	$Q_{OB} = 198.045 \text{ l/deň}$	$= 2,292 \text{ l/s}$
-	občianska a technická vybavenosť	:	$Q_{OV} = 36.675 \text{ l/deň}$	$= 0,424 \text{ l/s}$
•	rekreácia a cestovný ruch	:	$Q_{RaCR} = 748.000 \text{ l/deň}$	$= 8,657 \text{ l/s}$
•	zamestnanci vo výrobe	:	$Q_V = 10.200 \text{ l/deň}$	$= 0,118 \text{ l/s}$

- Priemerná denná produkcia : $Q_p = 992.920 \text{ l/deň} = 11,492 \text{ l/s}$
- Maximálna denná produkcia : $Q_{max} = 11,492 * 2,0 = 22,984 \text{ l/s}$
- Maximálna hodinová produkcia : $Q_h = 11,492 * 0,6 = 6,895 \text{ l/s}$
- Celková ročná produkcia splaškových vôd
 $Q_r = Q_{OB} * 365 + Q_{OV} * 365 + Q_{RaCR} * 250 + Q_V * 350$
 $Q_r = 198.045 * 365 + 36.675 * 365 + 748.000 * 250 + 10.200 * 365$
 $Q_r = 276.395,80 \text{ m}^3/\text{rok}$

Tab. : Rekapitulácia produkcie odpadových vôd

	Produkcia v roku 2011	Bilancovaná produkcia
Ročná produkcia odpadových vôd (m^3/rok)	166.198	276.396
Priemerná denná produkcia Q_p (l/s)	6,748	11,492
Maximálna denná produkcia Q_m (l/s)	13,496	22,984
Maximálna hodinová produkcia Q_h (l/s)	4,049	6,895

Návrh rozšírenia kanalizačnej siete

V návrhu odvádzania odpadových vôd z územia sa zachováva jestvujúci spôsob odkanalizovania, v ktorom je kanalizačná sieť navrhnutá ako delená a slúži na odvod splaškových vôd. Riešená je prevažne ako gravitačná. Navrhované rozšírenie kanalizačnej siete bude odvádzat odpadové splaškové vody z rozvojových plôch určených pre bývanie, občiansku vybavenosť, výrobu, rekreáciu a cestovný ruch. Zrealizovaná bude z rúr kanalizačných hrdlových korugovaných D315mm (DN 300), rúr HDPE tlakových D63mm a D90mm (DN 50 a 80). Predĺženie a výstavba novej kanalizácie je navrhovaná v členení na 13 vetiev „K1 až K13“, ktoré je možno budovať po etapách, na základe potreby výstavby v jednotlivých lokalitách. Potrubia navrhujeme trasovať popri okrajoch miestnych komunikácií a v zelených pásoch, v nevyhnutných prípadoch na okraji jazdného pruhu komunikácií. Kanalizačné prípojky od jednotlivých objektov (samostatne pre každú nehnuteľnosť) sú navrhnuté z rúr PVC kanalizačných hrdlových hladkých D160mm (DN 150), zaústené do kanalizácie DN 300 nalepovacími odbočkami DN 300/150 s tvarovkou DN 150/30°. V prípade združených prípojok sú navrhnuté z rúr PVC kanalizačných hrdlových hladkých D225mm (DN 200), zaústené do kanalizácie DN 300 nalepovacími odbočkami DN 300/200 s tvarovkou DN 200/30°. Pripojenie nehnuteľností bude cez revíziu šachtu umiestnenú na verejnom priestranstve. Potrubie kanalizácie bude v celej dĺžke osadené do pažených rýh na pieskové lôžko, obsyp potrubia pieskom. Križovanie prípojok s jestvujúcim cestnými telesami sa vykoná bezvýkopovou metódou – pretláčaním. Podrobné technické riešenie odkanalizovania bude predmetom projektovej dokumentácie nižšieho stupňa.

- **VETVA K1** : bude odvádzat splaškové vody z rozvojovej lokality B1, ktorá je určená pre výstavbu IBV s celkovým počtom cca 35 rodinných domov. Navrhnutá je z PVC kanalizačných rúr hrdlových D315mm (DN 300), dĺžka vetvy cca 1.022 m (862 m + 160 m). Na vetve budú osadené revízne šachty (plastové D 1000 mm s liatinovým poklopom D 600 mm). Napojenie vetvy „K1“ na jestvujúcu kanalizáciu vedúcu Novou ulicou je v križovatke s Družstevnou ulicou. Prípojky k jednotlivým RD v počte 35 ks z PVC kanalizačných rúr hrdlových D160mm (DN 150) s osadením revízných šachiet (plastových D 600 mm) za hranicami pozemkov RD.
- **VETVA K2** : bude odvádzat splaškové vody z rozvojovej lokality A1, ktorá je určená pre výstavbu cca 3 bytových domov s celkovým počtom 36 bytových jednotiek a rozvojovej lokality C3, ktorá je určená pre výstavbu ubytovacích zariadení rodinného charakteru a rodinných domov poskytujúcich ubytovanie v súkromí s celkovou kapacitou cca 100 lôžok. Navrhnutá je z PVC kanalizačných rúr hrdlových D315mm (DN 300), dĺžka vetvy cca 368 m. Na vetve budú osadené revízne šachty (plastové D 1000 mm s liatinovým poklopom D 600 mm). Napojenie vetvy „K2“ na jestvujúcu kanalizáciu vedúcu Poštovou ulicou. Prípojky k 3 BD a 10 ubytovacím zariadeniam v celkovom počte cca 13 ks z PVC kanalizačných rúr hrdlových D160mm (DN 150) s osadením revízných šachiet (plastových D 600 mm) za hranicami pozemkov BD a ubytovacích zariadení.
- **VETVA K3** : bude odvádzat splaškové vody z rozvojovej lokality B3, ktorá je určená pre výstavbu

cca 41 rodinných domov a z rozvojovej lokality G2, ktorá je určená pre výstavbu zberného dvora. Navrhnutá je z PVC kanalizačných rúr hrdlových D315mm (DN 300), dĺžka vetvy cca 743 m, z toho v dĺžke 635 m vedie ulicou Za humnami a v dĺžke 108 m Kováčskou ulicou, kde sa napája na jestvujúcu kanalizáciu na Beleckej ulici. Na vetve budú osadené revízne šachty (plastové D 1000 mm s liatinovým poklopom D 600 mm). Prípojky k jednotlivým RD v počte 41 ks a 1 prípojky pre zberný dvor z PVC kanalizačných rúr hrdlových D160mm (DN 150) s osadením revíznych šachiet (plastových D 600 mm) za hranicami pozemkov RD a zberného dvora.

- **VETVA K4 :** bude odvádzať splaškové vody z rozvojovej lokality B5, ktorá je určená pre výstavbu cca 11 rodinných domov. Navrhnutá je z PVC kanalizačných rúr hrdlových D315mm (DN 300), dĺžka vetvy cca 313 m, z toho v dĺžke 263 m vedie ulicou pod výrobným areálom Kraintek a v dĺžke 50 m Kováčskou ulicou, kde sa napája na navrhovanú kanalizačnú vetvu K3 na Kováčskej ulici. Na vetve budú osadené revízne šachty (plastové D 1000 mm s liatinovým poklopom D 600 mm). Prípojky k jednotlivým RD v počte 11 ks z PVC kanalizačných rúr hrdlových D160mm (DN 150) s osadením revíznych šachiet (plastových D 600 mm) za hranicami pozemkov RD.
- **VETVA K5 :** bude odvádzať splaškové vody z rozvojovej lokality C5, ktorá je určená pre výstavbu cca 2 zariadení prechodného ubytovania a rodinných domov poskytujúcich ubytovanie v súkromí s celkovou kapacitou cca 20 lôžok. Navrhnutá je z PVC kanalizačných rúr hrdlových D315mm (DN 300), dĺžka vetvy cca 50 m. Napojená je na jestvujúcu kanalizáciu vedúcu ulicou Na vršku. Na vetve budú osadené revízne šachty (plastové D 1000 mm s liatinovým poklopom D 600 mm). Prípojky k jednotlivým ubytovacím zariadeniam v počte cca 2 ks z PVC kanalizačných rúr hrdlových D160mm (DN 150), v prípade združenej prípojky D225mm (DN 200) s osadením revíznych šachiet (plastových D 600 mm) za hranicami pozemkov zariadení.
- **VETVA K6 :** bude odvádzať splaškové vody z rozvojovej lokality E5, ktorá je určená pre výstavbu cca 2 ubytovacích zariadení slúžiacich pre rekreáciu a cestovný ruch s celkovou kapacitou cca 30 lôžok. Navrhnutá je z PVC kanalizačných rúr hrdlových D315mm (DN 300), dĺžka vetvy cca 100 m. Napojená je kolmo na jestvujúcu kanalizáciu vedúcu Lesnou ulicou. Na vetve budú osadené revízne šachty (plastové D 1000 mm s liatinovým poklopom D 600 mm). Prípojky k jednotlivým ubytovacím zariadeniam v počte cca 2 ks z PVC kanalizačných rúr hrdlových D160mm (DN 150), v prípade združenej prípojky D225mm (DN 200), s osadením revíznych šachiet (plastových D 600 mm) za hranicami pozemkov zariadení, resp. na verejnom priestranstve.
- **VETVA K7 :** bude odvádzať splaškové vody z rozvojovej lokality B6, ktorá je určená pre výstavbu cca 6 rodinných domov. Navrhnutá je z PVC kanalizačných rúr hrdlových D315mm (DN 300), dĺžka vetvy cca 245 m. Napojená je jestvujúci kanalizačný zberač DN 400 vedúci pozdĺž potoka Liska. Na vetve budú osadené revízne šachty (plastové D 1000 mm s liatinovým poklopom D 600 mm). Prípojky k jednotlivým navrhovaným rodinným domom v počte cca 6 ks a stávajúcim rodinným domom z PVC kanalizačných rúr hrdlových D160mm (DN 150), v prípade združenej prípojky D225mm (DN 200), s osadením revíznych šachiet (plastových D 600 mm) za hranicami pozemkov rodinných domov.
- **VETVA K8 :** bude odvádzať splaškovú vodu z rozvojovej lokality E1 Pod vinohradmi, ktorá je určená pre výstavbu cca 7 ubytovacích zariadení slúžiacich pre rekreáciu a cestovný ruch s celkovou kapacitou cca 140 lôžok. Navrhnutá je z PVC kanalizačných rúr hrdlových D315mm (DN 300). Dĺžka vetvy K8/1 cca 80 m a dĺžka vetvy K8/2 cca 44 m. Napojenie vetvy „K8/1“ a „K8/2“ na jestvujúci rozvod pitnej vody je navrhnutý kolmo na kanalizáciu vedúcu v predĺžení Termálnej ulici. Na vetve budú osadené revízne šachty (plastové D 1000 mm s liatinovým poklopom D 600 mm). Prípojky k jednotlivým ubytovacím zariadeniam v počte 10 ks budú navrhnuté podľa rozmiestnenia jednotlivých zariadení. Pri samostatnom napojení sú navrhnuté z PVC kanalizačných rúr hrdlových D160mm (DN 150), v prípade združenej prípojky D225mm (DN 200), s osadením revíznych šachiet (plastových D 600 mm) za hranicami pozemkov zariadení, resp. na verejnom priestranstve.
- **VETVA K9 :** bude odvádzať splaškovú vodu z rozvojovej lokality E2 nad vilou Gracia, ktorá je určená pre výstavbu cca 3 ubytovacích zariadení slúžiacich pre rekreáciu a cestovný ruch

s celkovou kapacitou cca 60 lôžok. Navrhnutá je z PVC kanalizačných rúr hrdlových D315mm (DN 300), dĺžka vetvy cca 140 m. Napojenie vetvy „K9“ je na jestvujúci rozvod splaškovej kanalizácie vedúci v predĺžení Termálnej ulici. Na vetve budú osadené revízne šachty (plastové D 1000 mm s liatinovým poklopom D 600 mm). Prípojky k jednotlivým ubytovacím zariadeniam budú navrhnuté podľa rozmiestnenia jednotlivých cca 3 zariadení. Pri samostatnom napojení sú navrhnuté z PVC kanalizačných rúr hrdlových D160mm (DN 150), v prípade združenej prípojky D225mm (DN 200), s osadením revíznych šachiet (plastových D 600 mm) za hranicami pozemkov zariadení, resp. na verejnom priestranstve.

- **VETVA K10 :** bude odvádzať splaškovú vodu z rozvojovej lokality E3 pod vinicami, ktorá je určená pre výstavbu cca 10 ubytovacích zariadení slúžiacich pre rekreáciu a cestovný ruch s celkovou kapacitou cca 150 lôžok. Navrhnutá je z PVC kanalizačných rúr hrdlových D315mm (DN 300), dĺžka vetvy cca 230 m. Napojenie vetvy „K10“ je na jestvujúci rozvod splaškovej kanalizácie vedúci v predĺžení Termálnej ulici. Na vetve budú osadené revízne šachty (plastové D 1000 mm s liatinovým poklopom D 600 mm). Prípojky k jednotlivým ubytovacím zariadeniam budú navrhnuté podľa rozmiestnenia jednotlivých cca 10 zariadení. Pri samostatnom napojení sú navrhnuté z PVC kanalizačných rúr hrdlových D160mm (DN 150), v prípade združenej prípojky D225mm (DN 200), s osadením revíznych šachiet (plastových D 600 mm) za hranicami pozemkov zariadení, resp. na verejnom priestranstve.
- **VETVA K11 :** bude odvádzať splaškovú vodu z rozvojovej lokality E4, ktorá je určená pre výstavbu 1 zariadenia prechodného ubytovania s celkovou kapacitou cca 10 lôžok a ostatných stávajúcich zariadení vo viniciach, ktoré sú situované pozdĺž predmetnej prístupovej komunikácii. Navrhnutá je z PVC kanalizačných rúr hrdlových D315mm (DN 300), v celkovej dĺžke vetvy cca 320 m. Na vetve budú osadené revízne šachty (plastové D 1000 mm s liatinovým poklopom D 600 mm). Prípojky k jednotlivým objektom sú navrhnuté ako samostatné, v prípade záujmu aj ako združené. Pri samostatnom napojení sú navrhnuté z PVC kanalizačných rúr hrdlových D160mm (DN 150), v prípade združenej prípojky D225mm (DN 200), s osadením revíznych šachiet (plastových D 600 mm) za hranicami pozemkov zariadení, resp. na verejnom priestranstve.
- **VETVA K12:** bude odvádzať splaškovú vodu z jestvujúceho rekreačného územia – viníc, v ktorých sú situované stávajúce rekreačné zariadenia a nie je vylúčená výstavba menších rekreačných chát a zariadení. Hlavná vetva „K12“ v dĺžke cca 220 m je navrhnutá pozdĺž jestvujúcej účelovej komunikácie sprístupňujúcej vinice, kde sa napája na jestvujúcu kanalizáciu vedúcu v predĺžení Termálnej ulici. Na hlavnú vetvu „K12“ sa z východnej strany kolmo napája vetva „K12/1“ v dĺžke cca 206 m a cca 27 m nad ňou vetva „K12/2“ v dĺžke cca 86 m. Navrhnuté sú z PVC kanalizačných rúr hrdlových D315mm (DN 300). Na vetvách budú osadené revízne šachty (plastové D 1000 mm s liatinovým poklopom D 600 mm). Prípojky k jednotlivým objektom sú navrhnuté ako samostatné, prípadne aj ako združené. Pri samostatnom napojení sú navrhnuté z PVC kanalizačných rúr hrdlových D160mm (DN 150), v prípade združenej prípojky D225mm (DN 200), s osadením revíznych šachiet (plastových D 600 mm) za hranicami pozemkov zariadení, resp. na verejnom priestranstve.
- **VETVA K13 :** bude odvádzať splaškovú vodu z rozvojovej lokality C1 pod areálom PD Radava, ktorá je určená pre výstavbu cca 20 zariadení prechodného ubytovania a rodinných domov poskytujúcich ubytovanie v súkromí s celkovou kapacitou cca 200 lôžok. Navrhnutá je z PVC kanalizačných rúr hrdlových D315mm (DN 300). Hlavná vetva „K13“ v celkovej dĺžke cca 432 m pozostáva zo 4 úsekov (70 m + 115 m + 67 m + 180 m). Vedie stredom rozvojového územia a potom pozdĺž navrhovanej prístupovej komunikácie vedúcej súbežne so železničnou traťou, ktorú na konci rozvojového územia križuje a ďalej pokračuje poľnohospodárskymi pozemkami poza areál Rímskych kúpeľov smerom k potoku Liska, kde sa napája na jestvujúci hlavný kanalizačný zberač DN 400 vedúci do neďalekej ČOV. V rozvojovom území sú na hlavnú vetvu „K13“ z východnej strany napája vetva „K13/1“ v dĺžke cca 75 m a zo západnej strany vetva „K13/2“ v dĺžke cca 55 m. Na vetvách budú osadené revízne šachty (plastové D 1000 mm s liatinovým poklopom D 600 mm). Prípojky k jednotlivým objektom sú navrhnuté ako samostatné, prípadne aj ako združené. Pri samostatnom napojení sú navrhnuté z PVC

kanalizačných rúr hrdlových D160mm (DN 150), v prípade združenej prípojky D225mm (DN 200), s osadením revízných šacht (plastových D 600 mm) za hranicami pozemkov zariadení, resp. na verejnom priestranstve. Trasa navrhovanej splaškovej kanalizácie, vrátane spôsobu napojenia na existujúcu kanalizáciu ako aj podrobné technické riešenie bude predmetom urbanistickej štúdie predmetnej rozvojovej lokality, resp. projektovej dokumentácie nižšieho stupňa.

- Z ostatných rozvojových lokalít (B2, B4, B7, C2, C4, D1, D2, E2, E4, G1 a G3) budú splaškové vody odvádzané do existujúcej kanalizácie samostatnými prípojkami.
- V návrhovom období podľa potreby realizovať rekonštrukciu stávajúcich rozvodov kanalizácie.
- V rámci plánovaných investícií uvažuje s ďalšou intenzifikáciou ČOV Podhájska (kapacita cca 13.000 EO) z dôvodu pripojenia obce Beša, Jesenské a Iňa, vrátane zvýšeného počtu sezónnych návštevníkov termálneho kúpaliska Podhájska,

Odvádzanie dažďových vôd

Dažďové vody sú odvádzané do vodných tokov pretekajúcich územím vybudovanou sieťou odvodňovacích kanálov a prícestných rigolov. Pre zachovanie optimálnych projektovaných parametrov je nevyhnutná ich pravidelná údržba. Súčasná likvidácia dažďových vôd je nedostatočná a nezabezpečuje bezproblémové odvádzanie dažďových vôd z územia obce.

V návrhu územného plánu obce sa uvažuje návodné strany zastavaného územia obce chrániť pred prívalovými vodami z atmosférických zrážok záchytnými priekopami s ich následným odvedením prostredníctvom dažďovej kanalizácie do recipienta – potoka Liska alebo Trávnického potoka, resp. do existujúceho rigolu.

Na všetkých nových rozvojových plochách navrhujeme v rámci nových komunikácií vybudovať dažďovú kanalizáciu vo forme rigolov – riešenie bude vychádzať z podrobného riešenia konkrétnej lokality a jej využitia. V rozvojových lokalitách určených pre výstavbu rodinných domov, ubytovacích zariadení prechodného ubytovania, plôch pre rekreáciu a šport, prípadne aj výrobných plôch navrhujeme alternatívne likvidáciu dažďových vôd na území jednotlivých nehnuteľností použitím dažďových vôd na zavlažovanie zelene a záhrad.

Územný plán obce Podhájska v oblasti vodného hospodárstva :

- rešpektuje systém zásobovania pitnou vodou zo skupinového vodovodu Šurany – Podhájska – Trávnica,
- rešpektuje navrhovaný privod vody z diaľkového vodovodu DN 600 Kolta – Dolný Pial do obce Podhájska „Prepojovacie potrubie Kolta, Dolný Pial – VDJ Podhájska, DN 250 – 9.752,00 m“,
- navrhuje rozšírenie vodovodnej siete do rozvojových lokalít v nadväznosti na navrhovanú výstavbu,
- výhľadovo uvažuje so zokruhovaním rozvodnej vodovodnej siete,
- v oblasti akumulácie vody uvažuje s výstavbou vodojemu o objeme 650 m³ pri existujúcom vodojeme,
- rešpektuje existujúce zdroje geotermálnej vody, vrátane ich využitia,
- rešpektuje existujúci systém odkanalizovania obce samostatnou splaškovou kanalizáciou,
- v nadväznosti na nový územný rozvoj obce, urbanistickú koncepciu rozvoja nových obytných, výrobných a rekreačných funkcií navrhuje doplnenie kanalizačnej siete,
- uvažuje s ďalšou intenzifikáciou ČOV Podhájska (kapacita cca 13.000 EO) z dôvodu pripojenia obce Beša, Jesenské a Iňa, vrátane zvýšeného počtu sezónnych návštevníkov termálneho kúpaliska Podhájska,
- navrhuje dobudovať sieť odvodňovacích kanálov a prícestných rigolov na odvádzanie dažďových vôd do vodných tokov pretekajúcich územím,
- návodné strany zastavaného územia obce navrhuje chrániť pred prívalovými vodami z atmosférických zrážok záchytnými priekopami s ich následným odvedením prostredníctvom dažďovej kanalizácie do recipienta – potoka Liska alebo Trávnického potoka, resp. do

- jestvujúceho rigola,
- v rozvojových lokalitách určených pre výstavbu rodinných domov, ubytovacích zariadení prechodného ubytovania, plôch pre rekreáciu a šport, prípadne aj výrobných plôch navrhuje alternatívne likvidáciu dažďových vôd na území jednotlivých nehnuteľností použitím dažďových vôd na zavlažovanie zelene a záhrad,
- v súlade s ustanovením § 36 ods. 17 zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a v zmysle § 9 Nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd, je potrebné v rámci odvádzania dažďových vôd z novonavrhovaných spevnených plôch realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území a opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok tak, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente.

2.14.2. ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIU

Súčasný stav

Obec Podhájska je elektrickou energiou zásobovaná z 22 kV vzdušného vedenia č. 266 s prierezom $3 \times 95 \text{ mm}^2$ AlFe, vychádzajúceho zo 110/22 kV transformačnej stanice v Nových Zámkoch z jednej strany a ústiaceho do 110/22 kV transformačnej stanice v Leviciach zo strany druhej. Z hľadiska nadradenej technickej infraštruktúry prechádza severným okrajom katastrálneho územia obce Podhájska 110 kV VVN č. 8745 Nové Zámky – Levice, v súbehu s ktorým je plánovaná výstavba dvojitého 400 kV vedenia Gabčíkovo – Veľký Ďur.

Elektrické rozvody VN 22 kV sú v riešenom území uskutočnené vodičmi AlFe na oceľových, resp. betónových stĺpoch. Všetky rozvody sú ukončené trafostanicou. Celkovo je obec napojená z deviatich trafostaníc. Celkový výkon distribučných trafostaníc TR-1 až TR-9 je 1.860 kVA.

Tab. : Prehľad jestvujúcich trafostaníc na území obce Podhájska

Označenie	Umiestnenie	Druh	Výkon (kVA)
TR-1	V obci pri nadjazde	stožiarová	250
TR-2	Pod výrobným areálom Kraintek	stožiarová	250
TR-3	Pri cintoríne v miestnej časti Svätúša	stĺpová	250
TR-4	Pri bytovkách v miestnej časti Belek	stĺpová	100
TR-5	Nad obecným úradom	stĺpová	400
TR-6	Pri potoku pri skleníkoch	stĺpová	160
TR-7	Pri ceste II/580 (oproti PD Svätúša)	stožiarová	100
TR-8	Pri vodárni pri termálnom kúpalisku	stĺpová	100
TR-9	Vo výrobnom areáli Kraintek (bývalé PD Belek)	kiosková	250

Elektrické rozvody v obci Podhájska sú zriadené vodičmi AlFe 25 mm^2 až AlFe 70 mm^2 na nadzemných podperách. Iba zdravotné stredisko a materská škola sú pripojené zemnými káblami. Obec je napojená z deviatich trafostaníc. Z toho 4 trafostanice : TR-1, TR-3, TR-4 a TR-5 napájajú len obec, trafostanice TR-2 a TR-7 sú spoločné pre priemyselnú časť a pre obec, trafostanice TR-6 a TR-8 napájajú vodáreň a rekreačnú časť obce, vrátane termálneho kúpaliska a trafostanica TR-9 slúži pre výrobný areál v bývalom PD v miestnej časti Belek. Jednotlivé úseky zásobujúce jednotlivé časti obce sú zokruhané, čím je umožnené v prípade poruchy napojenie „vypadnutej“ časti obce z druhej trafostanice. Jestvujúce elektrické vzdušné NN rozvody sú pomerne v dobrom stave, vedenie je uložené na betónových podperách.

Energetická bilancia

Pri bilancovaní potreby elektrickej energie sa vychádzalo z charakteru súčasného i navrhovaného bytového fondu a z predpokladu, že 95 % objektov IBV a BV využíva komplexne na vykurovanie, varenie a prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV) zemný plyn, v malej miere elektrickú energiu. Navrhovanú výstavbu rodinných domov sme zaradili do kategórie „B“ so súčasným príkonom na jednu bytovú jednotku podľa STN 33 2130 Z2 prílohy Ss = 12 kW a bytové jednotky v objektoch navrhovaných

bytových domoch sme zaradili do kategórie „A“ so súčasným príkonom na jednu bytovú jednotku podľa STN 33 2130 Z2 prílohy Ss = 7 kW. Celková potreba elektrickej energie pre občiansku vybavenosť, komunálnu spotrebu a športovo-rekreačné účely je stanovená z podielu odberu účelových jednotiek v štruktúre jednotlivých objektov na maximálnom dennom odbere riešeného územia a to v závislosti na kubatúre jednotlivých objektov a podľa merných účelových jednotiek jednotlivých druhov vybavenosti podľa "Pravidiel pre elektrizačnú sústavu č. 2".

Výpočet plošného zaťaženia navrhovaných plôch bývania, vrátane občianskej vybavenosti

Jestvujúce i navrhované bytové jednotky individuálnej bytovej výstavby (IBV) formou rodinných domov, bytovej výstavby (BV) formou nízkopodlažných bytových domov a ubytovacích zariadení rodinného charakteru a rodinných domov poskytujúcich prechodné ubytovanie a ubytovanie v súkromí (RD/UZ) v riešenom obytnom území obce k navrhovanému obdobiu 2035 :

• stav 2011	:	381 b.j.	333 RD + 48 BD		
• návrh k roku 2035	:	181 b.j.	109 RD + 36 BD + 36 RD/UZ		
Pi _{byt} = 478 x 12 kW/b.j.	=	5.736 kW	Pi _{byt} = 84 x 7 kW/b.j.	=	588 kW
Pn _{byt} = 5.736 x 0,35	=	2.008 kW	Pn _{byt} = 588 x 0,35	=	206 kW
Pn _{vyb.} = 25 % z 2.008	=	502 kW	Pn _{vyb.} = 25 % z 206	=	52 kW
Pn _{kom.}	=	50 kW	Pn _{kom.}	=	5 kW
Pn _{celkom} = 2.008 + 502 + 50	=	2.670 kW	Pn _{celkom} = 37 + 11 + 1	=	263 kW
Pn _{celkom} = 2.640 kW + 263 kW = 2.903 kW					

Vysvetlivky : Pi_{byt} - celkový inštalovaný príkon pre byty
 Pn_{byt} - celkový požadovaný príkon pre byty
 $Pn_{vyb.}$ - celkový požadovaný príkon pre občiansku vybavenosť
 $Pn_{kom.}$ - celkový požadovaný príkon pre komunálnu spotrebu
 Pn_{celkom} - celkový požadovaný príkon
 β - koeficient 0,35 (0,28 – 0,38)

- Podiel 1 bytu na súčasnom maximálnom príkone vrátane komunálnej spotreby :
 $Pn = Pn_{celkom} : n = 2.903 : 562 = 5,17 \text{ kVA/b.j.}$
- Podiel 1 obyvateľa na súčasnom maximálnom príkone vrátane komunálnej spotreby :
 $Pno = Pn_{celkom} : no = 2.903 : 1.574 = 1,84 \text{ kVA/obyvateľa}$
- Celkový počet transformačných staníc VN/NN s výkonom 400 kVA zaťažených na 85%:
 $N_{c_{DTS}} = N_{c_{DTS}} \cdot S \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 2.903 : 333 = 8,71 \text{ ks} = 9 \text{ ks}$

Tab.: Predpokladaná spotreba elektrickej energie na rozvojových plochách bytovej výstavby

lokalita	Názov rozvojovej lokality	Druh zástavby	Počet bytov účelová jednotka	Ročná spotreba kVA	Trafostanica
A1	BD – Za humnami	BD	36	112	TR-5
B1	RD – miestna časť Za slivášmi	RD	35	188	TR-3
B2	RD – Zdravotnícka a Poštová ulica	RD	6	31	TR-5
B3	RD – ulica Za humnami	RD	41	219	TR-2/TR-5
B4	RD – Kováčska ulica	RD	2	8	TR-2
B5	RD – pod výrobným areálom Kraintek	RD	11	60	TR-2
B6	RD – Štepničná ulica	RD	6	25	TR-4
B7	RD – dostavba Novej a Senčianskej ulice	RD	8	43	TR-3/TR-7
C1	Ubytovanie v súkromí – pod PR Radava	RD/UZ	20	112	TR-10
C2	Ubytovanie v súkromí – Železničná ulica	RD/UZ	2	10	TR-1
C3	Ubytovanie v súkromí – Za humnami	RD/UZ	10	57	TR-5
C4	Ubytovanie v súkromí – Lúčna ulica	RD/UZ	2	10	TR-4
C5	Ubytovanie v súkromí – pod lesom	RD/UZ	2	10	TR-4
	S P O L U		181	885	

• **Lokalita A1 – BD Za humnami** počet navrhovaných bytov BD : 36 b.j.

$$\begin{aligned}
 P_{i \text{ byt}} &= 36 \times 7 \text{ kW/b.j.} &= 252 \text{ kW} \\
 P_{n \text{ byt}} &= 252 \times 0,35 &= 88 \text{ kW} \\
 P_{n \text{ vyb.}} &= 25 \% \text{ zo } 88 &= 22 \text{ kW} \\
 P_{n \text{ kom.}} & &= 2 \text{ kW} \\
 P_{n \text{ celkom}} &= 88 + 22 + 2 &= 112 \text{ kW}
 \end{aligned}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 100 kVA :

$$N_{cs} = P_{n \text{ celkom}} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 112 : 84 = 1,33 \text{ ks} = 1 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 133 kVA, čo bude riešené predĺžením jestvujúcich podzemných NN rozvodov z trafostanice TR-5, ktorej výkon bude potrebný zvýšiť zo súčasných 400 kVA na 2 x 630 kVA. Jestvujúca stĺpová trafostanica TR-5 bude nahradená novou kioskovou trafostanicou s výkonom 2 x 630 kVA a z dôvodu plánovanej výstavby v predmetnom území bude presunutá mimo zastavaného územia obce. Napojenie novej kioskovej trafostanice TR-5 na jestvujúcu 22 kV linku č. 266 Levice – Nové Zámky je navrhnuté zemnými káblami.

• **Lokalita B1 – RD Za slivášmi** počet navrhovaných bytov IBV : 35 b.j.

$$\begin{aligned}
 P_{i \text{ byt}} &= 35 \times 12 \text{ kW/b.j.} &= 420 \text{ kW} \\
 P_{n \text{ byt}} &= 420 \times 0,35 &= 147 \text{ kW} \\
 P_{n \text{ vyb.}} &= 25 \% \text{ zo } 147 &= 37 \text{ kW} \\
 P_{n \text{ kom.}} & &= 4 \text{ kW} \\
 P_{n \text{ celkom}} &= 147 + 37 + 4 &= 188 \text{ kW}
 \end{aligned}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 250 kVA :

$$N_{cs} = P_{n \text{ celkom}} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 188 : 208 = 0,90 \text{ ks} = 1 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 225 kVA, čo bude riešené napojením rozvojovej lokality na TR-3, resp. TR-7 prostredníctvom nových NN rozvodov vedených v zemi. Výkon trafostanice TR-3 sa navrhuje zvýšiť zo súčasných 250 kVA na 630 kVA.

• **Lokalita B2 – RD Zdravotnícka a Poštová ulica** počet navrhovaných bytov IBV : 6 b.j.

$$\begin{aligned}
 P_{i \text{ byt}} &= 6 \times 12 \text{ kW/b.j.} &= 72 \text{ kW} \\
 P_{n \text{ byt}} &= 72 \times 0,35 &= 25 \text{ kW} \\
 P_{n \text{ vyb.}} &= 25 \% \text{ z } 25 &= 6 \text{ kW} \\
 P_{n \text{ kom.}} & &= 0 \text{ kW} \\
 P_{n \text{ celkom}} &= 25 + 6 &= 31 \text{ kW}
 \end{aligned}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 100 kVA :

$$N_{cs} = P_{n \text{ celkom}} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 31 : 84 = 0,37 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 37 kVA, čo bude riešené novými NN rozvodmi uloženými v zemi. Napojenie bude zabezpečené z trafostanice TR-5, ktorej výkon bude potrebný zvýšiť zo súčasných 400 kVA na 2 x 630 kVA. Jestvujúca stĺpová trafostanica TR-5 bude nahradená novou kioskovou trafostanicou s výkonom 2 x 630 kVA a z dôvodu plánovanej výstavby v predmetnom území bude presunutá mimo zastavaného územia obce. Napojenie novej kioskovej trafostanice TR-5 na jestvujúcu 22 kV linku č. 266 Levice – Nové Zámky je navrhnuté zemnými káblami.

• **Lokalita B3 – RD ulica Za humnami** počet navrhovaných bytov IBV : 41 b.j.

$$\begin{aligned}
 P_{i \text{ byt}} &= 41 \times 12 \text{ kW/b.j.} &= 492 \text{ kW} \\
 P_{n \text{ byt}} &= 492 \times 0,35 &= 172 \text{ kW} \\
 P_{n \text{ vyb.}} &= 25 \% \text{ zo } 172 &= 43 \text{ kW}
 \end{aligned}$$

$$Pn_{\text{kom.}} = 4 \text{ kW}$$

$$Pn_{\text{celkom}} = 172 + 43 + 4 = 219 \text{ kW}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 250 kVA :

$$Ncs = Pn_{\text{celkom}} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 219 : 208 = 1,05 \text{ ks} = 1 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 230 kVA, čo bude riešené novými NN rozvodmi uloženými v zemi z trafostanice TR-2, ktorej výkon bude potrebný zvýšiť zo súčasných 250 kVA na 1.000 kVA. Jestvujúca stožiarová trafostanica TR-2 bude nahradená novou kioskovou trafostanicou s výkonom 1.0000 kVA a z dôvodu plánovanej výstavby v predmetnom území bude presunutá nad navrhovaný areál zberného dvora (lokalita G2) pri areáli Kraintek. Napojenie novej kioskovej trafostanice TR-2 na jestvujúcu 22 kV linku č. 266 Levice – Nové Zámky je navrhnuté zemnými káblami. Lokalitu je možné alternatívne napojiť aj zo zrekonštruovanej TR-5.

• **Lokalita B4 – RD Kováčska ulica**

počet navrhovaných bytov IBV : 2 b.j.

$$Pi_{\text{byt}} = 2 \times 12 \text{ kW/b.j.} = 24 \text{ kW}$$

$$Pn_{\text{byt}} = 24 \times 0,35 = 8 \text{ kW}$$

$$Pn_{\text{kom.}} = 0 \text{ kW}$$

$$Pn_{\text{celkom}} = 8 + 0 = 8 \text{ kW}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 100 kVA :

$$Ncs = Pn_{\text{celkom}} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 8 : 84 = 0,10 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 10 kVA, čo bude riešené novými NN rozvodmi uloženými v zemi z trafostanice TR-2, ktorej výkon bude potrebný zvýšiť zo súčasných 250 kVA na 1.000 kVA. Jestvujúca stožiarová trafostanica TR-2 bude nahradená novou kioskovou trafostanicou s výkonom 1.000 kVA a z dôvodu plánovanej výstavby v predmetnom území bude presunutá nad navrhovaný areál zberného dvora (lokalita G2) pri areáli Kraintek. Napojenie novej kioskovej trafostanice TR-2 na jestvujúcu 22 kV linku č. 266 Levice – Nové Zámky je navrhnuté zemnými káblami.

• **Lokalita B5 – RD pod areálom Kraintek**

počet navrhovaných bytov IBV : 11 b.j.

$$Pi_{\text{byt}} = 11 \times 12 \text{ kW/b.j.} = 132 \text{ kW}$$

$$Pn_{\text{byt}} = 132 \times 0,35 = 46 \text{ kW}$$

$$Pn_{\text{vyb.}} = 25 \% \text{ zo } 46 = 12 \text{ kW}$$

$$Pn_{\text{kom.}} = 2 \text{ kW}$$

$$Pn_{\text{celkom}} = 46 + 12 + 2 = 60 \text{ kW}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 100 kVA :

$$Ncs = Pn_{\text{celkom}} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 60 : 84 = 0,71 \text{ ks} = 1 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 71 kVA, čo bude riešené novými NN rozvodmi uloženými v zemi z trafostanice TR-2, ktorej výkon bude potrebný zvýšiť zo súčasných 250 kVA na 1.000 kVA. Jestvujúca stožiarová trafostanica TR-2 bude nahradená novou kioskovou trafostanicou s výkonom 1.000 kVA a z dôvodu plánovanej výstavby v predmetnom území bude presunutá nad navrhovaný areál zberného dvora (lokalita G2) pri areáli Kraintek. Napojenie novej kioskovej trafostanice TR-2 na jestvujúcu 22 kV linku č. 266 Levice – Nové Zámky je navrhnuté zemnými káblami.

• **Lokalita B6 – RD Štepničná ulica**

počet navrhovaných bytov IBV : 6 b.j.

$$Pi_{\text{byt}} = 6 \times 12 \text{ kW/b.j.} = 72 \text{ kW}$$

$$Pn_{\text{byt}} = 72 \times 0,35 = 25 \text{ kW}$$

$$Pn_{\text{kom.}} = 0 \text{ kW}$$

$$Pn_{\text{celkom}} = 25 + 0 = 25 \text{ kW}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 100 kVA :

$$N_{cs} = P_{n_{celkom}} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 25 : 84 = 0,30 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 30 kVA, čo bude riešené napojením rozvojovej lokality na TR-4 prostredníctvom nových NN rozvodov vedených v zemi. Výkon trafostanice TR-4 sa navrhuje zvýšiť zo súčasných 100 KVA na 250 kVA.

• **Lokalita B7 – RD Nová a Senčianska ulica**

počet navrhovaných bytov IBV : 8 b.j.

$$P_{i_{byt}} = 8 \times 12 \text{ kW/b.j.} = 96 \text{ kW}$$

$$P_{n_{byt}} = 96 \times 0,35 = 34 \text{ kW}$$

$$P_{n_{vyb.}} = 25 \% \text{ z } 34 = 9 \text{ kW}$$

$$P_{n_{kom.}} = 0 \text{ kW}$$

$$P_{n_{celkom}} = 34 + 9 = 43 \text{ kW}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 100 kVA :

$$N_{cs} = P_{n_{celkom}} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 43 : 84 = 0,51 \text{ ks}$$

Zásobovanie elektrickou energiou navrhovanej dostavby v rámci stávajúceho zastavaného územia v prelukách a jestvujúcich stavebných pozemkov je riešené z jestvujúcich NN rozvodov. Pri dostavbe územia by mali byť zvýšené nároky na spotrebu elektrickej energie pokryté z jestvujúcej stĺpovej trafostanice TR-3, ktorej výkon sa zvyšuje zo súčasných 250kVA na 630 kVA, alebo z jestvujúcej stožiarovej trafostanice TR-7.

• **Lokalita C1 – Ubytovanie v súkromí pod PD Radava**

počet navrhovaných RD/UZ : 20

$$P_{i_{byt}} = 20 \times 12 \text{ kW/b.j.} = 240 \text{ kW}$$

$$P_{n_{byt}} = 240 \times 0,35 = 84 \text{ kW}$$

$$P_{n_{vyb.}} = 30 \% \text{ z } 84 = 25 \text{ kW}$$

$$P_{n_{kom.}} = 3 \text{ kW}$$

$$P_{n_{celkom}} = 84 + 25 + 3 = 112 \text{ kW}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 100 kVA :

$$N_{cs} = P_{n_{celkom}} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 112 : 84 = 1,33 \text{ ks} = 1 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 133 kVA, čo bude riešené novými NN rozvodmi uloženými v zemi z novonavrhovanej stĺpovej trafostanice TR-10 s výkonom 250 kVA. Nová trafostanica TR-10 je situovaná na okraji rozvojovej lokality C1 v blízkosti železničnej trate. Napojenie na VN rozvody bude VN prípojkou vedenou v zemi.

• **Lokalita C2 – Ubytovanie v súkromí na Železničnej ulici**

počet navrhovaných RD/UZ : 2

$$P_{i_{byt}} = 2 \times 12 \text{ kW/b.j.} = 24 \text{ kW}$$

$$P_{n_{byt}} = 24 \times 0,35 = 8 \text{ kW}$$

$$P_{n_{vyb.}} = 30 \% \text{ z } 8 = 2 \text{ kW}$$

$$P_{n_{kom.}} = 0 \text{ kW}$$

$$P_{n_{celkom}} = 8 + 2 = 10 \text{ kW}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 100 kVA :

$$N_{cs} = P_{n_{celkom}} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 10 : 84 = 0,12 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 12 kVA, čo bude riešené napojením na jestvujúce NN rozvody vedúce okrajom rozvojovej lokality z jestvujúcej trafostanice TR-1.

• **Lokalita C3 – Ubytovanie v súkromí Za humnami**

počet navrhovaných RD/UZ : 10

$$P_{i_{byt}} = 10 \times 12 \text{ kW/b.j.} = 120 \text{ kW}$$

$$\begin{aligned}
 Pn_{\text{byt}} &= 120 \times 0,35 &= 42 \text{ kW} \\
 Pn_{\text{vyb.}} &= 30 \% \text{ zo } 42 &= 13 \text{ kW} \\
 Pn_{\text{kom.}} & &= 2 \text{ kW} \\
 Pn_{\text{celkom}} &= 42 + 13 + 2 &= 57 \text{ kW}
 \end{aligned}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 100 kVA :

$$Ncs = Pn_{\text{celkom}} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 57 : 84 = 0,68 \text{ ks} = 1 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 68 kVA, čo bude riešené predĺžením jestvujúcich podzemných NN rozvodov z trafostanice TR-5, ktorej výkon bude potrebný zvýšiť zo súčasných 400 kVA na 2 x 630 kVA. Jestvujúca stĺpová trafostanica TR-5 bude nahradená novou kioskovou trafostanicou s výkonom 2 x 630 kVA a z dôvodu plánovanej výstavby v predmetnom území bude presunutá mimo zastavaného územia obce. Napojenie novej kioskovej trafostanice TR-5 na jestvujúcu 22 kV linku č. 266 Levice – Nové Zámky je navrhnuté zemnými káblami.

• **Lokalita C4 – Ubytovanie v súkromí na Lúčnej ulici**

počet navrhovaných RD/UZ : 2

$$\begin{aligned}
 P_{i \text{ byt}} &= 2 \times 12 \text{ kW/b.j.} &= 24 \text{ kW} \\
 Pn_{\text{byt}} &= 24 \times 0,35 &= 8 \text{ kW} \\
 Pn_{\text{vyb.}} &= 30 \% \text{ z } 8 &= 2 \text{ kW} \\
 Pn_{\text{kom.}} & &= 0 \text{ kW} \\
 Pn_{\text{celkom}} &= 8 + 2 &= 10 \text{ kW}
 \end{aligned}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 100 kVA :

$$Ncs = Pn_{\text{celkom}} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 10 : 84 = 0,12 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 12 kVA, čo bude riešené napojením rozvojovej lokality na TR-4 prostredníctvom nových NN rozvodov vedených v zemi. Výkon trafostanice TR-4 sa navrhuje zvýšiť zo súčasných 100 kVA na 250 kVA.

• **Lokalita C5 – Ubytovanie v súkromí pod lesom**

počet navrhovaných RD/UZ : 2

$$\begin{aligned}
 P_{i \text{ byt}} &= 2 \times 12 \text{ kW/b.j.} &= 24 \text{ kW} \\
 Pn_{\text{byt}} &= 24 \times 0,35 &= 8 \text{ kW} \\
 Pn_{\text{vyb.}} &= 30 \% \text{ z } 8 &= 2 \text{ kW} \\
 Pn_{\text{kom.}} & &= 0 \text{ kW} \\
 Pn_{\text{celkom}} &= 8 + 2 &= 10 \text{ kW}
 \end{aligned}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 100 kVA :

$$Ncs = Pn_{\text{celkom}} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 10 : 84 = 0,12 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 12 kVA, čo bude riešené napojením rozvojovej lokality na TR-4 prostredníctvom nových NN rozvodov vedených v zemi. Výkon trafostanice TR-4 sa navrhuje zvýšiť zo súčasných 100 kVA na 250 kVA.

Výpočet plošného zaťaženia navrhovaných plôch občianskej vybavenosti a výroby

Pre objekty občianskej vybavenosti a aj pre objekty priemyselnej a poľnohospodárskej výroby je potreba elektrickej energie bilancovaná na základe plošného výkonového ukazovateľa s hodnotou 0,03 kW/m².

Tab.: Predpokladaná spotreba elektrickej energie na rozvojových plochách občianskej vybavenosti a výroby

lokalita	Názov rozvojovej lokality	Druh zástavby	Plocha m ²	Ročná spotreba kVA	Trafostanica kVA
D1	OV – kultúrno-administratívne centrum	OV	11.500	345	TR-5
D2	OV – pri severnom vstupe do obce	OV	5.551	167	TR-3
G1	Výrobná zóna pri areáli Kraintek s.r.o.	výroba	28.565	857	TR-11
G2	Zberný dvor pri areáli Kraintek s.r.o.	výroba	3.552	107	TR-2
G3	Zmiešané územie – areál PD Radava	výroba	43.376	1.301	TR-12
	S P O L U		92.544	2.777	

- Lokalita D1 – Občianska vybavenosť v kultúrno-administratívnom a spoločenskom centre**

$$Pn_{OV} = 11.500 \times 0,03 \text{ kW/m}^2 = 345 \text{ kW}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 400 kVA :

$$Ncs = Pn_{celkom} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 345 : 333 = 1,04 \text{ ks} = 1 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 416 kVA, čo bude riešené predĺžením jestvujúcich podzemných NN rozvodov z trafostanice TR-5, ktorej výkon bude potrebný zvýšiť zo súčasných 400 kVA na 2 x 630 kVA. Jestvujúca stĺpová trafostanica TR-5 bude nahradená novou kioskovou trafostanicou s výkonom 2 x 630 kVA a z dôvodu plánovanej výstavby v predmetnom území bude presunutá mimo zastavaného územia obce. Napojenie novej kioskovej trafostanice TR-5 na jestvujúcu 22 kV linku č. 266 Levice – Nové Zámky je navrhnuté zemnými káblami.

- Lokalita D2 – Občianska vybavenosť na severnom okraji miestnej časti Svätuška**

$$Pn_{OV} = 5.551 \times 0,03 \text{ kW/m}^2 = 167 \text{ kW}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 250 kVA :

$$Ncs = Pn_{celkom} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 167 : 208 = 0,80 \text{ ks} = 1 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 200 kVA, čo bude riešené napojením rozvojovej lokality na TR-3, prostredníctvom jestvujúcich NN rozvodov vedených vzduchom. Výkon trafostanice TR-3 sa navrhuje zvýšiť zo súčasných 250 kVA na 630 kVA.

- Lokalita G1 – výrobná zóna pri areáli Kraintek s.r.o.**

$$Pn_v = 28.565 \times 0,03 \text{ kW/m}^2 = 857 \text{ kW}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 1.000 kVA :

$$Ncs = Pn_{celkom} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 857 : 840 = 1,02 \text{ ks} = 1 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 1.002 kVA, čo bude riešené novými NN rozvodmi uloženými v zemi z novo navrhovanej kioskovej trafostanice TR-11 s výkonom 1.000 kVA. Nová trafostanica TR-11 je situovaná pri ceste II/580, v navrhovanej lokalite pre rozšírenie výrobnéj zóny (lokalita G1). Napojenie novej kioskovej trafostanice TR-11 na jestvujúcu 22 kV linku č. 266 Levice – Nové Zámky navrhnuté zemnými káblami.

- Lokalita G2 – zberný dvor pri areáli Kraintek s.r.o.**

$$Pn_v = 3.552 \times 0,03 \text{ kW/m}^2 = 107 \text{ kW}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 250 kVA :

$$Ncs = Pn_{celkom} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 107 : 208 = 0,52 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je

potrebné zabezpečiť celkovo výkon 130 kVA, čo bude riešené novými NN rozvodmi uloženými v zemi z trafostanice TR-2, ktorej výkon bude potrebný zvýšiť zo súčasných 250 kVA na 1.000 kVA. Jestvujúca stožiarová trafostanica TR-2 bude nahradená novou kioskovou trafostanicou s výkonom 1.000 kVA a z dôvodu plánovanej výstavby v predmetnom území bude presunutá nad navrhovaný areál zberného dvora (lokalita G2) pri areáli Kraintek. Napojenie novej kioskovej trafostanice TR-2 na jestvujúcu 22 kV linku č. 266 Levice – Nové Zámky je navrhnuté zemnými káblami.

- Lokalita G3 – zmiešané územie pre poľnohospodárstvo a výrobu**

$$Pn_v = 43.376 \times 0,03 \text{ kW/m}^2 = 1.301 \text{ kW}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 2 x 630 kVA :

$$Ncs = Pn_{\text{celkom}} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 1.301 : 2 \times 529 = 1,23 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 1.599 kVA, čo bude riešené novými NN rozvodmi uloženými v zemi z novo navrhovanej kioskovej trafostanice TR-12 s výkonom 2 x 630 kVA. Nová trafostanica TR-12 je situovaná v navrhovanej lokalite zmiešaného územia pre poľnohospodárstvo a výrobu, t.j. v jestvujúcom areáli PD Radava (lokalita G3). Napojenie novej kioskovej trafostanice TR-12 na jestvujúcu VN rozvody novou VN prípojkou vedenou v zemi.

Výpočet plošného zaťaženia navrhovaných plôch rekreácie a cestovného ruchu

Pre objekty občianskej vybavenosti a aj pre objekty priemyselnej a poľnohospodárskej výroby je potreba elektrickej energie bilancovaná na základe plošného výkonového ukazovateľa s hodnotou 0,03 kW/m².

Tab.: *Predpokladaná spotreba elektrickej energie na rozvojových plochách občianskej vybavenosti a výroby*

lokalita	Názov rozvojovej lokality	Druh zástavby	Počet lôžok	Ročná spotreba kVA	Trafostanica kVA
E1	RaCR – Pod vinohradmi	RaCR – UZ	140	258	TR-8
E2	RaCR – nad vilou Gracia	RaCR – UZ	60	107	TR-8
E3	RaCR – pod vinicami	RaCR – UZ	150	276	TR-8
E4	RaCR – lokalita Dreviny	RaCR – UZ	15	27	TR-8
E5	RaCr – pri bytovkách v časti Belek	RaCR – UZ	30	56	TR-4
	S P O L U		395	724	

- Lokalita E1 – Ubytovacie zariadenia Pod vinohradmi**

počet navrhovaných lôžok : 140

$$Pi_{UZ} = 140 \times 4 \text{ kW/lôžko} = 560 \text{ kW}$$

$$Pn_{UZ} = 560 \times 0,35 = 196 \text{ kW}$$

$$Pn_{vyb.} = 30 \% \text{ zo } 196 = 59 \text{ kW}$$

$$Pn_{kom.} = 3 \text{ kW}$$

$$Pn_{\text{celkom}} = 196 + 59 + 3 = 258 \text{ kW}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 250 kVA :

$$Ncs = Pn_{\text{celkom}} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 258 : 208 = 1,24 \text{ ks} = 1 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 310 kVA, čo bude riešené napojením rozvojovej lokality na TR-8 prostredníctvom nových NN rozvodov vedených v zemi. Výkon stávajúcej stĺpovej trafostanice TR-8 situovanej pri vodárni pri kúpalisku, sa navrhuje zvýšiť zo súčasných 100 kVA na 1.000 kVA. Trafostanicu doporučuje zrealizovať ako kioskovú.

• **Lokalita E2 – Ubytovacie zariadenia pod vilou Gracia** počet navrhovaných lôžok : 60

$$\begin{aligned} P_{i_{UZ}} &= 60 \times 4 \text{ kW/lôžko} &= 240 \text{ kW} \\ P_{n_{UZ}} &= 240 \times 0,35 &= 80 \text{ kW} \\ P_{n_{vyb.}} &= 30 \% \text{ z } 80 &= 25 \text{ kW} \\ P_{n_{kom.}} & &= 2 \text{ kW} \\ P_{n_{celkom}} &= 80 + 25 + 2 &= 107 \text{ kW} \end{aligned}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 100 kVA :

$$N_{cs} = P_{n_{celkom}} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 107 : 84 = 1,27 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 127 kVA, čo bude riešené napojením rozvojovej lokality na TR-8 prostredníctvom nových NN rozvodov vedených v zemi. Výkon stávajúcej stĺpovej trafostanice TR-8 situovanej pri vodárni pri kúpalisku, sa navrhuje zvýšiť zo súčasných 100 KVA na 1.000 kVA. Trafostanicu doporučuje zrealizovať ako kioskovú.

• **Lokalita E3 – Ubytovacie zariadenia pod vinicami** počet navrhovaných lôžok : 150

$$\begin{aligned} P_{i_{UZ}} &= 150 \times 4 \text{ kW/lôžko} &= 600 \text{ kW} \\ P_{n_{UZ}} &= 600 \times 0,35 &= 210 \text{ kW} \\ P_{n_{vyb.}} &= 30 \% \text{ z } 210 &= 63 \text{ kW} \\ P_{n_{kom.}} & &= 3 \text{ kW} \\ P_{n_{celkom}} &= 210 + 63 + 3 &= 276 \text{ kW} \end{aligned}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 250 kVA :

$$N_{cs} = P_{n_{celkom}} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 276 : 84 = 3,29 \text{ ks} = 1 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 170 kVA, čo bude riešené napojením rozvojovej lokality na TR-8 prostredníctvom nových NN rozvodov vedených v zemi. Výkon stávajúcej stĺpovej trafostanice TR-8 situovanej pri vodárni pri kúpalisku, sa navrhuje zvýšiť zo súčasných 100 KVA na 1.000 kVA. Trafostanicu doporučuje zrealizovať ako kioskovú.

• **Lokalita E4 – Ubytovacie zariadenia Dreviny** počet navrhovaných lôžok : 15

$$\begin{aligned} P_{i_{UZ}} &= 15 \times 4 \text{ kW/lôžko} &= 60 \text{ kW} \\ P_{n_{UZ}} &= 60 \times 0,35 &= 21 \text{ kW} \\ P_{n_{vyb.}} &= 30 \% \text{ z } 21 &= 6 \text{ kW} \\ P_{n_{kom.}} & &= 0 \text{ kW} \\ P_{n_{celkom}} &= 21 + 6 &= 27 \text{ kW} \end{aligned}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 100 kVA :

$$N_{cs} = P_{n_{celkom}} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 27 : 84 = 0,32 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 32 kVA, čo bude riešené napojením rozvojovej lokality na TR-8 prostredníctvom jestvujúcich NN rozvodov vedených vzduchom. Výkon stávajúcej stĺpovej trafostanice TR-8 situovanej pri vodárni pri kúpalisku, sa navrhuje zvýšiť zo súčasných 100 KVA na 1.000 kVA. Trafostanicu doporučuje zrealizovať ako kioskovú.

• **Lokalita E5 – Ubytovacie zariadenia pri bytovkách Belek** počet navrhovaných lôžok : 30

$$\begin{aligned} P_{i_{UZ}} &= 30 \times 4 \text{ kW/lôžko} &= 120 \text{ kW} \\ P_{n_{UZ}} &= 120 \times 0,35 &= 42 \text{ kW} \\ P_{n_{vyb.}} &= 30 \% \text{ z } 42 &= 13 \text{ kW} \\ P_{n_{kom.}} & &= 1 \text{ kW} \\ P_{n_{celkom}} &= 42 + 13 + 1 &= 56 \text{ kW} \end{aligned}$$

počet navrhovaných transformačných staníc s výkonom 100 kVA :

$$N_{cs} = P_{n_{celkom}} : s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 56 : 84 = 0,67 \text{ ks} = 1 \text{ ks}$$

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že pre zásobovanie navrhovanej lokality elektrickou energiou je potrebné zabezpečiť celkovo výkon 67 kVA, čo bude riešené napojením rozvojovej lokality na TR-4 prostredníctvom nových NN rozvodov vedených v zemi. Výkon trafostanice TR-4 sa navrhuje zvýšiť zo súčasných 100 KVA na 250 kVA.

Tab. : Návrh rekonštrukcie a výstavby nových trafostaníc na území obce Podhájska

Označ.	Umiestnenie	Druh	Súčasný výkon (kVA)	Navrhovaný výkon (kVA)
TR-1	V obci pri nadjazde	stožiarová	250	250
TR-2	Pod výrobným areálom Kraintek	stožiar./kiosková	250	1.000
TR-3	Pri cintoríne v miestnej časti Svätúša	stĺpová	250	630
TR-4	Pri bytovkách v miestnej časti Belek	stĺpová	100	250
TR-5	Nad obecným úradom	stĺpová/kiosková	400	2 x 630
TR-6	Pri potoku pri skleníkoch	stĺpová	160	160
TR-7	Pri ceste II/580 (oproti PD Radava - Svätúša)	stožiarová	100	100
TR-8	Pri vodárni pri termálnom kúpalisku	stĺpová/kiosková	100	1.000
TR-9	Vo výrobnom areáli Kraintek	kiosková	250	250
TR-10	Pri železničnej trati (rozvojová lokalita C1)	stĺpová	-	250
TR-11	Pri ceste II/580 (nad výrobnou zónou G1)	kiosková	-	1.000
TR-12	PD Radava – Svätúša (rozvojová lokalita G3)	kiosková	-	2 x 630
	S P O L U		1.860	7.160

Na základe prehodnotenia výkonu jednotlivých trafostaníc s ohľadom na jestvujúcu zástavbu a potreby nových rozvojových plôch, bola navrhnutá rekonštrukcia niektorých stávajúcich trafostaníc (TR-2, TR-3, TR-4, TR-5 a TR-8) z dôvodu zvýšenia ich výkonu a pre pokrytie stanovenej potreby boli navrhnuté nové trafostanice (TR-10 pre rozvojovú lokalitu C1, TR-11 pre rozvojovú lokalitu G1 a TR-12 pre rozvojovú lokalitu G3). Zároveň bolo prehodnotené umiestnenie niektorých trafostaníc a trafostanice, ktoré by mohli tvoriť prekážku pri rozvoji novej navrhovanej výstavby, boli premiestnené (TR-2 a TR-5), vrátane ich napojenia novými káblami vedenými v zemi. Navrhnutá je preložka, resp. výmena jestvujúceho 22 kV vzdušného vedenia napájajúceho trafostanicu TR-1, ktoré vedie cez obytné územie, za káblové vedenie uložené v zemi. Nové elektrické vedenia realizovať zemnými káblami. Všetky elektrické prípojky v plánovanej výstavbe, ako aj všetky nové a rekonštruované elektrické prípojky v obci realizovať len zemným káblovým rozvodom. Meranie spotreby elektrickej energie bude pre každý nový i rekonštruovaný objekt umiestnené tak, aby bolo možné odpočet spotreby elektrickej energie uskutočniť z verejného priestoru (merače osadiť do oplotenia jednotlivých RD na hranici pozemkov, resp. na verejne prístupnom mieste).

Verejné osvetlenie : V obci je vo všetkých uliciach vybudované verejné osvetlenie. Vodiče sú vedené po stĺpoch jestvujúcich elektrických NN rozvodov. Navrhované komunikácie a verejné priestranstvá v priestoroch cestovného ruchu a rekreácie, vrátane parkovísk budú osvetlené výbojkovými svietidlami na oceľových osvetľovacích stožiaroch. Rozvod medzi stožiarmi bude káblový, uložený v zemi. Ovládanie verejného osvetlenia bude spínacími hodinami z rozvádzača RVO. Postupne realizovať výmenu zastaralých nevykonných svietidiel za účinnejšie.

Územný plán obce v oblasti zásobovanie elektrickej energie :

- z hľadiska nadradenej technickej infraštruktúry rešpektuje jestvujúce 110 kV VVN č. 8745 Nové Zámky – Levice,
- rešpektuje jestvujúci systém zásobovania obce Podhájska elektrickou energiou z distribučného VN 22 kV vedenia č. 266 Levice – Nové Zámky,
- navrhuje preložkou, resp. výmenu jestvujúceho 22 kV vzdušného vedenia prechádzajúceho zastavaným územím obce,
- navrhuje rekonštrukciu, resp. zvýšenie výkonu niektorých trafostaníc s ohľadom na jestvujúcu

- zástavbu a potreby nových rozvojových plôch (TR-2, TR-3, TR-4, TR-5 a TR-8),
- navrhuje výstavbu nových trafostaníc s ohľadom na potreby nových rozvojových plôch (TR-10, TR-11 a TR-12),
- z dôvodu plánovanej výstavby navrhuje premiestnenie niektorých trafostaníc (TR-2 a TR-5), ktoré by mohli tvoriť prekážku pri rozvoji novej bytovej výstavby a výstavby novo koncipovaného kultúrno-administratívneho a rekreačného centra (námestia), vrátane ich napojenia novými káblami vedenými v zemi,
- nové elektrické vedenia realizovať výlučne zemnými káblami, vrátane všetkých nových a rekonštruovaných elektrických prípojk,
- postupne dobudovať všetky sekundárne siete ako káblové,
- NN sekundárnu sieť v navrhovaných lokalitách budovať zemnými káblami typu AYKY do 240 mm² uloženými v zemi popri cestných a peších komunikáciách,
- vonkajšie osvetlenie riešiť výbojkovými svietidlami s úspornými zdrojmi, ktoré budú osadené na podperných bodoch spolu s NN sekundárnym rozvodom, resp. v navrhovaných rozvojových lokalitách na samostatných oceľových stožiaroch s káblovým zemným rozvodom AYKY do 25 mm². Spínanie osvetlenia bude zabezpečené prostredníctvom rozvádzačov RVO od trafostaníc,
- postupne realizovať výmenu zastaralých nevýkonných svietidiel za účinnejšie,
- z hľadiska nadradenej technickej infraštruktúry rezervovať koridor pre nové 2x400 kV vedenie ZVN v profile (Gabčíkovo) – Veľký Ďur, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie,
- rešpektovať všetky jestvujúce trasy vedení a zariadení elektrizačnej sústavy, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona NR SR č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2.14.3. ZÁSOBOVANIE PLYNOM

Súčasný stav

Obec je napojená na plyn z vysokotlakového plynovodu Maňa – Bardoňovo, ktorého trasa prebieha severne od obce Podhájska, cez regulačnú stanicu situovanú na rozhraní katastrálnych území obce Podhájska a Trávnica. Skriňová regulačná stanica plynu VTL/STL je umiestnená na oplotenom pozemku. Má vybudovanú spevnenú príjazdovú komunikáciu, elektrickú prípojku a odorizačné zariadenie. Následný distribučný stredotlaký rozvod s pretlakom plynu do 100 kPa je spoločný pre obyvateľstvo, výrobu a rekreáciu. Trasa hlavného distribučného plynovodu vedie pozdĺž hlavnej komunikácie III/1493 (predtým III/064015) Maňa – Podhájska – Trávnica, v dĺžke cca 3.500 m. Na tento hlavný plynovod je napojená sieť uličných distribučných plynovodov. Prietoknosť plynu v hlavnom rozvode je postačujúca vzhľadom na plánovaný rozvoj obce. V sídelnom útvare majú najväčší podiel na spotrebe plynu individuálne bytové domy, v ktorých sú inštalované malé domové kotolne do výkonu 30 KW. Tlakové pomery v STL sieti sú priaznivé v rozsahu 75 – 80 KPa. Jednotliví odberatelia sú pripájaný domovými NTL prípojkami. Prípojky sú zakončené hlavnými domovými uzávermi a tlak STL plynu je zregulovaný pomocou regulátorov. Tlak plynu je zregulovaný na 1,8 KPa. Každý rodinný dom má samostatný plynomer na meranie spotreby plynu. V súčasnosti je spotreba plynu celej obce Podhájska 1.730.000 m³/rok.

Návrh zásobovania zemným plynom

V územnom pláne obce Podhájska sa uvažuje s výstavbou samostatne stojacich rodinných domov, nízkopodlažnou výstavbou bytových domov, ubytovacích zariadení a rodinných domov poskytujúcich prechodné ubytovanie a ubytovanie v súkromí, zariadení občianskej vybavenosti, ubytovacích a stravovacích zariadení pre rekreáciu a cestovný ruch a rozvojom priemyselnej a poľnohospodárskej výroby.

Stanovenie potrieb a využitia zemného plynu

Pre rodinné domy a nízkopodlažné bytové domy bez centrálnej dodávky tepla a teplej vody je

navrhované komplexné používanie plynu pre potreby vykurovania, ohrevu teplej vody a varenia. Plynové vykurovanie má obvykle formu ústredného vykurovania, len výnimočne sa realizuje samostatnými plynovými pecami. V objektoch občianskej vybavenosti a drobného priemyslu sa zemný plyn používa na vykurovanie, ohrev teplej vody a technologické potreby. Veľkoodberatelia plynu používajú zemný plyn ako hlavné či doplnkové palivo pri výrobe tepla.

Tab.: Predpokladaná spotreba zemného plynu na rozvojových plochách bytovej výstavby, občianskej vybavenosti, športu, rekreácie, priemyselnej výroby a služieb :

lokalita	Názov rozvojovej lokality	Druh zástavby	Účelová jednotka	Hodinová spotreba m ³ /hod.	Ročná spotreba m ³ /rok
A1	BD – Za humnami	BD	36 b.j.	53,28	85.680
B1	RD – miestna časť Za slivášmi	RD	35 RD	69,30	146.300
B2	RD – Zdravotnícka a Poštová ulica	RD	6 RD	11,88	25.080
B3	RD – ulica Za humnami	RD	41 RD	81,18	171.380
B4	RD – Kováčska ulica	RD	2 RD	3,96	8.360
B5	RD – pod výrobným areálom Kraintek	RD	11 RD	21,78	45.980
B6	RD – Štepničná ulica	RD	6 RD	11,88	25.080
B7	RD – dostavba Novej a Senčianskej ulice	RD	8 RD	15,84	33.440
C1	Ubytovanie v súkromí – pod PR Radava	RD/UZ	20 RD/UZ	39,60	83.600
C2	Ubytovanie v súkromí – Železničná ulica	RD/UZ	2 RD/UZ	3,96	8.360
C3	Ubytovanie v súkromí – Za humnami	RD/UZ	10 RD/UZ	19,80	41.800
C4	Ubytovanie v súkromí – Lúčna ulica	RD/UZ	2 RD/UZ	3,96	8.360
C5	Ubytovanie v súkromí – pod lesom	RD/UZ	2 RD/UZ	3,96	8.360
D1	OV – kultúrno-administratívne centrum	OV	11.500 m ²	57,02	115.873
D2	OV – pri severnom vstupe do obce	OV	5.551 m ²	28,08	57.072
E1	RaCR – Pod vinohradmi	RaCR – UZ	140 lôžok	68,60	115.220
E2	RaCR – nad vilou Gracia	RaCR – UZ	60 lôžok	29,40	49.380
E3	RaCR – pod vinicami	RaCR – UZ	150 lôžok	73,50	123.450
E4	RaCR – lokalita Dreviny	RaCR – UZ	15 lôžok	7,35	12.345
E5	RaCr – pri bytovkách v časti Belek	RaCR – UZ	30 lôžok	14,70	24.690
G1	Výrobná zóna pri areáli Kraintek s.r.o.	výroba	40 zamest.	48,00	144.000
G2	Zberný dvor pri areáli Kraintek s.r.o.	výroba	5 zamest.	6,0	21.600
G3	Zmiešané územie – areál PD Radava	výroba	10 zamest.	12,00	43.200
	S P O L U			685,03	1.398.610

Novonavrhované potrubia rozširovaného STL plynovodu budú vedené v zelených plochách pri komunikáciách, prípadne v plochách komunikácií, v súbehu s ostatnými inžinierskymi sieťami. Jednotlivé stavby sa pripoja na verejný plynovod samostatnými prípojkami, ktorých dimenzie sa navrhnu v podrobnejšej projektovej dokumentácii, v súlade s platnými normami STN. Skrinky s meračmi spotreby plynu budú osadené v oplotení každého odberateľa, resp. na verejne prístupnom mieste.

Výpočet potreby plynu pre BD

V zmysle smernice č. 15/2002 Generálneho riaditeľstva Slovenského plynárenského priemyslu Bratislava, boli pre výpočet potreby plynu v bytových domoch, kde sa uvažuje s komplexným použitím plynu pre potreby vykurovania 1,00 m³/hod. (1.800 m³/rok), ohrevu teplej vody 0,30 m³/hod. (400 m³/rok) a varenia 0,18 m³/hod. (180 m³/rok), stanovené nasledovné základné údaje :

- maximálna hodinová spotreba : 1,48 m³ /hod.
- ročná spotreba plynu : 2.380 m³ /rok

BD	36 x 1,48 = 53,3 m ³ /hod.	36 x 2.380 = 85.680 m ³ /rok
----	---------------------------------------	---

- **Rozvojová lokalita A1**, ktorá je určená pre výstavbu cca 3 bytových domov s celkovým počtom 36 bytových jednotiek, bude napojená na jestvujúce rozvody STL plynovodu navrhovanou vetvou STL2 z rúr PE 100 SDR 11 – DL. 377 m vedúcou pozdĺž komunikácie v zelenom páse. Na jestvujúce rozvody je napojená v dvoch bodoch z dôvodu zokruhovnia (na Poštovej ulici a na Úzkej ulici). Z hlavného rozvodu plynu STL2 budú zrealizované k jednotlivým bytovým domom prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým bytovým domom budú z hlavného STL2 rozvodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené na verejne prístupnom mieste.

Výpočet potreby plynu pre RD a ubytovanie v súkromí

Pre výpočet potreby plynu v rodinných domoch a v ubytovacích zariadeniach a rodinných domov poskytujúcich prechodné ubytovanie a ubytovanie v súkromí, kde sa uvažuje s komplexným použitím plynu pre potreby vykurovania $1,50 \text{ m}^3/\text{hod.}$ ($3.500 \text{ m}^3/\text{rok}$), ohrevu teplej vody $0,30 \text{ m}^3/\text{hod.}$ ($400 \text{ m}^3/\text{rok}$) a varenia $0,18 \text{ m}^3/\text{hod.}$ ($180 \text{ m}^3/\text{rok}$), stanovené nasledovné základné údaje :

- maximálna hodinová spotreba : $1,98 \text{ m}^3/\text{hod.}$
- ročná spotreba plynu : $4.180 \text{ m}^3/\text{rok}$

RD + Ubytovanie v súkromí	$145 \times 1,98 = 287,1 \text{ m}^3/\text{hod.}$	$145 \times 4.180 = 606.100 \text{ m}^3/\text{rok}$
---------------------------	---	---

- **Rozvojová lokalita B1**, ktorá je určená pre výstavbu cca 35 rodinných domov, bude napojená na jestvujúce rozvody STL plynovodu navrhovanou vetvou STL1 z rúr PE 100 SDR 11 – DL. 860 m vedúcou pozdĺž komunikácie v zelenom páse. Na jestvujúce rozvody je napojená v jednom bode bez zokruhovania (na Družstevnej ulici). Z dôvodu zokruhovania je výhľadovom možné prepojenie navrhovanej vetvy STL1 s jestvujúcim plynovodom na Senčianskej ulici vetvou STL1/2 z rúr PE 100 SDR 11 – DL. 230 m vedúcou pozdĺž komunikácie pri cintoríne. Z hlavného rozvodu plynu STL1 budú zrealizované k jednotlivým rodinným domom prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým rodinným domom budú z hlavného STL1 rozvodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené v oplotení na verejne prístupnom mieste.

- **Rozvojová lokalita B2**, ktorá je určená pre výstavbu cca 6 rodinných domov, bude napojená na jestvujúce rozvody STL plynovodu vedúceho na Zdravotníckej ulici. Z hlavného jestvujúceho rozvodu plynu DN 100 budú zrealizované k jednotlivým rodinným domom prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým rodinným domom budú z jestvujúceho plynovodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené v oplotení na verejne prístupnom mieste.

- **Rozvojová lokalita B3**, ktorá je určená pre výstavbu cca 41 rodinných domov, bude napojená na jestvujúce rozvody STL plynovodu navrhovanou vetvou STL3 z rúr PE 100 SDR 11 – DL. 678 m vedúcou pozdĺž komunikácie v zelenom páse. Na jestvujúce rozvody je napojená z dôvodu zokruhovania v dvoch bodoch (na Kováčskej ulici a na Poštovej ulici). Z hlavného rozvodu plynu STL3 budú zrealizované k jednotlivým rodinným domom prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým rodinným domom budú z hlavného STL3 rozvodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené v oplotení na verejne prístupnom mieste.

- **Rozvojová lokalita B4**, ktorá je určená pre výstavbu cca 2 rodinných domov, bude napojená na jestvujúce rozvody STL plynovodu vedúceho na Kováčskej ulici. Z hlavného jestvujúceho rozvodu plynu DN 80 budú zrealizované k jednotlivým rodinným domom prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým rodinným domom budú z jestvujúceho plynovodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené v oplotení na verejne prístupnom mieste.

- **Rozvojová lokalita B5**, ktorá je určená pre výstavbu cca 11 rodinných domov, bude napojená na jestvujúce rozvody STL plynovodu navrhovanou vetvou STL4 z rúr PE 100 SDR 11 – DL. 270 m vedúcou pozdĺž komunikácie v zelenom páse. Na jestvujúce rozvody je napojená v jednom bode bez zokruhovania (na Kováčskej ulici). Z hlavného rozvodu plynu STL4 budú zrealizované k jednotlivým rodinným domom

prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým rodinným domom budú z hlavného STL1 rozvodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené v oplotení na verejne prístupnom mieste.

- **Rozvojová lokalita B6**, ktorá je určená pre výstavbu cca 6 rodinných domov, bude napojená na jestvujúce rozvody STL plynovodu vedúceho na Stepničnej ulici. Z hlavného jestvujúceho rozvodu plynu DN 80 budú zrealizované k jednotlivým rodinným domom prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým rodinným domom budú z jestvujúceho plynovodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené v oplotení na verejne prístupnom mieste.
- **Rozvojová lokalita B7**, ktorá je určená pre výstavbu cca 8 rodinných domov, bude napojená na jestvujúce rozvody STL plynovodu vedúceho na ulici Nová (DN 100) a na Senčianskej ulici (DN 150). Z hlavného jestvujúceho rozvodu plynu budú zrealizované k jednotlivým rodinným domom prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým rodinným domom budú z jestvujúceho plynovodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené v oplotení na verejne prístupnom mieste.
- **Rozvojová lokalita C1**, ktorá je určená pre výstavbu cca 20 ubytovacích zariadení a rodinných domov poskytujúcich prechodné ubytovanie a ubytovanie v súkromí s celkovou kapacitou cca 200 lôžok, bude napojená na jestvujúce rozvody STL plynovodu navrhovanou vetvou STL12 z rúr PE 100 SDR 11 – DL. 275 m vedúcou stredom rozvojovej lokality, vetvou STL12/1 z rúr PE 100 SDR 11 – DL. 80 m napojenou na vetvu STL12 z východnej strany a vetvou STL12/2 z rúr PE 100 SDR 11 – DL. 50 m napojenou na vetvu STL12 zo západnej strany. Na jestvujúce rozvody je navrhovaná vetva STL12 napojená v jednom bode bez zokruhovania (na Termálnej ulici). Z hlavného rozvodu plynu STL12 a STL12/1,2 budú zrealizované k jednotlivým ubytovacím zariadeniam, resp. rodinným domom poskytujúcim ubytovanie v súkromí prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým UZ/RD budú z hlavného STL12 a STL12/1,2 rozvodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené v oplotení na verejne prístupnom mieste.
- **Rozvojová lokalita C2**, ktorá je určená pre výstavbu cca 2 ubytovacích zariadení a rodinných domov poskytujúcich prechodné ubytovanie a ubytovanie v súkromí s celkovou kapacitou cca 20 lôžok, bude napojená na jestvujúce rozvody STL plynovodu na Železničnej ulici. Z jestvujúceho rozvodu plynu budú zrealizované k jednotlivým ubytovacím zariadeniam, resp. rodinným domom poskytujúcim ubytovanie v súkromí prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým UZ/RD budú z jestvujúceho STL plynovodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené v oplotení na verejne prístupnom mieste.
- **Rozvojová lokalita C3**, ktorá je určená pre výstavbu cca 10 ubytovacích zariadení a rodinných domov poskytujúcich prechodné ubytovanie a ubytovanie v súkromí s celkovou kapacitou cca 100 lôžok, bude napojená na jestvujúce rozvody STL plynovodu navrhovanou vetvou STL3 z rúr PE 100 SDR 11 – DL. 678 m vedúcou pozdĺž komunikácie v zelenom páse. Na jestvujúce rozvody je napojená z dôvodu zokruhovania v dvoch bodoch (na Kováčskej ulici a na Poštovej ulici). Z hlavného rozvodu plynu STL3 budú zrealizované k jednotlivým ubytovacím zariadeniam, resp. rodinným domom poskytujúcim ubytovanie v súkromí prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým UZ/RD budú z hlavného STL3 rozvodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené v oplotení na verejne prístupnom mieste.
- **Rozvojová lokalita C4**, ktorá je určená pre výstavbu cca 2 ubytovacích zariadení a rodinných domov poskytujúcich prechodné ubytovanie a ubytovanie v súkromí s celkovou kapacitou cca 20 lôžok, bude napojená na jestvujúce rozvody STL plynovodu navrhovanou vetvou STL5 z rúr PE 100 SDR 11 – DL. 84 m vedúcou pozdĺž komunikácie v zelenom páse. Na jestvujúce rozvody je napojená z dôvodu zokruhovania v dvoch bodoch (na Lúčnej ulici a na Školskej ulici). Z hlavného rozvodu plynu STL5 budú zrealizované k jednotlivým ubytovacím zariadeniam, resp. rodinným domom poskytujúcim ubytovanie v súkromí prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým UZ/RD budú z hlavného STL5 rozvodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené v oplotení na verejne prístupnom mieste.

- **Rozvojová lokalita C5**, ktorá je určená pre výstavbu cca 2 ubytovacích zariadení a rodinných domov poskytujúcich prechodné ubytovanie a ubytovanie v súkromí s celkovou kapacitou cca 20 lôžok, bude napojená na jestvujúce rozvody STL plynovodu navrhovanou vetvou STL6 z rúr PE 100 SDR 11 – DL 50 m vedúcou pozdĺž komunikácie v zelenom páse. Na jestvujúce rozvody je napojená v jednom bode bez zokruhovania (v predĺžení rozvodu STL plynu na ulici Na vršku). Z hlavného rozvodu plynu STL6 budú zrealizované k jednotlivým ubytovacím zariadeniam, resp. rodinným domom poskytujúcim ubytovanie v súkromí prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým UZ/RD budú z hlavného STL5 rozvodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené v oplatení na verejne prístupnom mieste.

Výpočet potreby plynu pre občiansku vybavenosť

V objektoch občianskej vybavenosti a výrobných služieb sa zemný plyn bude používať na vykurovanie, ohrev teplej vody a technologické potreby. Predpokladaná potreba plynu je vypočítaná na základe odhadu. Uvažuje sa s cca 25 % spotrebou z celkovej spotreby zemného plynu určenej pre bývanie :

- maximálna hodinová spotreba : 340,4 m³/hod. x 0,25
- ročná spotreba plynu : 691.780 m³/rok x 0,25

25 % z objemu spotreby pre bývanie	340,4 x 0,25 = 85,1 m ³ /hod.	691.780 x 0,25 = 172.945 m ³ /rok
------------------------------------	--	--

Výpočet potreby plynu pre občiansku vybavenosť sa prevedie na základe výpočtu potrebných kapacít zásobovania teplom v ďalších stupňoch projektových dokumentácií jednotlivých objektov a údaje uvádzané v tabuľke sú len informatívne a zodpovedajú stupňu územnoplánovacej dokumentácie.

- **Rozvojová lokalita D1**, ktorá je určená pre výstavbu objektov občianskej vybavenosti v novom kultúrno-administratívnom a spoločenskom centre, bude napojená na jestvujúce rozvody STL plynovodu na Poštovej ulici. Z jestvujúceho rozvodu plynu budú zrealizované k jednotlivým zariadeniam občianskej vybavenosti prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým zariadeniam budú z jestvujúceho STL rozvodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené na verejne prístupnom mieste.

- **Rozvojová lokalita D2**, ktorá je určená pre výstavbu objektov občianskej vybavenosti pri severnom vstupe do obce (pri bešianskej ceste) bude napojená na jestvujúce rozvody STL plynovodu na Senčianskej ulici. Z jestvujúceho rozvodu plynu budú zrealizované k jednotlivým zariadeniam občianskej vybavenosti prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým zariadeniam budú z jestvujúceho STL rozvodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené na verejne prístupnom mieste.

Výpočet potreby plynu pre rekreáciu a cestovný ruch

Pre výpočet potreby plynu v zariadeniach určených pre rekreáciu a cestovný ruch, vzhľadom na obostavanosť a poskytujúce služby, uvažujeme s predpokladanou spotrebou zemného plynu na 1 lôžko, kde uvažujeme s komplexným použitím plynu pre potreby vykurovania 0,33 m³/hod. (600 m³/rok), ohrevu teplej vody 0,10 m³/hod. (133 m³/rok) a varenia 0,06 m³/hod. (90 m³/rok), sú stanovené nasledovné základné údaje :

- maximálna hodinová spotreba : 0,49 m³/hod.
- ročná spotreba plynu : 823 m³/rok

Počet lôžok v zariadení RaCR	395 x 0,49 = 193,55 m ³ /hod.	395 x 823 = 325.085 m ³ /rok
------------------------------	--	---

Výpočet potreby plynu pre rekreáciu a cestovný ruch sa prevedie na základe výpočtu potrebných kapacít zásobovania teplom v ďalších stupňoch projektových dokumentácií jednotlivých objektov a údaje uvádzané v tabuľke sú len informatívne a zodpovedajú stupňu územnoplánovacej dokumentácie.

- **Rozvojová lokalita E1**, ktorá je určená pre výstavbu zariadení rekreácie a cestovného ruchu Pod vinohradmi s celkovou kapacitou cca 140 lôžok, bude napojená na navrhovaný hlavný rozvod plynu STL8 z rúr PE 80 SDR 11 – DL. 275 m vedený v predĺžení Termálnej ulice navrhovanou vetvou STL9/1 z rúr PE 80 SDR 11 – DL. 50 m a vetvou STL9/2 z rúr PE 80 SDR 11 – DL. 78 m. Na navrhovaný hlavný rozvod STL8 sú obidve navrhované vetvy STL 9/1 a STL9/2 napojené z východnej strany v jednom bode bez zokruhovania. Z rozvodu plynu STL9/1,2 budú zrealizované k jednotlivým ubytovacím zariadeniam prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým UZ budú z navrhovaného STL9/1 a STL/2 rozvodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené na verejne prístupnom mieste.
- **Rozvojová lokalita E2**, ktorá je určená pre výstavbu zariadení rekreácie a cestovného ruchu nad vilou Gracia s celkovou kapacitou cca 60 lôžok, bude napojená na navrhovaný hlavný rozvod plynu STL8 z rúr PE 80 SDR 11 – DL. 275 m vedený v predĺžení Termálnej ulice navrhovanou vetvou STL10 z rúr PE 80 SDR 11 – DL. 132 m vedúcou pozdĺž komunikácie v zelenom páse. Na navrhovaný hlavný rozvod STL8 bude napojená z východnej strany v jednom bode bez zokruhovania. Z rozvodu plynu STL10 budú zrealizované k jednotlivým navrhovaným, prípadne i stávajúcim ubytovacím zariadeniam prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým UZ budú z navrhovaného STL10 rozvodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené na verejne prístupnom mieste.
- **Rozvojová lokalita E3**, ktorá je určená pre výstavbu zariadení rekreácie a cestovného ruchu pod vinicami s celkovou kapacitou cca 150 lôžok, bude napojená na navrhovaný hlavný rozvod plynu STL8 z rúr PE 80 SDR 11 – DL. 275 m vedený v predĺžení Termálnej ulice navrhovanou vetvou STL11 z rúr PE 80 SDR 11 – DL. 220 m vedúcou pozdĺž komunikácie v zelenom páse. Na navrhovaný hlavný rozvod STL8 bude napojená z východnej strany v jednom bode bez zokruhovania. Z rozvodu plynu STL11 budú zrealizované k jednotlivým navrhovaným, prípadne i stávajúcim ubytovacím zariadeniam prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým UZ budú z navrhovaného STL11 rozvodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené na verejne prístupnom mieste.
- **Rozvojová lokalita E4**, ktorá je určená pre výstavbu zariadenia rekreácie a cestovného ruchu v lokalite Dreviny s celkovou kapacitou cca 15 lôžok, nebude napojená na rozvod plynu. V prípade záujmu viacerých vlastníkov nehnuteľností je výhľadovo možné uvažovať s výstavbou ďalšej vetvy STL plynovodu v dĺžke cca 258 m, s napojením na navrhovaný hlavný rozvod STL8 plynu zo západnej strany.
- **Rozvojová lokalita E5**, ktorá je určená pre výstavbu zariadení rekreácie a cestovného ruchu pri bytovkách v miestnej časti Belek s celkovou kapacitou cca 30 lôžok, bude napojená na jestvujúci rozvod plynu na Lesníckej ulici navrhovanou vetvou STL7 z rúr PE 80 SDR 11 – DL. 100 m vedúcou pozdĺž komunikácie v zelenom páse. Na jestvujúci rozvod bude napojená v jednom bode (v predĺžení trasy) bez zokruhovania. Z rozvodu plynu STL7 budú zrealizované k jednotlivým navrhovaným ubytovacím zariadeniam prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým UZ budú z navrhovaného STL7 rozvodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené na verejne prístupnom mieste.

Výpočet potreby plynu pre výrobu a výrobné služby

V objektoch určených pre výrobu a výrobných služieb sa zemný plyn bude používať na vykurovanie, ohrev teplej vody a technologické potreby. Predpokladaná potreba plynu je vypočítaná na základe odhadovaného nárastu počtu zamestnancov v jednotlivých prevádzkach vybavenosti a výroby :

- maximálna hodinová spotreba : 1,2 m³/hod.
- ročná spotreba plynu : 3.600 m³/rok

počet zamestnancov	55 x 1,2 = 912 m ³ /hod.	805 x 3.600 = 2.898.000 m ³ /rok
--------------------	-------------------------------------	---

Výpočet potreby plynu pre výrobu a výrobné služby sa prevedie na základe výpočtu potrebných kapacít zásobovania teplom v ďalších stupňoch projektových dokumentácií jednotlivých objektov a údaje uvádzané v tabuľke sú len informatívne a zodpovedajú stupňu územnoplánovacej dokumentácie.

- **Rozvojová lokalita G1**, ktorá je určená pre výrobu a výrobné služby bude napojená na jestvujúce rozvody STL plynovodu navrhovanou vetvou STL13 z rúr PE 80 SDR 11 – DL. 335 m, vedúcou pozdĺž oplotenia výrobného areálu Kraintek s.r.o. z východnej strany. Na rozvod plynu bude napojená v jednom bode kolmo na navrhovanú vetvu STL4 bez zokruhovania. Z rozvodu plynu STL13 budú zrealizované k jednotlivým prevádzkam prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým prevádzkam budú z navrhovaného STL13 rozvodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené na verejne prístupnom mieste.
- **Rozvojová lokalita G2**, ktorá je určená pre zberný dvor pri areáli Kraintek s.r.o., bude napojená na jestvujúce rozvody STL plynovodu navrhovanou vetvou STL3 z rúr PE 100 SDR 11 – DL. 678 m, vedúcou pozdĺž komunikácie (ulica Za humnami) v zelenom páse. Na jestvujúce rozvody je napojená z dôvodu zokruhovania v dvoch bodoch (na Kováčskej ulici a na Poštovej ulici). Z hlavného rozvodu plynu STL3 bude zrealizovaná do areálu zberného dvora prípojka z polyetylénového potrubia. Odbočka k areálu bude z hlavného STL3 rozvodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené v oplotení na verejne prístupnom mieste. Z navrhovanej vetvy STL3 budú napojené aj rodinné domy situované pozdĺž ulice Za humnami.
- **Rozvojová lokalita G3**, ktorá je určená pre zmiešané územie pre poľnohospodárstvo, výrobu a výrobné služby bude napojená na jestvujúce rozvody STL plynovodu navrhovanou vetvou STL14 z rúr PE 100 SDR 11 – DL. 150 m, vedúcou pozdĺž jestvujúceho oplotenia areálu PD Radava z východnej strany. Na rozvod plynu bude napojená v jednom bode kolmo na jestvujúci plynovod na Družstevnej ulici bez zokruhovania. Z rozvodu plynu STL14 budú zrealizované k jednotlivým prevádzkam prípojky z polyetylénového potrubia. Odbočky k jednotlivým prevádzkam budú z navrhovaného STL14 rozvodu cez regulátor a plynomer, ktoré budú umiestnené na verejne prístupnom mieste.

Po spresnení nárokov potreby zemného plynu pre technologické účely priemyselnej výroby a získaní potrebných údajov je nutné celkové bilancie pre výrobné územie prehodnotiť a na základe zhodnotenia upraviť navrhované kapacity plynárenských zariadení.

Územný plán obce v oblasti zásobovania plynom :

- rešpektuje všetky existujúce plynárenské zariadenia a existujúce vedenia koridorov VTL plynovodov, vrátane ich ochranných pásiem a bezpečnostných pásiem,
- rešpektuje všetky existujúce STL plynovody, vrátane ich ochranných pásiem a bezpečnostných pásiem,
- uvažovať s rozšírením STL siete do všetkých rozvojových lokalít určených pre bývanie, občiansku vybavenosť, výrobu, rekreáciu a cestovný ruch,
- pripojenie nových objektov v prelukách je riešené napojením na stávajúce STL rozvody plynu, vedené v jednotlivých uliciach.

2.14.4. ZÁSOBOVANIE TEPLOM

Obec Podhájska je v zmysle STN EN 12 831 zaradená do I. teplotnej oblasti s výpočtovou teplotou vonkajšieho vzduchu – 11,0°C a dĺžkou vykurovacieho obdobia 205 dní.

Zásobovanie teplom na území obce Podhájska je decentralizované. Na riešenom území sú v súčasnosti zemným naftovým plynom vykurované prevažne objekty rodinných a bytových domov, vrátane ubytovacích zariadení a zariadení občianskej vybavenosti. V minimálnom rozsahu je v niektorých domácnostiach zabezpečované vykurovanie tuhými palivami (drevo, uhlie). Teplá úžitková voda sa pripravuje v plynových prietokových ohrievačoch, v kotlových výmenníkoch alebo elektrickým ohrevom. V malom počte je vykurovanie a ohrievanie teplej vody riešené tuhými palivami (drevo, hnedé uhlie). Na varenie v domácnostiach sú používané sporáky na zemný naftový plyn, propán-bután alebo elektrické sporáky. Celkovo je na zemný plyn napojených 1.030 obyvateľov, čo z celkového počtu 1.062 obyvateľov predstavuje cca 99 % obyvateľstva.

V návrhu územného plánu obce je z hľadiska zásobovania teplom potrebné aj naďalej za hlavný zdroj tepla považovať zemný plyn. V navrhovaných bytových jednotkách a nových objektoch občianskej vybavenosti obmedziť prípravu tepla na tuhé palivá (uhlie, drevo a podobne), ktorá sa v poslednom období v dôsledku značného nárastu cien plynu a elektriky dostáva do popredia. Plynové kotle, resp. iné kotle na vykurovanie a zásobníky na ohrev teplej vody, plynové a elektrické ohrievače vody navrhovať s dôrazom na kvalitu, účinnosť a ekologické požiadavky na tieto zariadenia. Pri návrhu tepelno-izolačných vlastností konštrukcií a budov brať do úvahy STN 730540 a objekty navrhnuť tak, aby nedošlo k nežiadúcemu prekročeniu tepelnej spotreby. Vzhľadom na vývoj cien plynu a elektriny navrhujeme využívať aj iné druhy energií (slnečnú, veternú a podobne).

Netradičné druhy energie

Ako netradičné a doplnkové druhy energie majú význam :

- slnečná energia, najmä na prípravu teplej a úžitkovej vody. Vývojom a výrobou zariadení sa zaoberá vývojové pracovisko v Žiari nad Hronom,
- lesná biomasa v niektorých lokalitách v území s drevárskym priemyslom,
- hydroenergetický potenciál, pokiaľ nie je v protiklade so záujmami ochrany prírody a vodohospodárskymi záujmami,
- bioplyn najmä zo sústredených poľnohospodárskych odpadov,
- využitie geotermálnej a veternej energie je výrazne limitované miestnymi podmienkami.

V katastrálnom území obce sa pre areál kúpaliska a skleníkové hospodárstvo ako zdroj tepla na vykurovanie využíva jestvujúci geotermálny vrt Po-1 s výdatnosťou 53 l/s a teplotou 80°C, pri mineralizácii 19.000 mg/l. Maximálny využiteľný energetický potenciál pri ochladení vody na 25°C je 9.604,2 kW.

Z hľadiska ďalšieho využitia jestvujúceho geotermálneho vrtu na vykurovanie, vrátane ostatných doplnkových alebo špičkových zdrojov tepla – teplovodných kotolní alebo teplovodných čerpadiel, je potrebné spracovať podrobnejšiu štúdiu, ktorá spresní podmienky efektívneho využívania tohto netradičného zdroja tepla.

Územný plán obce v oblasti zásobovania teplom :

- za hlavný zdroj tepla aj naďalej považuje zemný plyn,
- v navrhovaných bytových jednotkách a nových objektoch občianskej vybavenosti obmedzuje prípravu tepla na tuhé palivá (uhlie, drevo a podobne),
- plynové kotle, resp. iné kotle na vykurovanie a zásobníky na ohrev teplej vody, plynové a elektrické ohrievače vody doporučuje navrhovať s dôrazom na kvalitu, účinnosť a ekologické požiadavky na tieto zariadenia,
- podporuje realizáciu racionálnych energetických opatrení znižujúcich energetickú náročnosť budov zásobovaných teplom,
- v zásobovaní teplom navrhuje využívať aj iné druhy energií (slnečnú, veternú a podobne),
- uprednostniť využívanie obnoviteľných zdrojov energie pred fosílnymi palivami za predpokladu splnenia kritérií energetickej a ekonomickej efektívnosti a najmä kritérií ochrany životného prostredia.

2.14.5. ELEKTRONICKÉ KOMUNIKÁCIE

Telekomunikačné zariadenia

Z hľadiska telekomunikačných služieb prislúcha obec Podhájska do uzlového telefónneho obvodu UTO Trávnica. Podľa nového digitálneho členenia UTO Trávnica patrí do primárnej oblasti PO Nové Zámky.

Telefonizácia obce Podhájska je zabezpečená z digitálnej telefónnej ústredne ATÚ, ktorá je nainštalovaná v priestoroch pošty umiestnenej v budove obecného úradu. Automatická telefónna

ústredňa je schopná pokryť ďalšie požiadavky na nové telefónne prípojky.

Rozvody miestnej telefónnej siete sú vedené v zemnej ryhe, väčšia časť rozvodov je vedená vzdušnou trasou na stĺpoch pozdĺž hlavnej zbernej komunikácie a pozdĺž miestnych komunikácií. Telefónne prípojky sú riešené v najkratších úsekoch vzdušnou trasou od telekomunikačných zariadení, ktoré sú inštalované priamo na telefónnych stĺpoch. Napojenie jednotlivých rodinných domov zo zemného rozvodu jestvujúcim vzdušným vedením závesných káblov po stĺpoch je nevyhovujúce a neestetické, a preto je nevyhnutné pri najbližšej rekonštrukcii telekomunikačných rozvodov uvažovať s celkovou kabelážou rozvodov miestnych telefónnych sietí.

Nové obytné ulice, vrátane nových ubytovacích zariadení v rekreačnom území v blízkosti termálneho kúpaliska bude potrebné napájať z telekomunikačnej ústredne telefónnymi káblami uloženými v zemi. Nové rodinné domy a objekty ubytovacích zariadení pripájať na telekomunikačný rozvod iba zemnými káblami s ukončením telefónnej prípojky na rodinnom dome, resp. na objekte ubytovacieho zariadenia, alebo na hranici pozemku v prípojke telekomunikačnej skrinke. Zároveň je potrebné uvažovať aj s vybudovaním dostatočných telekomunikačných rozvodov k výrobnému areálu, územiu. Všetky nové telekomunikačné rozvody a telefónne prípojky v obci realizovať výlučne zemnými telekomunikačnými káblami.

Katastrálnym územím obce Podhájska prechádza pozdĺž železničnej trate Bratislava – Nové Zámky – Zvolen – Košice – Čierna nad Tisou – št. hranica UZ diaľkový optický kábel, ktorý je v správe Železníc Slovenskej republiky. V rámci „Modernizácie teleinformačnej siete BA – NZ – ZV – KE – Čn/T“ v rokoch 2001 – 2002 bola do spoločnej káblovej trasy s diaľkovým optickým káblom priložená miestna kabelizácia optická aj metalická, (PS 414 – Spojovací systém Podhájska, PS 513 – EPS Podhájska, PS 613 – EZS Podhájska a PS 814 – LAN Podhájska).

Mobilné telekomunikačné siete

Rozvoj mobilnej telekomunikačnej siete zabezpečujú v súčasnosti štyria operátori a to Orange Slovensko a.s., Slovak Telekom a.s., O2 Slovakia s.r.o. a SWAN a.s. Tieto spoločnosti majú na území Slovenska rozmiestnené svoje základňové, prenosové a centrálné stanice podľa vlastných navrhnutých koncepcií rozvoja týchto spoločností, za pomoci ktorých zabezpečujú pre svojich užívateľov pokrytie signálom GSM v pásme 900 a 1800 MHz. Riešené územie obce Podhájska je plošne pokrytá signálom GSM všetkých prevádzkovateľov tejto mobilnej siete.

Televízne zariadenia

Televízny signál na území obce Podhájska je zabezpečovaný individuálne, pomocou satelitných prijímačov a televíznych digitálnych antén DVB-T. V budúcnosti je možné príjem televízneho signálu riešiť vysielaním signálom z mikrovlnných vysieláčov, spoločných pre viaceré obce. Osadenie vysieláča riešiť s ohľadom zabezpečenie kvalitného príjmu aj pre nižšie položené miesta v obci.

Miestny rozhlas

Ústredňa miestneho rozhlasu je umiestnená v priestoroch obecného úradu. Typ ústredne TESLA AUC s výkonom 600 W. Rozvody obecného rozhlasu sú vzdušné. Vedené sú po elektrických stĺpoch alebo na vlastnom vybudovanom rozvode po samostatných oceľových stĺpoch Ø 65/6 mm. Reprodukory o výkone 5 – 15 W sú umiestnené na najfrekvencovanejších miestach obce a na hlavných miestnych komunikáciách. Ozvučenie v obci nie je dostačujúce a závisí od počasia.

V nových rozvojových lokalitách budú rozvody obecného rozhlasu riešené spolu s verejným osvetlením. Na stĺpoch verejného osvetlenia budú nainštalované uchytenia pre ozvučovacie telesá. Rozvody k ozvučovacím telesám je potrebné uložiť do zeme, prípadne je možné ozvučenie riešiť ako bezdrôtové. V reproduktore bude uložený prijímač signálu z rozhlasovej vysielacej ústredne. Napojenie reproduktorov bude priamo z elektrickej siete.

Územný plán obce sú v oblasti rozvoja elektronických komunikácií :

- Rešpektuje existujúce trasy všetkých telekomunikačných sietí a zariadení. Neuvažuje sa s ich prekládkou a ani s inými zásahmi, okrem nevyhnutnej rekonštrukcie.
- Miestna telekomunikačná sieť bude rozšírená o nové rozvojové lokality. Uvažuje sa so 100 % telefonizáciou obytného územia, t.j. s 1 telefónnou stanicou (TS) na 1 bytovú jednotku. Telekomunikačné káble budú uložené pozdĺž cestných komunikácií, spolu s ďalšími inžinierskymi sieťami.
- Napájací bod pre nové telefónne stanice bude určený pri začatí územného konania pre výstavbu danej rozvojovej lokality. Káblové rozvody sa zrealizujú podľa aktuálnych zámerov jednotlivých poskytovateľov telekomunikačných služieb. Výhodné je komplexné riešenie, v rámci ktorého sa pre každý dom zabezpečí telefónna linka, káblová televízia, rýchly internet.
- Alternatívne môžu byť telekomunikačné služby poskytované bezdrôtovou technológiou. Vzhľadom k rýchlemu technologickému pokroku v tejto oblasti nie je v tejto dokumentácii účelné podrobné technické riešenie.
- Z hľadiska rozvoja infraštruktúry informačných sietí odporúčame uskutočniť celkovú kabeláž rozvodov všetkých vzdušných miestnych telefónnych sietí a všetkých rozvodov miestneho rozhlasu, ktoré sú pomerne zastaralé a neestetické. Rozšírenie miestnej telekomunikačnej siete a miestneho rozhlasu v navrhovaných rozvojových plochách sa uskutoční uložením rozvodov do zemnej ryhy pozdĺž komunikácií.
- Pri riešení územného plánu obce sú rešpektované ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich a navrhovaných zariadení podľa zákona NR SR č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2.15. KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Kvalita životného prostredia je do značnej miery ovplyvňovaná jednak prírodnými, tak aj negatívnymi civilizačnými javmi, ktoré majú charakter stresových faktorov. Väčšinou sa viažu na nepriaznivé výstupy z výrobných a poľnohospodárskych činností, pričom zasahujú buď priestor, línie alebo majú bodový charakter.

Primárne stresové faktory sú tvorené prvotnými pôvodcami stresu. Prejavujú sa plošným záberom prírodných ekosystémov. Do tejto skupiny patria všetky hmotné poloprirodzené a umelé antropogénne prvky (priemyselné a poľnohospodárske objekty, dopravné plochy a línie, plochy intenzívneho poľnohospodárstva a lesníctva, sídelné a rekreačné areály apod.). Charakteristickým znakom týchto stresorov je ich jednoznačné plošné vymedzenie v krajine. Dôsledkom lokalizácie primárnych stresových faktorov je zmena štruktúry a využívania krajiny (zánik prirodzených ekosystémov v dôsledku rozvoja antropických aktivít), ako i ohrozenie migrácie bioty v dôsledku bariérového pôsobenia týchto stresorov. Patria sem všetky hmotné antropogénne prvky územia slúžiace na výrobné, skladovacie, dopravné, obytno-rekreačné, vodohospodárske, poľnohospodárske a energetické účely. Ich negatívny vplyv sa prejavuje najmä v plošnom zábere prírodných ekosystémov a následnou antropizáciou územia.

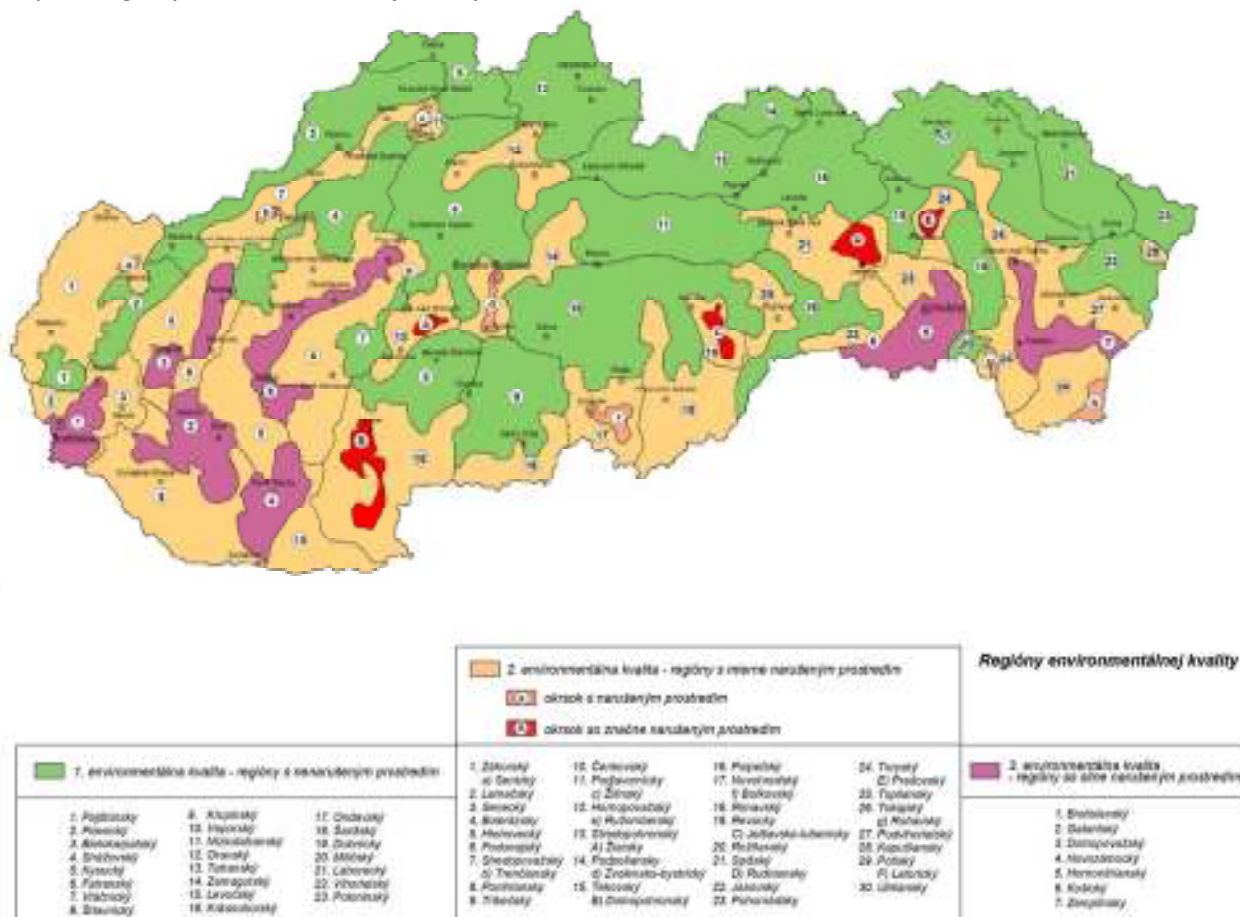
Sekundárne stresové faktory sú negatívne sprievodné javy realizácie ľudských aktivít v krajine, ktorých negatívne pôsobenie sa prejavuje ohrozením jednotlivých zložiek životného prostredia, resp. narušením prirodzeného prostredia.

2.15.1. SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

V zmysle environmentálnej regionalizácie Slovenskej republiky (Správa o stave životného prostredia SR v roku 2015, SAŽP) je katastrálne územie obce Podhájska zaradená do regiónu č. 9 – Tribečského a č. 10 – Čenkovského s mierne narušeným prostredím. Samotné riešené územie obce Podhájska môžeme na základe celkového stavu jednotlivých zložiek životného prostredia – voda, pôda

a ovzdušie zaradiť do regiónu s nenarušeným prostredím (územie 1. environmentálnej kvality), nakoľko v území sa nenachádza žiadny významný zdroj znečistenia. Výnimku tvorí odpadová voda z termálneho kúpaliska. Potencionálnymi zdrojmi negatívnych vplyvov na životné prostredie je znečisťovanie pôdy užívaním chemických látok, znečisťovanie vodných tokov vplyvom odpadov, znečisťovanie spodnej vody vplyvom priesakov z nevyhovujúcich žump a čiernych skládok v území a znečisťovanie ovzdušia emisiami z automobilovej dopravy.

Mapa : Regióny environmentálnej kvality

2.15.2. VODA

Hlavným opatrením na ochranu povrchových a podzemných vôd je dodržiavanie zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Kvalitu povrchových a podzemných vôd na území Slovenskej republiky sleduje Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) Bratislava a aktuálny stav v jednotlivých rokoch publikuje v ročníkoch za celé územie SR.

Vo všeobecnosti je možné uviesť, že kvalita povrchových vôd nie je na území regiónu uspokojivá. Najkritickejšia situácia je tam, kde splaškové odpadové vody sa dostávajú do vodných tokov, čím dochádza k jeho značnému znečisteniu. Taktiež závažná je situácia na potokoch, ktoré sú znečisťované z poľnohospodárskej výroby. Ďalším výrazným znečisťovateľom povrchových aj podzemných vôd sú hospodárske dvory, silážne jamy a hnojiská.

POVRCHOVÉ VODY

Z hydrologického hľadiska patrí územie obce Podhájska do povodia rieky Váh, čiastkové povodie Nitra. Riečnu sieť katastrálneho územia tvorí potok Liska a jej pravostranný prítok – Trávnický potok. V zmysle Prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, je vodný tok – Liska, pretekajúci riešeným

územím, zaradený medzi vodohospodársky významné vodné toky (4-21-13-056).

V rámci celoslovenského monitoringu je kvalita povrchových vôd sledovaná v čiastkovom povodí Váhu na toku rieky Žitava, do ktorej sa vlieva potok Liska so svojimi prítokmi. Najbližšie miesto odberu sa nachádza na území obce Hul (riečny kilometer 3,50).

Všeobecné fyzikálno-chemické a hydrobiologické ukazovatele : V čiastkovom povodí **Váhu** bolo bilančne hodnotených 22 miest za rok 2014 aj 2013. V roku 2014 všeobecné fyzikálno-chemické a hydrobiologické ukazovatele zodpovedajú priaznivému bilančnému stavu (A) v 5 miestach. Napätý bilančný stav (B) bol stanovený v 12 bilancovaných miestach (SI_{bios}) a pasívny bilančný stav (C) v 5 miestach s určujúcimi ukazovateľmi BSK_5 , $CHSK_{Cr}$, SI_{bios} a $CHLa$. Pasívny bilančný stav (C) pretrváva v rokoch 2014 aj 2013 v miestach : Handlovka – Koš a Nitra – Komoča a na toku Trnávka (od r. 2014 zmena miesta). Zhoršenie z priaznivého BS (A) na pasívny BS (C) bolo zaznamenané v mieste Nitra – Čechynce.

Relevantné syntetické a nesyntetické látky (RL) : V čiastkovom povodí **Váhu** bolo bilančne hodnotených 17 miest za rok 2014 a 20 miest za rok 2013. V roku 2014 relevantné látky pre NPK boli hodnotené len v 5 miestach a vyhovujú priaznivému BS (A). Pre rok 2014 bol bilančný stav pre RP v 2 bilancovaných miestach pasívny BS (C), v 1 mieste napätý BS (B) a v 14 miestach sme zaznamenali priaznivý BS (A). V roku 2014 sa bilančný stav zlepšil z pasívneho BS (C) na priaznivý BS (A) v miestach Orava – Kľačany (RP), Žitava – Hul (RP) a Nitra – Komoča (RP). Nepriaznivý pasívny BS (C) v oboch rokoch pretrváva v mieste Nitra – Chalmová (RP) a na toku Trnávka, aj keď v roku 2014 bol zmenené miesto.

Prioritné látky a niektoré ďalšie znečisťujúce látky (PL) : V čiastkovom povodí **Váhu** bolo bilančne hodnotených 16 miest za rok 2014 a 19 miest za rok 2013. V roku 2014 prioritné látky pre NPK neboli hodnotené v 1 mieste. Priaznivému bilančnému stavu (A) prioritné látky zodpovedajú v 12 miestach pre RP a v 11 miestach pre NPK. Pasívny BS (C) bol zaznamenaný v 4 miestach pre RP aj NPK, určujúcim ukazovateľom bola ortuť. Nepriaznivý pasívny bilančný stav (C) pre NPK aj RP pretrváva v rokoch 2014 aj 2013 v miestach : Nitra – Chalmová a Nitra – Nitrianska Streda (len NPK). Zhoršenie bilančného stavu z priaznivého BS (A) na pasívny BS (C) nastalo v mieste odberu Nitra – Komoča (RP aj NPK) a v mieste Handlovka – Koš (RP).

Najvýraznejšie zlepšenie z pasívneho bilančného stavu (C) na priaznivý BS (A) nastal v roku 2014 na čiastkovom povodí Váhu : Žitava – Hul (RL).

Kvalita vody v toku rieky Žitava je v mieste odberu Húl ovplyvnená kvalitou privádzaných vôd z jej horného toku. Rieka Žitava prichádza do predmetného územia už znečistená, nakoľko je recipientom odpadových vôd z priemyselných a poľnohospodárskych podnikov, výrobných území a taktiež sú do nej vypúšťané odpadové vody z jednotlivých miest a obcí nachádzajúcich sa nad miestom odberu. Hlavným producentom odpadových vôd v sledovanom mieste odberu Žitava – Húl v roku 2013 je TESGAL – Holzapfel s.r.o., kde bolo zaznamenané na Hostovskom potoku v 1,0 rkm množstvo odpadových vôd $1.796 \text{ tis.m}^3 \cdot \text{rok}^{-1}$ (spôsob čistenia : M-CH, režim vypúšťania 24/365, vypúšťané znečistenie za rok 2013 : $ChSK_{Cr} - 0,033 \text{ t.rok}^{-1}$, $NL - 0,009 \text{ t.rok}^{-1}$) a SE a.s. – Atómové elektrárne Mochovce, kde bolo zaznamenané na Telinskom potoku v 14,0 rkm množstvo odpadových vôd $260.192 \text{ tis.m}^3 \cdot \text{rok}^{-1}$ (spôsob čistenia : M-B, režim vypúšťania 24/365, vypúšťané znečistenie za rok 2013 : $NL - 3.174 \text{ t.rok}^{-1}$).

Stav kvality povrchových vôd v riešenom území nie je monitorovaný. Kvalitu povrchových miestnych vodných tokov negatívne ovplyvňuje absencia čističiek odpadových vôd v jednotlivých sídlach, v dôsledku čoho sú splašky odvádzané priamo do recipientu. V rôznej miere sú povrchové vody kontaminované aj agrochemikáliami používanými pri poľnohospodárskej činnosti, ktorú sú dažďami splavované do vodných tokov. Vo všeobecnosti môžeme konštatovať, že kvalita povrchových vôd je priamo úmerná lokalizácii zdrojov znečistenia a chýbajúcej kanalizácii v okolitých obciach.

PODZEMNÉ VODY

Podzemné vody v katastrálnom území obce Podhájska patria z hľadiska hodnotenia kvality podzemných vôd do útvaru SK1000400P – Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Váhu, Nitry a ich prítokov južnej časti oblasti povodia Váh. Táto oblasť patrí už dlhšie obdobie medzi najznečistenejšie časti Slovenska, kde sa vplyv antropogénneho znečistenia na podzemné vody

kvartérnych náplavov prejavuje v celom útvare. Dokumentujú ho nadlimitné hodnoty stopového prvku As, všeobecne organických látok TOC, NEL a špecifických látok. Nariadeniu vlády SR č. 354/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu v znení neskorších predpisov nevyhovujú aj koncentrácie Mn, Fe.

Podľa Palmer – Gazdovej klasifikácie sú tieto podzemné vody základného, nevýrazného, vápenato-horečnato-hydrogénuhličitanového typu, ktorý prechádza do vápenato-chlorido-hydrogenuhličitanového typu. Základný chemizmus vykazuje značnú variabilitu so známami antropogénneho ovplyvnenia. Podzemné vody sledovanej oblasti sa radia medzi stredne mineralizované až vysoko mineralizované. Maximálna mineralizácia dosahuje hodnoty 1.327 mg.l^{-1} . Zásadný podiel na mineralizácii z kationov majú vápnik a horčík, z aniónov sa najviac podieľajú hydrogenuhličitan, v menšej miere potom sírany a chloridy. Pri porovnaní medzných hodnôt podľa Nariadenia vlády SR č. 354/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu v znení neskorších predpisov sa v nameraných koncentráciách vo vzorkách podzemných vôd zistilo pretrvávajúce zhoršenie stavu podzemných vôd. V širšej oblasti je vysoká priemyselná a poľnohospodárska činnosť, čo sa významne odráža aj na chemickom znečistení vôd.

Podľa Hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (Slovenský Hydrometeorologický Ústav, Bratislava 1984) patrí riešené územie do hydrogeologického rajónu N 058 – Neogén Hronskej pahorkatiny. Kvalita podzemných vôd na území Slovenska bola v roku 2014 hodnotená v rámci 120 rajónov. Sledovaná bola v 134 objektoch monitorovacej siete kvality podzemných vôd, z čoho 93 bolo s pasívnou a 41 s napätou bilanciou. V rámci hydrologického rajónu N – 058 Neogén Hronskej pahorkatiny o celkovej ploche $1.061,40 \text{ km}^2$, do ktorého patrí celé katastrálne územie obce Podhájska, je situovaný 1 objekt monitorovacej siete č. 22690 – Bajč v okrese Šaľa, katastrálne územie Diakovce.

Tab. : Hodnoty znečistenia podzemných vôd v roku 2013 a 2014 z monitorovacej stanice Bajč :

č. objektu	lokalita	rok	NH ₄	NO ₃	NO ₂	CHSK _{Mn}	vodivosť	RL 105	bil. stav	ukazovateľ
22690	Bajč	2013	3.12 A	100 A	100 A	1.56 A	0.94 B	0.88 C	C	RL 105
		2014	4.16 A	100 A	100 A	3.52 A	0.88 C	0.93 B	C	vodivosť

Zdroj : SHMÚ Bratislava, 2015

Opatrenia na ochranu povrchových a podzemných vôd

Hlavným opatrením na ochranu povrchových a podzemných vôd je dodržiavanie zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý v 5. časti pojednáva o ochrane vodných pomerov a vodárenských zdrojov. Ukladá všetkým užívateľom dbať o ich ochranu a účelné využívanie, vlastníkom alebo správcom poľnohospodárskych a lesných pozemkov napomáhať zlepšovaniu vodných pomerov, zabráňovať škodlivým zmenám odtokových pomerov a splavovaniu pôdy, dbať o udržiavanie pôdnej vody, zlepšenie retenčnej schopnosti územia a zachovávať vhodné podmienky na výskyt vôd.

V rámci hodnotenia stavu povrchových a podzemných vôd podľa spôsobu užívania na určené účely (pitná voda, voda na kúpanie, voda pre závlahy a voda pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb) je potrebné dodržať ustanovenia zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, Nariadenie vlády SR č. 296/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd a Nariadenie vlády SR č. 354/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 309/2012 Z.z. o požiadavkách na vodu určenú na kúpanie.

Ochrana vodného bohatstva členíme podľa stupňa a spôsobu ochrany :

- citlivé a zraniteľné oblasti
- chránené vodohospodárske oblasti
- vodárenské toky a ich povodia
- ochrana prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov
- ochrana vôd pred znečistením dusičnanmi na poľnohospodársky využívaných územiach

➤ ochrana záujmových území navrhovaných vodohospodárskych diel

Citlivé a zraniteľné oblasti ustanovuje Nariadenie vlády SR č. 617/2004 Z.z. podľa § 33 a 34 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách. Podľa tohto nariadenia sú za citlivé oblasti vyhlásené vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiadúcemu stavu kvality vôd, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje a ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd. Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg/l alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Podľa prílohy č. 1 Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti, sú poľnohospodárske pozemky využívané v katastrálnom území obce Podhájska ustanovené za zraniteľné oblasti.

Chránené vodohospodárske oblasti : Za chránené vodohospodárske oblasti (CHVO) sa považujú oblasti, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvoria významnú oblasť prirodzenej akumulácie vôd. Podmienky ochrany vôd v CHVO sú upravené podľa § 31 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách. Do katastrálneho územia nezasahuje žiadna chránená vodohospodárska oblasť.

Vodárenské toky a ich povodia sú dané Vyhláškou MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov.

Vodárenské vodné toky sú vodné toky, alebo úseky vodných tokov, ktoré sa využívajú alebo môžu využívať ako vodárenské zdroje na odber pre pitnú vodu. Začiatok vodárenského toku je určený prameňom vodného toku, koniec vodárenského toku tvorí priečny profil vodného toku v mieste odberu vody alebo profil hrádze alebo hate. Povodím vodárenského toku je územie, z ktorého celý povrchový odtok prirodzene vteká do vodného toku k profilu vymedzujúcemu skončenie vodárenského toku, ako aj územie, z ktorého sa povrchové vody do povodia vodárenského toku umelo privádzajú. V zmysle Prílohy č. 2 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodárenských vodných tokov, sa na území obce Podhájska nenachádzajú vodárenské vodné toky využívané ako vodárenské zdroje alebo ako vodárenské zdroje na odber pitnej vody.

Vodohospodársky významný vodný tok predstavujú vodné toky a ich ucelené úseky, ktoré sú využívané alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje, alebo plnia inú funkciu (plavby, odber vody pre priemysel a poľnohospodárstvo, rekreácia, hraničný tok a iné). V zmysle Prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov, sa na území obce Podhájska nachádza vodohospodársky významný vodný tok – potok Liska (4-22-13-056).

Ochrana prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov sa vykonáva zákonom č. 538/2005 Z.z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Minerálna voda je podľa § 2 ods.1 zákona č. 538/2005 Z.z. podzemná voda s originálnym pôvodom akumulovaná v prírodnom prostredí, vyvierajúca na zemský povrch z jednej alebo viacerých prirodzených alebo umelých výstupných ciest, ktorá sa odlišuje od inej podzemnej vody najmä svojím pôvodom, obsahom stopových prvkov, obsahom a charakterom celkových rozpustených tuhých látok presahujúcich 1.000 mg/l alebo obsahom rozpustených plyných látok presahujúcich 1.000 mg/l oxidu uhličitého, alebo najmenej 1 mg/l sulfátu, alebo minimálnou teplotou vody v mieste výveru 20°C.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 538/2005 Z.z. sa na území obce Podhájska nenachádza prírodná minerálna voda, ktorá pre svoje zloženie vhodná na liečenie bola uznaná podľa tohto zákona. Zároveň sa na území obce nenachádza ani prírodná minerálna voda, ktorá podľa § 2 ods. 4 zákona č. 538/2005 Z.z. je mikrobiologicky bezchybná a spĺňa kvalitatívne požiadavky podľa osobitného predpisu (zákon č. 152/1995 Z.z., o potravinách v znení neskorších predpisov) na použitie ako potrava a na výrobu balených prírodných minerálnych vôd a bola uznaná podľa tohto zákona.

Ochrana záujmových území navrhovaných vodohospodárskych diel zabezpečuje ochranu najvhodnejších lokalít pre výstavbu nádrží a to nielen pre už známe potreby ale aj pre zabezpečenie účelnej rezervy kapacít povrchových zdrojov vody pre zatiaľ nešpecifikované potreby. V zmysle ÚPN regiónu Nitriansky kraj – Zmeny a doplnky č. 1 (2015) sa v katastrálnom území Podhájska neuvažuje s výstavbou takýchto vodohospodárskych diel.

Návrh opatrení na ochranu vôd :

- dodržiavať ustanovenia zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), Nariadenie vlády SR č. 296/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd, ako aj ustanovenia vyhlášok MZ SR č. 354/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na vodu na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu a č. 146/2004 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 30/2002 Z.z. o požiadavkách na vodu na kúpanie a kontrolu kvality vody na kúpanie a kúpaliská,
- rešpektovať ochranné pásma vodných tokov a vodných nádrží,
- zabezpečiť opatrenia na ochranu povrchových a podzemných vôd pred ich znečistením,
- nedopustiť znečistenie vodných tokov a plôch tuhým komunálnym odpadom, stavebným odpadom a splaškami, vykonávať monitoring a periodické čistenie,
- riešiť rekonštrukciu a dobudovanie kanalizácie na území obce s napojením sa ČOV,
- riešiť napojenie rozvojových lokalít obce na verejnú kanalizáciu a ČOV,
- zabezpečiť odvádzanie vôd z povrchového odtoku odtekajúceho zo zastavaného územia obce a z pozemných komunikácií pre motorové vozidlá, vrátane parkovísk a odstavných plôch s prečistením zachytávajúcim plávajúce látky v lapači splachov,
- na miestach, kde sa predpokladá obsah látok, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť kvalitu povrchovej a podzemnej vody (odstavné plochy, parkoviská, autobusové nástupištia, plochy vo výrobných prevádzkach) zrealizovať potrebné opatrenia na ich elimináciu, osadiť lapače na zachytávanie ropných látok,
- zabezpečiť pôdoochranárskymi a lesotechnickými opatreniami na zvýšenie retenčnej schopnosti územia,
- rešpektovať a zachovať vybudované hydromelioračné zariadenia,
- rešpektovať prirodzené záplavové územia vodných tokov v katastrálnom území obce,
- rešpektovať navrhované protipovodňové opatrenia na vodnom toku Liska,
- revitalizovať nevhodne upravené korytá miestnych potokov v intraviláne obce,
- rezervovať územie pre vybudovanie ochrannej hrádze na vodnom toku Liska (rkm 8,000 – 8,500),
- zabezpečiť odstránenie nánosov na vodnom toku Liska (rkm 6,600 – 9,600).

2.15.3. PÔDA

Pôda je nezastupiteľnou zložkou životného prostredia a nenahraditeľným prírodným zdrojom, ktorá popri produkčnej funkcii plní aj výraznú ekologickú a environmentálnu funkciu. Spôsob využívania pôdy musí byť primeraný prírodným podmienkam, musí zaručovať zachovanie a obnovu prirodzených vlastností, funkčnú spätosť prírodných procesov a nesmie ohrozovať ekologickú stabilitu. Produkčnosť pôd je silne závislá od bonity pôdy a spôsobu obhospodarovania. Pôda svojím obrovským regulačným, detoxikačným a čistiacim účinkom ovplyvňuje ďalšie zložky životného prostredia, ako aj prírodné zdroje.

POĽNOHOSPODÁRSKA PÔDA

Na ochranu pôdy sa uplatňuje najmä zákon NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento zákon ustanovuje ochranu vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a zabezpečenie jej trvalo udržateľného obhospodarovania a poľnohospodárskeho využívania, ochranu environmentálnych funkcií poľnohospodárskej pôdy, ktoré sú : produkcia biomasy, filtrácia, neutralizácia a premena látok v prírode, udržiavanie ekologického a genetického potenciálu živých organizmov v prírode a v neposlednom rade ochranu výmery poľnohospodárskej pôdy pred neoprávnenými zábermi na nepoľnohospodárske použitie, a to hlavne poľnohospodárskej pôdy zaradenej podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do 1. – 4. kvalitatívnej skupiny uvedenej v Prílohe č. 3 vyššie uvedeného zákona. Vyhláškou č. 508/2004 Z.z. sa vykonáva § 27 zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej

pôdy a o zmene zákona NR SR č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Tab. : Výmera poľnohospodárskej pôdy v okrese Nové Zámky podľa stupňa kvality

Okres Nové Zámky	Stupeň kvality								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
%	14,85	35,76	13,46	6,74	15,38	10,50	1,07	1,93	0,30
ha	15.967	38.449	14.472	7.247	16.537	11.290	1.150	2.075	323

Zdroj : VÚPOP Bratislava

Z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy okresu Nové Zámky je podiel chránenej poľnohospodárskej pôdy pomerne vysoký – 70,81 %. Ide o najkvalitnejšie a najúrodnejšie pôdy na Slovensku. Najväčší podiel z chránenej poľnohospodárskej pôdy predstavuje pôda zaradená podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do 2. kvalitatívnej skupiny (35,76 %). Pomerne rovnaké zastúpenie má pôda zaradená podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do 1. kvalitatívnej skupiny (14,85 %) a do 3. kvalitatívnej skupiny (13,46 %). Pôda zaradená podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do 4. kvalitatívnej skupiny má najmenšie zastúpenie (6,74 %).

V katastrálnom území obce Podhájska je z hľadiska kvality poľnohospodárskej pôdy až 57,8 % poľnohospodárskej pôdy zaradených medzi bonitované pôdno-ekologické jednotky 1 až 4 triedy, teda medzi osobitne chránené pôdy. Tieto najkvalitnejšie pôdy sa nachádzajú v severnej, severozápadnej a severovýchodnej časti katastrálneho územia obce Podhájska. V severovýchodnej časti katastrálneho územia Belek sú vybudované melioračné zariadenia.

Ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy zabezpečuje Nariadenie vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy. Zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek, ktoré podliehajú povinnosti platenia odvodu, je ustanovený v Prílohe č. 2 uvedeného nariadenia.

Návrh na ochranu poľnohospodárskej pôdy :

- rozvoj územia obce riešiť v súlade so zákonom NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade s vyhláškou MP SR, ktorou sa vykonáva Zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy,
- osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu zaradenú podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do prvej až štvrtej triedy kvality (Príloha č. 3 zmieňovaného zákona), ako aj pôdu s vykonanými hydromelioračnými, prípadne osobitnými opatreniami na zachovanie a zvýšenie jej výnosnosti a ostatných funkcií, napr. sady, vinice, chmeľnice, protierózne opatrenia,
- pre zlepšenie stavu prostredia vzťahujúceho sa na ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskej výroby :
 - urbanistické zámery lokalizovať tak, aby bola čo najmenej narušená organizácia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a osobitne chránená poľnohospodárska pôda a pôda, na ktorej boli vykonané hydromelioračné opatrenia,
 - riešiť rozvoj živočíšnej výroby pri zohľadnení jej dopadov na životné prostredie,
 - na pôdach ohrozených eróziou aplikovať protierózne opatrenia,
 - vylúčiť pestovanie plodín podporujúcich eróziu,
 - obmedziť používanie agrochemikálií,
- zachovať jestvujúci rázovitý charakter poľnohospodárstva, ako základnej podmienky rozvoja krajiny, ekologických a sociálnych funkcií i zachovania vidieckeho osídlenia,
- rozptýlenú mimo lesnú vegetáciu v krajine (plošná, líniová, solitérna) plošne udržať, v niektorých prípadoch posilniť domácimi druhmi pre napĺňanie protieróznej, pôdoochranej, ale aj estetickej funkcie,
- vyhodnotenie predpokladaných stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde na nepoľnohospodárske účely spracovať v zmysle zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane

- a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- vyhodnotenie záberov PP na nepoľnohospodárske účely spracovať v zmysle vyhlášky MP SR č. 508/2004, ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

LESNÁ PÔDA

Výmera lesnej pôdy v katastrálnom území obce Podhájska je 10,3 %, čo predstavuje 114,2962 ha. Lesné pozemky sa nachádzajú prevažne v južnej časti katastrálneho územia. Z hľadiska základnej funkcie je prevažná časť lesných pozemkov zaradená medzi hospodárske lesy s prevládajúcou produkciou dreva. V katastrálnom území Svätušia je celá plocha lesných pozemkov a rozloha 108,85 ha zaradená medzi hospodárske lesy (100 %). V katastrálnom území Belek patrí medzi hospodárske lesy 89 % plochy lesných pozemkov (4,40 ha) a zvyšných 11 % výmery lesných pozemkov tvoria ochranné lesy s ochrannou funkciou pôdy (0,52 ha). Drevinové zloženie sa vyznačuje prevahou listnatých drevín nad ihličnatými drevinami. V katastrálnom území obce Svätušia je drevinou s najväčším výskytom agát – 48,76 %, za ktorým nasleduje dub – 25,27 % a cer – 19,26 %. V katastrálnom území Belek majú lesné pozemky z pohľadu drevinového zloženia 100 % zastúpenie agátu.

Základné členenie lesov :

- hospodárske lesy sú lesy, ktorých hlavným poslaním je produkcia akostnej drevnej hmoty pri súčasnom zabezpečovaní ostatných funkcií lesov
- ochranné lesy sú lesy, ktorých funkčné zameranie vyplýva z daných prírodných podmienok. V týchto lesoch sa musí hospodáriť tak, aby sa predovšetkým zlepšovala ich ochranná funkcia. Plnia funkciu ochrany stanovišťa alebo územia pred pôsobením klimatických vplyvov s prípadným spolupôsobením ďalších vplyvov (človek, zver)
- lesy osobitného určenia sú lesy s osobitným poslaním, ktoré vyplýva zo špecifických dôležitých spoločenských potrieb, ktorými sa spravuje spôsob hospodárenia. Plnia predovšetkým ďalšie tzv. mimoprodukčné funkcie : zdravotno-rekreačné, estetické, kultúrne, výskumné, školské, liečebno-preventívne, ochranné z hľadiska ochrany prírody, ochrany vodných zdrojov a pod.

Podrobné špecifikácie jednotlivých kategórií lesov sú uvedené v zákone č. 61/1977 Zb. v znení neskorších predpisov a vyhláške MP SR č. 5/1995 Z.z. o hospodárskej úprave lesov. Na zachovanie, zveľaďovanie a ochranu lesov, ako zložky životného prostredia a prírodného bohatstva krajiny na plnenie ich nenahraditeľných funkcií, na zabezpečenie diferencovaného, odborného a trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch, na zosúladienie záujmov spoločnosti a vlastníkov lesov, na vytvorenie ekonomických podmienok na trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch a na vykonávanie osobitného predpisu v oblasti zákonného pôvodu dreva vyťaženeho na lesných pozemkoch slúži zákon NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov, vrátane Vyhlášky MP SR č. 12/2009 Z.z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov, Vyhlášky MP SR č. 453/2006 Z.z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane a mnohých ďalších právnych predpisov.

Erózia poľnohospodárskej a lesnej pôdy

Medzi hlavné negatívne faktory ovplyvňujúce produkčné a environmentálne funkcie pôdy prírodného charakteru, ktoré vyplývajú z geologických, pôdných, geomorfologických a klimatických podmienok v území, patrí vodná a veterná erózia (erózia – odnos pôdných častíc z povrchu pôdy vplyvom účinku vody a vetra). Pri vodnej erózii rozlišujeme štyri hlavné typy vodnej erózie: povrchová (vyvolaná odtokom zrážok na malých plochách), plošná (týka sa väčších pôdných celkov a výraznejších účinkov), výmoľová (silne poškodzujúca povrch pôdy) a kombinovaná (pozostáva z viacerých druhov erózie). Erózia pôd je častou príčinou ohrozenia sídiel bahnotokmi a významným negatívnym faktorom pri záplavách.

Na ohrozovaní a znehodnocovaní pôdy najväčšou mierou podieľajú :

- nadmerný rast výmery ornej pôdy na úkor voči erózii podstatne odolnejším pasienkom, lúkam a podmáčaným plochám
- veľkoblokové usporiadanie ornej pôdy so svahovitou nad 5°
- územne rozsiahle odvodnenia pozemkov
- odstraňovanie medzí, vetrolamov a terás
- systematické odstraňovanie rozptýlenej krovitej a stromovej zelene,
- nevhodná aplikácia chemických prostriedkov na ochranu a výživu rastlín
- pasenie dobytka na strmých svahoch
- lokalizácia a hygienicko-ekologické dopady priemyselných, dopravných a poľnohospodárskych účelových zariadení
- nadmerná a holo rezná ťažba drevnej hmoty a nevhodná obnova lesných drevín
- imisný zásah z lokálnych, miestnych a diaľkových zdrojov znečistenia a zhoršený zdravotný stav lesa
- sneh, vietor a mráz
- biologický škodcovia

Vodná a veterná erózia poľnohospodárskej pôdy predstavuje úbytok povrchovej najúrodnejšej vrstvy poľnohospodárskej pôdy bezprostredne spojený s úbytkom humusu a živín. Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy Bratislava (VÚPOP Bratislava) na základe zhodnotenia prírodných podmienok a ekologicko-pôdných stanovišť začleňuje pôdy podľa intenzity potenciálnej erodovateľnosti pôd vodnou a veternou eróziou do 4 kategórií :

- žiadna až slabo erodovateľná pôda – strata pôdy 0 – 4 t/ha/rok
- stredne erodovateľné pôdy – strata pôdy 4 – 10 t/ha/rok
- vysoko erodovateľné pôdy – strata pôdy 10 – 30 t/ha/rok
- extrémne erodovateľné pôdy – strata pôdy nad 30 t/ha/rok

Tab. : Potenciálna erodovanosť poľnohospodárskej pôdy vodnou eróziou v okrese Nové Zámky

Okres	Kategória eróznej ohrozenosti								Výmera poľnohospodárskej pôdy v okrese
	žiadna až slabá erózia		stredná erózia		silná erózia		extrémna erózia		
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	
Nové Zámky	82.898	77,10	16.064	14,94	6.580	6,12	1.978	1,84	107.520

Zdroj : VÚPOP Bratislava

Väčšina poľnohospodárskych pôd v okrese Nové Zámky a zároveň aj v obci Podhájska nie je ohrozená vodnou eróziou alebo jej intenzita je len veľmi nízka. Vyššie a extrémnejšie prejavy vodnej erózie sa môžu vyskytnúť na svahoch s väčším sklonom.

Tab. : Potenciálna erodovanosť poľnohospodárskej pôdy veternou eróziou v okrese Nové Zámky

Okres	Kategória eróznej ohrozenosti								Výmera poľnohospodárskej pôdy v okrese
	žiadna až slabá erózia		stredná erózia		silná erózia		extrémna erózia		
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	
Nové Zámky	97.973	91.12	4.623	4.30	4.376	4.07	548	0.51	107.520

Zdroj : VÚPOP Bratislava

Z hľadiska ohrozenia poľnohospodárskych pôd veternou eróziou patrí takmer celá časť územia okresu do kategórie so žiadnou až slabou intenzitou erózie. Vyššie stupne eróznej ohrozenosti (vysoká a extrémna erózia) sa môžu prejavovať na rovinách s ľahkými piesočnatými pôdami, predovšetkým černoze, ale aj luvizeme v pahorkatinách a vrchovinách.

Náchylnosť pôdy na zhutnenie

Zhutnenie pôdy je významným procesom degradácie pôdy, ktorý ovplyvňuje produkčnú funkciu pôdy, ale aj jej náchylnosť na iné degradačné procesy pôdy a krajiny (erózia pôdy, záplavy).

Tab. : *Náchylnosť poľnohospodárskej pôdy na zhutnenie v okrese Nové Zámky*

Okres	Náchylnosť pôd na zhutnenie						Ostatná PP bez kompaktie		Výmera poľnohospodárskej pôdy v okrese
	primárna		zmiešaná		sekundárna				
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	
Nové Zámky	15.633	14.54	9.795	9.11	53.169	49.45	28.923	26.90	107.520

Zdroj : VÚPOP Bratislava

Na cca 50 % územia okresu Nové Zámky sa vyskytujú poľnohospodárske pôdy náchylné na sekundárne zhutnenie. Ostatné kategórie ohrozenia pôdy zhutnením sú zastúpené v minimálnej miere.

Kontaminácia pôd

Najväčším zdrojom kontaminácie pôdy, či už poľnohospodárskej, alebo lesnej pôdy, sú emisie z rôznych antropogénnych aktivít (priemysel, energetika, kúrenie, doprava, poľnohospodárstvo), ktoré sa dostávajú do prírodného prostredia z lokálnych, regionálnych i globálnych zdrojov znečistenia ovzdušia v pevnej, kvapalnej a plynnej forme, resp. vo forme aerosolov. Chemická degradácia pôd sa tak najvýraznejšie prejavuje v okolí priemyselných a ťažobných, tepelných elektrární a dopravných komunikácií s veľkou intenzitou dopravy. Podiel na kontaminácii má aj priame používanie hnojív a pesticídov.

Pre zhodnotenie stavu kontaminácie pôd sa používajú nasledovné kategórie :

- pod A, A1 Nekontaminované pôdy: obsah všetkých hodnotených rizikových látok je pod limitom A (pre celkový obsah prvku), resp. A1 (pre obsah prvku 2M HNO₃, resp. 2M HCl).
- A – B Rizikové pôdy : obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit A1 A, až po limit B. Obsah týchto látok je nad hranicami prirodzeného pozadia a môže sa prejavovať zvýšením ich obsahu v rastlinách (na kyslých pôdach, alebo u rastlín, resp. ich častí, ktoré v zvýšenej miere prijímajú rizikové stopové prvky).
- B – C Kontaminované pôdy : obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit B, až po limit C uvedeného legislatívneho predpisu. Vo väčšine prípadov sa už prejavuje zvýšeným obsahom v rastlinách, a to nad hygienickými limitmi pre potraviny, alebo krmoviny.
- Nad D Silne kontaminované pôdy : obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit C a prejavuje sa takým vysokým obsahom v rastlinách, že legislatívna norma určuje sanáciu takýchto pôd a prísnu kontrolu ich vstupu do potravinového reťazca.

Kontamináciu poľnohospodárskej pôdy monitoruje Výskumný ústav pôdozvedectva a ochrany pôdy Bratislava. Na území obce Podhájska kontaminácia nevytvára výraznejšie problémy, o čom svedčí aj zaradenie pôd z hľadiska stanovených kategórií do kategórie A, A1.

Chemická degradácia pôd je spôsobená vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej fyzikálnych, chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú nutričnú, technologickú a senzorickú hodnotu dopestovaných plodín, alebo negatívne vplývajú na vodu, atmosféru, ako aj zdravie zvierat a ľudí. Ukazovatele chemickej degradácie pôd sú spracované z Atlasu krajiny, 2002. Z hľadiska kontaminácie pôd sa v celom katastrálnom území obce Podhájska vyskytuje relatívne čistá pôda.

Biologická degradácia pôd : Deficit organických a minerálnych hnojív, nesprávne striedanie plodín, zlé spracovanie pôdy, to všetko spolu s eróziou, zhutňovaním, acidifikáciou i alkalizáciou a znečistením pôd zhoršuje život v pôde, ktorý je rozhodujúcou funkčnou jednotkou pôdy (bez nej pôda nie je pôdou). Zúrodňovanie pôd hnojením historicky podliehalo veľkým zmenám. V minulosti sa hnojením citeľne zvýšila úroda poľných plodín a poľnohospodárska produkcia vôbec, no zároveň ich nadmerným použitím sa zhoršila kvalita pôda. Po roku 1990 nastal prudký pokles spotreby hnojív a pesticídov, čo sa prejavilo

aj v poklese dosahovaných úrod a v bilancii hnojenia pôd organickými hnojivami sa z hľadiska potreby organických látok dosiahol najmenej 30 %-ný deficit. V súčasnosti sa situácia podstatne zlepšila a zlepšuje, vplyvom racionalizácie a presného dávkovania chemikálií.

Z hľadiska náchylnosti pôdy na acidifikáciu prevládajú v obci Podhájska pôdy slabo náchylné na acidifikáciu s vyššou pufracnou schopnosťou, ktoré sú situované v celej severnej časti katastrálneho územia. V menšej miere sa v juhozápadnej časti katastrálneho územia nachádzajú pôdy slabo náchylné na acidifikáciu s nižšou pufracnou schopnosťou a v juhovýchodnej časti katastrálneho územia pôdy náchylné na acidifikáciu (pôdy na minerálne chudobných substrátoch).

Opatrenia na ochranu pôdy

Ochranu poľnohospodárskej pôdy zabezpečuje najmä zákon NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona NR SR č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle ktorého je treba osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu zaradenú podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do prvej až štvrtej triedy kvality (Príloha č. 3 zmieňovaného zákona), ako aj pôdu s vykonanými hydromelioračnými, prípadne osobitnými opatreniami na zachovanie a zvýšenie jej výnosnosti a ostatných funkcií, napr. sady, vinice, chmeľnice, protierózne opatrenia.

Vyhláška MP SR č. 508/2004 Z.z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ustanovuje podrobnosti o vyhodnotení dôsledkov navrhovaných stavebných a iných nepoľnohospodárskych zámerov na poľnohospodársku pôdu. Výšku a spôsob platenia odvodu za odňatie poľnohospodárskej pôdy ustanovuje Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy. Zákon ukladá povinnosť pri každom nepoľnohospodárskom použití poľnohospodárskej pôdy nenarušovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy nevhodným situovaním stavieb, jej delením a drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami, vykonať skrývku humusového horizontu poľnohospodárskych pôd odnímaných natrvalo a zabezpečiť ich hospodárne a účelné využitie na základe bilancie skrývky humusového horizontu.

Návrh na ochranu lesných pozemkov :

- zabezpečiť ochranu lesných pozemkov v súlade so zákonom NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch, vyhláškou Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 453/2006 Z.z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa a iných právnych predpisov,
- rešpektovať priestorovú štruktúru lesného pôdneho fondu a jeho využívanie vo vzťahu k potenciálu pôd, ekologickej rovnováhe a stabilite krajiny,
- ponechať existujúce vybudované zariadenia potrebné pre hospodárenie v lese,
- v prípade záberu lesných pozemkov je potrebné spracovať samostatnú textovú, tabuľkovú a grafickú časť vyhodnotenia záberu LP.

2.15.4. OVZDUŠIE

Nepriaznivý vývoj znečisťovania ovzdušia narastal paralelne s rastom emisií škodlivín z energetiky, priemyslu, vykurovania a dopravy. Následkom tohto vývoja bol rast kyslosti zrážkových vôd a koncentrácií sekundárneho znečistenia ovzdušia. Ozón a kyslé zrážky tvoria v súčasnosti hlavné stresové faktory lesných a poľných ekosystémov. Najväčším zdrojom znečisťovania ovzdušia vo všeobecnosti sú najmä energetické zdroje priemyselných podnikov, centrálné tepelné zdroje, blokové kotolne, domáce kúreniská, automobilová doprava a prach z ulíc, nespevnených plôch a poľnohospodárskej pôdy. Na znečistení ovzdušia sa podieľajú výraznou mierou zdroje, ktoré sú situované priamo v jeho území, ale aj zdroje pôsobiace v jeho okolí. Hlavné zdroje znečistenia ovzdušia pochádzajú z bodových zdrojov prevažne priemyselnej výroby, ale aj z mobilných zdrojov, akými je automobilová doprava.

Ochrana ovzdušia

Ochrana ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme je zabezpečovaná podľa zákona č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) a podľa zákona č. 76/1998 Z.z. o ochrane ozónovej vrstvy zeme a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Od roku 2003 je v platnosti vyhláška MŽP SR č. 705/2002 Z.z. o kvalite ovzdušia, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane ovzdušia. Táto vyhláška okrem iného stanovuje limitné hodnoty, termíny ich dosiahnutia, medze tolerancie, priemerované obdobia a cieľové hodnoty vybraných znečisťujúcich látok. Taktiež uvádza zoznam aglomerácií a zón, na ktoré sa člení územie Slovenskej republiky z hľadiska sledovania, hodnotenia a riadenia kvality ovzdušia. V § 9 ods. 1 zákona o ovzduší sa stanovujú oblasti vyžadujúce osobitnú ochranu ovzdušia, všeobecne sú to oblasti riadenia kvality ovzdušia, vymedzené časti zón alebo aglomerácií o rozlohe najmenej 50 km², ak sa v nich vyskytujú pachové znečisťujúce látky v koncentráciách, ktoré zneprijemňujú život obyvateľstvu, národné parky, chránené krajinné oblasti, kúpeľné miesta. Na území obce Podhájska sa nenachádzajú a ani plošne nezasahujú oblasti vyžadujúce osobitnú ochranu ovzdušia.

Znečistenie ovzdušia

Kategorizácia zdrojov znečistenia ovzdušia je v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov a ktorá zároveň stanovuje povolené emisné limity. V kategórii 1. Palivovo – energetický priemysel rozlišujeme :

- **veľké zdroje** : technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív so súhrnným tepelným príkonom 50 MW alebo vyšším ako 50 MW a ostatné osobitné závažné technologické celky.
- **stredné zdroje** : technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív so súhrnným tepelným príkonom 0,3 až 50 MW, ostatné závažné technologické celky, ako aj lomy a obdobné plochy s možnosťou zaparenia, horenia alebo úletu znečisťujúcich látok, ak nie sú súčasťou veľkého zdroja znečistenia.
- **malé zdroje** : stacionárne zariadenia – domáce kúreniská a ostatné stacionárne zariadenia na spaľovanie tuhých palív s menovitým tepelným príkonom do 0,3 MW.

Obec je plynofikovaná na 99 %, čím sa výrazne znížil počet kotolní na tuhé palivo. Obec eviduje na svojom území malé zdroje znečistenia ovzdušia, ktoré predstavujú hlavne kotolne na spaľovanie tuhého paliva a plynu. V katastrálnom území Podhájska sa nachádzajú aj stredné zdroje znečistenia ovzdušia. Veľké zdroje znečistenia ovzdušia sa na území obce nenachádzajú.

Kvalita ovzdušia

Kvalitu ovzdušia vo všeobecnosti určuje obsah znečisťujúcich látok vo vonkajšom ovzduší. Hodnotenie kvality ovzdušia sa uskutočňuje v zmysle zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší. Kritériá kvality ovzdušia (limitné a cieľové hodnoty, medze tolerancie, horné a dolné medze na hodnotenie a ďalšie) sú uvedené vo vyhláške MPŽPaRR SR č. 360/2010 Z.z. o kvalite ovzdušia. Základným východiskom pre hodnotenie kvality ovzdušia v SR sú výsledky meraní koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré realizuje Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) na staniciach Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSKO). V rámci regiónu Nitrianskeho kraja sú iba dve meracie stanice Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia : Nitra – Štúrova (100 m od kruhového objazdu smerom do centra) a Nitra – Janíkovce (v areáli základnej školy Veľké Janíkovce).

Tab. : Zoznam monitorovaných staníc na území Nitrianskeho kraja v roku 2014

P.č.	Názov stanice	Merané hodnoty
1	Nitra – Štúrova	PM ₁₀ – NO ₂ – SO ₂ – CO – C ₈ H ₈ – BaP
2	Nitra - Janíkovce	PM ₁₀ – PM _{2,5} – NO ₂

Zdroj : SHMÚ

Emisná situácia : V rámci Slovenskej republiky emisie základných znečisťujúcich látok (TZL, SO₂, NO_x, CO) v ovzduší z hľadiska dlhodobého horizontu (1993-2012) zaznamenali pokles, avšak rýchlosť poklesu sa po roku 2000 výrazne spomalila. Prechodne v rokoch 2003 – 2005 bol zaznamenaný mierny nárast emisií, po roku 2005 bol udržaný klesajúci trend do roku 2009. V roku 2012 oproti roku 2011 došlo k poklesu emisií SO₂ a NO_x a CO, naopak k miernemu nárastu v prípade emisií TZL, ako aj PM₁₀ a PM_{2,5}.

Tab. Emisie základných znečisťujúcich látok (t) zo stacionárnych zdrojov v okrese Nové Zámky v rokoch 2001-2014

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
TZL	157,9	213,0	500,7	516,0	647,0	607,4	594,2	595,0	598,2	563,8	607,9	606,8	620,0	603,4
SO₂	1466	1777	1817	1047	770,0	1048	802,4	770,0	775,8	215,7	87,1	83,6	86,1	84,7
NO_x	949,3	1225	1447	1132	960,0	895,4	831,3	787,0	832,5	384,3	292,9	309,8	325,1	317,1
CO	290,5	553,0	980,8	946,0	1051	973,3	881,4	884,0	871,7	808,9	902,0	1017	961,6	895,2

Zdroj : ŠÚ SR

Tab. : Emisie zo stacionárnych zdrojov v okrese Nové Zámky za rok 2014

Okres	Emisie(t/rok)				Merné územné emisie (t/rok.km ²)			
	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TZL	SO ₂	NO _x	CO
Nové Zámky	603	85	317	895	0,45	0,06	0,24	0,66

Zdroj : SHMÚ

V hľadiska emisií z jednotlivých stacionárnych zdrojov možno okres Nové Zámky zaradiť medzi okresy, kde merné územné emisie neprekročili 1 t za rok na km², tzn. že patria medzi okresy s najnižšou mierou emisií v rámci Slovenskej republiky.

Lokálne znečistenie ovzdušia : zhodnotenie lokálneho znečistenia kvality ovzdušia je jedným z hlavných indikátorov kvality životného prostredia. V rámci meraní nebola na území monitorovacej stanici Nitra – Janíkovce a Nitra – Štúrova v roku 2014 prekročená limitná hodnota PM₁₀.

Tab. : Vyhodnotenie znečistenia ovzdušia podľa limitných hodnôt na ochranu ľudského zdravia v aglomerácii Nitriansky kraj za rok 2014

Znečisťujúca látka	Ochrana zdravia									VP ²⁾	
	SO ₂		NO ₂		PM ₁₀		PM ₂₅	CO	Ben-zén	SO ₂	NO ₂
	1 hod	24 hod	1 hod	1 rok	24 hod	1 rok	1 rok	8 hod ¹⁾	1 rok	3 hod po sebe	3 hod po sebe
Limitná hodnota [µg.m⁻³]	350	125	200	40	50	40	25	10000	5	500	400
Nitra – Janíkovce			0	12	15	26	18				0
Nitra – Štúrova	0	0	1	39	18	26	21	2453	1,7	0	0

Zdroj : SHMÚ

¹⁾ maximálna osemhodinová koncentrácia

²⁾ limitné hodnoty pre výstražné prahy

³⁾ stanice indikujú regionálnu požadovanú úroveň

Znečisťujúce latky, ktoré prekročili limitnú hodnotu sú zvýraznené hrubým písmom

Označenie vyťažnosti : ≥ 85 platných meraní

Prízemný ozón : Ročné priemery koncentrácie prízemného ozónu na Slovensku v znečistených mestských a priemyselných územiach sa v roku 2014 pohybovali v intervale 36 – 96 µg.m⁻³. Na ostatnom území boli hodnoty od 51 do 75 µg.m⁻³, ktoré závisia hlavne od nadmorskej výšky. Rok 2014 možno podľa priemerných hodnôt za vegetačné obdobie zaradiť medzi fotochemicky menej aktívne roky. Priemerné ročné koncentrácie v roku 2014 boli nižšie ako v rekordnom roku 2003.

Tab. : Priemerné ročné koncentrácie prízemného ozónu [µg.m⁻³] v rokoch 2009-2014

Stanica	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Nitra – Janíkovce	74	53	-	62	58	52

Zdroj : SHMÚ

Cieľová hodnota koncentrácie prízemného ozónu pre ochranu ľudského zdravia je podľa Vyhlášky MPŽPaRR SR č. 360/2010 Z.z. o kvalite ovzdušia $120 \mu\text{g.m}^{-3}$ (najväčšia denná 8-hodinová hodnota). Táto hodnota nesmie byť prekročená vo viac ako 25 dňoch v roku, a to v priemere za tri roky. Výstražný hraničný prah ($240 \mu\text{g.m}^{-3}$) pre varovanie verejnosti nebol v stanici Nitra – Janíkovce v sledovanom období rokov 2009 až 2014 prekročený, informačný hraničný prah ($180 \mu\text{g.m}^{-3}$) bol v predmetnej stanici v roku 2009 prekročený 1-krát.

Tab. : Počet dní, v ktorých bola prekročená priemerná cieľová hodnota na ochranu zdravia ľudí (osem hodinová koncentrácia prízemného O_3 $120 \mu\text{g.m}^{-3}$) na monitorovacej stanici Nitra v rokoch 2012, 2013, 2014, priemer 2012-2014

Stanica	2012	2013	2014	Priemer 2012-2014
Nitra – Janíkovce	44	26	11	27

Zdroj : SHMÚ

Tabuľka uvádza počet dní, v ktorých bola prekročená priemerná osemhodinová koncentrácia prízemného ozónu $120 \mu\text{g.m}^{-3}$ za roky 2012 až 2014. Povolený počet je 25 dní v priemere za 3 roky. Z tabuľky vidno, že v rokoch 2012 až 2014 bola táto hodnota prekročená (27 dní).

Cieľová hodnota expozičného indexu pre ochranu vegetácie AOT 40 je podľa vyhlášky MPŽPaRR SR č. 360/2010 Z.z. o kvalite ovzdušia $18.000 \mu\text{g.m}^{-3}.\text{h}$ v priemere za 5 rokov. V priemere za roky 2010-2014 nebola táto hodnota v monitorovacej stanici Nitra – Janíkovce prekročená.

Tab. : Hodnoty AOT 40 na ochranu vegetácie (máj – júl) na monitorovacej stanici Nitra v rokoch 2012, 2013, 2014, priemer 2010-2014

Stanica	2012	2013	2014	Priemer 2010-2014
Nitra – Janíkovce	25.400	18.852	22.478	15.981

Zdroj : SHMÚ

Zdroje znečistenia : Na znečisťovaní ovzdušia sa v riešenom území významnou mierou podieľajú činitele, ktoré sú situované priamo v jeho území, ale aj činitele pôsobiace v jeho okolí. Hlavné zdroje znečistenia ovzdušia v okrese Nové Zámky pochádzajú z bodových zdrojov priemyselnej výroby (P.G. Trade s.r.o. Dvory nad Žitavou – výrobňa kýmnych zmesí a obilné silo, BSP Lipová 1 s.r.o. Tvrdošovce a AT GEMER s.r.o. Nové Zámky – prevádzka bioplynovej stanice, Bytkomfort s.r.o. Nové Zámky – tepelné hospodárstvo) a z mobilných zdrojov (automobilová doprava).

Tab. : Poradie najväčších znečisťovateľov v Nitrianskom kraji podľa množstva emisií za rok 2014

Tuhé znečisťujúce látky				SO_2		
	Prevádzkovateľ / zdroj	Okres	Emisie (t)	Prevádzkovateľ / zdroj	Okres	Emisie (t)
1.	Duslo a.s.	Šaľa	109,40	Calmit, spol. s r.o.	Nitra	26,94
2.	P.G.Trade, spol. s r.o.	Nové Zámky	10,66	BIONOVES s.r.o.	Nitra	22,45
3.	PPC Čab a.s.	Nitra	10,56	Icopal a.s.	Nové Zámky	14,18
4.	Tlmačská energetická s.r.o.	Levice	9,80	P.G.TRADE spol. s r.o.	Nové Zámky	13,88
5.	TOP PELET s.r.o.	Topoľčany	9,38	Bioplyn Cetín s.r.o.	Nitra	8,85
6.	SLOVINTEGRA ENERGY a.s.	Levice	9,19	Liaharenský pod. Nitra a.s.	Levice	8,15
7.	DECODOM, spol. s r.o.	Topoľčany	9,17	BPS Lipová 1 s.r.o.	Nové Zámky	6,40
8.	Prvá ener. a teplárenská s.r.o.	Zlaté Moravce	8,46	BIOGAS s.r.o.	Nitra	5,74
9.	MENERT – THERM s.r.o.	Šaľa	7,43	Tlmačská energetická s.r.o.	Levice	4,37
10.	Slov. energetické strojárne a.s.	Levice	7,29	BPS Veľké Ripňany s.r.o.	Topoľčany	3,61

	NO ₂			CO		
	Prevádzkovateľ / zdroj	Okres	Emisie (t)	Prevádzkovateľ / zdroj	Okres	Emisie (t)
1.	Duslo a.s.	Šaľa	601,89	Calmit, spol. s r.o.	Nitra	919,21
2.	BIOENERGY TOPOĽČANY s.r.o.	Topoľčany	128,09	SLOVINTEGRA ENERGY a.s.	Levice	252,07
3.	SLOVINTERGA ENERGY a.s.	Levice	117,47	Bytkomfort s.r.o.	Nové Zámky	125,60
4.	Bytkomfort s.r.o.	Nové Zámky	38,59	Duslo a.s.	Šaľa	78,64
5.	P.G.Trade, spol. s r.o.	Nové Zámky	21,66	Wienerberger tehelne s.r.o.	Zlaté Moravce	72,61
6.	Dalkia Vráble a.s.	Nitra	20,52	Secop s.r.o.	Zlaté Moravce	36,46
7.	DECODOM, spol. s r.o.	Topoľčany	20,07	Bioplyn Cetín s.r.o.	Nitra	14,52
8.	AT GEMER, spol. s r.o.	Nové Zámky	17,40	RD Vrbová nad Váhom	Komárno	12,96
9.	Nitrianska tepl. spoločnosť a.s.	Nitra	17,08	BIOGAS s.r.o.	Nitra	12,58
10.	COM-therm, spol. s r.o.	Komárno	16,31	Dalkia Vráble a.s.	Nitra	12,37

(Zdroj: SHMÚ)

V Nitrianskom kraji je ovzdušie najviac znečisťované na území okresu Šaľa a Nitra. Ovzdušie je najviac zaťažované exhalátmi z energetiky (teplárne, elektrárne), chemického priemyslu a dopravy, predovšetkým individuálnej automobilovej dopravy a cestnej nákladnej dopravy, ktorej negatívne vplyvy úzko súvisia s realizovanými prepravnými výkonmi a z toho vyplývajúcou spotrebou pohonných látok. Na znečisťovaní ovzdušia a tvorbe skleníkových plynov sa podieľajú napr. aj zdroje spaľujúce biomasu, spaľovne nebezpečného odpadu, centrálné zdroje tepla, lokálne vykurovacie systémy na tuhé palivá, vrátane domácich kotolní na tuhé palivá, malé a stredné lokálne priemyselné zdroje bez náležitej odlučovacej techniky, prach zo stavebnej činnosti, z ulíc, nespevnených plôch, poľnohospodárskej pôdy a aj z kameňolomov.

Znečisťujúce látky v ovzduší majú za následok dlhodobé kumulatívne negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov. Z vodohospodárskeho hľadiska sú zdrojom znečistenia povrchových a podzemných vôd. Znečisťujúce látky v ovzduší zároveň poškodzujú vegetáciu a to vo väčšej miere, ako živočíšne organizmy.

Návrh na ochranu ovzdušia :

- pri návrhoch využívania územia a jeho ďalšieho rozvoja dodržiavať záujmy ochrany ovzdušia v zmysle zákona NR SR č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia v znení neskorších predpisov a nadväzujúcich právnych predpisov,
- podporovať zmenu palivovej základne v prospech ušľachtilých palív,
- znižovať produkciu znečisťujúcich látok jednak znižovaním počtu stredných, prípadne i malých znečisťovateľov ovzdušia, ako aj znižovaním emisie škodlivín vypúšťaných do ovzdušia,
- pri umiestňovaní nových výrobných prevádzok a technológií na území obce zvážiť ich dopad na kvalitu životného prostredia aj z hľadiska znečistenia ovzdušia,
- na území obce neumiestňovať nové výrobné prevádzky a technologické zariadenia, ktoré sú v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 706/2002 Z.z. o zdrojoch znečisťovania ovzdušia, o emisných limitoch, o technických požiadavkách a všeobecných podmienkach prevádzkovania, o zozname znečisťujúcich látok, o kategorizácii zdrojov znečisťovania ovzdušia a požiadavkách zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok v znení vyhlášky č. 410/2003 Z.z., vyhlášky č. 260/2005 Z.z. a vyhlášky č. 575/2005 Z.z. veľkými zdrojmi znečisťovania ovzdušia, resp. ich povoľovanie zvážiť na základe individuálneho posúdenia s ohľadom na emisné množstvá a druh znečisťujúcich látok,
- technickými a technologickými opatreniami u všetkých existujúcich zdrojoch znečistenia ovzdušia upraviť emisné zaťaženie ovzdušia na stav zodpovedajúci emisným limitom v zmysle platnej legislatívy, vrátane emisií CO,
- riešiť plynofikáciu rozvojových plôch a postupne plynofikovať jestvujúce malé zdroje znečisťovania ovzdušia na tuhé palivo,
- pri rozvojových plochách zvážiť možnosť využitia alternatívnych zdrojov energie (solárna energia, zvyšná drevná hmota, biomas a podobne),
- zvýšiť podiel vegetácie v okolí všetkých uvedených zdrojov znečistenia ovzdušia, vrátane výsadby izolačnej a sprievodnej zelene pozdĺž hlavných dopravných komunikácií.

2.15.5. FAKTORY NEGATÍVNE OVPLYVŇUJÚCE KVALITU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Kvalitu životného prostredia negatívne ovplyvňujú faktory :

- územia postihnuté imisiami (identifikácia území postihnutých imisiami)
- hluk, prach a vibrácie
- prírodná rádioaktivita a radónové riziko
- zosuvné územia a erózne javy
- zvýšená seizmicita
- poddolované územia a staré záťaže
- iné faktory s negatívnym dopadom na kvalitu životného prostredia

ÚZEMIA POSTIHNUTÉ IMISIAMI

Imisie (z lat. immissio = vysielateľ) sú látky, ktoré sa dostávajú do atmosféry z lokálnych zdrojov znečistenia za určitých prírodných podmienok (napr. pri silnom vetre, ale i vinou vysokých komínov). Tieto sú prúdením vzduchu strhávané a dostávajú sa do vysokých vrstiev atmosféry. Tu sa látky, pochádzajúce z rôznych zdrojov znečistenia, za podpory atmosférickej vody zlučujú navzájom a najmä pri dažďových zrážkach a hmle pôsobia na zemský povrch. Tieto látky môžu byť vo všetkých skupenstvách od plynov, pár, aerosólov, cez popolček a prach až po väčšie zrná. Majú nevyspytateľné zloženie a koncentráciu. Šíria sa podľa podmienok podnebia, prostredia, zemského reliéfu. Ich dlhodobé pôsobenie má ničivý účinok. Vplývajú na vzduch, vodu, pôdu, intenzitu a kvalitu slnečného žiarenia, na organizmy i ľudské technické diela.

Rozhodujúcimi lokálnymi zdrojmi prašného znečistenia ovzdušia je v mestách a sídlach cestná doprava (abrázia – oter pneumatík, brzdových obložení a povrchov ciest, resuspenzia tuhých častíc z povrchov ciest – znečistené automobily, posypový materiál, prach, špina na krajnici ciest, a výfukové emisie), minerálny prach zo stavebnej činnosti, veterná erózia z nespevnených povrchov, lokálne vykurovacie systémy na tuhé palivá, malé a stredné lokálne priemyselné zdroje bez náležitej odlučovanej techniky a prípadne aj niektoré poľnohospodárske práce (suchá orba, žatva alebo repná kampaň). Na tieto zdroje by sa mali orientovať lokálne opatrenia na znižovanie úrovne PM₁₀, medzi ktoré je možné zaradiť zmeny v organizácii dopravy, pešie zóny, rozširovanie zelene, spevňovanie povrchov, znižovanie spotreby tuhých palív v lokálnom vykurovaní, kontrola technického stavu a znečistenia pneumatík vozidiel, čistenie ulíc a chodníkov miest a obcí, protierózne opatrenia na staveniskách, skládkach sypkých materiálov, skládkach odpadov, prísna kontrola lokálnych priemyselných zdrojov a podobne).

V súčasnosti však zlepšovaním starých a zavádzaním nových technológií v jednotlivých výrobných prevádzkach dochádza v oblasti postihnutia územia imisiami k zlepšeniu danej situácie. Určité zlepšenie nastáva aj zmenou palivovej základne, kde pôvodné tuhé palivá sa nahrádzajú ekologicky vhodnejšími zdrojmi, ako je napr. zemný plyn, elektrické vykurovanie, resp. iné ekologicky vhodné druhy zdrojov energií. Samotné územie obce Podhájska nie je postihnuté imisiami.

HLUK, PRACH A VIBRÁCIE

V súbore negatívnych faktorov, ktoré zhoršujú kvalitu životného prostredia a nepriaznivo vplývajú nie len na zdravie ľudí, ale aj na flóru a faunu, zaujímajú výrazné miesto hluk, prach a vibrácie.

Najväčším zdrojom hluku v území je intenzívna cestná a železničná doprava. Hluk z automobilovej dopravy predstavuje environmentálnu záťaž postihujúcu takmer každé sídlo a krajinu pozdĺž ciest zaťažených intenzívnou dopravou. Je závislá najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu a od charakteristík trasy cesty. Všeobecne možno konštatovať, že vysoká intenzita dopravy je typická predovšetkým pre cesty prvej triedy a diaľnicu. Za najvýznamnejší zdroj hluku v riešenom území je možné považovať cestu II/580 Šurany – Kalná nad Hronom a cestu III/1493 (predtým III/064015) Podhájska – Trávnica – Maňa, ale hlavne železničnú trať, tzv. „južný ťah“ : Nové Zámky / Palárikovo – Šurany – Levice – Kozárovce – Lučenec – Lenartovce – Rožňava – Košice, prechádzajúce katastrálnym územím obce.

Okrem hluku z dopravy môžu byť obyvatelia obce zaťažení aj stacionárnymi zdrojmi hluku z výrobných areálov a prevádzky poľnohospodárskej výroby, ale aj stavebnou činnosťou a manipuláciou s materiálmi. Uvedenými formami hluku sú zaťaženie obyvatelia bývajúci a pohybujúci sa v blízkosti výrobní a prevádzok, v blízkosti stavieb, manipulačných plôch a poľnohospodárskych areálov. Najviac tento hluk nepriaznivo vplýva na zamestnancov, ktorí v týchto prevádzkach pracujú. Najväčšími zdrojmi hluku na území obce Podhájska sú výrobné a poľnohospodárske areály. Občasnými zdrojmi hluku sú niektoré kultúrne podujatia, hromadné kultúrne a športové podujatia.

Obmedzenie nepriaznivých účinkov hluku je priebežný proces vyžadujúci si zmenu v organizácii dopravy s vylúčením tranzitnej dopravy mimo obytných území, zmenu technológií vo výrobnom procese, zlepšenie protihlukovej izolácie strojov, prístrojov a zariadení, automatizácia výrobných procesov,

skvalitnenie pracovných pomôcok znižujúcich vplyv hluku na ľudský organizmus. Vo vzťahu k vonkajšiemu prostrediu pôjde o zlepšenie izolácií obvodového plášťa výrobných objektov.

V súčasnosti je legislatívne hluk, infrazvuk a vibrácie vyskytujúce sa trvalo alebo prerušovane vo vonkajšom prostredí alebo vo vnútornom prostredí budov v súvislosti s aktivitami ľudí alebo činnosťou zariadení upravený Vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Návrh na ochranu pred hlukom, prachom a vibráciami :

- dodržiavať ustanovenia Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí,
- v území so zvýšenou hladinou dopravného alebo iného hluku riešiť organizačné a priestorové úpravy na elimináciu vplyvu hluku na obytné priestory a objekty.

PRÍRODNÁ RÁDIOAKTIVITA A RADÓNOVÉ RIZIKO

Problematika radiačnej záťaže obyvateľstva je v posledných rokoch vo svete i v Slovenskej republike predmetom zvýšenej pozornosti. Dôvodom je značná radiačná záťaž podmienená umelými i prírodnými zdrojmi a nové poznatky hodnotenia ionizujúceho žiarenia. Z celkového rádioaktívneho ožiarovania, ktoré voľne pôsobí na obyvateľstvo, viac ako dve tretiny tvoria prírodné rádioaktívne zdroje. Najzávažnejším prírodným zdrojom žiarenia je radón (^{222}Rn) a jeho dcérske produkty. Jedná sa o karcinogén, ktorý sa podieľa na vzniku rakoviny pľúc. Zdrojovým objektom radónu sú väčšinou hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádioaktívnych látok, odkiaľ sa sekundárne rôznym spôsobom a rôznymi prísunovými cestami dostáva v pôdnom vzduchu, vode alebo v stavebných materiáloch do obytných priestorov.

Prirodzená rádioaktivita hornín je podmienená prítomnosťou prvkov K, U a Th. Tieto prvky emitujú gama žiarenie a podmieniajú vonkajšie ožiarovanie. Horniny používané ako stavebné suroviny sa stávajú zdrojom radiácie v budovách. Vzhľadom k celosvetovému trendu narastajúceho podielu času stráveného v budovách, je posúdenie rádioaktivity stavebných surovín a stavebných materiálov nevyhnutné. Rádioaktivita stavebných surovín sa stanovuje od roku 1990 v lomoch stavebných kameňov a surovín pre cementárske účely, v ťažobniach štrkoch, pieskov, tehliarskych surovín a keramických ílov a iných netradičných materiálov s predpokladom ich využitia ako stavebných surovín.

Kategórie radónového rizika plôch zástavby sa určujú kombináciou údajov :

- výskytu radónu v zeminách a horninách hodnôt objemovej aktivity ^{222}Rn v pôdnom vzduchu a jeho distribúcie
- plynopriepustnosťou zemín a hornín.

Vplyv prírodného žiarenia na obyvateľstvo sa posudzuje na základe merania a hodnotenia objemovej aktivity radónu (^{222}Rn) v pôdnom vzduchu a objemovej aktivity radónu v ovzduší stavieb. Radónové riziko vychádza z hodnôt objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a priepustnosti zemín a hornín pre plyny v území. V zmysle Vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia, je smernou hodnotou na vykonanie opatrení proti prenikaniu radónu z podlažia stavby pri výstavbe stavieb s pobytovými priestormi objemová aktivita radónu v pôdnom vzduchu na úrovni základovej ryhy.

Z hľadiska hodnotenia radónového rizika sa celé katastrálne územie obce Podhájska nachádza v oblasti so stredným radónovým rizikom (Atlas krajiny, 2002).

Návrh na ochranu pred žiarením :

- vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR

č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

ZOSUVNÉ ÚZEMIA A ERÓZNE JAVY

Negatívne ovplyvňovaná kvalita životného prostredia z hľadiska zosuvného územia a z pohľadu jeho aktivity nebola zaznamenaná, čo znamená že žiadne zosuvy a ani žiadne svahové deformácie neboli v katastrálnom území obce Podhájska spozorované a ani zaznamenané.

Pod eróziou sa rozumie rozrušovanie pôdy činnosťou vody, vetra a ľadu, čo sa prejavuje v odnose pôdnej hmoty zemského povrchu a v jej premiestňovaní do iných polôh, kde potom nastáva jej hromadenie v podobe nánosov. Táto činnosť prebieha v prirodzených podmienkach pozvoľne, z hľadiska ľudskej generácie nepozorovane. V intenzívne využívaní krajine sa značne zrýchľuje a prináša celý rad nepriaznivých dôsledkov. Z hľadiska tvorby a uchovania pôdy je dôležitá intenzita erózie. Za kritickú hranicu sa považuje bod, pri ktorom strata pôdy sa rovná kvantitatívnej tvorbe pôdy alebo je od nej menšia. Erózia, ktorej intenzita neprekročila kritickú hranicu sa nazýva neškodná, ak je kritický bod prekročený, ide o eróziu škodlivú. Podľa činiteľov, ktoré spôsobujú vznik erózie rozoznávame : vodnú, ľadovcovú, snehovú, veternú eróziu, zemnú a antropogénnu eróziu.

Eróziou ohrozené územia môžu byť v katastrálnom území obce Podhájska lesné pozemky, ktoré môžu byť ohrozené vodnou eróziou, prípadne eróziou spôsobenou najmä antropogénnymi vplyvmi, t.j. nadmerných odlesnením. Z hľadiska vodnej erózie má potok Liska s jej pravostranným prítokom, ktorým je Trávnický potok, terestrický (pevninský) charakter.

ZVÝŠENÁ SEIZMICITA

Systematické zhromažďovanie údajov o pozorovaných zemetraseniach s makroseizmickými účinkami začalo v bývalom Rakúsko – Uhorsku od roku 1870. Na území Slovenska do roku 1996 neboli namerané žiadne prístrojové časové záznamy silných seizmických pohybov, ktoré by boli vhodné na použitie vo výpočtoch seizmickej odozvy konštrukcií.

Seizmicita na Slovensku je determinovaná jej geologickou históriou a tektonikou. Pri skúmaní seizmicity na Slovensku sa však nemožno obmedziť iba na tektonickú jednotku na našom území ako i na katastrofe obce. Je potrebné vziať do úvahy i susedné tektonické jednotky. Územie Slovenska najviac zasahujú aj účinky zemetrasení z okolitých štátov, táto zásada platí aj pre naše riešené územie.

Podľa „Mapy seizmických oblastí na území SR“ (STN 73 0036) katastrálne územie obce Podhájska prináleží do oblasti, kde stupeň makroseismickej intenzity môže dosiahnuť 7° seizmickej aktivity. V predmetnej oblasti nie sú zistené žiadne znaky nestability územia v prirodzenom stave.

PODDOLOVANÉ ÚZEMIA A STARÉ ZÁŤAŽE

Zosuvné územia alebo povrchovou ťažbou devastované územia sa na území obce nenachádzajú. Sklárky v poľnohospodárstve sú vo svojich areáloch alebo na poliach. Plochy znečistené jedovatými látkami sa v riešenom území nenachádzajú. Znečistenia ropnými látkami sa vyskytujú v malom rozsahu a to na betónových plochách, ktoré sú bez zachytávania ropných látok. Znečistenie inými nebezpečnými látkami nebolo zistené pri pochôdzke obcou v rámci vykonávaných prieskumov. Ak sa vyskytujú, sú lokálne, v malom rozsahu a treba ich riešiť opatreniami umožnenými legislatívou samosprávy obce.

V katastrálnom území časti obce Svätúša sa nachádzajú dve staré zaniknuté sklárky, jedna sklárka registračné číslo 5012 je situovaná v areáli PD a druhá sklárka registračné číslo 5015 je umiestnená v blízkosti cesty II/580 Šurany – Kalná nad Hronom. V katastrálnom území časti obce Belek sa nachádza jedna stará zaniknutá sklárka registračné číslo 5013, ktorá je situovaná východne od zastavaného územia za potokom, na pravom brehu potoka Liska.

Tab. : Skládky na území obce Podhájska

Reg. číslo	vznik	zánik	plocha	objem	stav	návrh
5012	1970	neuvedený	12.000 m ²	20.000 m ³	upravená	rekultivácia
5015	1970	1990	1.000 m ²	1.200 m ³	upravená	likvidácia
5013	1980	neuvedený	400 m ²	200 m ³	upravená	likvidácia

Zdroj : ŠGÚDŠ

INÉ FAKTORY S NEGATÍVNYM DOPADOM NA KVALITU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Poškodenie vegetačného krytu pôsobí spätne ako stresový faktor na ostatné prvky. Negatívne ovplyvňuje kosť prvkov územného systému ekologickej stability, ohrozuje kvalitu biotopov a pôsobí destabilizačne. Poškodenie vegetačného krytu je spôsobované jednak prírodnými činiteľmi (vietor, námraza, sneh, sucho, požiare, choroby, hmyz a podobne), ale aj antropickou činnosťou (imisie, nelegálny výrub, skládky a podobne). Z hľadiska zdravotného stavu lesov sa v katastrálnom území obce Podhájska vyskytujú veľmi slabo poškodené porasty (defoliácia 11-20 %) alebo slabo poškodené lesné porasty (defoliácia 21-30 %). Lesy stredne a silne poškodené sa na území obce nevyskytujú.

Problémom vegetácie je aj výskyt a šírenie invázných druhov rastlín, ktoré svojou vitalitou a výraznými konkurenčnými vlastnosťami ohrozujú a menia prirodzené zloženie rastlinných spoločenstiev. V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny, je vlastník, resp. užívateľ pozemku povinný na vlastné náklady odstraňovať invázne druhy a zabrániť ich ďalšiemu šíreniu. Pri odstraňovaní invázných druhov rastlín je potrebné postupovať v zmysle Prílohy č. 2 vyššie uvedenej vykonávacej vyhlášky.

2.15.6. FAKTORY POZITÍVNE OVPLYVŇUJÚCE KVALITU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Pozitívne ovplyvňujúce kvalitu životného prostredia je optimálne priestorové usporiadanie a funkčné využívanie katastrálneho územia obce Podhájska na základe vyhodnotenia základných krajinnookologických podmienok. Vhodné základové plochy sú doporučené zo syntézy komplexného krajinnookologického návrhu optimálneho využívania celého priestoru katastra obce.

Pôvodná zástavba v jednotlivých častiach obce sa realizovala pozdĺž miestnych komunikácií a má prístenný charakter. Jedná sa prevažne o nízkopodlažnú bytovú zástavbu rodinných domov so šikmými strechami. Nová obytná zástavba formou rodinných domov, nízkopodlažnej bytovej výstavby, vrátane ubytovacích zariadení – penziónov, ubytovní a apartmánov domov, sa realizovala v rámci zastavaného územia obce, rozsiahlejšia výstavba ubytovacích zariadení aj mimo zastavaného územia južne od termálneho kúpaliska. V rámci rozšírenia plochy pre bytovú výstavbu je potrebné preferovať individuálnu bytovú zástavbu s dostatočnými plochami ovocných sádov a záhrad a pri ubytovacích zariadeniach v rekreačnom území dodržať stanovenú výškovú hladinu zástavby.

Areál poľnohospodárskeho družstva v miestnej časti Svätuša je situovaný západne od obytného územia. V areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva v miestnej časti Belek, ktorý sa nachádza severovýchodne od obytného územia, bola riadená strojárská výroba. Súčasná výrobná plocha v úzkom kontakte s obytnými plochami nerozširovať, využiť len pôvodnú plochu a od obytnej zóny ich oddeliť krajinnou vegetáciou plošnou, líniovou alebo solitérnou. Ako s možnou základovou plochou pre zriadenie nových výrobných území s nenáročnými prevádzkami a najmodernejšou technológiou uvažovať severne od jestvujúceho výrobného areálu.

Kvalitu životného prostredia pozitívne ovplyvňujú rekreačné územia a priestory pre rekreáciu, šport a turizmus. Z uvedeného dôvodu je vhodné vytvárať podmienky na rozvoj rekreácie v nadväznosti na termálne kúpalisko a turistiku po okolitej prírode. Vytvárať podmienky a predpoklady na rozvoj všetkých aktuálnych foriem domácej a medzinárodnej rekreácie v jednotlivých častiach obce a rekreačných útvaroch budovaním novej obslužnej, relaxačnej a športovej vybavenosti. Rozvíjať komplexnosť a kvalitu vybavenosti všetkých rekreačných a turistických atrakcií v obci.

Nerastné suroviny a ani zásoby podzemných vôd, vrátane minerálnych vôd sa v riešenom území

nenachádzajú. Na území sú evidované dva geotermálne vrty, ktoré sú využívané pre rekreačné účely. Kvalitné pôdy sa nachádzajú mimo zastavaného územia a sú intenzívne poľnohospodársky využívané. Z celkovej výmery riešeného územia predstavuje orná pôda okolo 696 ha, čo je cca 81,1 % z celkovej výmery poľnohospodárskeho pôdneho fondu. V katastrálnom území obce Podhájska si zaslúžia ochranu tiež vinice s vínnym domčekmi a pivnicami. Pri rekonštrukcii schátralých vínných domčiekov postupovať v súlade s platnou legislatívou (stavebný zákon a platné hygienické normy). Vinice s celkovou plochou cca 21 ha tvoria 2,3 % z celkovej plochy poľnohospodárskej pôdy.

2.15.7. ODPADY

Odpadové hospodárstvo Slovenskej republiky je zabezpečované podľa zákona NR SR č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Katalóg odpadov sa ustanovuje Vyhláškou MŽP SR č. 365/2015 Z.z.

Od roku 1993 sú v Slovenskej republike v súlade so štátnou environmentálnou politikou pre potreby definovania úloh strategického a koncepcného rozvoja odpadového hospodárstva z úrovne štátu vypracovávané Programy odpadového hospodárstva Slovenskej republiky (POH SR), ktoré sú ďalej rozpracovávané na nižšie úrovne. Koncepcia odpadového hospodárstva obce teda vychádza zo všeobecných zámerov Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky, ako základného dokumentu pre riadenie odpadového hospodárstva na roky 2016-2020, ktorý bol schválený Uznesením vlády SR č. 562/2015 zo dňa 14.10.2015 a Programu odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2016-2020.

Základom stratégie hospodárenia s odpadmi v SR sú nasledujúce princípy :

- predchádzanie vzniku odpadov
- príprava na ich opätovné použitie
- recyklácia
- iné zhodnocovanie, napr. energetické zhodnocovanie odpadov
- zneškodňovanie odpadov

Okrem budovania širokej škály zariadení odpadového hospodárstva je potrebné zamerať sa predovšetkým na zníženie tvorby odpadov a zvýšenie využitia zhodnotiteľných odpadov. Proces zvyšovania podielu zhodnotiteľných odpadov orientovať na druhy odpadov, ktoré sú v súčasnosti zhodnocované (papier, kovy, sklo, opotrebované ropné oleje, pneumatiky, ...) a na tie, ktoré sú v súčasnosti využívané len v malej miere (stavebný odpad, elektrický a elektronický šrot, organický biologický odpad, kaly z čistiarní odpadových vôd a pod.).

Nakladanie s odpadmi je činnosť, ktorá je zameraná na zhromažďovanie, prepravu, skladovanie a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania, zber, výkup, triedenie, úpravu, spracovanie a využívanie ako zdrojov druhotných surovín a energie. V súčasnosti má obec Podhájska v zmysle platnej legislatívy schválené Všeobecne záväzné nariadenie č. 1/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavenými odpadmi na území obce Podhájska, podľa ktorého je zabezpečovaný zber a likvidácia komunálneho a drobného stavebného odpadu nasledovne :

Na zber zvyškového komunálneho dopadu sa používajú zberné nádoby veľkosti 120 litrov, 240 litrov alebo 1.100 litrové zberné nádoby, ktoré zabezpečuje obec na základe požiadaviek obyvateľov obce. Likvidácia netriedeného komunálneho odpadu sa uskutočňuje 1 x do týždňa odvozom na regionálnu skládku komunálneho odpadu, ktorá sa nachádza v katastrálnom území obce Kalná nad Hronom, resp. v katastrálnom území obce Kolta.

Na zber vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu sú permanentne používané veľkoobjemové 1.100 litrové plastové nádoby farebne rozlíšené (modrá – papier, zelená – sklo, žltá – plast), ktoré sú rozmiestnené na území obce. Pre domácnosti na vyseparované zložky odpadu slúžia vrecia. Odvoz vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu zabezpečuje obec podľa potreby. V prípade záujmu si obyvatelia môžu likvidáciu vyseparovaných zložiek z komunálneho odpadu zabezpečiť aj na vlastné náklady organizáciou oprávnenou na výkup druhotných surovín. Fyzické a právnické osoby musia tento spôsob likvidácie dokladovať potvrdením.

Použité batérie a akumulátory sú zbierané do špeciálnych nádob rozmiestnených na určených miestach. Ich likvidáciu, vrátane likvidácie nebezpečného odpadu s obsahom škodlivín a elektroodpad zabezpečuje obec prostredníctvom oprávnenej organizácie.

Zber veľkoobjemového odpadu (nábytok, okná, dvere, koberce a podobne) sa realizuje 2 x ročne prostredníctvom veľkoobjemových kontajnerov. Na zber drobného stavebného odpadu sa používajú veľkokapacitné objemové kontajnery. O likvidácii, resp. o druhotnom využití drobného stavebného odpadu rozhoduje obec v zmysle platnej legislatívy.

Biologicky rozložiteľný komunálny odpad sa zhodnocuje prednostne priamo na mieste vzniku v domácich kompostoviskách pri rodinných a bytových domoch a na obecnom kompostovisku zriadeným v priestore na ulici Za humnami, ktorého ročná produkcia kompostu neprevyšuje 10 ton.

Obec má vo svojej správe zriadený zberný dvor, ktorý slúži na uskladnenie vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu, ako aj nebezpečného odpadu do doby jeho likvidácie. V územnom pláne obce sa uvažuje s výstavbou nového zberného dvora v rozvojovej lokalite G2, ktorá sa nachádza pri jestvujúcom výrobnom areáli Kraintek.

Návrh na riešenie odpadového hospodárstva :

- znížiť celkový objem komunálneho odpadu určeného na zneškodnenie,
- prijať opatrenia na dôslednejšie triedenie odpadu a recyklovanie získaných surovín,
- v nadväznosti na množstvá a druhy odpadov skvalitňovať nie len systém zberu, prepravy a zneškodňovania komunálnych odpadov vrátane separovaného zberu, ale aj priestory (zberný dvor), kde je možné odovzdávať vyseparované zložky komunálneho odpadu, drobný stavebný odpad, objemný odpad, vytriedené odpady z domácností s obsahom škodlivín,
- v závislosti od množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vyprodukovaných občanmi, ale aj obcou pri údržbe verejnej zelene a podobne, navrhnuť opatrenia na znižovanie množstva takýchto odpadov ukladaných na skládku odpadov vybudovaním kompostárne a podobne,
- stanoviť zásady pre likvidáciu nebezpečného odpadu,
- riešiť rekultiváciu opustených skládok a starých záťaží a navrhnuť ďalšie funkčné využitie týchto plôch,
- prehodnotiť nároky na nakladanie s odpadmi vo vzťahu k predpokladanému územnému rozvoju obce, jeho časovej etapizácie, vzniku nových lokalít zástavby a nárokmi na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov,
- znížiť negatívne dopady ľudskej činnosti na životné prostredie a zvýšiť jeho ochranu (dobudovanie kanalizácie + ČOV, plynofikácia rozvojových plôch, separácia odpadov, kompostovanie rastlinnej hmoty, zlepšenie dopravnej siete).

2.16. VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBYVACÍCH PRIESTOROV

Ochranu a využívanie nerastného bohatstva, ktoré je charakteristické svojou neobnoviteľnosťou, nepremiestniteľnosťou a obmedzeným množstvom zásob, zabezpečuje zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej správe v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády SR č. 520/1991 Zb. o podmienkach využívania ložísk nevyhradených nerastov.

Na území obce Podhájska sa nenachádzajú žiadne evidované prieskumné územia, chránené ložiskové územia a ani dobývacie priestory, na ktorých ochranu a využívaniu nerastného bohatstva sa vzťahuje ochrana v zmysle zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej správe v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády SR č. 520/1991 Zb. o podmienkach využívania ložísk nevyhradených nerastov.

2.17. VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

V katastrálnom území obce Podhájska sa nenachádzajú žiadne plochy vyžadujúce zvláštnu ochranu. Záplavové územie sa nachádza v okolí potoka Liska. V územnom pláne obce sú rešpektované navrhované protipovodňové opatrenia na vodnom toku Liska, ktorý je súčasťou spracovaného prvého plánu manažmentu povodňového rizika a medzi verejnoprospešné stavby sú zaradená investičné akcie „Liska – Podhájska – Vybudovanie ochrannej hrádze (rkm 8,000 – 8,500) a Odstránenie nánosov (rkm 6,600 – 9,600)“, ktoré sú stanovené v rámci Podnikového rozvojového programu investícií SVP š.p., OZ Piešťany.

2.18. VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÝCH POZEMKOV NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

2.18.1. POĽNOHOSPODÁRSKA PÔDA

Charakteristika poľnohospodárskej pôdy

Katastrálne územie obce Podhájska má rozlohu 1.111,6259 ha (11,12 km²), z ktorej poľnohospodárska pôda má 77,17 % zastúpenie (857,8730 ha). Z hľadiska druhovej skladby najväčší podiel má orná pôda o celkovej výmere 696 ha (81,10 %). Trvalé trávne porasty o celkovej výmere cca 82 ha tvoria 9,6 % poľnohospodárskej pôdy, záhrady o výmere cca 35 ha tvoria 4,1 % poľnohospodárskej pôdy, ovocné sady o výmere cca 24 ha tvoria 2,8 % poľnohospodárskej pôdy a vinice s celkovou plochou cca 21 ha tvoria 2,3 % z celkovej plochy poľnohospodárskej pôdy.

Tab. : Štruktúra poľnohospodárskej pôdy

	Orná pôda (ha)	Chmelnice (ha)	Vinice (ha)	Záhrady (ha)	Ovocné sady (ha)	TTP (ha)
Belek	165,7685	0	7,4387	14,5667	0	66,8492
Svätuša	530,6647	0	12,6959	20,6956	23,7199	15,4729
S p o l u	696,4332	0	20,1346	35,2632	23,7199	82,3231

Zdroj : Úrad geodézie, kartografie a katastra SR

Z hľadiska pôdných typov dominujú černozeme kultizemné, lokálne modálne a erodované a regozeme typické karbonátové, zo spraší, ktoré zaberajú podstatnú severnú časť katastrálneho územia Svätuš a Belek. V južnej časti obidvoch katastrálnych území sa nachádzajú hnedozeme kultizemné, lokálne modálne a erodované a regozeme kultizemné a modálne karbonátové, zo spraší. V malom množstve sa na okraji severnej časti katastrálneho územia Svätuš a na okraji východnej časti katastrálneho územia Belek nachádzajú černozeme hnedozemné a čiernicové zo spraší a sprašových hĺn, lokálne černozeme ťažké a smonice z neogénnych ílov.

Tab. : Stručná charakteristika pôdných typov nachádzajúcich sa v riešenom území

Pôdny typ	Charakteristika
Černozeme (ČZ)	predstavujú pôdy najteplejších a najsuchších oblastí nížin Slovenska. Sú to dvojhorizontové A-C pôdy vyvinuté prevažne na sprašiach v podmienkach teplej a suchej klímy s nepremývnym až periodicky premývnym vodným režimom. Viazané sú najmä na staršie aluviálne sedimenty a sprašové pokrovy pleistocénnych terás a pahorkatín.
Hnedozeme (HZ)	sú produkčné pôdy s neutrálnou až slabo kyslou pôdnou reakciou. Obsah humusu je nižší ako pri černozemiach. Charakteristickou vlastnosťou týchto pôd je ich znížená priepustnosť profilu v iluviálnom horizonte, takže často môže dochádzať k sezónnemu prevlhčeniu s procesmi oglejenia v celom pôdnom profile.
Fluvizeme (FZ)	predstavujú mladé dvojhorizontové A-C pôdy nív riek, ktorých vývoj je neustále narušovaný záplavami, čím sa ich profil neustále obohacuje o novú vrstvu pôdných sedimentov. Výskyt tohto typu je viazaný na recentné nivy vodných tokov (najmä Hrona a jeho prítokov), ktorých vodný režim (kolísanie hladiny podzemných vôd, záplavy) podmieňuje špecifické vlastnosti pôd. Fluvizeme sa viažu na nivy vodných tokov, v riešenom území hlavne na nivy potoka Liska a Trávnického potoka.

Regozeme (RZ)	sú mladé dvojhorizontové A-C pôdy s iniciálnym pôdotvorným procesom narúšaným najmä eróziou. Vytvorili sa na nespevnených silikátových až karbonátových sedimentoch s výnimkou recentných alúvíi. Vyskytujú sa na záhorskej, podunajskej a východoslovenskej nížine, lokálne sa vyskytujú aj na iných substrátoch. Regozeme sú stredne až málo úrodné a vhodné len pre niektoré plodiny.
---------------	--

Podrobnú charakteristiku o pôdno-ekologickom potenciály celého katastrálneho územia poskytujú bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ), ktoré vyplývajú zo zhodnotenia genetických vlastností pôd, pôdotvorného substrátu, zrnitosti, klímy, svahovitosti, štrkovitosti, hĺbky pôdy a expozície. Bonitovaná pôdno-ekologická jednotka (BPEJ) je klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti.

BPEJ sú na základe vyhodnotenia produkčných schopností poľnohospodárskych pôd zaradené do 9. obvodových skupín, pričom do prvých 4. skupín sú zaradené pôdy s vysokou produkčnou schopnosťou a sú osobitne chránené podľa Zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Skupina pôd 1 – 4 predstavuje pôdy s vysokou produkčnou schopnosťou, 5 – 7 sú pôdy so strednou kvalitou a pôdy 8 – 9 majú nízku kvalitu.

Tab. : Bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ) v katastrálnom území obce Podhájska

Kód BPEJ	Kód HPJ	Označenie	Charakteristika HPJ	Stupeň kvality
0011002	11	FMG	fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)	2
0012003	12	FMG	fluvizeme glejové, ťažké	5
0037202	37	ČMm ^c	černozeme typické, karbonátové na sprašiach, stredne ťažké	3
0039002	39	ČMm ČMh	černozeme typické a černozeme hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké	2
0112003	12	FMG	fluvizeme glejové, ťažké	5
0138202	38	RM, ČMe	regozeme a černozeme erodované	5
0139002	39	ČMm ČMh	černozeme typické a černozeme hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké	2
0139202	39	ČMm ČMh	černozeme typické a černozeme hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké	3
0144002	44	HMm	hnedozeme typické na sprašiach, stredne ťažké	3
0145202	45	HMm HMI	hnedozeme typické až hnedozeme luvizemné na sprašových hlinách, stredne ťažké, ľahké	4
0145302	45	HMm HMI	hnedozeme typické až hnedozeme luvizemné na sprašových hlinách, stredne ťažké, ľahké	4
0146203	46	HM	hnedozeme(typ) na sprašových hlinách, ťažké	4
0146403	46	HM	hnedozeme(typ) na sprašových hlinách, ťažké	5
0147202	47	RM, HMe	regozeme a hnedozeme erodované na sprašiach. Ornica je u HMe vytvorená zo zvyšku B horizontu, u regozeme je ornica vytvorená zo spráše po úplnom zmytí profilu MH. V kontexte prevládajú regozeme. Stredne ťažké	6
0151003	51	HMg	hnedozeme pseudoglejové (miestami pseudogleje s hrubším humusovým horizontom) na sprašových a polygénnych hlinách, ťažké	5
0152202	52	HMe, RM	hnedozeme erodované na polygénnych hlinách a regozeme na neogénnych sedimentoch. V kontexte prevládajú hnedozeme erodované, stredne ťažké	5
0152402	52	HMe, RM	hnedozeme erodované na polygénnych hlinách a regozeme na neogénnych sedimentoch. V kontexte prevládajú hnedozeme erodované, stredne ťažké	6
0154673	54	HMe, RM	hnedozeme erodované a regozeme na rôznych substrátoch na výrazných svahoch : 12 – 25°. HM erodované prevládajú, stredne ťažké až ťažké	8

Z hľadiska kvality pôdy je až 57,8 % pôd zaradených medzi bonitované pôdno-ekologické jednotky 1 až 4 triedy, teda medzi osobitne chránené pôdy. Tieto najkvalitnejšie pôdy sa nachádzajú v severnej, severozápadnej a severovýchodnej časti katastrálneho územia obce Podhájska.

V zmysle Prílohy č. 2 k Nariadeniu vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy sa najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy nachádzajú : v katastrálnom území Belek BPEJ 0139002 a v katastrálnom území Svätuška BPEJ – 0039002 a 0139002. Jedná sa o poľnohospodársku pôdu s 2. stupňom kvality.

V riešenom území obce Podhájska sa nachádza poľnohospodárska pôda, na ktorú sa vzťahuje zvýšená ochrana v zmysle zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona NR SR č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov z dôvodu zrealizovaných hydromeliórií, ktorými sa upravujú vzdušné pomery v pôde a zvyšuje sa jej úrodnosť. Jedná sa o nasledovné hydromelioračné zariadenia :

- Do katastrálneho územia Belek zasahuje hydromelioračné zariadenie – vodná stavba ZP Hul (evid. č. 5207 209), ktorá bola daná do užívania v roku 1986 s celkovom výmerou 110 ha a ktorá je v správe Hydromeliórií š.p. Bratislava.
- V katastrálnom území Svätuška je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom, ktoré nie je v správe Hydromeliórií š.p. Bratislava.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy

Územný plán obce Podhájska uvažuje s územným rozvojom obce jednak v rámci jej zastavaného územia, ale aj s ďalším rozvojom mimo zastavaného územia obce vo väzbe na zastavané územie obce tak, aby navrhované rozvojové lokality mohli byť napojené na jestvujúce komunikácie a rozvody technického vybavenia obce.

ZÁMERY ROZVOJA BÝVANIA

Na území obce Podhájska sú pre potreby bývania vyčlenené rozvojové lokality pre výstavbu bytových domov (A1), rodinných domov (B1-B7) a pre výstavbu ubytovacích zariadení rodinného charakteru a rodinných domov poskytujúcich prechodné ubytovanie a ubytovanie v súkromí (C1-C5). Pre rozvoj bývania v bytových domoch je určená lokalita A1, ktorá je situovaná mimo zastavaného územia, v nadväznosti na zastavané územie v strede obce pri obecnom úrade. Pre bývanie v rodinných domoch sú navrhnuté lokality B1 až B7, z ktorých iba časť lokality B3 je situovaná mimo zastavaného územia obce. Ostatné lokality sú situované prevažne v nadrozmerných záhradách (B1, B2, B4, B5) a v prelukách jestvujúcej zástavby (B6 a B7).

- **Rozvojová lokalita A1** – mimo zastavané územie obce (k.ú. Svätuška)

Miesto lokality :	Za humnami (nad areálom materskej školy a zdravotného strediska)
Druh výstavby :	bytová výstavba – nízkopodlažné bytové domy
Rozloha lokality :	0,544 ha
Záber PP :	0,544 ha
Druh pozemku :	orná pôda, vinice
BPEJ č. :	0139202 (3)
Užívateľ :	súkromný

- **Rozvojová lokalita B1** – zastavané územie obce (k.ú. Svätuška)

Miesto lokality :	Za slivášmi (severozápadný okraj obce, medzi komunikáciou II/580 a cintorínom)
Druh výstavby :	individuálna bytová výstavba – rodinné domy
Rozloha lokality :	3,350 ha

Záber PP : 3,230 ha
 Druh pozemku : záhrady, orná pôda, TTP, vinice
 BPEJ č. : 0139002 (2)
 Užívateľ : súkromný

• **Rozvojová lokalita B2 – zastavané územie obce (k.ú. Svätúša)**

Miesto lokality : Zdravotnícka a Poštová ulica (pod obecným úradom a zdravotným strediskom)
 Druh výstavby : individuálna bytová výstavba – rodinné domy
 Rozloha lokality : 0,407 ha
 Záber PP : 0,346 ha
 Druh pozemku : záhrady, orná pôda
 BPEJ č. : 0139002 (2)
 Užívateľ : súkromný

• **Rozvojová lokalita B3 – zastavané územie a územie mimo obce (k.ú. Belek)**

Miesto lokality : ulica Za humnami (medzi areálom Kraintek a obecným úradom)
 Druh výstavby : individuálna bytová výstavba – rodinné domy
 Rozloha lokality : 3,375 ha (1,631 ha ZÚ + 1,744 ha mimo ZÚ)
 Záber PP : 2,906 ha (1,482 ha ZÚ + 1,424 ha mimo ZÚ)
 Druh pozemku : orná pôda (mimo zastavaného územia), záhrady (zastavané územie obce)
 BPEJ č. : 0139002 (2)
 Užívateľ : súkromný

• **Rozvojová lokalita B4 – zastavané územie obce (k.ú. Belek)**

Miesto lokality : Kováčska ulica (preluka)
 Druh výstavby : individuálna bytová výstavba – rodinné domy
 Rozloha lokality : 0,130 ha
 Záber PP : 0,130 ha
 Druh pozemku : záhrady
 BPEJ č. : 0139002 (2)
 Užívateľ : súkromný

• **Rozvojová lokalita B5 – zastavané územie obce (k.ú. Belek)**

Miesto lokality : severovýchodná časť obce (pod areálom Kraintek s.r.o.)
 Druh výstavby : individuálna bytová výstavba – rodinné domy
 Rozloha lokality : 0,698 ha
 Záber PP : 0,691 ha
 Druh pozemku : záhrady, vinice
 BPEJ č. : 0139002 (2)
 Užívateľ : súkromný

• **Rozvojová lokalita B6 – zastavané územie obce (k.ú. Belek)**

Miesto lokality : Štepničná ulica (juhozápadná časť obce Belek)
 Druh výstavby : individuálna bytová výstavba – rodinné domy
 Rozloha lokality : 0,566 ha
 Záber PP : 0,566 ha
 Druh pozemku : záhrady, orná pôda
 BPEJ č. : 0139002 (2)
 Užívateľ : súkromný

- **Rozvojová lokalita B7 – zastavané územie obce (k.ú. Svätuša)**

Miesto lokality : Nová a Senčianska ulica – dostavba (severovýchodná časť obce Svätuša)
 Druh výstavby : individuálna bytová výstavba – rodinné domy
 Rozloha lokality : 0,610 ha
 Záber PP : 0,419 ha
 Druh pozemku : záhrady, orná pôda
 BPEJ č. : 0139202 (3)
 Užívateľ : súkromný

- **Rozvojová lokalita C1 – zastavané územie a mimo zastavané územie obce (k.ú. Svätuša)**

Miesto lokality : pod areálom PD Radava (medzi areálom PD Radava a železničnou traťou)
 Druh výstavby : zariadenia prechodného ubytovania a ubytovania v súkromí
 Rozloha lokality : 3,088 ha (2,967 ha – ZÚ a 0,121 ha mimo Z)
 Záber PP : 1,700 ha (1,579 ha – ZÚ a 0,121 ha mimo ZÚ)
 Druh pozemku : orná pôda
 BPEJ č. : 0139002 (2)
 Užívateľ : súkromný

- **Rozvojová lokalita C2 – zastavané územie obce (k.ú. Svätuša)**

Miesto lokality : Železničná ulica (pri križovatke so Senčianskou ulicou)
 Druh výstavby : zariadenia prechodného ubytovania a ubytovania v súkromí
 Rozloha lokality : 0,204 ha
 Záber PP : 0,419 ha
 Druh pozemku : záhrady
 BPEJ č. : 0011002 (3)
 Užívateľ : súkromný

- **Rozvojová lokalita C3 – zastavané územie obce (k.ú. Svätuša)**

Miesto lokality : lokalita Za humnami (v záhradách rodinných domov na Železničnej ulici)
 Druh výstavby : zariadenia prechodného ubytovania a ubytovania v súkromí
 Rozloha lokality : 0,917 ha
 Záber PP : 0,917 ha
 Druh pozemku : záhrady
 BPEJ č. : 0139202 (3)
 Užívateľ : súkromný

- **Rozvojová lokalita C4 – mimo zastavané územie obce (k.ú. Belek)**

Miesto lokality : na Lúčnej ulici (východne od zastavaného územia obce)
 Druh výstavby : zariadenia prechodného ubytovania a ubytovania v súkromí
 Rozloha lokality : 0,219 ha
 Záber PP : 0,158 ha
 Druh pozemku : záhrady, TTP
 BPEJ č. : 0138202 (5) – 0,091 ha a 0112003 (5) – 0,067 ha
 Užívateľ : súkromný

- **Rozvojová lokalita C5 – mimo zastavané územie obce (k.ú. Belek)**

Miesto lokality : pod lesom (juhovýchodne od zastavaného územia – penzión Pod orechom)
 Druh výstavby : zariadenia prechodného ubytovania a ubytovania v súkromí

Rozloha lokality : 0,160 ha
 Záber PP : 0,160 ha
 Druh pozemku : orná pôda
 BPEJ č. : 0146403 (5)
 Užívateľ : súkromný

Tab.: Rozvojové plochy pre bývanie

číslo	Lokalita	Celková výmera lokality (ha)	Výmera záberu (ha)		
			Intravilán (ha)	Extravilán (ha)	Spolu (ha)
A1	BD	0,544	-	0,544	0,544
B1	RD – miestna časť Za sliváškmi	3,350	3,230	-	3,230
B2	RD – Zdravotnícka a Poštová ulica	0,407	0,346	-	0,346
B3	RD – ulica Za humnami	3,375	1,482	1,424	2,906
B4	RD – Kováčska ulica	0,130	0,130	-	0,130
B5	RD – pod areálom Kraintek	0,698	0,691	-	0,691
B6	RD – Štepaničná ulica	0,566	0,566	-	0,566
B7	RD – dostavba Nová a Senčianska	0,610	0,419	-	0,419
C1	Ubytovanie v súkromí – pod PD Radava	3,088	1,579	0,121	1,700
C2	Ubytovanie v súkromí – Železničná ulica	0,204	0,204	-	0,204
C3	Ubytovanie v súkromí – Za humnami	0,917	0,917	-	0,917
C4	Ubytovanie v súkromí – Lúčna ulica	0,219	-	0,158	0,158
C5	Ubytovanie v súkromí – pod lesom	0,160	-	0,160	0,160
	S P O L U	14,268	9,564	2,407	11,971

ZÁMERY ROZVOJA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

Pre rozvoj občianskej vybavenosti sú navrhnuté dve rozvojové lokality. Lokalita D1, ktorá je situovaná v strede obce oproti obecnému úradu, zaberá prevažnú časť zastavaného územia obce. Lokalita D2, situovaná pri severnom vstupe do obce, je umiestnená mimo zastavaného územia obce.

- **Rozvojová lokalita D1** – zastavané územie obce i mimo zastavané územie obce (k.ú. Svätúša)

Miesto lokality : novokoncipované kultúrno-administratívne a spoločenské centrum (oproti ObÚ)
 Druh výstavby : zariadenia občianskej vybavenosti
 Rozloha lokality : 1,150 ha (0,774 ha – ZÚ + 0,376 ha mimo ZÚ)
 Záber PP : 1,150 ha (0,774 ha – ZÚ + 0,376 ha mimo ZÚ)
 Druh pozemku : záhrady, orná pôda
 BPEJ č. : 0139202 (3)
 Užívateľ : súkromný

- **Rozvojová lokalita D2** – mimo zastavané územie obce (k.ú. Svätúša)

Miesto lokality : pri severnom vstupe do obce medzi cestou a potokom (pri bešianskej ceste)
 Druh výstavby : zariadenia občianskej vybavenosti
 Rozloha lokality : 0,555 ha
 Záber PP : -
 Druh pozemku : ostatná plocha
 BPEJ č. : 0112003 (5)
 Užívateľ : súkromný

Tab.: Rozvojové plochy pre občiansku vybavenosť

číslo	Lokalita	Celková výmera lokality (ha)	Výmera záberu (ha)		
			Intravilán (ha)	Extravilán (ha)	Spolu (ha)
D1	OV – Kultúrno-administratívne a spoločenské centrum	1,150	0,774	0,376	1,150
D2	OV – Severný vstup do obce	0,555	-	-	-
	S P O L U	1,705	0,774	0,376	1,150

ZÁMERY ROZVOJA REKREÁCIE A CESTOVNÉHO RUCHU

Pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu je navrhnutých 5 rozvojových lokalít. Lokality E1-E5 sú situované južne od zastavaného územia obce, v rekreačnom území južne od zastavaného územia obce. Rozvojová lokalita E5 je situovaná v zastavanom území obce, katastrálne územie Belek.

- **Rozvojová lokalita E1** – mimo zastavané územie obce (k.ú. Svätúša)

Miesto lokality : rekreačné územie Pod vinohradmi (nad areálom kúpaliska)
 Druh výstavby : zariadenia rekreácie a cestovného ruchu
 Rozloha lokality : 0,875 ha
 Záber PP : 0,875 ha
 Druh pozemku : TTP
 BPEJ č. : 0145202 (4) – 0,641 ha a 0152402 (6) – 0,234 ha
 Užívateľ : súkromný

- **Rozvojová lokalita E2** – mimo zastavané územie obce (k.ú. Svätúša)

Miesto lokality : rekreačné územie nad vilou Gracia
 Druh výstavby : zariadenia rekreácie a cestovného ruchu
 Rozloha lokality : 0,500 ha
 Záber PP : 0,500 ha
 Druh pozemku : TTP
 BPEJ č. : 0145202 (4) – 0,035 ha a 0152402 (6) – 0,465 ha
 Užívateľ : súkromný

- **Rozvojová lokalita E3** – mimo zastavané územie obce (k.ú. Svätúša)

Miesto lokality : rekreačné územie pod vinicami
 Druh výstavby : zariadenia rekreácie a cestovného ruchu
 Rozloha lokality : 1,145 ha
 Záber PP : 1,145 ha
 Druh pozemku : TTP
 BPEJ č. : 0152402 (6)
 Užívateľ : súkromný

- **Rozvojová lokalita E4** – mimo zastavané územie obce (k.ú. Svätúša)

Miesto lokality : rekreačné územie v lokalite Dreviny
 Druh výstavby : zariadenia rekreácie a cestovného ruchu
 Rozloha lokality : 0,107 ha
 Záber PP : -
 Druh pozemku : ostatná plocha
 BPEJ č. : 0152402 (6)
 Užívateľ : súkromný

- **Rozvojová lokalita E5** – zastavané územie obce (k.ú. Belek)

Miesto lokality : rekreačné územie pri bytovkách
 Druh výstavby : zariadenia rekreácie a cestovného ruchu
 Rozloha lokality : 0,198 ha
 Záber PP : -
 Druh pozemku : ostatná plocha
 BPEJ č. : 0146403 (5)
 Užívateľ : súkromný

Tab.: Rozvojové plochy pre rekreáciu a cestovný ruch

číslo	Lokalita	Celková výmera lokality (ha)	Výmera záberu (ha)		
			Intravilán (ha)	Extravilán (ha)	Spolu (ha)
E1	Rekreácia a CR – Pod vinohradmi	0,875	-	0,875	0,875
E2	Rekreácia a CR – nad vilou Gracia	0,500	-	0,500	0,500
E3	Rekreácia a CR – pod vinicami	1,145	-	1,145	1,145
E4	Rekreácia a CR – lokalita Dreviny	0,107	-	-	-
E5	Rekreácia a CR – pri bytovkách v k.ú. Belek	0,198	-	-	-
	S P O L U	2,825	-	2,520	2,520

ZÁMERY ROZVOJA ŠPORTU

Pre rozvoj športových a oddychových zón sú určené dve rozvojové lokality. Lokalita F1 je situovaná v juhozápadnej časti zastavaného územia časti obce Belek. Lokalita F2 je situovaná vo východnej časti katastrálneho územia Belek, mimo zastavaného územia obce.

- Rozvojová lokalita F1 – zastavané územie obce (k.ú. Belek)**

Miesto lokality : juhozápadná časť miestnej časti Belek, pri bytovkách
 Druh výstavby : športové a oddychové plochy
 Rozloha lokality : 0,529 ha
 Záber PP : -
 Druh pozemku : ostatná plocha
 BPEJ č. : 0139202 (3)
 Užívateľ : súkromný

- Rozvojová lokalita F2 – mimo zastavané územie obce (k.ú. Belek)**

Miesto lokality : východná časť katastrálneho územia pri vodnej ploche Hlinisko v lokalite Gergeľ
 Druh výstavby : športovo-rekreačná zóna
 Rozloha lokality : 1,917 ha
 Záber PP : 1,917 ha
 Druh pozemku : orná pôda, TTP
 BPEJ č. : 0112003 (5)
 Užívateľ : Spoločnosť priateľov Gergeľa, súkromný

Tab.: Rozvojové plochy pre šport a rekreáciu

číslo	Lokalita	Celková výmera lokality (ha)	Výmera záberu (ha)		
			Intravilán (ha)	Extravilán (ha)	Spolu (ha)
F1	Športové a oddychové plochy pri bytovkách	0,529	-	-	-
F2	Športovo-rekreačná zóna pri vodnej ploche Hlinisko	1,917	-	1,917	1,917
	S P O L U	2,446	-	1,917	1,917

ZÁMERY ROZVOJA VÝROBY

Pre rozvoj občianskej vybavenosti sú navrhnuté dve rozvojové lokality. Lokalita D1, ktorá je situovaná v strede obce oproti obecnému úradu, zaberá prevažnú časť zastavaného územia obce. Lokalita D2, situovaná pri severnom vstupe do obce, je umiestnená mimo zastavaného územia obce.

- Rozvojová lokalita G1 – mimo zastavané územie obce (k.ú. Belek)**

Miesto lokality : severná časť zastavaného územia (nad areálom Kraintek s.r.o. – bývalé PD Belek)
 Druh výstavby : rozšírenie výrobnéj zóny

Rozloha lokality : 2,857 ha
 Záber PP : 2,743 ha
 Druh pozemku : orná pôda
 BPEJ č. : 0139002 (2)
 Užívateľ : súkromný

• **Rozvojová lokalita G2** – mimo zastavané územie obce (k.ú. Belek)

Miesto lokality : severovýchodný okraj obce, pri areáli Kraitiek s.r.o. (bývalé PD Belek)
 Druh výstavby : zberný dvor
 Rozloha lokality : 0,355 ha
 Záber PP : -
 Druh pozemku : ostatná plocha
 BPEJ č. : 0139002 (2)
 Užívateľ : súkromný

• **Rozvojová lokalita G3** – zastavané územie obce (k.ú. Svätúša)

Miesto lokality : západná časť zastavaného územia obce (areál PD Radava, pod cestou II/580)
 Druh výstavby : zmiešané územie pre poľnohospodárstvo a výrobu
 Rozloha lokality : 4,338 ha
 Záber PP : -
 Druh pozemku : zastavaná plocha, dvor
 BPEJ č. : 0139002 (2)
 Užívateľ : PD Radava

Tab.: Rozvojové plochy pre výrobu a poľnohospodárstvo

číslo	Lokalita	Celková výmera lokality (ha)	Výmera záberu (ha)		
			Intravilán (ha)	Extravilán (ha)	Spolu (ha)
G1	Rozšírenie výrobnéj zóny nad areálom Kraitiek s.r.o.	2,857	-	2,743	2,743
G2	Zberný dvor pri areáli Kraitiek s.r.o.	0,355	-	-	-
G3	Zmiešané územie v areáli PD Radava	4,338	-	-	-
	S P O L U	4,550	-	2,743	2,743

ZÁMERY ROZVOJA VEREJNEJ ZELENÉ

Pre rozvoj verejnej zelene – promenád a parkov sú navrhnuté rozvojové lokality H1-H5. Podstatnú časť týchto lokalít budú tvoriť plochy verejnej zelene, vrátane trávnatých plôch, vzrastlej a izolačnej zelene. Tieto plochy budú doplnené o chodníky pre peších a odpočinkové plochy, pozdĺž ktorých budú rozmiestnené prvky drobnej architektúry – lavičky, kvetináče, smetné koše, verejné osvetlenie, altánky a podobne.

• **Rozvojová lokalita H1** – mimo zastavané územie obce (k.ú. Svätúša)

Miesto lokality : severná časť zastavaného územia (medzi železničnou traťou a potokom Liska)
 Druh výstavby : park pri areáli termálneho kúpaliska Termál
 Rozloha lokality : 1,926 ha
 Záber PP : 0,596 ha
 Druh pozemku : orná pôda
 BPEJ č. : 0012003 (5)
 Užívateľ : súkromný

• **Rozvojová lokalita H2** – zastavané územie obce (k.ú. Svätúša)

Miesto lokality : pozdĺž Trávnického potoka od Železničnej ulici po most s Hlbokou ulicou
 Druh výstavby : promenáda – Trávnický potok
 Rozloha lokality : 0,616 ha
 Záber PP : 0,572 ha
 Druh pozemku : záhrady, orná pôda
 BPEJ č. : 0011002 (3)
 Užívateľ : súkromný

• **Rozvojová lokalita H3 – zastavané územie (k.ú. Belek) a mimo zastavané územie (k.ú. Svätúša)**

Miesto lokality : pravý breh potoka Liska medzi k.ú. Belek a parku pri termálnom kúpalisku
 Druh výstavby : promenáda – potok Liska
 Rozloha lokality : 0,102 ha (0,090 ha – ZÚ + 0,012 ha mimo ZÚ)
 Záber PP : 0,102 ha
 Druh pozemku : záhrady, orná pôda
 BPEJ č. : 0112003 (5)
 Užívateľ : súkromný

• **Rozvojová lokalita H4 – mimo zastavané územie obce (k.ú. Belek)**

Miesto lokality : pravý a ľavý breh potoka Liska, medzi železnicou a Lúčnou ulicou
 Druh výstavby : lesopark na brehu potoka Liska
 Rozloha lokality : 0,769 ha
 Záber PP : 0,425 ha
 Druh pozemku : TTP
 BPEJ č. : 0112003 (5)
 Užívateľ : súkromný

• **Rozvojová lokalita H5 – zastavané územie obce (k.ú. Belek)**

Miesto lokality : juhozápadná časť katastrálneho územia Belek (pri bytovkách)
 Druh výstavby : verejná zeleň
 Rozloha lokality : 0,731 ha
 Záber PP : -
 Druh pozemku : ostatná plocha
 BPEJ č. : 0012003 (5) – 508 ha a 0146403 (5) – 0,223 ha
 Užívateľ : súkromný

Tab.: Rozvojové plochy pre verejnú zeleň

číslo	Lokalita	Celková výmera lokality (ha)	Výmera záberu (ha)		
			Intravilán (ha)	Extravilán (ha)	Spolu (ha)
H1	Verejná zeleň – park pri termálnom kúpalisku	1,926	-	0,596	0,596
H2	Verejná zeleň – promenáda pri Trávnickom potoku	0,616	0,572	-	0,572
H3	Verejná zeleň – promenáda pri potoku Liska	0,102	0,090	0,012	0,102
H4	Verejná zeleň – lesopark v k.ú. Belek	0,769	-	0,425	0,425
H5	Verejná zeleň – pri bytovkách v k.ú. Belek	0,731	-	-	-
S P O L U		4,144	0,662	1,033	1,695

ZÁMERY ROZVOJA DOPRAVNÝCH ZARIADENÍ

Pre rozvoj odstavných a pakovacích plôch sú navrhnuté dve rozvojové lokality. Lokalita I1, ktorá je situovaná oproti areálu termálneho kúpaliska a lokalita I2, ktorá je situovaná nad cestou II/580 pri areáli strelnice. Všetky lokality sú umiestnené mimo zastavaného územia obce.

• **Rozvojová lokalita I1 – mimo zastavané územie obce (k.ú. Svätúša)**

Miesto lokality : severozápadná časť rekreačného územia (oproti areálu kúpaliska Termál)
 Druh výstavby : záchytné parkovisko
 Rozloha lokality : 0,720 ha
 Záber PP : 0,720 ha
 Druh pozemku : orná pôda
 BPEJ č. : 0011002 (3) – 0,684 ha a 0145202 (4) – 0,036 ha
 Užívateľ : súkromný

• **Rozvojová lokalita I2 – mimo zastavané územie obce (k.ú. Belek)**

Miesto lokality : severovýchodný okraj obce (medzi cestou II/580 a areálom strelnice)
 Druh výstavby : parkovisko
 Rozloha lokality : 0,349 ha
 Záber PP : 0,349 ha
 Druh pozemku : orná pôda
 BPEJ č. : 0139202 (3)
 Užívateľ : súkromný

• **Plocha pre novú účelovú komunikáciu – mimo zastavané územie obce (k.ú. Svätúša)**

Miesto lokality : východná hranica areálu termálneho kúpaliska a autokempingu
 Druh výstavby : účelová komunikácia
 Rozloha lokality : 0,431 ha
 Záber PP : 0,431 ha
 Druh pozemku : orná pôda
 BPEJ č. : 0011002 (3) – 0,018 ha, 0145202 (4) – 0,412 ha a 0012003 (5) – 0,001 ha
 Užívateľ : súkromný

Tab.: Rozvojové plochy pre dopravné stavby

číslo	Lokalita	Celková výmera lokality (ha)	Výmera záberu (ha)		
			Intravilán (ha)	Extravilán (ha)	Spolu (ha)
I1	Parkovisko oproti areálu termálneho kúpaliska	0,720	-	0,720	0,720
I2	Parkovisko nad cestou II/580	0,349	-	0,349	0,349
-	Účelová komunikácia	0,431	-	0,431	0,346
	S P O L U	1,500	-	1,500	1,500

REKAPITULÁCIA ZÁBERU POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

Územný plán obce Podhájska uvažuje s celkovým záberom 23,496 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 11,000 ha je situovaných v intraviláne (zastavanom území) obce a 12,496 ha je situovaných v extraviláne (mimo zastavaného územia) obce. Celková plocha rozvojových lokalít je 31,488 ha.

Tab.: Rekapitulácia záberu poľnohospodárskej pôdy podľa funkcie rozvojových plôch

číslo	Lokalita	Celková výmera lokality (ha)	Výmera záberu (ha)		
			Intravilán (ha)	Extravilán (ha)	Spolu (ha)
A-C	Bývanie	14,268	9,564	2,407	11,971
D	Občianska vybavenosť	1,705	0,774	0,376	1,150
E	Rekreácia a cestovný ruch	2,825	-	2,520	2,520
F	Šport a rekreácia	2,446	-	1,917	1,917
G	Výroba, výrobné služby a poľnohospodárstvo	4,550	-	2,743	2,743
H	Verejná zeleň	4,144	0,662	1,033	1,695
I	Dopravné stavby	1,500	-	1,500	1,500
	S P O L U	31,438	11,000	12,496	23,496

Z hľadiska kvality poľnohospodárskej pôdy sa predpokladá najväčší záber na poľnohospodárskej pôde 2. skupiny BPEJ o celkovej výmere 12,312 ha. Jedná sa však prevažne o poľnohospodársku pôdu, ktorá je situovaná v zastavanom území obce (cca 2/3). Obdobná situácia je aj u pôdy patriacej do 3. skupiny BPEJ.

Tab.: Záber PP podľa jednotlivých BPEJ

Čís.	Skupina BPEJ	Kód BPEJ	V intraviláne (ha)	V extraviláne (ha)	Spolu (ha)
1	2	0139002	8,024	4,288	12,312
2	3	0011002, 0139202	2,886	1,971	4,857
3	4	0145202	-	1,124	1,124
4	5	0112003, 0138202, 0146403	-	3,359	3,359
5	6	0152402	-	1,844	1,844
	S P O L U		11,000	12,496	23,496

2.18.2. LESNÉ POZEMKY

Lesné pozemky zaberajú z celkovej výmery katastrálneho územia obce Podhájska 114,2962 ha (10,3 %). Súvislé lesné komplexy sa nachádzajú prevažne v južnej časti katastrálneho územia. V ostatnej, pomerne rovinatej časti územia, je zastúpenie lesov podstatne nižšie.

V územnom pláne obce Podhájska sa uvažuje so záberom pôdneho fondu len na poľnohospodárskej pôde. Lesné pozemky nie sú z hľadiska navrhovaného územného rozvoja obce dotknuté.

Tab.: Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

číslo	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Celková výmera lokality (ha)	Predpokladaný záber poľnohospodárskej pôdy						Hydro-meliorácie
				celková výmera záberu (ha)	BPEJ	skupina BPEJ	druh pozemku	výmera v ZÚ (ha)	výmera mimo ZÚ (ha)	
A1	Svätuša	bývanie	0,544	0,544	0139202	3	OP	-	0,460	
					0139202	3	vinice	-	0,084	
B1	Svätuša	bývanie	3,350	3,230	0139002	2	záhrady	2,609	-	
					0139002	2	OP	0,439	-	
					0139002	2	TTP	0,121	-	
					0139002	2	vinice	0,061	-	
B2	Svätuša	bývanie	0,407	0,346	0139002	2	záhrady	0,235	-	
					0139002	2	OP	0,111	-	
B3	Belek	bývanie	3,375	2,906	0139002	2	záhrady	1,482	-	
					0139002	2	OP	-	1,424	
B4	Belek	bývanie	0,130	0,130	0139002	2	záhrady	0,130	-	
B5	Belek	bývanie	0,698	0,691	0139002	2	záhrady	0,661	-	
					0139002	2	vinice	0,030	-	
B6	Belek	bývanie	0,566	0,566	0139002	2	záhrady	0,243	-	
					0139002	2	OP	0,323	-	
B7	Svätuša	bývanie	0,610	0,419	0139202	3	záhrady	0,289	-	
					0139202	3	OP	0,130	-	
C1	Svätuša	bývanie	3,088	1,700	0139002	2	OP	1,579	0,121	
C2	Svätuša	bývanie	0,204	0,204	0011002	3	záhrady	0,043	-	
					0011002	3	OP	0,161	-	
C3	Svätuša	bývanie	0,917	0,917	0139202	3	záhrady	0,336	-	
					0139202	3	OP	0,581	-	
C4	Belek	bývanie	0,219	0,158	0138202	5	záhrady	-	0,071	
					0138202	5	TTP	-	0,020	
					0112003	5	TTP	-	0,067	
C5	Belek	bývanie	0,160	0,160	0146403	5	OP	-	0,160	
D1	Svätuša	OV	1,150	1,150	0139202	3	záhrady	0,702	-	
					0139202	3	OP	0,072	0,376	
D2	Svätuša	OV	0,555	-	-	-	-	-	-	
E1	Svätuša	RaCR	0,875	0,875	0145202	4	TTP	-	0,641	
					0152402	6	TTP	-	0,234	
E2	Svätuša	RaCR	0,500	0,500	0145202	4	TTP	-	0,035	
					0152402	6	TTP	-	0,465	
E3	Svätuša	RaCR	1,145	1,145	0152402	6	TTP	-	1,145	
E4	Svätuša	RaCR	0,107	-	-	-	-	-	-	
E5	Belek	RaCR	0,198	-	-	-	-	-	-	
F1	Belek	šport	0,529	-	-	-	-	-	-	
F2	Belek	šport	1,917	1,917	0112003	5	OP	-	0,592	
					0112003	5	TTP	-	1,325	
G1	Belek	výroba	2,857	2,743	0139002	2	OP	-	2,743	
G2	Belek	výroba	0,355	-	-	-	-	-	-	
G3	Svätuša	výroba	4,338	-	-	-	-	-	-	
H1	Svätuša	zeleň	1,926	0,596	0012003	5	OP	-	0,596	
H2	Svätuša	zeleň	0,616	0,572	0011002	3	záhrady	0,570	-	
					0011002	3	OP	0,002	-	
H3	Svätuša Belek	zeleň	0,102	0,102	0112003	5	záhrady	0,004	-	
					0112003	5	OP	0,086	0,012	
H4	Belek	zeleň	0,769	0,425	0112003	5	TTP	-	0,425	
H5	Belek	zeleň	0,731	-	-	-	-	-	-	
I1	Svätuša	doprava	0,720	0,720	0011002	3	OP	-	0,684	
					0145202	4	OP	-	0,036	
I2	Svätuša	doprava	0,349	0,349	0139202	3	OP	-	0,349	
-	Svätuša	doprava	0,431	0,431	0011002	3	OP	-	0,018	
					0145202	4	OP	-	0,412	
					0012003	5	OP	-	0,001	
	S P O L U		31,438	23,496				11,000	12,496	

2.19. HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNOTECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

2.19.1. ENVIRONMENTÁLNE DÔSLEDKY NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Jedným zo základných princípov tvorby územného plánu je vytvorenie podmienok pre zachovanie optimálnej kvality životného prostredia v priestoroch, kde sú podmienky vyhovujúce a vytvorenie podmienok pre zlepšenie životného prostredia tam, kde to územno-technické a socio-ekonomické podmienky umožňujú.

Navrhované riešenie nepredpokladá žiadne negatívne environmentálne dôsledky. Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych záťaží, je v záväznej časti definovaný súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúce prelínanie jednotlivých funkcií v území. Za účelom zachovania zelene a nespevnených plôch v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby.

Navrhovaný územný rozvoj obce zároveň rešpektuje chránené územia prírody a významné segmenty krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability, rešpektuje trasy biokoridorov a nezasahuje do ich ekosystémov. Zohľadňuje záujmy ochrany prírodných zdrojov, rešpektuje všetky stanovené ochranné pásma v území.

Pre udržanie a zlepšenie kvality životného prostredia navrhuje všetky rozvojové plochy zabezpečiť potrebnou technickou infraštruktúrou, vrátane odkanalizovania a zabránenia úniku rizikových látok do spodných vôd (dopravné stavby). Z hľadiska ochrany ovzdušia sa pre prípravu tepla a teplej úžitkovej vody navrhuje využívať prevažne zemný plyn, prípadne iné ekologické spôsoby výroby tepla.

2.19.2. EKONOMICKÉ A SOCIÁLNE DÔSLEDKY NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Navrhované riešenie územného plánu vytvára predpoklady pre rozvoj obce z hľadiska tvorby nových pracovných príležitostí a s tým súvisiacim rozvojom bývania. V nových rozvojových plochách určených pre bývanie sú vytvorené dostatočné kapacity aj pre výraznejší nárast počtu obyvateľov, čím sa obci umožní flexibilne reagovať na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie. V prípade naplnenia predpokladov prírastku obyvateľov dôjde k postupnému zlepšeniu sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva. Zvýšenie počtu obyvateľov rozšíri trhovú potenciál pre etablovanie nových prevádzok služieb a obchodu na území obce.

Vo väzbe na bývanie sa navrhuje rozvoj obchodnej vybavenosti a poskytovaných služieb, vrátane skvalitnenia jestvujúcej občianskej vybavenosti, ktorá v súčasnosti zabezpečuje potreby nie len obyvateľov samotnej obce a jej spádového územia, ale aj návštevníkov obce.

Dôraz sa kladie na posilnenie hlavnej funkcie obce, ktorou je rekreácia. V nadväznosti na rozvoj rekreácie a cestovného ruchu sa uvažuje s výstavbou nových ubytovacích zariadení a zariadení občianskej vybavenosti na rozvojových plochách v rekreačnom území. V rámci obytného územia sa uvažuje s výstavbou ubytovacích zariadení rodinného charakteru a rodinných domov poskytujúcich ubytovanie v súkromí, ako aj zariadení poskytujúcich služby rekreantov, vrátane športovísk, oddychových plôch, verejnej a parkovej zelene. Pri vodnej nádrži Hlinisko v miestnej časti Belek – Gergeľ je navrhnutý nenáročný rekreačný priestor.

Územný plán obce predpokladá aj rozvoj výroby severne od jestvujúcej výrobnéj zóny, ktorá je v súčasnosti reprezentovaná strojárenským výrobným areálom Krintek s.r.o. V rámci jestvujúceho areálu poľnohospodárskeho družstva Radava v miestnej časti Svätuša sa uvažuje s rekonštrukciou schátralých a nevyužívaných objektov s ich následným využitím pre poľnohospodárstvo, výrobu, skladové hospodárstvo, výrobné a nevýrobné služby bez negatívneho dopadu na životné prostredia. Tak

isto sa predpokladá remeselnícka činnosť a malé podnikanie v rodinných domoch.

Z hľadiska ekonomických aspektov boli rozvojové plochy bývania, vybavenosti, výroby, rekreácie a športu navrhnuté vo väzbe na jestvujúce zastavané územie obce s možnosťou čo najekonomickejšieho napojenia na zrealizované inžinierske siete. Preferovaná bola obojstranná uličná zástavba.

2.19.3. ÚZEMNOTECHNICKÉ DÔSLEDKY NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Podmienkou realizácie výstavby v nových rozvojových lokalitách je vybudovanie príslušnej technickej infraštruktúry – vodovodu pre zásobovanie pitnou vodou, splaškovej kanalizácie, strednotlakových rozvodov plynu, telekomunikačných rozvodov a sekundárnych elektrických rozvodov. Pre zabezpečenie dopravného prístupu do nových rozvojových lokalít je potrebné vybudovanie miestnych obslužných komunikácií a upokojených komunikácií. Rozvojové lokality sú z hľadiska dostupnosti technickej infraštruktúry situované prevažne v priamom dotyku so zastavaným územím obce, aby bola zabezpečená možnosť ich plynulého a vzájomného prepojenia.

3. ZÁVÄZNÁ ČASŤ RIEŠENIA

Záväzná časť Územného plánu obce Podhájska obsahuje v zmysle § 12 vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii návrh regulatívov územného rozvoja, ktoré presne formulujú priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia. Príslušným orgánom verejnej správy poskytne nástroj pre koncepčné, aktuálne i výhľadové kvalifikované riadenie rozvoja územia.

Záväzná časť obsahuje :

- zásady a regulatívy funkčného využitia územia,
- zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia,
- určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok pre využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia,
- zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného občianskeho vybavenia územia,
- zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia územia,
- zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného technického vybavenia územia,
- zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrno-historických hodnôt, pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability, vrátane plôch zelene,
- zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie,
- vymedzenie zastavaného územia obce,
- vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov,
- vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a pre chránené časti krajiny,
- určenie, pre ktoré časti obce je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny,
- zoznam verejnoprospešných stavieb,
- schému záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.

Všetky ostatné regulatívy, zásady a navrhované riešenia, ktoré nie sú uvedené v záväznej časti, majú charakter odporúčaní a tvoria smernú časť územnoplánovacej dokumentácie.

3.1. NÁVRH REGULATÍVOV PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA

Pri riadiacom procese zameranom na využívanie a usporiadanie katastrálneho územia obce Podhájska je potrebné akceptovať a dodržiavať záväzné regulatívy, definované pre všetky záujmové okruhy v nasledujúcom rozsahu :

3.1.1. ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

3.1.1.1. ZÁSADY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

- Obec je potrebné v súlade s vyššími rozvojovými zámermi Slovenskej republiky a Nitrianskeho kraja v hierarchii centier osídlenia koncipovať ako sídlo miestneho významu šiestej skupiny s hlavnou rekreačnou funkciou.
- Z dôvodu predpokladaného postupného zvyšovania počtu obyvateľov obce vytvárať vhodné územné a technické podmienky pre novú bytovú výstavbu a vybavenosť, vytvárať podmienky pre skvalitnenie existujúceho bytového fondu a vytvárať predpoklady pre vznik ďalších pracovných miest v oblasti vybavenosti, služieb, rekreácie a cestovného ruchu. Zároveň vytvárať podmienky pre rozvoj pracovných príležitostí v rozširujúcej sa výrobnéj zóne.
- Za hlavné funkcie v území považovať bývanie, rekreáciu a s tým spojené funkcie občianskej

vybavenosti a služieb. Doplnkovou funkciou je priemyselná a poľnohospodárska výroba.

- Rešpektovať a zachovať funkčné členenie zastavaného územia obce ako polyfunkčného celku s územnou prevahou obytnej a rekreačnej funkcie.
- Dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie, funkcie rekreácie a výrobné funkcie.

Funkčné plochy bývania

- Ďalší rozvoj obytnej funkcie v súčasných hraniciach zastavaného územia obce realizovať dostavbou pôvodnej zástavby rodinných domov v jestvujúcich prelukách (lokalita B4, B6, B7 a čiastočne aj B3), rekonštrukciou a prestavbou existujúceho bytového fondu v rámci celého jestvujúceho obytného územia obce.
- Novú bytovú výstavbu rodinných domov v rámci jestvujúceho zastavaného územia obce je možné realizovať v stávajúcich záhradách vytvorením novej, prevažne jednostrannej uličnej zástavby (lokalita B1, B2 a B5).
- Novú bytovú výstavbu rodinných domov mimo jestvujúceho zastavaného územia obce je možné realizovať pozdĺž jestvujúcich miestnych účelových komunikácií (lokalita B3).
- Výstavbu nových nízkopodlažných bytových domov (3 nadzemné podlažia vrátane obytného podkrovia) realizovať v nadväznosti na jestvujúcu účelovú komunikáciu vedúcu súbežne so Zdravotníckou ulicou (lokalita A1).
- Ďalší rozvoj ubytovacích zariadení rodinného charakteru a rodinných domov poskytujúcich prechodné ubytovanie a ubytovanie v súkromí v rámci zastavaného územia situovať do hlavnej rozvojovej plochy pod areálom PD Radava (lokalita C1).
- Ďalšie ubytovacie zariadenia rodinného charakteru a rodinné domy poskytujúce prechodné ubytovanie a ubytovanie v súkromí situovať v rámci zastavaného územia do rozvojových plôch prístupných z jestvujúcich miestnych obslužných a účelových komunikácií (lokalita C2, C3).
- Ubytovacie zariadenia rodinného charakteru a rodinné domy poskytujúce prechodné ubytovanie a ubytovanie v súkromí situovať mimo zastavaného územia obce do rozvojových plôch priľahlých k stávajúcej zástavbe, z dôvodu dopravnej a technickej dostupnosti (lokalita C4, C5).

Funkčné plochy občianskej vybavenosti

- Zachovať funkčné plochy základnej a vyššej občianskej vybavenosti v rámci stávajúceho obytného územia.
- Pre nové zariadenia budú aj naďalej využívané predovšetkým prízemná a predná časť rodinných domov v rámci jestvujúceho i navrhovaného obytného územia.
- Vo väzbe na nové plochy bývania rozvíjať predovšetkým základnú občiansku vybavenosť lokálneho charakteru (služby, maloobchod, verejné stravovanie).
- So špecifickou občianskou vybavenosťou uvažovať v priestore novo koncipovaného kultúrno-administratívneho a spoločenského centra v nadväznosti na jestvujúce objekty zariadení občianskej vybavenosti v okolí obecného úradu (lokalita D1). V predmetnom území uvažovať s vytvorením centrálného priestoru – námestia a naň nadväzujúcich funkcií.
- Osobitnú pozornosť treba venovať aj rozvojovej ploche vytvorenej medzi jestvujúcou komunikáciou III. triedy a Trávnickým potokom, pri severnom vstupe do obce (lokalita D2). V danom území je možné situovať napr. aj motorest, športový motel a podobne.
- Pre výstavbu objektov reštauračných a stravovacích zariadení, ako aj ostatných objektov obchodnej vybavenosti a služieb je možné uvažovať v rámci rekreačného územia, situovaného južne od jestvujúceho areálu termálneho kúpaliska (lokalita E1, E2, E3, E4).

Funkčné plochy rekreácie a cestovného ruchu

- Za stredisko rekreácie a cestovného ruchu považovať jestvujúci areál termálneho kúpaliska Termál nadregionálneho až medzinárodného významu, s vybudovanou infraštruktúrou.
- Rešpektovať všetky jestvujúce rekreačné územia, zóny, areáli a zariadenia nachádzajúce sa v katastrálnom území obce.
- Za hlavné rekreačné územie považovať priestor situovaný južne od obytného územia v miestnej časti Pod vinohradmi, ktorý nadväzuje na jestvujúci areál termálneho kúpaliska.
- Novú výstavbu ubytovacích zariadení (penzióny, apartmánové domy, vily, ubytovne a podobne), vrátane stravovacích zariadení a zariadení poskytujúcich služby rekreantov je možné realizovať v rámci rekreačného územia na nových rozvojových plochách Pod vinohradmi a nad vilou Gracia v miestnej časti Svätuša (lokalita E1, E2).
- Pre menšie ubytovacie zariadenia sú určené plochy pod vinicami (lokalita E3) a lokalite Dreviny (lokalita E4) v miestnej časti Svätuša a pri jestvujúcich rekreačných zariadeniach v miestnej časti Belek (lokalita E5).
- V rámci rozvoja individuálnej chatovej rekreácie v chatovej oblasti vo vinohradoch, situovanej v južnej časti katastrálneho územia Svätuša, sa uvažuje prevažne s výstavbou rekreačných chat, záhradných domčekoch a vínnych pivníc so zachovaním vinohradníckej funkcie, prípadne menších ubytovacích zariadení do 100 m².
- Územie starých viníc, ktoré sa nachádza v severovýchodnej časti katastrálneho územia Belek a ktoré slúži na oddych miestnych obyvateľov, nie je určené na rozsiahlu zástavbu. V uvedenej lokalite je možné umiestňovať iba chatky – drobné stavby, ktorých zastavaná plocha nepresiahne 25 m².
- V rámci okrajových častí územia uvažovať s vytvorením podmienok pre agroturistiku.

Funkčné plochy športu a oddychu

- Zachovať všetky športové a oddychové plochy nachádzajúce sa na území obce (termálne kúpalisko so športoviskami, detskými ihriskami a oddychovými plochami, futbalové ihrisko s tribúnou v miestnej časti Svätuša, strelnicu, tenisové kurty, školské ihrisko pri základnej škole, detské ihrisko a pieskoviská v rámci areálu materskej školy, detské ihriská a ihriská pre mládež vybudované na verejných obecných plochách a rôzne detské ihriská, športové plochy, bazény, oddychové plochy v areáloch jednotlivých ubytovacích a rekreačných zariadení).
- Funkčné plochy športu majú svoj ťažiskový priestor v areáli futbalového štadióna, ktorý je situovaný po ľavej strane cesty II/580 v smere Šurany – Kalná nad Hronom. V územnom pláne obce sa posilňuje jeho význam v rámci súčasne vyčlenenej plochy.
- Pre rozšírenie a dostavbu menších športovísk a detských ihrísk sú navrhnuté plochy v rámci obytného územia obce pri jestvujúcich bytových domoch v miestnej časti Belek (lokalita F1), ako aj plochy vo väzbe na navrhovanú bytovú výstavbu (lokalita A1), výstavbu rodinných domov a ubytovacích zariadení.
- Vo väzbe na jestvujúcu vodnú nádrž – rybník Hlinisko v lokalite Gergeľ, sa uvažuje s vytvorením nenáročného rekreačného priestoru. Okolie jazera sa navrhuje dobudovať tak, aby mohlo slúžiť pre rekreáciu, turistiku a pobyt pri vode : oddych pri vode, slnenie, kúpanie a športový lov rýb (lokalita F2).

Funkčné plochy výroby a skladov

- V rámci súčasného zastavaného územia obce rešpektovať jestvujúce plochy priemyselnej výroby a skladov vo výrobnnej zóne v areáli bývalého PD Belek, jestvujúce skleníkové hospodárstvo

situované v juhovýchodnej časti katastrálneho územia Svätuš, medzi potokom Liska a plochami viníc, prevádzky v priestoroch poľnohospodárskeho družstva PD Radava po pravej strane cesty II/580 v smere Šurany – Kalná nad Hronom a drobné prevádzky rozmiestnené v rámci zastavaného územia obce.

- Pre ďalší rozvoj priemyselnej výroby, skladového hospodárstva a výrobných služieb mimo súčasného zastavaného územia obce je navrhnuté územie v severnej časti katastrálneho územia Belek, ktoré vyplní priestor medzi cestou II/580 Šurany – Kalná nad Hronom a jestvujúcou výrobnou zónou v bývalom PD Belek (lokalita G1).
- Pre zriadenie nového zberného dvora je určená plocha pri jestvujúcou areáli Kraitiek v bývalom PD Belek (lokalita G2).
- Jestvujúci areál PD Radava, v ktorom sa nachádzajú schátralé objekty a disponibilné plochy pre potenciálnu výstavbu, sú navrhnuté na rekonštrukciu, prípadne na prestavbu a dostavbu s následným využitím pre poľnohospodárstvo, výrobu, skladové hospodárstvo, výrobné a nevýrobné služby (lokalita G3).
- V rámci obytného územia je možné umiestňovať iba drobné remeselné prevádzky a výrobné zariadenia, ktoré nebudú svojou činnosťou ohrozovať životné prostredie a ani nadmerným hlukom, prachom, pachom, dopravnými nárokmi či inak obťažovať obyvateľov okolitých domov.
- Na rozvojových plochách, ktoré sú situované pri obytnom území, je možné umiestňovať iba zariadenia a prevádzky, ktoré nemajú výrazný negatívny vplyv na životné prostredie a ktoré nebudú svojou činnosťou – prachom, hlukom, pachom a dopravnými nárokmi negatívne obťažovať obyvateľov okolitého obytného územia. Medzi obytným územím a výrobnými plochami je potrebné ponechať priestor pre výsadbu izolačnej zelene.
- Z hľadiska poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva rešpektovať všetky jestvujúce zariadenia a plochy.

Funkčné plochy verejnej zelene

- V zastavanom území obce zachovať všetky jestvujúce plochy verejnej a vyhradenej zelene a v prípade potreby uvažovať s jej revitalizáciou.
- Pozornosť venovať verejnej a izolačnej zelene v priestore pozdĺž železničnej trate prechádzajúcej zastavaným územím obce, medzi hlavnou zbernou komunikáciou a železnicou, ktorá je určená na revitalizáciu s možnosťou osadenia nových prvkov drobnej architektúry – lavičky, smetné koše, informačné tabule, verejné osvetlenie, pitné fontánky a podobne.
- Rezervovať územie pre zriadenie verejného parku pri termálnom kúpalisku, medzi železničnou traťou a potokom Liska, v ktorom budú umiestnené chodníky pre peších (bežcov, cyklistov a korčuliarov), oddychové plochy a prvky drobnej architektúry – lavičky, smetné koše, informačné tabule, verejné osvetlenie, pitné fontánky, plastiky, sochy, altánky a podobne (lokalita H1).
- Rezervovať územie pre zriadenie promenády po pravej strane Trávnického potoka proti smere prúdu (lokalita H2) a po pravej strane potoka Liska v smere prúdu (lokalita H3). Pozdĺž navrhovaných chodníkov pre peších (bežcov, cyklistov a korčuliarov), vrátane oddychových plôch rozmiestniť prvky drobnej architektúry – lavičky, smetné koše, informačné tabule, verejné osvetlenie, pitné fontánky, plastiky, sochy a podobne.
- V katastrálnom území Belek rezervovať priestor po oboch stranách potoka Liska, v území medzi železničnou traťou a miestnou komunikáciou (Lúčnou ulicou) pre zriadenie lesoparku, v rámci ktorého budú navrhnuté chodníky pre peších (bežcov, cyklistov a korčuliarov), oddychové plochy, vrátane prvkov drobnej architektúry – lavičky, smetné koše, verejné osvetlenie, pitné fontánky, plastiky, sochy a podobne (lokalita H4).
- Pri stávajúcich bytových domoch v miestnej časti Belek rezervovať priestor pre zriadenie verejnej zelene.

zelene, v rámci ktorej budú navrhnuté chodníky pre peších, oddychové plochy a prvky drobnej architektúry (lokalita H5).

- Výsadbu izolačnej a sprievodnej zelene realizovať pozdĺž jestvujúcich hlavných komunikácií a železničnej trate z dôvodu zníženie negatívnych dopadov (hluku, prachu a podobne) na obytné prostredie a krajinu, v ktorej sú situované, ako aj pozdĺž vodných tokov.

Funkčné plochy dopravných zariadení

- Vo väzbe na ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja – Zmeny a doplnky č. 1 (2015) rezervovať priestor pre vybudovanie cesty III. triedy od cesty II/580 pri obci Podhájska cez Máriačalád na Čechy a pripojením na cestu I/75 v obci Kolta a homogenizáciu ciest druhej triedy na kategóriu C9,5/80 a ciest tretej triedy na kategóriu C7,5/60.
- Rešpektovať jestvujúcu komunikačnú sieť a vytvoriť priestor pre ich prípadnú rekonštrukciu a úpravu v zmysle navrhovanej kategorizácie, všetky odstavné a parkovacie plochy, ako aj zariadenia dopravnej infraštruktúry na území obce.
- Pre nové komunikačné spojenie miestnej časti Belek a Svätuška rezervovať priestor pre navrhované prepojenie jestvujúcej miestnej komunikácie (Lesnej ulice), ktorá v predĺžení vedie ako účelová komunikácia popod les a cez poľnohospodárske pozemky smerom k areálu termálneho kúpaliska, odkiaľ bude jej trasa pokračovať pozdĺž areálu kúpaliska a autokempingu, kde sa napojí na stávajúcu účelovú komunikáciu vedúcu z oblasti viníc do rekreačného územia.
- Pre vykrytie deficitu parkovacích a odstavných plôch v rekreačnom území je potrebné rezervovať priestor pre odstavné a parkovacie plochy vo väzbe na stávajúci areál termálneho kúpaliska (lokalita I1).
- Vo väzbe na vstupný priestor k jestvujúcej športovej zóne, reprezentovanej strelnicou a areálom futbalového ihriska, vytvoriť podmienky pre realizáciu odstavných a parkovacích plôch pri ceste II/580 (lokalita I2).
- S umiestnením a realizáciou hromadných garáží, ako aj inými zariadeniami z oblasti dopravy je možné uvažovať aj v zmiešanom území výroby, skladov, dopravných zariadení a služieb medzi navrhovaným obytným územím za Železničnou ulicou a železničnou traťou č. 390 (lokalita č. 22).
- Ostatné odstavné a parkovacie plochy pre objekty ubytovacích zariadení, zariadení občianskej vybavenosti, rekreácie, výroby a služieb, je potrebné umiestňovať na vlastných pozemkoch s ohľadom na charakter prevádzky a s tým súvisiacimi nárokmi na statickú dopravu.

3.1.1.2. REGULATÍVY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. f) stanovuje na základe návrhu funkčného využitia územia (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie a podobne) nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia :

- prípustné funkčné využívanie – dominantné funkčné využívanie,
- obmedzujúce (doplnkové) funkčné využívanie – prípustné len za stanovených podmienok,
- zakazujúce funkčné využívanie – neprípustné s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie.

Regulatívy sa vzťahujú na priestorové celky (regulačné bloky) v rámci existujúcich zastavaných plôch a navrhovaných rozvojových lokalít a krajinnoekologické komplexy bez predpokladu lokalizácie ďalšej zástavby.

A. Obytné územie bytovej výstavby (BD)

Slúži prevažne pre bývanie v nízkopodlažných bytových domoch a pre umiestňovanie zariadení

občianskej vybavenosti, remesiel a služieb slúžiacich pre obsluhu denných a občasných potrieb obyvateľstva miestneho významu.

- **Prípustné (dominantné) funkčné využívanie :**

- nízkopodlažné bytové domy všetkého druhu podľa legislatívnych noriem,
- plochy verejnej zelene a základnej športovej vybavenosti pre obyvateľov,
- pešie priestranstvá a chodníky.

- **Obmedzujúce, resp. doplnkové funkčné využívanie (prípustné s obmedzením) :**

- obchodno-obslužná vybavenosť situovaná v parteri polyfunkčných bytových domov a v samostatných prevádzkových objektoch (maloobchodné zariadenia, obslužné zariadenia a pod.),
- zariadenia verejného stravovania a ubytovania situované v parteri polyfunkčných bytových domov a v samostatných prevádzkových objektoch (bistrá, kaviarne, reštaurácie a pod.),
- zariadenia základnej zdravotníckej a sociálnej starostlivosti situované v parteri polyfunkčných bytových domov a v samostatných prevádzkových objektoch (lekárne, lekárske ambulancie, základné lekárske pracoviská a poradne, stanice opatrovateľskej služby, domovy – penzióny dôchodcov a pod.),
- zariadenia pre vzdelávanie a kultúru situované v parteri polyfunkčných bytových domov a v samostatných prevádzkových objektoch (malokapacitné, špecializované a špecifické školské a vzdelávacie zariadenia, galérie a výstavné siene, knižnice, kultúrno-spoločenské zariadenia, kluby a pod.),
- administratívna vybavenosť situovaná v parteri polyfunkčných bytových domov a v samostatných prevádzkových objektoch (úrady miestnej štátnej správy a miestnej samosprávy, pošty, policajné stanice, kancelárske a administratívne zariadenia, peňažné ústavy a pod.),
- vybavenosť nevýrobných služieb s nerušivými účinkami na ŽP situovaná v parteri polyfunkčných bytových domoch a v samostatných prevádzkových objektoch, (obslužné, opravárenské a servisné prevádzky a dielne, údržbárske dielne a pod.),
- rekreačno-športová vybavenosť pre obsluhu územia (detské ihriská, športoviská a športové ihriská a pod.),
- verejná zeleň a zeleň obytného prostredia,
- ochranná a izolačná zeleň oddeľujúca plochy bývania od plôch dopravy, technickej vybavenosti a plôch výroby s rušivým účinkom na obytné prostredie,
- zariadenia a plochy pre odstavovanie vozidiel na teréne i pod terénom (parkoviská, odstavné a parkovacie pruhy pri prístupových a príjazdových komunikáciách, vstavané podzemné a nadzemné objekty pre garážovanie vozidiel a pod.),
- príjazdové a prístupové komunikácie, verejné pešie komunikácie, cyklistické chodníky a pod.,
- nevyhnutné plochy technickej vybavenosti slúžiace k obsluhu územia.

- **Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné) :**

- priemyselná výroba, stavebná výroba, výroba stavebných hmôt, skladové hospodárstvo,
- výrobné služby rušiace bývanie,
- výrobné služby s nerušivými účinkami na ŽP (autoservisy, klampiarske prevádzky, stolárstvo, lakovne),
- poľnohospodárska výroba,
- veľké športové zariadenia a areály,
- veľké ubytovacie zariadenia,
- ČS PHM všetkých druhov.

B. Obytné územie individuálnej bytovej výstavby (IBV)

Slúži výlučne pre bývanie v rodinných domoch s príľahlou zeleňou na pozemkoch s obmedzeným chovom hospodárskych zvierat a pre obsluhu denných potrieb bývajúcего obyvateľstva.

- **Prípustné (dominantné) funkčné využívanie :**

- rodinné domy všetkého druhu podľa legislatívnych noriem,
- plochy verejnej zelene a základnej športovej vybavenosti pre obyvateľov,
- pešie priestranstvá a chodníky.
- **Obmedzujúce, resp. doplnkové funkčné využívanie (prípustné s obmedzením) :**
 - ubytovacie zariadenia rodinného charakteru a rodinné domy poskytujúce prechodné ubytovanie a ubytovanie v súkromí,
 - obchodno-obslužná vybavenosť zabezpečujúca denné potreby obyvateľov situovaná v rodinných domoch, ktorá neruší bývanie (maloobchodné zariadenia, zariadenia nevýrobných služieb a pod.),
 - polyfunkčné domy s bývaním, drobné prevádzky, zariadenia základnej občianskej vybavenosti, nevýrobné služby, remeslá a opravárenské služby, ktoré nerušia bývanie,
 - základná vybavenosť zdravotníctva situovaná v rodinných domoch, ktorá neruší bývanie (lekárne, lekárske ambulancie, základné lekárske pracoviská, lekárske poradne a pod.),
 - administratívno-kancelárska vybavenosť situovaná v rodinných domoch, ktorá neruší bývanie (kancelárie, ateliéry a pod.),
 - rekreačno-športová vybavenosť pre obsluhu územia (detské ihriská, športoviská a športové ihriská),
 - malé ubytovacie zariadenia (do 20 lôžok),
 - drobná poľnohospodárska výroba na spracovanie poľnohospodárskych produktov situovaná v rodinných domoch a samostatných prevádzkových objektoch,
 - zariadenia pre úpravu a spracovanie poľnohospodárskych a lesných produktov situované v rodinných domoch a v samostatných prevádzkových objektoch,
 - ochranná a izolačná zeleň oddeľujúca plochy bývania od plôch dopravy, technickej vybavenosti a plôch výroby s rušivým účinkom na obytné prostredie,
 - verejná zeleň (parkovo upravená a ostatná verejná zeleň),
 - príjazdové a prístupové komunikácie, verejné pešie komunikácie a cyklistické chodníky,
 - zariadenia a plochy pre odstavovanie vozidiel na teréne,
 - nevyhnutné zariadenia technickej vybavenosti pre obsluhu územia.
- **Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné) :**
 - obchodno-obslužná vybavenosť negatívne ovplyvňujúca kvalitu bývania, resp. znižujúca kvalitu obytného prostredia,
 - obchodno-obslužná vybavenosť zvyšujúca dopravnú záťaž obytného prostredia,
 - základné a stredné školstvo, zábavné zariadenia, veľké športové zariadenia a areály,
 - drobná poľnohospodárska výroba zhoršujúca kvalitu obytného prostredia,
 - veľkokapacitná poľnohospodárska výroba,
 - priemyselná výroba, stavebná výroba, výroba stavebných hmôt, skladové hospodárstvo,
 - výrobné služby s nepriaznivým vplyvom na bývanie (hluk, prach, zápach, otrasy a pod.),
 - ČS PHM všetkých druhov.
- **Regulatívy pre chov hospodárskych zvierat :**

V zásade nemožno chovať a držať hospodárske zvieratá, najmä hovädzí dobytok, kone, ošípané, ovce, kozy, jednokopytníky, okrem hrabavej, vodnej hydiny a kožušinových zvierat v súvislej zástavbe rodinných domov, kde nie je možné dodržať umiestnenie vedľajšej stavby v ochrannom pásme 10 m od hlavnej stavby, vzdialenosť medzi hospodárskymi objektami, uličnou čiarou a susediacimi obytnými objektami najmenej 10 m, vzdialenosť od individuálneho vodného zdroja 15 m. Prípustný počet HZ na 1 bytovú jednotku je 3 ks. Vzdialenosť včelstiev je min. 20 m od uličnej čiary a 10 m od hranice pozemku suseda, počet včelstiev v intravilánoch sa obmedzuje na max. 10 rodín. Bližšie podmienky pre chov hospodárskych a spoločenských zvierat na území obce Podhájska je potrebné stanoviť samostatným VZN v zmysle platnej legislatívy.

C. Obytné plochy ubytovacích zariadení rodinného charakteru a rodinných domoch, poskytujúcich prechodné ubytovanie a ubytovanie v súkromí.

Slúžia pre bývanie v ubytovacích zariadeniach rodinného charakteru (penzióny, vily, apartmány, rekreačné domy, ubytovne a podobne) a rodinných domov poskytujúcich prechodné ubytovanie a ubytovanie v súkromí s maximálnou kapacitou ubytovacieho zariadenia 20 lôžok, pre obsluhu denných a občasných potrieb obyvateľstva a rekreantov.

- **Prípustné (dominantné) funkčné využívanie :**

- ubytovacie zariadenia rodinného charakteru a rodinné domy poskytujúce prechodné ubytovanie a ubytovanie v súkromí (maximálna kapacita 20 lôžok),
- rodinné domy všetkého druhu podľa legislatívnych noriem,
- obchodno-obslužná vybavenosť situovaná v ubytovacích zariadeniach a rodinných domoch alebo v samostatných prevádzkových objektoch (maloobchodné zariadenia, stravovacie zariadenia, zariadenia služieb, obslužné zariadenia a pod.),
- rekreačno-športová vybavenosť (detské ihriská, športoviská a športové ihriská a pod.).

- **Obmedzujúce, resp. doplnkové funkčné využívanie (prípustné s obmedzením) :**

- verejná zeleň, ochranná a izolačná zeleň (parkovo upravená zeleň),
- zariadenia a plochy pre odstavovanie vozidiel na teréne i pod terénom,
- príjazdové komunikácie, pešie komunikácie a zjazdové chodníky, vyhradené komunikácie areálov a pod.,
- nevyhnutné zariadenia technickej vybavenosti pre obsluhu územia.

- **Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné) :**

- veľké zariadenia a areály občianskej vybavenosti a služieb,
- veľké športové zariadenia a areály,
- priemyselná výroba, stavebná výroba, výroba stavebných hmôt, skladové hospodárstvo,
- výrobné služby s rušivými účinkami na životné prostredie,
- poľnohospodárska výroba,
- ČS PHM všetkých druhov.

D. Plochy občianskej vybavenosti

Slúžia pre zariadenia verejnej a komerčnej vybavenosti zabezpečujúce najmä periodické a občasnú potrebu bývajúcich obyvateľov obce a jej spádového územia, vrátane rekreantov, ktoré súvisia s obchodom, službami, zdravotníctvom, sociálnou starostlivosťou, kultúrou a športom a ktoré sa riešia ako samostatné objekty, integrované objekty alebo samostatné areály.

- **Prípustné (dominantné) funkčné využívanie :**

- zariadenia obchodu (obchodné centrá, malé supermarket, špecializované obchody a podobne),
- vybavenosť verejného stravovania (reštaurácie, kaviarne, bistrá, vinárne),
- vybavenosť školstva (materské školy, základné školy, pomocné špeciálne školy, základné umelecké školy, učilišťa, stredné školy, detské domovy),
- zdravotnícka vybavenosť (samostatné zdravotnícke strediská, primárna a sekundárna pomoc, lekárne),
- vybavenosť sociálnej starostlivosti (denné stacionáre pre pobyt geriatrických občanov, stacionáre pre denný pobyt postihnutých detí predškolského a školského veku, domovy sociálnych služieb, domovy dôchodcov, detské domovy),
- vybavenosť kultúry a osvetu (kníhnice, kultúrne strediská pre klubovú a spolkovú činnosť a pod.),
- vybavenosť verejnej administratívy (úradu miestnej štátnej správy a miestnej samosprávy, pošta, policajné stanice a pod.),
- kostoly a modlitebne jednotlivých náboženských obcí,
- bývanie ako súčasť zariadení občianskej vybavenosti.

- **Obmedzujúce, resp. doplnkové funkčné využívanie (prípustné s obmedzením) :**

- plochy vyhradenej rekreačno-športovej vybavenosti (detské ihriská, športoviská a športové

- ihriská a pod.),
- plochy vyhradenej zelene (parkovo upravená vyhradená zeleň, zeleň areálov a pod.),
- zariadenia a plochy pre odstavovanie vozidiel na teréne i pod terénom (parkoviská, odstavné a parkovacie pruhy pri príjazdových a prístupových komunikáciách, vstavané podzemné a nadzemné parkovacie objekty a pod.),
- príjazdové a prístupové komunikácie, pešie komunikácie a zjazdové chodníky, cyklistické chodníky, vyhradené komunikácie areálov a pod.,
- nevyhnutné zariadenia technickej vybavenosti pre obsluhu územia.
- **Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné) :**
 - bývanie v bytových a rodinných domoch,
 - priemyselná výroba, stavebná výroba, skladové hospodárstvo, výrobné služby,
 - poľnohospodárska výroba,
 - ČS PHM všetkých druhov.

E. Plochy rekreácie a cestovného ruchu

Slúžia pre bývanie v ubytovacích zariadeniach poskytujúcich prechodné ubytovanie v súkromí, ako aj zariadení slúžiacich pre obsluhu denných a občasných potrieb obyvateľstva a rekreantov. Bývanie je spravidla situované v horných podlažiach, prízemí objektov, prípadne pridružené objekty sú využité pre občiansku vybavenosť.

- **Prípustné (dominantné) funkčné využívanie :**
 - ubytovacie zariadenia (penzióny, vily, ubytovne, apartmánové domy a podobne),
 - obchodno-obslužná vybavenosť situovaná v ubytovacích zariadeniach alebo v samostatných prevádzkových objektoch (maloobchodné zariadenia, stravovacie zariadenia, zariadenia služieb, obslužné zariadenia a pod.),
 - rekreačno-športová vybavenosť (detské ihriská, športoviská a športové ihriská a pod.).
- **Obmedzujúce, resp. doplnkové funkčné využívanie (prípustné s obmedzením) :**
 - plochy verejnej, ochrannej a izolačnej zelene,
 - zariadenia a plochy pre odstavovanie vozidiel na teréne i pod terénom,
 - prístupové komunikácie, pešie komunikácie, zjazdové chodníky, cyklistické chodníky, vyhradené komunikácie areálov a pod.,
 - nevyhnutné zariadenia technickej vybavenosti pre obsluhu územia.
- **Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné) :**
 - veľké zariadenia a areály obchodnej vybavenosti a služieb,
 - veľké športové zariadenia a areály,
 - priemyselná výroba, stavebná výroba, skladové hospodárstvo, výrobné služby,
 - poľnohospodárska výroba,
 - ČS PHM všetkých druhov.

F. Plochy športu a oddychu

Slúžia pre umiestnenie verejne prospešných zariadení športovej, telovýchovnej a rekreačnej vybavenosti pre aktívne využitie voľného času obyvateľov obce a jej spádového územia, vrátane návštevníkov obce. Patria sem športovo-rekreačné areály neorganizovanej telovýchovy a areály voľného času. V tomto území je možné umiestniť iba športové zariadenia pre neorganizovanú telovýchovu, kultúrne, zábavné a stravovacie zariadenia slúžiace výlučne na obsluhu tohto územia.

- **Prípustné (dominantné) funkčné využívanie :**
 - športovo-rekreačné objekty a zariadenia,
 - zariadenia základnej rekreačnej vybavenosti a služieb.

- **Obmedzujúce, resp. doplnkové funkčné využívanie (prípustné s obmedzením) :**
 - plochy zariadení areálového charakteru, ktoré sú tvorené krytými športoviskami, otvorenými športoviskami, ihriskami a ďalšími zariadeniami telovýchovy,
 - zariadenia vybavenosti verejného stravovania (bistrá, kaviarne, vinárne, reštaurácie a pod.) a ubytovania s obmedzenou kapacitou (menšie hotely, motely, turistické ubytovne a ostatné ubytovacie zariadenia),
 - obchodná vybavenosť (maloobchodné zariadenia a pod.),
 - plochy zelene rekreačno-relaxačného prostredia (parkovo upravená zeleň, verejná a vyhradená zeleň športovísk a ihrísk a pod.),
 - príjazdové a prístupové komunikácie, pešie komunikácie a zjazdové chodníky, cyklistické chodníky, vyhradené komunikácie areálov a pod.,
 - nevyhnutné zariadenia technickej vybavenosti pre obsluhu územia.
- **Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné) :**
 - bývanie v bytových a rodinných domoch,
 - veľké zariadenia a areály občianskej vybavenosti a služieb,
 - priemyselná výroba, stavebná výroba, výroba stavebných hmôt, skladové hospodárstvo,
 - výrobné služby,
 - poľnohospodárska výroba,
 - ČS PHM všetkého druhu.

G1. Plochy priemyselnej výroby

Slúžia na umiestnenie prevádzok priemyselnej výroby miestneho až nadmiestneho významu a sú určené pre situovanie stavieb a zariadení s potenciálnym rušivým účinkom na životné a obytné prostredie (lokalita G1).

- **Prípustné (dominantné) funkčné využívanie :**
 - výrobo-produkčné zariadenia areálového charakteru s potenciálnym rušivým účinkom na životné prostredie (hluk, vibrácie, prach, zápach, dopravné nároky a podobne).
- **Obmedzujúce, resp. doplnkové funkčné využívanie (prípustné s obmedzením) :**
 - zariadenia obchodno-obslužnej vybavenosti pre pracovníkov výroby (maloobchod, verejné stravovanie, služby),
 - základná vybavenosť zdravotníctva pre pracovníkov výroby (primárna lekárska starostlivosť),
 - zariadenia súvisiaceho odborného školstva (učilišťa, špeciálne školy),
 - zariadenia vedy a výskumu (výskumné pracoviská),
 - plochy ochranné a izolačnej zelene vyhradeného charakteru a plochy špecifickej vnútro areálovej zelene,
 - príjazdové komunikácie, pešie komunikácie, vyhradené komunikácie areálov a pod.,
 - areály zariadení výroby stavebných hmôt a stavebných konštrukcií,
 - zariadenia a plochy pre odstavovanie vozidiel na teréne,
 - ČS PHM všetkých druhov.
- **Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné) :**
 - rodinné domy, bytové domy, ubytovacie zariadenia,
 - zariadenia základnej občianskej vybavenosti, nákupné centrá, športové zariadenia,
 - nevýrobné služby.

G2/G3 Plochy poľnohospodárskej výroby, drobnej výroby, skladového hospodárstva a služieb

Slúžia na umiestňovanie zariadení poľnohospodárskej výroby (nie však živočíšneho chovu), drobnej výroby, výrobných služieb a skladov, ktoré neovplyvňujú okolité obytné územie nadmiernym hlukom, pachom, prachom, vibráciami a pod.).

- **Prípustné (dominantné) funkčné využívanie :**
 - poľnohospodárske výrobné-produkčné zariadenia areálového charakteru (zariadenia na spracovanie a uskladnenie poľnohospodárskych produktov),
 - drobné prevádzky a drobná priemyselná výroba,
 - prevádzky výrobné-obslužných podnikateľských aktivít,
 - malokapacitné a prenajímateľné výrobné, obslužné a skladovacie prevádzky,
 - opravárenské a servisné prevádzky, prevádzky výrobných služieb,
 - opravárenské služby poľnohospodárskych mechanizmov,
 - prevádzky komunálneho a miestneho hospodárstva,
 - prevádzky údržby obecnej infraštruktúry, čistenia komunikácií a verejných plôch, údržby zelene a pod.,
 - distribučno-skladovacie prevádzky a centrá,
 - maloobchodné a veľkoobchodné skladovacie prevádzky a areály,
 - garáže a odstavné státi pre poľnohospodárske mechanizmy, nákladné autá, príviesy, autobusy,
 - objekty technickej vybavenosti pre obsluhu územia.
- **Obmedzujúce, resp. doplnkové funkčné využívanie (prípustné s obmedzením) :**
 - zariadenia základnej obchodno-obslužnej vybavenosti pre pracovníkov výroby (maloobchod, verejné stravovanie, služby),
 - plochy ochranné a izolačné zelene, plochy špecifickej vnútro areálovej zelene,
 - príjazdové komunikácie, pešie komunikácie, vyhradené komunikácie areálov a pod.,
 - zariadenia a plochy pre odstavovanie vozidiel na teréne,
 - zariadenia a plochy na garážovanie vozidiel na teréne i pod terénom,
 - malé ČS PHM.
- **Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné) :**
 - rodinné a bytové domy, ubytovacie zariadenia,
 - zariadenia základnej občianskej vybavenosti, nákupné centrá,
 - rekreačno-športová vybavenosť (detské ihriská a športoviská a pod.),
 - areály zariadení výroby stavebných hmôt a stavebných konštrukcií,
 - nevýrobné služby.

H. Plochy parkov, verejnej a vyhradenej zelene

Tvoria verejne prístupné ucelené plochy zelene s parkovou úpravou vysokých, stredných a nízkych podlaží, ktoré sú situované v zastavanom území obce a v jeho okolí a sú dôležitým miestotvorným prvkom v území.

- **Prípustné (dominantné) funkčné využívanie :**
 - parky slúžiace na odpočinok a drobné rekreačné aktivity,
 - plochy menších parkovo upravených plôch,
 - ochranná zeleň, izolačná zeleň, výplňová zeleň,
 - ostatná verejná zeleň.
- **Obmedzujúce, resp. doplnkové funkčné využívanie (prípustné s obmedzením) :**
 - zariadenia verejného stravovania (bistrá, kaviarne, vinárne, reštaurácie),
 - zariadenia kultúry (otvorené pódia, amfiteátre, letné kiná),
 - odstavné a parkovacie plochy,
 - turistické pešie a cyklistické chodníky a voľné priestranstvá,
 - doplnkové rekreačno-športové zariadenia parkov, peších chodníkov a trás (oddychové miesta, prírodné športové plochy a ihriská, lavičky, fontány a vodné plochy, sochárske umelecké diela, detské ihriská, informačné a orientačné tabule a pod.),
 - doplnkové hygienické zariadenia,
 - nevyhnutné zariadenia technickej vybavenosti pre obsluhu územia.

- **Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné) :**

- bývanie v rodinných domoch, bytových domoch a ubytovacích zariadeniach,
- priemyselná výroba, stavebná výroba, výroba stavebných hmôt, skladové hospodárstvo,
- poľnohospodárska výroba,
- ČS PHM všetkých druhov.

ICHR Plochy záhradkárskych, vinohradníckych a chatových osád mimo zastavaného územia

Predstavujú plochy prevažne s rekreačno-relaxačnými aktivitami a s aktivitami rastlinnej produkcie, v rámci ktorých sú situované rekreačné chaty, záhradné domčeky, vínne pivnice a aj menšie ubytovacie zariadenia.

- **Pripustné (dominantné) funkčné využívanie :**

- samostatné záhrady a vinice.

- **Obmedzujúce, resp. doplnkové funkčné využívanie (pripustné s obmedzením) :**

- rekreačné chaty, záhradné domčeky, vínne pivnice a menšie ubytovacie zariadenia,
- odstavné a parkovacie plochy,
- príjazdové a prístupové komunikácie, verejné pešie komunikácie a zjazdové chodníky, cyklistické chodníky,
- nevyhnutné zariadenia technickej vybavenosti pre obsluhu územia.

- **Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné) :**

- bývanie v rodinných a bytových domoch,
- verejná a komerčná vybavenosť,
- priemyselná výroba, stavebná výroba, výroba stavebných hmôt, skladové hospodárstvo,
- poľnohospodárska výroba,
- ČS PHM všetkých druhov.

3.1.2. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA

3.1.2.1. ZÁSADY ORGANIZÁCIE ÚZEMIA Z HĽADISKA PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

- rešpektovať limity prírodného charakteru (terénne danosti, vodné toky, záplavové územia) a antropogénneho charakteru (dopravné koridory, nadradené siete technickej infraštruktúry),
- za základnú kompozičnú os považovať cestu III/1493 Podhájska – Trávnica – Maňa, prechádzajúcu stredom zastavaného územia časti Belek a Svätúša,
- za centrálny priestor sa stanovuje priestor v okolí obecného úradu v časti obce Svätúša, kde spolu s ostatnými stávajúcimi a navrhovanými objektmi občianskej vybavenosti vzniká nové kultúrno-administratívne a spoločenské centrum,
- za podružnú kompozičnú os miestnej časti Svätúša stanovuje Poštovú ulicu, ktorá prepája rozvíjajúce sa kultúrno-administratívne a spoločenské centrum obce so železničnou a autobusovou stanicou,
- za podružnú kompozičnú os v miestnej časti Belek stanovuje komunikáciu vedúcu od rímsko-katolíckeho kostolíka smerom k areálu základnej školy,
- centrálnym priestorom v rekreačnom území je vstupná časť do termálneho kúpaliska,
- hlavnou kompozičnou osou rekreačného územia je miestna komunikácia smerujúca od zastavaného územia miestnej časti Svätúša k vinohradom,
- za základné dominanty obce je stanovený objekt kostolíka v miestnej časti Belek a rímsko-katolícky kostol v miestnej časti Svätúša,
- zachovať pôvodné zastavovacie štruktúry a rešpektovať vidiecky charakter zástavby, najmä jej výškovú hladinu a urbanistickú mierku jednotlivých objektov,
- revitalizovať verejné priestranstvá a plochy verejnej zelene v obci, vrátane ich komplexného urbanisticko-architektonického dotvorenia,

- bytovú výstavbu realizovať postupne tak, aby nevznikali samostatné enklávy mimo zastavaného územia,
- zachovať kompaktný pôdorys obce,
- vytvoriť kontinuálny uličný priestor zástavbou na voľných prielukách,
- novú výstavbu časovo koordinovať a preferovať aditívny princíp rozvoja,
- dodržiavať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia podľa vymedzených regulačných celkov,
- rozšíriť zastavané územie podľa navrhovanej hranice zastavaného územia,
- rezervovať koridory pre líniové stavby komunikácií a technickej infraštruktúry.

3.1.2.2. REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové lokality) a plochy existujúcej zástavby. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy :

➤ Maximálna výška zástavby

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných podlaží. Maximálnu výšku zástavby je prípustné prekročiť o 1 ustúpené podlažie, o výšku šikmej strechy s max. 1 využiteľným podkrovným podlažím, za podmienky preverenia vypracovaním architektonicko-urbanistickej štúdie. Regulatív neplatí pre technické vybavenie (stožiare vysielacích a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia. Regulatív je stanovený pre zastavané územie a rozvojové lokality pre plánovanú výstavbu.

- 1 nadzemné podlažie – v prelukách jestvujúcej zástavby s 1 nadzemným podlažím
- 2 nadzemné podlažia, vrátane obytného podkrovia – rozvojové lokality B1-B7, C1-C5, E4 a E5
- 3 nadzemné podlažia, vrátane obytného podkrovia – rozvojové lokality A1, E1, E2, E3, D1 a D2

➤ Intenzita využitia plôch

Intenzita využitia plôch je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené manipulačné a dopravné plochy. Záväzný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre všetky plochy s predpokladom lokalizácie zástavby. Regulatív sa vzťahuje na regulačný blok ako celok, nie na jednotlivé parcely. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený. V obytných a rekreačných rozvojových lokalitách je potrebné dodržať minimálne 50 % podiel zelene k navrhovaným zastavaným, spevneným a dopravným plochám.

- maximálne 25 % – rozvojové lokality E1-E5
- maximálne 30 % – rozvojové lokality A1, B1-B7 a C1-C5
- maximálne 50 % – rozvojové lokality D1 a D2
- maximálne 60 % – rozvojové lokality G1-G3

➤ Odstupové vzdialenosti medzi objektami

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné rešpektovať vyhlášku č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

➤ Architektonické regulatívy

Architektonické regulatívy sa vzťahujú na výstavbu nových objektov, rekonštrukciu pôvodných objektov, vrátane zásadnej prestavby existujúcich objektov :

- rešpektovať pôvodnú urbanistickú štruktúru zástavby,
- zachovať jestvujúcu výškovú hladinu ostatných stavieb,
- zachovať tvar a sklon striech pôvodných jestvujúcich striech,
- používať miestne tvaroslovné prvky pôvodnej architektúry,
- pri rekonštrukcii používať klasické stavebné technológie,
- uprednostňovať prírodné tradičné materiály najmä drevo, kameň a murivo povrchovo upravené vápennou omietkou, resp. vzhľadovo porovnateľnými materiálmi
- pri oplotení pozemkov v rámci obytného územia IBV je možné súvislé nepriehľadné steny realizovať maximálne do výšky 1 m. Vyššie konštrukcie oplotení, do výšky 1,5 – 1,8 m môžu byť len priehľadné. S oplotením v rámci rekreačného územia Pod vinohradmi sa neuvažuje.

3.1.3. ZÁSADY A REGULATÍVY PRE UMIESTNENIE OBČIANSKEHO VYBAVENIA

- Zariadenia občianskej vybavenosti zachovať, postupne ich obnovovať a rekonštruovať s cieľom zabezpečenia vyššieho štandardu poskytovaných služieb.
- Akceptovať súčasnú lokalizáciu zariadení občianskej vybavenosti a rozvíjať prirodzené centrá občianskej vybavenosti na plochách v primeranej pešej dostupnosti a s vyhovujúcou dopravnou obsluhou.
- V rámci existujúceho a navrhovaného obytného územia je možné umiestňovať objekty základnej občianskej vybavenosti lokálneho významu – služby, maloobchod, verejné stravovanie a ubytovacie zariadenia rodinného charakteru (penzióny, apartmány, rekreačné domy, vily a rodinné domy poskytujúce ubytovanie v súkromí).
- Zariadenia vyššej občianskej vybavenosti umiestňovať na rozvojových plochách určených pre rozvoj občianskej vybavenosti (lokalita D1, D2).
- Zariadenia občianskej vybavenosti produkujúce zložky zaťažujúce obytné prostredie (hluk, exhaláty) umiestňovať tak, aby nedochádzalo k negatívnemu pôsobeniu na kvalitu obytného prostredia.
- Pri umiestňovaní zariadení občianskej vybavenosti dôsledne uplatňovať požiadavky na rozsah plôch statickej dopravy, zodpovedajúci príslušnému druhu a veľkosti zariadenia občianskej vybavenosti.
- Pri ubytovacích zariadeniach je potrebné uvažovať aj s dostatočnými plochami zelene a oddychovými plochami, prípadne ihriskami a menšími športoviskami.

Školstvo

- Zachovať súčasnú sieť školských a predškolských zariadení, ktoré svojou kapacitou a lokalizáciou v území vyhovujú súčasným i navrhovaným požiadavkám.
- V prípade potreby zabezpečiť rekonštrukciu objektu materskej školy, vrátane úpravy areálu.
- V prípade potreby zabezpečiť rekonštrukciu objektu základnej školy s doplnením športových a oddychových plôch, výhľadovo rozšíriť súčasné kapacity prístavbou, dostavbou, prípadne nadstavbou.
- Vytvoriť územno-technické podmienky pre rozvoj ostatných zariadení školskej a predškolskej výchovy v rámci obytnej zástavby obce, vrátane zariadení založených na komerčnej báze (základná umelecká škola, klubová činnosť a podobne).

Zdravotníctvo

- Zachovať jestvujúce zdravotnícke zariadenia a postupne zabezpečiť ich rekonštrukciu a modernizáciu.

- Stávajúce zdravotnícke zariadenie zrekonštruovať a nároky na nové kapacity riešiť jeho dostavbou alebo prístavbou. Nie je vylúčená ani výstavba nového zdravotníckeho zariadenia na rozvojových plochách určených pre výstavbu vybavenosti.
- Vytvoriť podmienky pre možnosť realizácie malých súkromných zdravotníckych zariadení (lekárske ambulancie, lekárne a podobne) v rámci stávajúcej a navrhovanej obytnej zástavby (vstavané, prípadne samostatné zariadenia situované prevažne v rodinných domoch).

Sociálna vybavenosť

- Rešpektovať základnú sieť sociálnych služieb a dobudovať ju na požadovanú úroveň vzhľadom na predpokladaný demografický rozvoj a tendencie jeho vývoja.
- Dobudovať sieť domácej ošetrovateľskej starostlivosti o dlhodobo chorých a zdravotne ťažko postihnutých.
- Vytvoriť podmienky pre zriadenie Domu opatrovateľskej služby s vývarovňou pre starých a nevládných spoluobčanov, s jedálňou pre dôchodcov, s práčovňou pre dôchodcov a podobne. Uvažovať so zriadením menšieho Domova resp. penziónu pre dôchodcov.
- Vytvoriť podmienky pre zabezpečenie služieb pre sociálne slabých občanov (zriadiť samostatnú vývarovňu s donáškou do domu, prípadne s jedálňou a stredisko osobnej hygieny). Nevylučuje sa zriadenie ani resocializačného, či rehabilitačného strediska, zariadenie typu azylového domu, domovu pre matky s deťmi a tehotné ženy, so zapojením a účasťou aj neštátnych subjektov.
- Nové sociálne zariadenia a služby situovať do navrhovaných rozvojových plôch občianskej vybavenosti.
- Vyššiu regionálnu infraštruktúru pre poskytovanie sociálnych služieb bude aj naďalej zabezpečovať okresné mesto Nové Zámky a nadregionálnu infraštruktúru krajské mesto Nitra.

Kultúra a osвета

- Rešpektovať existujúce zariadenia pre kultúrne vyžitie a osvetovú činnosť obyvateľstva.
- Pre organizovanie kultúrnych podujatí aj naďalej využívať novovytvorené kultúrno-spoločenské centrum v existujúcom objekte obecného úradu.
- Pre náboženské obrady naďalej využívať Rímskokatolícky kostol Nanebovzatia Panny Márie v miestnej časti Belek a Rímskokatolícky kostol Narodenia Panny Márie v miestnej časti Svätuška.
- Pre smútočné obrady budú využívané stávajúce domy smútku, ktoré sú umiestnené v areáli cintorína v miestnej časti Belek a miestnej časti Svätuška, ktoré kapacitne budú vyhovovať aj pre návrhové obdobie.
- Podporovať činnosť všetkých spolkov, združení a organizácií, ktoré sa podieľajú na kultúrnom živote v obci.
- Vyššiu kultúrnu vybavenosť obyvateľom obce budú poskytovať kultúrne zariadenia v mestách Šurany, Nové Zámky, Levice, prípadne Nitra a Bratislava.

Verejná správa, administratíva a peňažné ústavy

- Zachovať súčasný rozsah zariadení verejnej správy, administratívy a peňažných ústavov a zabezpečiť ich rozvoj s ohľadom na veľkosti sídla a jeho postavenie v štruktúre osídlenia.
- Existujúce zariadenia postupne podľa potreby zrekonštruovať a zmodernizovať.
- Nové zariadenia umiestniť v rámci zastavaného obytnejho územia obce a vo väzbe na rozvojové plochy bývania.

Maloobchodná sieť a nevýrobné služby

- Rešpektovať jestvujúce plochy a zariadenia maloobchodnej siete a nevýrobných služieb v rámci obytného a rekreačného územia obce. Vytvoriť územno-technické podmienky pre ich postupnú rekonštrukciu a modernizáciu.
- Rozvoj maloobchodnej siete a nevýrobných služieb prispôbiť požiadavkám trhu.
- Nové zariadenia základnej obchodnej vybavenosti situovať predovšetkým vo väzbe na navrhované rozvojové plochy bývania a rozvojové plochy rekreácie.
- Vyššiu obchodnú vybavenosť je možné situovať predovšetkým do rozvojovej lokality D1, prípadne aj D2, ktoré sú určené pre výstavbu zariadení a prevádzok občianskej vybavenosti.

Ubytovacie a stravovacie služby

- Zachovať súčasnú kapacitu a rozmiestnenie stravovacích a ubytovacích zariadení v rámci zastavaného a rekreačného územia obce a zabezpečiť ich postupnú rekonštrukciu s cieľom zvýšenia kvalitatívnej úrovne poskytovaných služieb.
- S doplnením stravovacích a ubytovacích služieb uvažovať v priestoroch obytného územia, na plochách občianskej vybavenosti a vo väzbe na rozvojové plochy rekreácie a cestovného ruchu.
- V rámci jestvujúceho a navrhovaného obytného územia je možné uvažovať s doplnením ubytovacích kapacít formou malých ubytovacích zariadení rodinného charakteru a rodinných domov poskytujúcich prechodné ubytovanie a ubytovanie v súkromí s maximálnou kapacitou zariadenia do 20 lôžok.
- Ubytovacie zariadenia max. do 100 m² je možné umiestniť v rámci jestvujúceho územia viníc, situovaných južne od zastavaného územia obce.
- Pre ubytovacie zariadenia – penzióny, ubytovne, vily, apartmánové domy sú určené rozvojové lokality pre rekreáciu a cestovný ruch (lokalita E1-E5).

Šport a telovýchova

- Ponechať všetky jestvujúce zariadenia športovej vybavenosti na území obce (termálne kúpalisko so športoviskami, detskými ihriskami a oddychovými plochami, futbalové ihrisko s tribúnou v miestnej časti Svätuša, strelnica, tenisové kurty, školské ihrisko pri základnej škole, detské ihrisko a pieskoviská v rámci areálu materskej školy, detské ihriská a ihriská pre mládež vybudované na verejných obecných plochách, rôzne detské ihriská, športové plochy, bazény, oddychové plochy v areáloch jednotlivých ubytovacích a rekreačných zariadení.
- V rámci urbanizácie a estetizácie obytného priestoru uvažovať s rekonštrukciou jestvujúcich športových plôch a detských ihrísk a vytvoriť územno-technické predpoklady pre ich rozšírenie.
- V nadväznosti na realizáciu nových plôch bývania, vrátane rozvojových plôch určených pre ubytovacie zariadenia v obytnom a rekreačnom území, vytvoriť územno-technické podmienky pre umiestnenie športových a oddychových plôch pre deti aj dospelých.
- V rámci navrhovaného parku pri areáli termálneho kúpaliska je možné realizovať bežecké chodníky, chodníky pre korčuliarov, vrátane oddychových plôch s lavičkami a prvkami drobnej architektúry.
- Pre umiestnenie nových športovísk a oddychových plôch je určené územie pri bytovkách v miestnej časti Belek (lokalita F1).
- Vo väzbe na vodnú nádrž – rybník Hlinisko v lokalite Gergel' (rozvojová lokalita F2) zabezpečiť územno-technické podmienky pre zriadenie nenáročného rekreačného územia pre letné športy. V prípade využitia vodnej plochy na kúpanie je potrebné rešpektovať ustanovenia § 19 zákona

NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vykonávacej vyhlášky MZ SR o podrobnostiach o požiadavkách na kvalitu vody kúpalísk, vody na kúpanie a jej kontrolu a na kúpaliská.

3.1.4. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VYBAVENIA PRE REKREÁCIU A CR

- Zachovať jestvujúce zariadenia pre rekreáciu a cestovný ruch vybudované v rámci obytného a rekreačného územia, vrátane existujúcej chatovej osade vo vinohradoch v južnej časti katastrálneho územia Svätúša, starých viníc v severovýchodnej časti katastrálneho územia Belek a vodnej plochy Hlinisko v severovýchodnej časti katastrálneho územia Belek, časť Gergel.
- V rámci zabezpečenia pokrytia potrieb koncom dennej a koncom týždňovej rekreácie, prevažne pre obyvateľov obce a jej spádového územia, dobudovať športové plochy a menšie ihriská v blízkosti obytných priestorov.
- Z pohľadu rozvoja turizmu a cestovného ruchu je potrebné dokompletizovať, resp. vybudovať športovo-rekreačnú zónu a plochu parkovej zelene s oddychovými plochami v nadväznosti na stávajúci areál termálneho kúpaliska.
- Využiť potenciál vodnej plochy Hlinisko v lokalite Gergel pre nenáročného rekreačného územia (zriadenie piknikovej lúky, plôch pre slnenie, plôch pre letné športy a podobne).
- Vytvoriť územno-technické podmienky pre vybudovanie zariadení pre agroturistiku, napr. chov koní spojený s hipoterapiou v odľahlejších častiach obce a podobne.
- Vybavenosť pre rekreáciu a cestovný ruch v zastavanom území obce realizovať formou dostavby občianskej a rekreačnej vybavenosti na voľných parcelách, rozvoj podriadiť priestorovým možnostiam.
- Umiestnenie športových plôch realizovať v súlade s návrhom územného plánu obce vo všetkých súčasných a navrhovaných lokalitách.
- Ostatné rekreačné zariadenia a zariadenia cestovného ruchu regionálneho a vyššieho významu budú aj naďalej poskytovať hlavne okolité obce v rámci Združenia obcí Termál.

3.1.5. ZÁSADY A REGULATÍVY PRE UMIESTNENIE VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

3.1.5.1. Železničná doprava

- rešpektovať železničnú trať č. 150 Nové Zámky – Zvolen prechádzajúcu zastavaným územím obce, ktorá je súčasťou hlavného celoštátneho železničného tzv. „južného“ ťahu : Nové Zámky / Palárikovo – Šurany – Levice – Kozárovce – Lučenec – Lenartovce – Rožňava – Košice celoštátneho významu, vrátane umiestnenia železničnej stanice,
- z hľadiska zlepšenia životného prostredia a obmedzenia negatívneho vplyvu železničnej trate na obyvateľov obce rezervovať územie pozdĺž celého zastavaného územia obce pre výsadbu izolačnej sprievodnej zelene,
- zrealizovať bezpečnostné opatrenia pre cestné aj pešie priechody cez železničnú trať,
- modernizovať budovu železničnej stanice vrátane predstaničného priestoru,
- naviazať priestor železničnej stanice na individuálnu automobilovú dopravu, pešiu a hromadnú dopravu, vrátane priestoru jestvujúcej autobusovej stanici,
- rešpektovať ochranné pásmo železnice.

3.1.5.2. Cestná doprava

- rešpektuje ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja – Zmeny a doplnky č. 1 (2015), ktorý uvažuje s rezervovaním koridoru pre vybudovanie cesty III. triedy od cesty II/580 pri obci Podhájska cez Máriačalád na Čechy a pripojením na cestu I/75 v obci Kolta a s homogenizáciou ciest druhej

- triedy na kategóriu C9,5/80 a ciest tretej triedy na kategóriu C7,5/60,
- rešpektuje navrhované šírkové usporiadanie cesty II/580 Šurany – Kalná nad Hronom, v zastavanom území obce vo funkčnej triede B2 kategórie MZ 12(11,5)/50 a mimo zastavaného územia obce v kategórii C 9,5/80 v zmysle STN 73 6101,
- rešpektuje navrhované šírkové usporiadanie cesty II/580A Podhájska, v zastavanom území obce vo funkčnej triede B2 kategórie MZ 12(11,5)/50 v zmysle STN 73 6101,
- rešpektuje navrhované šírkové usporiadanie cesty III/1493 (predtým III/06415) Podhájska – Trávnica – Maňa, v zastavanom území obce vo funkčnej triede B3 kategórie MZ 8,5(8,0)/50 a mimo zastavaného územia obce v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101,
- rešpektuje navrhované šírkové usporiadanie cesty III/1528 (predtým III/580003) Podhájska, v zastavanom území obce vo funkčnej triede B3 kategórie MZ 8,0/40 v zmysle STN 73 6101,
- rešpektuje navrhnutú kategorizáciu všetkých miestnych komunikácií podľa STN 736110, ktorá zodpovedá ich funkčnému využitiu a následne navrhuje realizovať úpravu ich šírkového a polohového usporiadania,
- rešpektuje jestvujúce ochranné pásma ciest II. a III. triedy a pásma prípustných hladín hluku, v ktorých je umiestnenie zástavby neprípustné,
- pre zlepšenie dopravných a technických parametrov stávajúcej komunikačnej siete navrhuje zrealizovať potrebné úpravy na všetkých verejných miestnych komunikáciách, zabezpečiť odstránenie bodových a líniových dopravných závad, zrealizovať úpravu krytov na komunikáciách a spevnených plochách, ktoré sú v nevyhovujúcom technickom stave,
- dopravné napojenie rozvojových lokalít rieši systémom obslužných komunikácií s ich následným napojením na cesty a miestne komunikácie vyššieho dopravného významu v súlade s platnými technickými normami a predpismi,
- pre sprístupnenie nových rozvojových lokalít sú navrhnuté nové jednopruhovú, prevažne však dvojpruhovú obslužnú komunikáciu s obojsmernou premávkou tak, aby komunikácie boli zokruhované, pri ukončení naslepo s otočiskom. Minimálna šírka uličného priestoru pri dvojpruhovej vozovke funkčnej triedy C2 kategórie MO 7,5/30,40 je 12,00 m (šírka vozovky je minimálne 5,50 m), resp. pri jednopruhovej vozovke funkčnej triedy C3 kategórie MO 6,5/30 je 10,00 m (šírka vozovky je 2,75 m a šírka odstavného pruhu 2,25 m) s prídruženým dopravným priestorom na vedenie technickej infraštruktúry a chodníkov. Navrhované upokojené komunikácie sú vo funkčnej triede D1 v zmysle STN 73 6101,
- pre nové komunikačné spojenie miestnej časti Belek a Svätúša je navrhnuté prepojenie jestvujúcej miestnej komunikácie (Lesnej ulice), ktorá v predĺžení vedie ako účelová komunikácia popod les a cez poľnohospodárske pozemky smerom k areálu termálneho kúpaliska, odkiaľ bude jej trasa pokračovať pozdĺž areálu kúpaliska a východným okrajom areálu autokempingu, cez časť poľnohospodárskeho pozemku č. 1581/1 v k.ú. Svätúša, kde sa napojí na stávajúcu účelovú komunikáciu vedúcu z oblasti viníc a sadov do rekreačného územia.
- rešpektovať jestvujúce odstavné a parkovacie plochy,
- rezervovať územie pre zabezpečenie výstavby nových parkovacích a odstavných plôch v zmysle STN 736110,
- pri bytovej výstavbe uvažovať minimálne s 1 – 2 odstavnými, resp. garážovými miestami,
- pri novej výstavbe ubytovacích zariadení a občianskej vybavenosti, resp. adaptácii starších objektov pre potreby ubytovania a občianskej vybavenosti, s parkovaním a odstavovaním osobných motorových vozidiel uvažuje v rámci vlastného pozemku objektu, resp. objektov.
- pri zmene funkcie bývania v RD na druh podnikateľskej aktivity, ktorá má nároky na statickú dopravu, je potrebné parkovacie státi umiestniť na vlastnom pozemku, aby sa tak vylúčilo nežiadúce státie pozdĺž miestnych komunikácií,
- parkovacie a odstavné plochy pre potreby rekreácie a cestovného ruchu riešiť s ohľadom na jej predpokladaný rozvoj a predpokladanú návštevnosť,
- pre zriadenie nových parkovacích a odstavných plôch v rekreačnom území rezervovať priestor oproti areálu termálneho kúpaliska (rozvojová lokalita I1),
- pre zriadenie nových parkovacích a odstavných plôch v nadväznosti na jestvujúci športový areál a areál strelnice rezervovať priestor nad cestou II/580 (rozvojová lokalita I2),

- statickú dopravu na rozvojových plochách výrobnéj zóny a plochách zmiešaného územia pre poľnohospodárstvo, výrobu, skladové hospodárstvo a služieb riešiť prevažne na plochách v rámci jednotlivých výrobných prevádzok a areálov v závislosti od požiadaviek výroby, prevádzky a počtu zamestnancov (cca 1 miesto na 5 pracovníkov). Surčitým počtom parkovacích a odstavných miest uvažovať v navrhovanej výrobnéj zóne vo väzbe na cestu II/580,
- rešpektovať ochranné pásma komunikácií vyplývajúce z cestného zákona,
- zabezpečiť dôsledné vodorovné a zvislé dopravné značenie na miestnych komunikáciách,
- odstrániť všetky bodové a líniové dopravné závady na základnej komunikačnej sieti.

3.1.5.3 Pešie a cyklistické komunikácie

- rešpektovať a postupne rekonštruovať jestvujúcu sieť peších a cyklistických komunikácií, vrátane spevnených plôch a peších priestranstiev,
- pozdĺž všetkých navrhovaných komunikácií uvažovať s vybudovaním minimálne jednostranného chodníka pre peších šírky cca 1,50 až 2,00 m. Pozdĺž jestvujúcich komunikácií tam, kde to šírkové usporiadanie bude dovoľovať, uvažovať so zriadením minimálne jednostranného chodníka, v prípade možnosti chodník oddeliť od vozovky zeleným pásom,
- v navrhovanom kultúrno-administratívnom a spoločenskom centre v miestnej časti Svätuška uvažovať v rámci novo koncipovaného námestia s vytvorením pešej zóny, resp. spevnených a oddychových plôch pre peších,
- v rámci navrhovaného parku pri termálnom kúpalisku, promenády pozdĺž Trávnického potoka a promenády pozdĺž potoka Liska uvažovať s výstavbou nových chodníkov a spevnených plôch pre peších, prípadne rezervovať územie pre samostatné komunikácie slúžiace pre peší pohyb, pre korčuliarov ale aj pre cyklistov,
- v rámci lesoparku rezervovať územie pre realizáciu chodníkov a skľudnených plôch pre peších,
- z hľadiska bezkolízneho prechodu cez železničnú trať vybudovať podchod pre peších pri vstupe do rekreačného priestoru a v mieste pri železničnej stanici,
- v rámci celého katastrálneho územia uvažovať s vytvorením nových turistických a náučných chodníkov,
- cyklistickú dopravu v rámci zastavaného územia obce organizovať pozdĺž všetkých stávajúcich a navrhovaných komunikáciách,
- rešpektovať všetky evidované cykloturistické trasy,
- z hľadiska rozvoja cykloturistiky uvažovať s budovaním nových samostatných komunikácií pre cyklistov, na ich trasovanie využiť sieť existujúcich lesných ciest a chodníkov,
- v rámci skvalitnenia cyklotrás je možné v súlade s Národnou stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, ktorá bola schválená Uznesením vlády SR č. 223 zo dňa 07.05.2013, uvažovať s vybudovaním cykloodpočívadiel, ktoré majú slúžiť na oddych a posedenie cykloturistov, ale aj na ich ukrytie pred zlým počasím.

3.1.5.4. Dopravné zariadenia a služby

- rešpektovať jestvujúce ČS PHM umiestnené v katastrálnom území obce,
- rešpektovať jestvujúce dopravné zariadenia a služby v katastrálnom území obce,
- nové dopravné zariadenia a autoservisné služby situovať prevažne do rozvojových plôch určených pre výrobu, skladové hospodárstvo a služieb.

3.1.5.5. Hromadná doprava

- rešpektovať jestvujúce rozmiestnenie zastávok hromadnej dopravy,
- upraviť priestor pre bezpečný výstup a nástup cestujúcich na všetkých stávajúcich zastávkach hromadnej dopravy,
- zvýšiť estetickú úroveň zastávok hromadnej dopravy a postupne zabezpečiť výmenu starých autobusových prístreškov za nové,

- rezervovať územie pre zriadenie novej zastávok hromadnej dopravy pri ceste II/580 vo väzbe na plánovaný rozvoj výrobnéj zóny.

3.1.6. ZÁSADY A REGULATÍVY PRE UMIESTNENIE VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

3.1.6.1. Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou

- rešpektovať jestvujúci systém zásobovania obce Podhájska pitnou vodou zo skupinového vodovodu Šurany – Podhájska – Trávnica,
- rešpektovať navrhovaný prívod vody z diaľkového vodovodu DN 600 Kolta – Dolný Pial do obce Podhájska „Prepojovacie potrubie Kolta, Dolný Pial – VDJ Podhájska, DN 250 – 9.752,00 m“,
- zabezpečiť rozšírenie vodovodnej siete do rozvojových lokalít v nadväznosti na navrhovanú výstavbu,
- zabezpečiť rekonštrukciu nevyhovujúcich vodovodných rozvodov,
- výhľadovo uvažovať so zokruhovaním rozvodnej vodovodnej siete,
- v oblasti akumulácie vody uvažovať s výstavbou vodojemu o objeme 650 m³ pri jestvujúcom vodojeme,
- rešpektovať všetky ochranné pásma jestvujúcich i navrhovaných zariadení na rozvod pitnej vody v zmysle zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

Zásobovanie geotermálnou vodou

- rešpektovať existujúce zdroje geotermálnej vody, vrátane ich využitia.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

- rešpektovať existujúci systém odkanalizovania obce samostatnou splaškovou kanalizáciou a s jej následným napojením na stávajúcu čistiareň odpadových vôd (ČOV),
- rezervovať územie pre dobudovanie a rozšírenie verejnej kanalizácie s napojením na čistiareň odpadových vôd vo väzbe na územný rozvoj obce do všetkých rozvojových lokalít určených pre bývanie, občiansku vybavenosť, pre rozvoj rekreácie, cestovného ruchu a športu,
- rezervovať územie pre napojenie rozvojových plôch výroby, skladového hospodárstva a služieb, vrátane jestvujúceho areálu PD Radava, na kanalizačný systém obce s alternatívnym vybudovaním malých lokálnych ČOV a v prípade potreby aj s vybudovaním samostatnej priemyselnej ČOV,
- uvažovať s ďalšou intenzifikáciou ČOV Podhájska (kapacita cca 13.000 EO) z dôvodu pripojenia obce Beša, Jesenské a Iňa, vrátane zvýšeného počtu sezónnych návštevníkov termálneho kúpaliska Podhájska,
- zabezpečiť odvádzanie vôd z povrchového odtoku odtekajúceho zo zastavaného územia obce a z pozemných komunikácií pre motorové vozidlá, vrátane parkovísk a odstavných plôch s prečistením zachytávacím plávajúcou látkou v lapači splachov,
- na miestach, kde sa predpokladá obsah látok, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť kvalitu povrchovej a podzemnej vody (odstavné plochy, parkoviská, autobusové nástupištia, plochy vo výrobných prevádzkach) zrealizovať potrebné opatrenia na ich elimináciu, osadiť lapače na zachytávanie ropných látok,
- dobudovať sieť odvodňovacích kanálov a prícestných rigolov na odvádzanie dažďových vôd do vodných tokov pretekajúcich územím,
- návodné strany zastavaného územia obce navrhuje chrániť pred prívalovými vodami z atmosférických zrážok záchytnými priekopami s ich následným odvedením prostredníctvom dažďovej kanalizácie do recipienta – potoka Liska alebo Trávnického potoka, resp. do jestvujúceho rigola,

- v rozvojových lokalitách určených pre výstavbu rodinných domov, ubytovacích zariadení prechodného ubytovania, plôch pre rekreáciu a šport, prípadne aj výrobných plôch navrhuje alternatívne likvidáciu dažďových vôd na území jednotlivých nehnuteľností použitím dažďových vôd na zavlažovanie zelene a záhrad,
- v súlade s ustanovením § 36 ods. 17 zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a v zmysle § 9 Nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd, je potrebné v rámci odvádzania dažďových vôd z novonavrhovaných spevnených plôch realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území a opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok tak, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente,
- rešpektovať všetky ochranné pásma jestvujúcich i navrhovaných zariadení na odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

Vodné toky a nádrže

- rešpektovať a zachovať vybudované hydromelioračné zariadenia,
- rešpektovať prirodzené záplavové územia vodných tokov v katastrálnom území obce,
- rešpektovať navrhované protipovodňové opatrenia na vodnom toku Liska, ktorý je súčasťou spracovaného prvého plánu manažmentu povodňového rizika,
- revitalizovať nevhodne upravené korytá miestnych potokov v intraviláne obce,
- rezervovať územie pre vybudovanie ochrannej hrádze na vodnom toku Liska (rkm 8,000 – 8,500),
- zabezpečiť odstránenie nánosov na vodnom toku Liska (rkm 6,600 – 9,600),
- zachovať ochranné pásma pozdĺž vodohospodársky významných vodných tokoch a vodných tokov v zmysle zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

3.1.6.2. Zásobovanie elektrickou energiou

- z hľadiska nadradenej technickej infraštruktúry rešpektovať jestvujúce 110 kV VVN č. 8745 Nové Zámky – Levice,
- rešpektovať jestvujúci systém zásobovania obce Podhájska elektrickou energiou z distribučného VN 22 kV vedenia č. 266 Levice – Nové Zámky,
- zrealizovať preložkou, resp. výmenu jestvujúceho 22 kV vzdušného vedenia prechádzajúceho zastavaným územím obce,
- zrekonštruovať, resp. zvýšiť výkon niektorých trafostaníc s ohľadom na jestvujúcu zástavbu a potreby nových rozvojových plôch (TR-2, TR-3, TR-4, TR-5 a TR-8),
- vybudovať nové trafostanice s ohľadom na potreby nových rozvojových plôch (TR-10, TR-11 a TR-12),
- z dôvodu plánovanej výstavby premiestniť niektoré trafostanice (TR-2 a TR-5), ktoré by mohli tvoriť prekážku pri rozvoji novej bytovej výstavby a výstavby novo koncipovaného kultúrno-administratívneho a spoločenského centra (námestia), vrátane ich napojenia novými káblami vedenými v zemi,
- nové elektrické vedenia realizovať výlučne zemnými káblami, vrátane všetkých nových a rekonštruovaných elektrických prípojok,
- postupne dobudovať všetky sekundárne siete ako káblové,
- NN sekundárnu sieť v navrhovaných lokalitách budovať zemnými káblami typu AYKY do 240 mm² uloženými v zemi popri cestných a peších komunikáciách,
- vonkajšie osvetlenie riešiť výbojkovými svietidlami s úspornými zdrojmi, ktoré budú osadené na podperných bodoch spolu s NN sekundárnym rozvodom, resp. v navrhovaných rozvojových lokalitách na samostatných oceľových stožiaroch s káblovým zemným rozvodom AYKY do 25 mm². Spínanie osvetlenia bude zabezpečené prostredníctvom rozvádzačov RVO od trafostaníc,
- postupne realizovať výmenu zastaralých nevýkonných svietidiel za účinnejšie,
- z hľadiska nadradenej technickej infraštruktúry rezervovať koridor pre nové 2x400 kV vedenie

ZVN v profile (Gabčíkovo) – Veľký Ďur v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie,

- rešpektovať všetky jestvujúce trasy vedení a zariadení elektrizačnej sústavy, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona NR SR č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

3.1.6.3. Zásobovanie plynom

- rozvoj zásobovania plynom riešiť v súlade so zákonom NR SR č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v súlade s energetickou politikou štátu a zásadami hospodárenia s energiami,
- rešpektovať všetky jestvujúce trasy a zariadenia plynárenského priemyslu, vrátane ich ochranných a bezpečnostných pásiem,
- pri podrobnejšom riešení územnoplánovacej a projektovej dokumentácie posúdiť voľné kapacity plynovodov a navrhnúť ich rozšírenie do rozvojových lokalít,
- rezervovať územie pre rozšírenie miestnej STL plynovodnej siete do všetkých navrhovaných rozvojových lokalít určených pre bývanie, občiansku vybavenosť, výrobu, rekreácie a cestovný ruch v zmysle návrhu ÚPN obce Podhájska,
- pripojenie nových objektov v prelukách riešiť napojením na stávajúce STL rozvody plynu, vedené v jednotlivých uliciach,
- po spresnení výhľadových nárokov potreby zemného plynu pre technologické účely priemyselnej výroby a získaní potrebných údajov je nutné celkové bilancie pre výrobné územie prehodnotiť a na základe zhodnotenia upraviť navrhované kapacity plynárenských zariadení.

3.1.6.4. Zásobovanie teplom

- rešpektovať existujúci systém zásobovania tepla a za hlavný zdroj tepla aj naďalej považovať zemný plyn,
- v zastavanom území obce aj naďalej používať v maximálnej miere pre účely vykurovania zemný plyn,
- postupne nahradiť všetky zdroje tepla, ktoré spaľujú tuhé palivá, novými technológiami na báze využitia ekologického druhu paliva,
- vzhľadom na realizovanú plynifikáciu obce je možné všetky navrhované objekty bytovej výstavby a občianskej vybavenosti vykurovať domovými plynovými kotolňami na zemný plyn,
- v navrhovaných bytových jednotkách a nových objektoch občianskej vybavenosti obmedzovať prípravu tepla na tuhé palivá (uhlie, drevo a podobne),
- plynové kotle, resp. iné kotle na vykurovanie a zásobníky na ohrev teplej vody, plynové a elektrické ohrievače vody navrhovať s dôrazom na kvalitu, účinnosť a ekologické požiadavky na tieto zariadenia,
- podporovať realizáciu racionálnych energetických opatrení znižujúcich energetickú náročnosť budov zásobovaných teplom,
- v zásobovaní teplom využívať aj iné druhy energií (slnečnú, veternú a podobne),
- uprednostniť využívanie obnoviteľných zdrojov energie pred fosílnymi palivami za predpokladu splnenia kritérií energetickej a ekonomickej efektívnosti a najmä kritérií ochrany životného prostredia.

3.1.6.5. Elektronické komunikácie

- rešpektovať existujúce trasy všetkých telekomunikačných sietí a zariadení, vrátane diaľkových káblov,
- v súlade s navrhovanou urbanistickou koncepciou rozvoja obce uvažovať s rozšírením a skvalitnením existujúcej miestnej telefónnej siete,
- uvažovať sa so 100 % telefonizáciou obytného územia, t.j. s 1 telefónnou stanicou (TS) na 1

bytovú jednotku. Telekomunikačné káble budú uložené pozdĺž cestných komunikácií, spolu s ďalšími inžinierskymi sieťami.

- napájací bod pre nové telefónne stanice bude určený pri začatí územného konania pre výstavbu danej rozvojovej lokality. Káblové rozvody sa zrealizujú podľa aktuálnych zámerov jednotlivých poskytovateľov telekomunikačných služieb. Výhodné je komplexné riešenie, v rámci ktorého sa pre každý dom zabezpečí telefónna linka, káblová televízia, rýchly internet,
- alternatívne môžu byť telekomunikačné služby poskytované bezdrôtovou technológiou. Vzhľadom k rýchlemu technologickému pokroku v tejto oblasti nie je v tejto dokumentácii účelné podrobné technické riešenie,
- postupne uskutočniť celkovú kabeláž rozvodov všetkých vzdušných miestnych telefónnych sietí a všetkých rozvodov miestneho rozhlasu,
- rozšírenie miestnej telekomunikačnej siete a miestneho rozhlasu v navrhovaných rozvojových lokalitách uskutočniť uložením rozvodov do zemnej ryhy pozdĺž komunikácií,
- rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich a navrhovaných zariadení podľa zákona NR SR č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

3.1.7. ZÁSADY A REGULATÍVY PRE ZACHOVANIE KULTÚRNO-HISTORICKÝCH HODNÔT

- rešpektovať ochranu kultúrnych pamiatok všetkých druhov, vrátane archeologických nálezísk v zmysle zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov,
- v záujme ochrany tradícií zachovať pôvodné ľudové murované domy v zastavanom území obce a zaradiť ich v zmysle § 14, ods. 4 zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) medzi pamätihodnosti obce,
- v rámci dostavby zastavaného územia obce ako aj na navrhovaných rozvojových plochách zachovať výškové zónovanie nižšej zástavby so šikmými (sedlovými) strechami a rytmizáciu uličnej zástavby, ktoré sú charakteristické pre vidiecky typ osídlenia obce, vylúčiť blokovú, hmotovo nekompatibilnú (naddimenzovanú) sídelnú štruktúru a vylúčiť ploché strechy,
- zachovať stromové aleje v areáli kostolov, pozdĺž ciest a podobne,
- zachovať prícestné kaplnky, prícestné kríže a podobne,
- v zmysle § 14, ods. 4 zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov, môže obec okrem vyhláseného a zapísaného pamiatkového fondu chrániť svoje regionálne kultúrne hodnoty vytvorením a odborným vedením evidencie pamätihodností,
- pamiatky, ktoré majú nesporné architektonické a kultúrno-historické hodnoty a sú navrhnuté na zápis do evidencie pamätihodností :
 - Rímskokatolícky kostol Narodenia Panny Márie, ktorý bol vysvätený 11. septembra 1904
 - Rímskokatolícky kostol Nanebovzatia Panny Márie, ktorý bol vysvätený 15. augusta 1906
 - Socha sv. Floriána z roku 1764, umiestnená na Beleckej ulici pred domom č. 370
 - Socha Nepoškvrnenej Panny Márie, umiestnenej na Beleckej ulici
 - Božia muka so súsoším Piety z roku 1870 na Beleckej ulici pred domom č. 410
 - Prícestný kríž s liatinovým korpusom z konca 19. Storočia pri ceste v smere na Pozbu
 - Socha Nepoškvrnenej Panny Márie z roku 1860, umiestnená na cintoríne na Sečianskej ulici
 - Božia muka s polkruhovým zakončením z roku 1980 na ulici Sv. Jána pred domom č. 240, v ktorej je osadná kamenná polychrómovaná socha sv. Jána z roku 1748
 - Socha sv. Vendelína z roku 1875 na Sečianskej ulici pred domom č. 120
- z hľadiska archeologických nálezov a nálezísk potrebné splniť požiadavku v zmysle zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a upozorniť stavebníka (investora), že je povinný od Pamiatkového úradu v každom stupni územného a stavebného konania vyžiadať si konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti súvisiacej so zemnými prácami (líniové stavby, budovanie komunikácií, bytová výstavba, atď.) z dôvodu, že stavebnou činnosťou, resp. zemnými prácami

- môže dôjsť k narušeniu archeologických nálezov a nálezísk,
- pri náleze archeologických lokalít postupovať v zmysle platnej legislatívy :
 - vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk ku stavbe, ktorá si vyžiada vykonanie zemných prác, je stavebník povinný od Krajského pamiatkového úradu Nitra už v stupni územného konania vyžiadať si v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov záväzné stanovisko, v ktorom budú určené podmienky ochrany archeologických nálezov,
 - v prípade nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum ako opatrenia na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume a podmienkach jeho vykonania podľa § 35 ods. 7, § 36 ods. 3 a § 39 ods. 1 pamiatkového zákona Krajský pamiatkový úrad Nitra,
 - v prípade archeologického nálezu mimo povoleného výskumu, nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác, podľa ustanovenia § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona oznámi nález najneskôr na druhý pracovný deň Krajskému pamiatkovému úradu v Nitre a nález ponechá bezo zmeny až do obhliadky Krajským pamiatkovým úradom v Nitre alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa ohlásenia. Do vykonania obhliadky je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu. Podľa § 40 ods. 10 pamiatkového zákona má nálezca právo na náhradu výdavkov súvisiacich s ohlásením a ochranou nálezu podľa § 40 odsekov 2 a 3 pamiatkového zákona. Pamiatkový úrad poskytne nálezcovi náležné v sume až do výšky 100 % hodnoty nálezu. Hodnota materiálu a hodnota nálezu sa určuje znaleckým posudkom.

3.1.8. ZÁSADY A REGULATÍVY PRE OCHRANU A VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV

- Ochranu a využívanie nerastného bohatstva zabezpečovať v zmysle zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej správe v znení neskorších predpisov a nariadenia vlády SR č. 520/1991 Zb. o podmienkach využívania ložísk nevyhradených nerastov.

3.1.9. ZÁSADY A REGULATÍVY PRE OCHRANU PRÍRODY A TVORBU KRAJINY, VRÁTANE EKOLOGICKEJ STABILITY

- Z hľadiska územnej ochrany je potrebné podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov pri využívaní územia rešpektovať všeobecný (prvý) stupeň ochrany prírody.
- Z hľadiska sústavy chránených území európskeho významu NATURA 2000 pri využívaní územia rešpektovať navrhované chránené územie európskeho významu SKUEV 0087 Osmíny, ktoré zasahuje do katastrálneho územia obce Podhájska.
- Z hľadiska územia európskeho významu je predmetom ochrany roháč obyčajný (*Lucanus cervus*).
- Dodržiavať základné práva a povinnosti pri ochrane prírody a krajiny vyplývajúce zo zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.
- Rešpektovať vymedzenie prvkov kostry územného systému ekologickej stability :
 - Biocentrum regionálneho významu Lesný komplex v k.ú. Veľké Lovce, Podhájska, Pozba, Dedinka, Radava, Čechy
 - Biokoridor regionálneho významu potok Liska a navrhovaný Trávnický potok
- Rešpektovať a chrániť ekologicky a krajinársky významné segmenty krajiny, ktorý vytvárajú predpoklad pre kostru MÚSES :

- Ochranný les
 - Najstaršie lesné porasty
 - Vodná plocha (rybník) Hlinisko
 - Existujúce plochy a línie nelesnej drevitej vegetácie (NDV)
 - Zamokrené plochy v okolí potoka Liska
 - Príležitostné prítoky do potoka Liska
 - Plochy trvalých trávnych porastov (TTP)
- Na území obce dodržiavať navrhované ekostabilizačné opatrenia :
 - jestvujúce aj navrhované prvky územného systému ekologickej stability považovať za limity územného rozvoja obce,
 - návrh na dotvorenie nových prvkov miestneho územného systému ekologickej stability spracovať až po vypracovaní biomonitoringu v území,
 - regulovať rozvoj rekreácie v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability (v lesných systémoch), rekreačný potenciál využívať v súvislosti s ich únosnosťou,
 - potrebnú vybavenosť pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu lokalizovať prevažne v rámci zastavaného územia obce, vo voľnej krajine umiestňovať len tú vybavenosť, ktorá sa bezprostredne viaže na uskutočňovanie činností závislých na prírodných danostiach,
 - zabezpečiť protieróznú ochranu poľnohospodárskej pôdy využitím vegetácie a agrotechnických opatrení na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín s uplatňovaním jednotlivých prvkov kostry ekologickej stability v katastrálnom území obce,
 - revitalizovať vodné plochy a sadiť dreviny zodpovedajúce zloženiu potencionálnej prirodzenej vegetácie,
 - zabezpečiť, aby podmáčané územia s ornou pôdou boli upravené na trvalé trávne porasty, resp. zarastené vlhkomilnou vegetáciou,
 - zvážiť možnosť zatrávnenia veľmi svahovitých a eróziou ohrozených pôd a následne ich využívať ako lúky a pasienky,
 - vytvárať predpoklady na zachovanie stability lesných porastov, zabezpečiť v lesnom hospodárstve postupnú obnovu prirodzeného drevinového zloženia porastov, zabezpečiť obnovu porastov citlivejšími spôsobmi v súlade s platným Programom starostlivosti o les,
 - zaviesť opatrenia na šetrné obhospodarovanie lokalít na hranici medzi lesnými pozemkami a poľnohospodárskou pôdou (ekotopy typu les/bezlesie), ktorých cieľom je ochrana a zvýšenie biodiverzity prechodovej zóny z jedného ekosystému do druhého, pričom je vhodné línie lesných okrajov zmeniť, resp. ponechať členité, na mimolesnej pôde vytvoriť prechodný pás extenzívne využívaný (najlepšie pasený alebo kosený), ktorý je tvorený trvalo trávnyimi porastmi s pestrým zastúpením mimolesnej vegetácie (medze, líniové porasty, remízky, solitéry, porasty krovín a podobne),
 - postupne obmedzovať živočíšnu výrobu, ktorá je umiestnená v blízkosti obytného územia a územia určeného na rozvoj rekreácie,
 - prekategORIZOVAŤ najhodnotnejšie lesné porasty z hospodárskych lesov na lesy osobitného určenia s primárnou funkciou ochrany prírody (navrhované prvky územného systému ekologickej stability),
 - vytvoriť nárazníkové ochranné pásmo vodných tokov hlavne mimo zastavaného územia obce široké cca 10 – 15 m (podľa miestnych podmienok), ktoré by bolo zatrávnené a postupne prirodzene zarastané pôvodnými druhmi drevín. Cieľom je obnovenie funkcie vodného biokoridoru v krajine. Do tohto ochranného pásu nenavrhovať žiadnu novú výstavbu,
 - zabezpečiť opatrenia na vylúčenie znečisťovania vodných tokov tuhými a tekutými znečisťujúcimi látkami,
 - vytvoriť nárazníkové izolačné zóny okolo výrobných, dopravných a rekreačných areálov,
 - doplniť, resp. vysadiť línie stromov okolo všetkých druhov ciest, tam kde sú vhodné územné podmienky, vysadiť aj viacradové stromoradia – kroviny, resp. solitéry môžu tvoriť nesúvislé pásy alebo skupiny (strmé miesta, terénne depresie a podobne),
 - pri výsadbe v krajine používať pôvodné druhy, resp. využiť pôvodné sorty ovocných

- stromoch za účelom zachovania regionálnych odrôd,
- spracovať projekt starostlivosti o verejnú zeleň v obci (určiť plochy verejnej zelene, pozemky na náhradnú výsadbu a viesť ich evidenciu, opatrenia na ich ochranu a odbornú starostlivosť, pri výsadbe uprednostňovať nealergénne druhy),
- po sadovnícko-architektonickej stránke usporiadať verejné priestory tak, aby zeleň a stavebné úpravy harmonizovali s vidieckym prostredím,
- vytypovať základné alebo hlavné hodnotné dreviny, ktoré vytvárajú základ alebo kostru krajinárskych a sadovníckych úprav a zabezpečiť ich ochranu. Prioritne sa jedná o prirodzené stromové druhy, ktoré odpovedajú stanovištným podmienkam, dlhoveké druhy s mohutným vzrastom, druhy odolné voči biotickým a abiotickým škodlivým činiteľom (napr. dub, javor, lipa, jaseň a podobne),
- podporovať pestovanie viniča a ovocných stromov,
- v rámci zakladania nových parkových plôch rešpektovať prirodzené biotopy.

3.1.10. ZÁSADY A REGULATÍVY PRE STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

3.1.10.1. Ochrana ovzdušia

- dodržiavať záujmy ochrany ovzdušia v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia (zákon o ovzduší) v znení neskorších predpisov a nadväzujúcich právnych predpisov,
- podporovať zmenu palivovej základne v prospech ušľachtilých palív,
- znížovať produkciu znečisťujúcich látok jednak znížením počtu stredných, prípadne i malých znečisťovateľov ovzdušia, ako aj znížením emisie škodlivín vypúšťaných do ovzdušia,
- pri umiestňovaní nových výrobných prevádzok a technológií na území obce zvážiť ich dopad na kvalitu životného prostredia aj z hľadiska znečistenia ovzdušia,
- na území obce neumiestňovať nové výrobné prevádzky a technologické zariadenia, ktoré sú v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 706/2002 Z.z. o zdrojoch znečisťovania ovzdušia, o emisných limitoch, o technických požiadavkách a všeobecných podmienkach prevádzkovania, o zozname znečisťujúcich látok, o kategorizácii zdrojov znečisťovania ovzdušia a požiadavkách zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok v znení vyhlášky č. 410/2003 Z.z., vyhlášky č. 260/2005 Z.z. a vyhlášky č. 575/2005 Z.z. veľkými zdrojmi znečisťovania ovzdušia, resp. ich povoľovanie zvážiť na základe individuálneho posúdenia s ohľadom na emisné množstvá a druh znečisťujúcich látok,
- technickými a technologickými opatreniami u všetkých existujúcich zdrojoch znečistenia ovzdušia upraviť emisné zaťaženie ovzdušia na stav zodpovedajúci emisným limitom v zmysle platnej legislatívy, vrátane emisií CO,
- v priemyselnom parku a na ostatných plochách výrobného a zmiešaného územia výroby, dopravných zariadení a skladov realizovať výsadbu sprievodnej a izolačnej zelene, ktorá bude zabráňovať prehrievaniu lokality v letných obdobiach a bude slúžiť na záchyt emisií tuhých znečisťujúcich látok,
- riešiť plynofikáciu rozvojových plôch a postupne plynofikovať jestvujúce malé zdroje znečisťovania ovzdušia na tuhé palivo,
- pri rozvojových plochách zvážiť možnosť využitia alternatívnych zdrojov energie (solárna energia, zvyšná drevná hmota, biomasa a podobne),
- zvýšiť podiel vegetácie v okolí všetkých uvedených zdrojov znečistenia ovzdušia, vrátane výsadby izolačnej a sprievodnej zelene pozdĺž hlavných dopravných komunikácií.

3.1.10.2. Ochrana vôd

- dodržiavať ustanovenia zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), Nariadenie vlády SR č. 296/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd, ako aj

ustanovenia vyhlášok MZ SR č. 354/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na vodu na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu a č. 146/2004 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 30/2002 Z.z. o požiadavkách na vodu na kúpanie a kontrolu kvality vody na kúpanie a kúpaliská,

- rešpektovať ochranné pásma vodných tokov a vodných nádrží v zmysle zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,
- zabezpečiť opatrenia na ochranu povrchových a podzemných vôd pred ich znečistením,
- nedopustiť znečistenie vodných tokov a plôch tuhým komunálnym odpadom, stavebným odpadom a splaškami, vykonávať monitoring a periodické čistenie,
- riešiť rekonštrukciu a dobudovanie kanalizácie na území obce s napojením sa ČOV,
- riešiť napojenie rozvojových lokalít obce na verejnú kanalizáciu a ČOV,
- zabezpečiť odvádzanie vôd z povrchového odtoku odtekajúceho zo zastavaného územia obce a z pozemných komunikácií pre motorové vozidlá, vrátane parkovísk a odstavných plôch s prečistením zachytávajúcim plávajúce látky v lapači splachov,
- na miestach, kde sa predpokladá obsah látok, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť kvalitu povrchovej a podzemnej vody (odstavné plochy, parkoviská, autobusové nástupištia, plochy vo výrobných prevádzkach) zrealizovať potrebné opatrenia na ich elimináciu, osadiť lapače na zachytávanie ropných látok,
- zabezpečiť pôdoochranárskymi a lesotechnickými opatreniami na zvýšenie retenčnej schopnosti územia,
- rešpektovať a zachovať vybudované hydromelioračné zariadenia,
- rešpektovať prirodzené záplavové územia vodných tokov v katastrálnom území obce,
- rešpektovať navrhované protipovodňové opatrenia na vodnom toku Liska,
- revitalizovať nevhodne upravené korytá miestnych potokov v intraviláne obce,
- rezervovať územie pre vybudovanie ochrannej hrádze na vodnom toku Liska (rkm 8,000 – 8,500),
- zabezpečiť odstránenie nánosov na vodnom toku Liska (rkm 6,600 – 9,600).

3.1.10.3. Ochrana pôdy

OCHRANA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

- rozvoj územia obce riešiť v súlade so zákonom NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade s vyhláškou MP SR, ktorou sa vykonáva Zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy,
- osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu zaradenú podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do prvej až štvrtej triedy kvality (Príloha č. 3 zmieňovaného zákona), ako aj pôdu s vykonanými hydromelioračnými, prípadne osobitnými opatreniami na zachovanie a zvýšenie jej výnosnosti a ostatných funkcií, napr. sady, vinice, chmeľnice, protierózne opatrenia,
- pre zlepšenie stavu prostredia vzťahujúceho sa na ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskej výroby :
 - urbanistické zámery lokalizovať tak, aby bola čo najmenej narušená organizácia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a osobitne chránená poľnohospodárska pôda a pôda, na ktorej boli vykonané hydromelioračné opatrenia,
 - riešiť rozvoj živočíšnej výroby pri zohľadnení jej dopadov na životné prostredie,
 - na pôdach ohrozených eróziou aplikovať protierózne opatrenia,
 - vylúčiť pestovanie plodín podporujúcich eróziu,
 - obmedziť používanie agrochemikálií,
- zachovať jestvujúci rázovitý charakter poľnohospodárstva, ako základnej podmienky rozvoja krajiny, ekologických a sociálnych funkcií i zachovania vidieckeho osídlenia,
- rozptýlenú mimo lesnú vegetáciu v krajine (plošná, líniová, solitérna) plošne udržať, v niektorých prípadoch posilniť domácimi druhmi pre napĺňanie protieróznej, pôdoochranej, ale aj estetickej funkcie,

- vyhodnotenie predpokladaných stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde na nepoľnohospodárske účely spracovať v zmysle zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- vyhodnotenie záberov PP na nepoľnohospodárske účely spracovať v zmysle vyhlášky MP SR č. 508/2004, ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

OCHRANA LESNÝCH POZEMKOV

- zabezpečiť ochranu lesných pozemkov v súlade so zákonom NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch, vyhláškou Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 453/2006 Z.z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa a iných právnych predpisov,
- rešpektovať priestorovú štruktúru lesného pôdneho fondu a jeho využívanie vo vzťahu k potenciálu pôd, ekologickej rovnováhe a stabilite krajiny,
- ponechať existujúce vybudované zariadenia potrebné pre hospodárenie v lese,
- v prípade záberu lesných pozemkov je potrebné spracovať samostatnú textovú, tabuľkovú a grafickú časť vyhodnotenia záberu LP.

3.1.10.4. Odpady

- dodržiavať záujmy, stratégie a ciele odpadového hospodárstva Slovenskej republiky v súlade so zákonom NR SR č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona NR SR č. 17/2004 Z.z. o poplatkoch za uloženie odpadov v znení neskorších predpisov a zákona č. 119/2000 Z.z. o obaloch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- nakladanie s odpadmi riešiť v zmysle zákona NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi zodpovednosť za porušenie povinnosti na úseku odpadového hospodárstva a zriadenie recyklačného fondu,
- znížiť celkový objem komunálneho odpadu určeného na zneškodnenie,
- prijať opatrenia na dôslednejšie triedenie odpadu a recyklovanie získaných surovín,
- v nadväznosti na množstvá a druhy odpadov skvalitňovať nie len systém zberu, prepravy a zneškodňovania komunálnych odpadov vrátane separovaného zberu, ale aj priestory (zberný dvor), kde je možné odovzdávať vyseparované zložky komunálneho odpadu, drobný stavebný odpad, objemný odpad, vytriedené odpady z domácností s obsahom škodlivín,
- v závislosti od množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vyprodukovaných občanmi, ale aj obcou pri údržbe verejnej zelene a podobne, navrhnúť opatrenia na znižovanie množstva takýchto odpadov ukladaných na skládku odpadov vybudovaním kompostárne a podobne,
- stanoviť zásady pre likvidáciu nebezpečného odpadu,
- riešiť rekultiváciu opustených skládok a starých záťaží a navrhnúť ďalšie funkčné využitie týchto plôch,
- prehodnotiť nároky na nakladanie s odpadmi vo vzťahu k predpokladanému územnému rozvoju obce, jeho časovej etapizácie, vzniku nových lokalít zástavby a nárokmi na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov,
- znížiť negatívne dopady ľudskej činnosti na životné prostredie a zvýšiť jeho ochranu (dobudovanie kanalizácie + ČOV, plynofikácia rozvojových plôch, separácia odpadov, kompostovanie rastlinnej hmoty, zlepšenie dopravnej siete).

3.1.11. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE**3.1.11.1. Hranica zastavaného územia obce**

Súčasná hranica zastavaného územia obce Podhájska bola stanovená k 1.1.1990. Zastavané územie obce v súčasnosti tvoria plochy kompaktného obytného územia v katastrálnom území Belek aj Svätúša, s vybudovanou občianskou a technickou vybavenosťou, situované po obidvoch stranách cesty III/1493 Podhájska – Trávnica – Maňa.

3.1.11.2. Rozšírenie zastavaného územia obce

Súčasný zastavaný územie obce Podhájska sa rozširuje o navrhované rozvojové plochy, resp. ich časti pre bývanie (lokalita A1, B3, C1, C4 a C5), občiansku vybavenosť (lokalita D1 a D2), rekreáciu (E1-E4), výrobu (G1, G2), verejnú a izolačnú zeleň (lokalita H1, H4) a plochy dopravných zariadení (I1, I2), ale aj o existujúce zastavané plochy, ktoré nie sú toho času zahrnuté v zastavanom území obce Podhájska (časť zástavby na Lesnej ulici, areál termálneho kúpaliska a okolitá občianska vybavenosť, rekreačné územie Pod vinohradmi).

3.1.12. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV**3.1.12.1. Ochranné pásma dopravných zariadení**

V zmysle § 11 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 35/1984 Zb. v znení neskorších predpisov sa na ochranu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií a premávky na nich mimo územia zastavaného alebo určeného na súvislé zastavanie stanovujú nasledovné ochranné pásma :

-	rýchlostná cesta		100 m
-	cesta I. triedy (od osi cesty na obidve strany)		50 m
-	cesta II. triedy (od osi cesty na obidve strany)		25 m
-	cesta III. triedy (od osi cesty na obidve strany)		20 m
-	miestne zberné komunikácie (B1)		20 m
-	miestne komunikácie prístupné všetkým vozidlám		15 m

Ochranné pásmo železnice určuje zákon č. 164/1996 Z.z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Z.z. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Ochranné pásmo dráhy je stanovené :

- pri celoštátnej dráhe a pri regionálnej dráhe 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od hranice obvodu dráhy,
- pri celoštátnej dráhe vystavanej pre rýchlosť väčšiu ako 160 km/h 100 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 50 m od hranice obvodu dráhy.

V zmysle § 30 zákona NR SR č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov je nutné prerokovať s Leteckým úradom Slovenskej republiky nasledujúce stavby :

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom,
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu,
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice,
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť lietadlá, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje.

3.1.12.2. Ochranné pásma elektrizačnej sústavy

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sú v zmysle § 43 zákona NR SR č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zriadené nasledovné ochranné pásma :

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené od krajného vodiča po oboch stranách :

- pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane
 - pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m
 - pre zavesené káblové vedenie 1 m
- pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
- pri napätí od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m
- pri napätí od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- pri napätí nad 400 kV 35 m

Ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia od krajného vodiča na obe strany :

- s napätím od 35 kV do 110 kV vrátane 2 m

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného vedenia po oboch stranách vedenia :

- pri napätí do 110 kV vrátane 1 m
- pri napätí nad 110 kV. 3 m

Ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia :

- s napätím 110 kV a viac 30 m
- s napätím do 110 kV 10 m

3.1.12.3. Ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení a plynovodov

Na ochranu zariadení plynárenskej sústavy sú v zmysle § 79 zákona NR SR č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zriadené nasledovné ochranné pásma :

- plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm 4 m
- plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm 8 m
- plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm 12 m
- plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm 50 m
- plynovod v zastavanom území obce s tlakom do 0,4 MPa 1 m
- technologické objekty (regulačné stanice) 8 m

Na ochranu plynárenských zariadení elektrizačnej sústavy sa v zmysle § 80 zákona NR SR č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre plynárenské zariadenia stanovujú nasledovné bezpečnostné pásma :

- plynovod v zastavanom území obce s tlakom do 0,4 MPa 10 m
- plynovod s tlakom od 0,4 do 4 MPa a DN do 350 mm 20 m
- plynovod s tlakom od 0,4 do 4 MPa a DN nad 350 mm 50 m
- plynovod s tlakom nad 4 MPa a DN do 150 mm 50 m
- plynovod s tlakom nad 4 MPa a DN do 300 mm 100 m
- plynovod s tlakom nad 4 MPa a DN do 500 mm 150 m
- plynovod s tlakom nad 4 MPa a DN nad 500 mm 300 m
- regulačné a filtračné stanice, armatúrne uzly 50 m

3.1.12.4. Ochranné pásma elektronických komunikácií

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení sú vymedzené a charakterizované v zákone NR SR č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov nasledovne :

- Ochranné pásmo diaľkových a spojovacích vedení pri podzemnom vedení :

-	na každú stranu od trasy ich uloženia		1,5 m
-	do výšky od trasy ich uloženia		2 m
-	do hĺbky od úrovne terénu		2 m
•	Ochranné pásmo diaľkových a spojovacích vedení pri nadzemnom vedení :		
-	kruhovú ochranné pásmo		2 m
•	Ochranné pásmo miestnych telefónnych vedení		1 m

3.1.12.5. Ochranné pásma vodárenských vedení a zariadení

Ochranné pásmo verejného vodovodu a kanalizácie v zmysle § 19 ods. 2 písm. a) zákona NR SR č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene doplnení zákona NR SR č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov, stanovené od vonkajšieho okraja potrubia na oboch stranách :

-	vodovod a kanalizácia do DN 500 mm		1,5 m
-	vodovod a kanalizácia nad DN 500 mm		2,5 m

3.1.12.6. Ochranné pásma vodných tokov

Ochranné pásmo vodných tokov, slúžiace pre výkon správy toku pobrežné pozemky) v súlade s ustanoveniami § 45 zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov :

-	pri vodohospodársky významnom toku		10 m od brehovej čiary
-	pri drobných tokoch		5 m od brehovej čiary
-	pri ochrannej hrádzi vodného toku		10 m

Podľa prílohy č. 1 Vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodárskych významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov je potok Liska (č. hydrologického poradia 4-22-13-056), pretekajúci katastrálnym územím obce Podhájska, zaradený medzi vodohospodársky významné toky.

3.1.12.7. Ochrana prírodných liečivých zdrojov, minerálnych zdrojov a povrchových vôd

V katastrálnom území obce Podhájska sa nenachádzajú ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a minerálnych stolových vôd vyžadujúcich ochranu v zmysle zákona NR SR č. 538/2005 Z.z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Jestvujúce, rekonštruované a novo navrhované ČOV musia na vyústení vôd do recipientu spĺňať kritériá, ktoré stanovuje nariadenie vlády SR č. 296/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd a nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

3.1.12.8. Citlivé a zraniteľné oblasti

Citlivé oblasti sú vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiadúcemu stavu kvality vôd, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje, ako aj tie, ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd. Za citlivé oblasti sa ustanovujú vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa nachádzajú na území Slovenskej republiky alebo týmto územím pretekajú.

Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané oblasti, z ktorých odtiekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l⁻¹, alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Zraniteľné oblasti sa teda vzťahujú na oblasti

ohrozené poľnohospodárskou činnosťou. Za zraniteľné oblasti sa ustanovujú pozemky poľnohospodársky využívané v katastrálnych územiach obcí, ktorých zoznam je uvedený v prílohe č. 1 Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti.

Na základe zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a Prílohy č. 1 k Nariadeniu vlády SR č. 617/2004 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti, sú poľnohospodárske pozemky využívané v katastrálnom území obce Podhájska ustanovené za zraniteľné oblasti.

3.1.12.9. Ochrana hydromelioračných zariadení

- vodná stavba ZP Hul (evid. č. 5207 209) v k.ú. Belek v správe Hydromeliorácií š.p. Bratislava,
- odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom v k.ú. Svätúša.

3.1.12.10. Chránené ložiskové územia a dobývacie priestory

V katastrálnom území obce Podhájska sa nenachádzajú žiadne výhradné ložiská a dobývacie priestory, na ktorých ochranu a racionálne využívanie nerastného bohatstva sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.

3.1.12.11. Ochranné pásma lesov

V zmysle § 10 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku. Na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje aj záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva.

3.1.12.12. Ochranné pásma pohrebísk

V zmysle § 15 ods. 7 zákona NR SR č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve je ochranné pásmo pohrebiska 50 m. V tomto ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom.

3.1.12.13. Ochrana prírody

Z hľadiska územnej ochrany sa v katastrálnom území obce Podhájska nenachádzajú žiadne chránené územia, čiže na území obce Podhájska podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí všeobecný 1. stupeň ochrany.

Južná časť katastrálneho územia obce Podhájska (miestna časť Svätúša) zasahuje do sústavy chránených území európskeho významu NATURA 2000. Jedná sa o chránené územie európskeho významu SKUEV 0087 Osmíny, na ktorom platí druhý stupeň ochrany.

Z hľadiska druhovej ochrany, ktorá sa viaže chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty a chránené skameneliny, je na územiach európskeho významu predmetom ochrany roháč obyčajný (*Lucanus cervus*).

Na území obce Podhájska sa nenachádzajú žiadne chránené stromy vyhlásené v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

3.1.13. VYMEDZENIE PLÔCH NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

3.1.13.1. Vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby

V zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon)

v znení neskorších predpisov (§ 108, ods. 3) a vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sú vymedzené verejnoprospešné stavby, pre ktoré je možné pozemky, stavby a práva ich vyvlastniť. Jedná sa o stavby verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia.

V riešenom území obce Podhájska sa pre verejnoprospešné stavby vyčleňujú plochy, na ktorých budú vybudované dopravné stavby, chýbajúce zložky technickej infraštruktúry, chýbajúce objekty verejnej občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry, verejná zeleň a ekostabilizačná výsadba. Plochy je potrebné vymedziť pre verejnoprospešné stavby v zmysle Zoznamu verejnoprospešných stavieb, uvedených v kapitole 3.2. Územného plánu obce Podhájska. Zároveň je potrebné vyčleniť plochy pre verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou záväzných regulatívov ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja – Zmeny a doplnky 1 (2015).

3.1.13.2. Vymedzenie plôch na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov

Na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov sa vymedzujú všetky rozvojové plochy. K deleniu parciel dôjde najmä z dôvodu potreby vymedzenia plôch pre verejné komunikácie a vymedzenia stavebných parciel. Sceľovanie pozemkov sa predpokladá vzhľadom na potrebu vytvorenia plochy väčších rozmerov. Bližšiu špecifikáciu týchto parciel určia podrobnejšie stupne projektovej dokumentácie.

3.1.13.3. Vymedzenie plôch na asanáciu

Súčasná zástavba je až na malé výnimky v dobrom technickom stave a asanácie vo veľkom rozsahu preto nie sú potrebné.

3.1.13.4. Vymedzenie plôch na chránené časti krajiny

V katastrálnom území obce Podhájska nie sú vymedzené plochy na chránené časti krajiny nad rámec evidovaného stavu a zámerov.

3.1.14. URČENIE ÚZEMIA, NA KTORÉ JE POTREBNÉ OBSTARAŤ ÚZEMNÝ PLÁN ZÓNY

V územnom pláne obce Podhájska sa neurčuje územie, pre ktoré má byť spracovaný a schválený územný plán zóny, ale sa určujú rozvojové lokality, pre ktoré sa doporučuje pred územným a stavebným konaním spracovať urbanistickú štúdiu, v ktorej sa dané územie komplexne prerieši, určia sa limity a regulatívy výstavby, osadenie objektov a ich odstupové vzdialenosti, typy a sklony striech, dopravné napojenie a napojenie na inžinierske siete, vrátane potrebného vybavenia jednotlivých funkčných plôch.

Rozvojové lokality, pre ktoré sa doporučuje obstaráť urbanistickú štúdiu :

- Ubytovacie zariadenia pod areálom PD Radava v časti obce Svätúša (lokalita C1)
- Kultúrno-administratívne a spoločenské centrum s námestím v časti obce Svätúša (lokalita D1)
- Rekreačné územie pod vinicami (lokalita E2, E3)
- Nenáročné športovo-rekreačné územie pri vodnej nádrži v časti obce Gergeľ (lokalita F2)
- Zmiešané územie pre výrobu a výrobné služby nad výrobnou zónou Kraintek (lokalita G1)
- Verejná zeleň – park pri kúpalisku Termál (lokalita H1)

3.2. ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Zo zámerov riešenia ÚPN obce Podhájska vyplývajú požiadavky na definovanie verejnoprospešných stavieb, pre ktoré je potrebné až do doby ich realizácie rezervovať územie a vytvoriť vhodné územno-technické podmienky a pre ktorých realizáciu je možno pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

3.2.1. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ A SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

- rekonštrukcia objektov školských zariadení všetkého druhu,
- rekonštrukcia zdravotného strediska,
- výstavba domova dôchodcov a domova sociálnych služieb, resp. penziónu pre dôchodcov,
- dobudovanie siete domácej ošetrovateľskej starostlivosti o dlhodobo chorých a zdravotne ťažko postihnutých,
- zriadenie domu opatrovateľskej služby s vývarovňou pre starých a nevládných spoluobčanov, s jedálňou pre dôchodcov, s práčovňou pre dôchodcov a podobne,
- zriadiť samostatnú vývarovňu s donáškou do domu, prípadne s jedálňou a stredisko osobnej hygieny pre sociálne slabých občanov,
- zriadenie resocializačného, či rehabilitačného strediska, zariadenie typu azylového domu, domovu pre matky s deťmi a tehotné ženy,
- rekonštrukcia a modernizácia objektov slúžiacich pre kultúru,
- rekonštrukcia a modernizácia objektov slúžiacich smútočným obradom,
- rekonštrukcia a modernizácia sakrálnych objektov,
- rekonštrukcia a modernizácia zariadení verejnej správy,
- vybudovanie zberného dvora,
- rekonštrukcia a modernizácia jestvujúcich športových zariadení vrátane detských ihrísk,
- realizácia nových športovísk vo väzbe na rozvojové plochy bývania,
- rekonštrukcia existujúceho areálu futbalového štadióna,
- rekonštrukcia areálu strelnice, vrátane strelnice,
- zriadenie nenáročného rekreačného územia pri vodnej nádrži Hlinisko v lokalite Gergeľ,
- úprava jestvujúcich plôch verejnej zelene,
- výsadba zelene a realizácia parku v nadväznosti na areál termálneho kúpaliska,
- zriadenie promenády pozdĺž Trávnického potoka a potoka Liska,
- výsadba zelene a zriadenie lesoparku v časti obce Belek.

3.2.2. DOPRAVA A DOPRAVNÉ ZARIADENIA

- vybudovanie cesty III. triedy od cesty II/580 pri obci Podhájska cez Máriačalád na Čechy a pripojením na cestu I/75 v obci Kolta,
- homogenizácia ciest druhej triedy na kategóriu C9,5/80,
- homogenizácia ciest tretej triedy na kategóriu C7,5/60,
- rekonštrukcia cesty II/580 Šurany – Kalná nad Hronom a cesty II/580A – Podhájska,
- rekonštrukcia cesty III/1493 (predtým III/06415) Podhájska – Trávnica – Maňa,
- rekonštrukcia cesty III/1528 (predtým III/580003) – Podhájska,
- rekonštrukcia miestnych obslužných a prístupových komunikácií v súvislosti s ich rozšírením, prípadne s prebudovaním na požadované funkčné triedy,
- nové obslužné a prístupové komunikácie pre obsluhu rozvojových plôch bývania, vybavenosti, výroby, športu a rekreácie v zastavanom i mimo zastavaného územia obce,
- nové pešie komunikácie a cyklistické trasy,
- nové turistické a náučné chodníky,
- cykloodpočívadlá,

- verejné odstavné a parkovacie plochy,
- rekonštrukcia existujúcich a realizácia nových zastávok hromadnej dopravy,
- rekonštrukcia a modernizácia stávajúcej autobusovej stanici,
- rekonštrukcia a modernizácia stávajúceho objektu železničnej stanice,
- vybudovanie podchodu pre peších cez železničnú trať v uzlových bodoch.

3.2.3. VODNÉ HOSPODÁRSTVO

- rekonštrukcia a rozšírenie jestvujúcej vodovodnej siete vo väzbe na územný rozvoj obce,
- vybudovanie prívodu vody z diaľkového vodovodu DN 600 Kolta – Dolný Pial do obce Podhájska „Prepojovacie potrubie Kolta, Dolný Pial – VDJ Podhájska, DN 250 – 9.752,00 m“,
- rozšírenie vodovodnej siete do všetkých rozvojových lokalít bytovej výstavby, občianskej vybavenosti, rekreácie a výroby,
- zokruhovanie rozvodnej vodovodnej siete,
- výstavba vodojemu v predpokladanom objeme 650 m³ pri jestvujúcom vodojeme,
- rekonštrukcia a rozšírenie jestvujúcej samostatnej splaškovej kanalizácie v nadväznosti na nový územný rozvoj obce,
- rozšírenie kanalizačnej siete do navrhovaných rozvojových lokalít pre bývanie, občiansku vybavenosť, rekreáciu a výrobu s napojením na jestvujúcu ČOV,
- intenzifikácia ČOV Podhájska (kapacita cca 13.000 EO) z dôvodu pripojenia obce Beša, Jesenské a Iňa, vrátane zvýšeného počtu sezónnych návštevníkov termálneho kúpaliska Podhájska,
- dobudovanie siete odvodňovacích kanálov a prícestných rigolov na odvádzanie dažďových vôd do vodných tokov pretekajúcich územím,
- návodné strany zastavaného územia obce navrhuje chrániť pred prívalovými vodami z atmosférických zrážok záchytnými priekopami s ich následným odvedením prostredníctvom dažďovej kanalizácie do recipienta – potoka Liska alebo Trávnického potoka, resp. do jestvujúceho rigola,
- v rozvojových lokalitách určených pre výstavbu rodinných domov, ubytovacích zariadení prechodného ubytovania, plôch pre rekreáciu a šport, prípadne aj výrobných plôch realizovať alternatívnu likvidáciu dažďových vôd na území jednotlivých nehnuteľností použitím dažďových vôd na zavlažovanie zelene a záhrad,
- v rámci odvádzania dažďových vôd z novonavrhovaných spevnených plôch realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území a opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok tak, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente,
- realizácia navrhovaných protipovodňových opatrení na vodnom toku Liska,
- revitalizácia nevhodne upravených korýt miestnych potokov v intraviláne obce,
- vybudovanie ochrannej hrádze na vodnom toku Liska (rkm 8,000 – 8,500),
- odstránenie nánosov na vodnom toku Liska (rkm 6,600 – 9,600).

3.2.4. ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIU

- preložka, resp. výmena jestvujúceho 22 kV vzdušného vedenia prechádzajúceho zastavaným územím obce,
- zrekonštruovať, resp. zvýšiť výkon niektorých trafostaníc s ohľadom na jestvujúcu zástavbu a potreby nových rozvojových plôch (TR-2, TR-3, TR-4, TR-5 a TR-8),
- vybudovať nové trafostanice s ohľadom na potreby nových rozvojových plôch (TR-10, TR-11 a TR-12),
- z dôvodu plánovanej výstavby premiestniť niektoré trafostanice (TR-2 a TR-5), vrátane ich napojenia novými káblami vedenými v zemi,
- nové elektrické vedenia realizovať výlučne zemnými káblami, vrátane všetkých nových a rekonštruovaných elektrických prípojk,
- postupne dobudovať všetky sekundárne siete ako káblové,
- NN sekundárnu sieť v navrhovaných lokalitách budovať zemnými káblami typu AYKY do 240 mm²

- uloženými v zemi popri cestných a peších komunikáciách,
- vonkajšie osvetlenie riešiť výbojkovými svietidlami s úspornými zdrojmi, ktoré budú osadené na podporných bodoch spolu s NN sekundárnym rozvodom, resp. v navrhovaných rozvojových lokalitách na samostatných oceľových stožiaroch s káblovým zemným rozvodom,
- výmena zastaralých nevýkonných svietidiel za účinnejšie,
- z hľadiska nadradenej technickej infraštruktúry rezervovať koridor pre nové 2x400 kV vedenie ZVN v profile (Gabčíkovo) – Veľký Ďur.

3.2.5. ZÁSOBOVANIE PLYNOM

- rekonštrukcia a rozšírenie existujúceho STL plynovodu vo väzbe na územný rozvoj obce,
- rozšírenie miestnej STL plynovodnej siete do všetkých navrhovaných rozvojových lokalít bývania, vybavenosti, rekreácie a výroby zmysle ÚPN obce Podhájska,
- novo navrhované siete plynovodov alebo siete plynovodov určené na rekonštrukciu v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie,
- po spresnení výhľadových nárokov potreby zemného plynu pre technologické účely priemyselnej výroby a získaní potrebných údajov je nutné celkové bilancie pre výrobné územie prehodnotiť a na základe zhodnotenia upraviť navrhované kapacity plynárenských zariadení.

3.2.6. ELEKTRONICKÉ KOMUNIKÁCIE

- rozšírenie kapacity existujúcej automatickej telefónnej ústredne,
- rekonštrukcia nevyhovujúcej miestnej telefónnej siete v zastavanom území obce káblami uloženými v zemi,
- realizácia nových miestnych telefónnych káblových vedení v navrhovaných rozvojových lokalitách uložených v zemi pozdĺž navrhovaných obslužných a prístupových komunikácií spolu s ostatnou technickou infraštruktúrou,
- rekonštrukcia nevyhovujúcich vzdušných rozvodov obecného rozhlasu v zastavanom území obce novými káblami uloženými v zemi, resp. bezdrôtovou metódou,
- realizácia nových rozvodov obecného rozhlasu v navrhovaných rozvojových lokalitách uložených v zemi pozdĺž navrhovaných obslužných a prístupových komunikácií spolu s ostatnou technickou infraštruktúrou, resp. bezdrôtovou metódou.

3.3. SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA

Pre riešenie Územného plánu obce Podhájska sú záväzné časti riešenia premietnuté do grafickej a textovej časti nasledovne :

a.) Grafická časť :

- výkres č. 02 Funkčné využitie územia
- výkres č. 03 Komplexný urbanistický návrh – zastavané územie obce
- výkres č. 04 Verejné dopravné vybavenie územia
- výkres č. 05 Verejné technické vybavenie územia – vodné hospodárstvo
- výkres č. 06 Verejné technické vybavenie územia – energetika
- výkres č. 07 Verejné technické vybavenie územia – plynofikácia a telekomunikácie

a to v rozsahu textovej časti – Záväzná časť Územného plánu obce Podhájska

b.) Textová časť :

Záväzná časť Územného plánu obce Podhájska, vrátane zoznamu verejnoprospešných stavieb, pre ktorých realizáciu je možno pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.